הארץ

65958
2077

VOL. 68/20623 MARCH 1 1987 85 אג' יום א' ל' שבט תשמ"ז, 1 במרץ
(כולל מע"מ בגולה 75 אג')

אם המעלית גורמת לכם צרות!
מודעה זו מיועדת לכם!

מומחים למעליות מהשורה הראשונה, סוקרים את מצב מעליותכם, יספקו לכם חוות דעת אובייקטיבית ומקיפה על מצבה, תיפקודה ואיכות התחזוקה. הבדיקות מיועדות לכל סוגי המעליות והמתקנים:
* למעליות בבנייני מגורים
* למעליות הסובלות מריבוי תקלות
* למעליות לפני תום שנת האחריות.
* למעליות המוקמות לשיפוץ.
* למעליות המשרתות ציבור רחב ועומדות בעומס עבודה רב.
* מתן חוות דעת משפטיות.

לפרטים 03-416341
אמיק — יועצים לשרות מעליות בע"מ

בלשכת שמיר סוכם: לא נגרום משבר סביב הודעת־הסיכום של פרס בקהיר

יועצי רה"מ העריכו: בהודעה המשותפת פרס־מובארק אין התחייבות פורמלית להשתתף בוועידה בינלאומית ● שמעון פרס הכריז אמש: אני מתנגד לבחירות מוקדמות ואין לנו מטרה לפרק את הממשלה ● "השאלה: אם לומר כן לתהליך השלום"

מאת עקיבא אלדר
מכתב המדיני של "הארץ"

בהתייעצות שהיתה ביום שישי בלשכת ראש הממשלה, עם פרסום ההודעה המשותפת בקהיר, הוחלט שלא להפוך את הנושא למשבר ממשלתי.

מלשכתו של שמיר נמסר כי הוא מקווה ששר החוץ, שמעון פרס, לא התחייב בקהיר לוועידה בינלאומית, כיוון שהתחייבות כזאת אינה מחייבת את הממשלה.

תגובה זו באה לאחר שיועציו של שמיר העריכו באוזניו כי בהודעה המשותפת אין, למעשה, התחייבות פורמלית לנכונות ישראלית להשתתף בוועידה בינלאומית. (ראה נוסח מלא של ההודעה המשותפת בעמוד 3). עם זאת, התגובה מצביעה על הערכה שפרס התחייב על כך בעל־פה, בשיחה בארבע עיניים עם נשיא מצרים.

פרס רואה את עיקר הצלחת הביקור בתמיכתה של מצרים בקיום שיחות הכנה לקראת ועידה בינלאומית, בלא השתתפות אש"ף.

גורמים בליכוד טענו, לעומת זאת, כי המצרים הסכימו לכך עוד לפני הביקור, ולכן לא הושגה, לדעתם, שום התקדמות בשיחות עם מובארק.

"נסיגה מירושלים"

לעומת זאת, הגיבו מקורביו של שמיר בזעם על תוכן ההודעה המשותפת, ובעיקר על שאין בה איזכור להסכמי קמפ דיוויד ולמחויבותה של מצרים כלפיהם. לדבריהם, הדגש על החלטת מועצת הבטחון 242 מתווה, למעשה, נסיגה מוחלטת מיהודה ושומרון וממזרח ירושלים. הם גם מתחו ביקורת על שפרס לא הקפיד על ציון התנאים

(סוף בעמוד 2 טור 7)

שר החוץ שמעון פרס נפרד בחיבוק ממארחו המצרי עיסמת עבדול מגיד, ביום שישי, בשדה התעופה "אלמאזה" ליד קהיר. (צילום: יעקב סער, לע"מ).

שמיר דחה בקשת שריד לפרוש מהמשפטים

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, דחה את בקשתו של השר אברהם שריד לשחרר אותו מאחריותו לתיק המשפטים.

בפגישה שקיים עם שמיר, בסוף השבוע, הפציר שריד בראש הממשלה לקחת ממנו את התיק, בנימוק שקשה לו לנהל בו־זמנית שני משרדי ממשלה: התיירות והמשפטים.

האוצר מחזיר מיליוני ש"ח לנישומים — מפני שאין כוח אדם לבדוק תיקים

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

בגביית מס הכנסה הוחזרו בחודשים האחרונים כ־150 מיליון ש"ח לנישומים שתבעו החזרי מס, היות שלא הצליחה לבדוק את טענותיהם בתוך פרק זמן קצר.

על פי החוק, נישום התובע החזר מס, צריך לקבלו בתוך 90 יום מהגשת הדו"ח, אם התביעה מוצדקת. ואולם בשל חוסר אמצעים וכוח אדם בנציבות מס הכנסה, אין אנשי הנציבות מבליחים לבדוק את כל התביעות להחזרי מס בפרק זמן זה, ולפיכך עשרות אלפי נישומים זוכים בהחזרי מס גדולים.

עקב ביצוע החזרי מס אלו נגרם למדינה הפסד של עשרות מיליוני ש"ח, שכן בדיקת חלק ניכר מהתביעות להחזרי מס, הראתה בדיעבד כי הן לא היו מוצדקות. לאחר הענקת החזרי מס לנישומים, בודקים אנשי מס הכנסה חלק מהתביעות, ואם מתברר שאינן נכונות עליהם להתחיל בהליכים ביורוקרטיים מסובכים לקבל את הכסף בחזרה.

חוגים כלכליים בכירים כינו אמש את העניין: "מעשה חלם של האוצר". הם מתחו ביקורת על שהנהלת האוצר אינה מקצה אמצעים נוספים לנציבות מס הכנסה לבדוק את התביעות להחזרי המס, לפני הביצוע בפועל של החזר המס.

פולארד: היתה מעורבות גבוהה של ממשלת ישראל בפרשת הריגול שלי

גזר הדין — ביום ד' ● על פי ההסכם עם התביעה, לא ידרוש התובע את העונש המירבי שהוא מאסר עולם וקנס של 250 אלף דולר אלא יסתפק ב"עונש משמעותי" ● לדברי פולארד, דחה בקשה של רפי איתן למסור לו מידע על האזנה ורגול של ארה"ב בישראל

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). "מספרם של הישראלים שהיו מעורבים, הדרג שלהם, נותנים מקום למסקנה, שרמת המעורבות של ממשלת ישראל, שלא לדבר על פיקוח ישיר, היתה גבוהה יותר ממה שמנסה ממשלת ישראל להציג".

כך אמר ג'ונתן פולארד בתזכיר בן 61 עמודים שהגיש לבית המשפט

(סוף בעמוד 2, טור 5)

צה"ל שוקל להציע לבטל ה"לביא" ולרכוש אף־16 בהקצבה שתתפנה

עקב הביטול יהיה די כסף לפרויקטים הקשורים לפיתוח טכנולוגיות מתוחכמות

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

מפגה של ממש עשוי להול בגישתו הרשמית של צה"ל לעתיד פרויקט הלביא.

בצה"ל שוקלים על הכנת חלופה חדשה ללביא, הכוונה להציג חלופה זו לפני שר הבטחון כעמדתו המגובשת של צה"ל. העמדה שתגובש, תדגיש כי אין להמשיך בפרויקט הלביא, ויש להפנות את הכספים שיתפנו, עקב הביטול, לפרויקטים אחרים החיוניים לצה"ל ושהיום אין אפשרות להקצות להם

(סוף בעמוד 2, טור 6)

הסורים בביירות עשויים להפעיל נשק הנ"מ שלהם נגד מטוסי צה"ל

מאת ראובן פדהצור

"חיילי הכוח הסורי שנכנס לביירות, עשויים להשתמש בנשק הנ"מ שלהם, נגד מטוסים ישראליים, אם יתקוף חיל האויר מטרות מחבלים בקרבתם".

כך מעריך מקור צבאי בכיר.

לדבריו, אמנם לא הכניסו הסורים סוללות טילי נ"מ ללבנון, אך הכוח הסורי מצוייד בנשק נ"מ אינטגרלי, ובכלל זה תותחי "צאבריש". 23 מ"מ.

על פי הערכת המקור, לא הצליחו הסורים להביא את ידיהם על בני הערובה שבידי החיזבאללה, ומתקבל על הדעת שהם הועברו לבקעת הלבנון, עוד לפני כניסת הכוח הסורי.

כניסת הכוחות לביירות באה על חשבון ההיערכות הסורית בבקעת הלבנון. הצבא הסורי חשף עצמו כמעט לגמרי באיזור זה. הדבר מרבית כיון כי לדעת הסורים, אין לפי שעה איום צבאי מיידי מצד ישראל.

את השליטה על ציר החוף, מביירות דרומה, הסורים מטילים על חטיבה 12 של צבא לבנון. צעד זה מבהיר כי, לפי שעה, אין הסורים מתכוונים לרדת דרומה, לעבר ציר דון, בכוחות משמעותיים.

הירתמה לבקעה

תקריות האש בין יחידות סוריות לחיזבאללה באיזור ביירות, עלולות להתרגע גם לבקעת הלבנון, שבה מצוי חלק גדול מכוחו של ארגון חיזבאללה.

תוכנית באוצר: מתנדבים יפעילו את בתי החולים

נסים: נפעיל התכנית אם תאמר שרת הבריאות שהמצב בבתיה"ח בלתי־נסבל ● שמונת ימי השביתה לא ינוכו ממשכורות פברואר

מאת דן סגיר ועקיבא אלדר

במשרד האוצר הכינו תוכנית להפעלת בתי החולים בידי מתנדבים מקרב הגמלאים שאינם שובתים, ומתנדבים מבחוץ, כגון מגוייסי השירות הלאומי.

שר האוצר, משה נסים, אישר אמש כי משרדו אכן הכין תוכנית כזאת, האמר כי אם תאמר שרת הבריאות שהמצב בבתי החולים בלתי

(סוף בעמוד 2, טור 4)

מימין: הוארד בייקר. משמאל: דונאלד ריגן. שתי התמונות צולמו שלשום, ביום התפטרותו של ריגן ומינויו של בייקר. (תצלומי אי־פי)

התפטר ראש מטה הבית הלבן ריגן; הוארד בייקר במקומו

ההתפטרות — בעקבות דו"ח טאואר, שקבע כי דונאלד ריגן העלים מידע מהנשיא וניהל באופן כושל את מדיניות הבית הלבן ● נציגים ישראליים בארה"ב: מינוי בייקר יתן לנו גישה נוחה יותר לבית הלבן

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). "הריני מגיש בזאת את התפטרותי כראש מטה הבית הלבן של נשיא ארה"ב". שורה יחידה זו סיימה את כהונתו של דונאלד ריגן.

התפטרותו הרוגזת של ריגן באה לאחר דיונים שערך ביום ששי הנשיא רייגן עם חברי קונגרס רפובליקאים עקב פרסום דו"ח ועדת טאואר.

דו"ח זה הטיל חלק כבד מן האחריות לפרשה האיראנית על ראש המטה, באשר הוא העלים מידע מן הנשיא וניהל באופן עלוב את מדיניות הבית הלבן, מרגע שנודעה הפרשה בציבור. חברי הקונגרס המליצו לנשיא למנות את הוארד בייקר כראש מטה הבית הלבן. "זהו רעיון טוב" אמר להם הנשיא, "לא חשבתי עליו כלל". משהתקבלה ההצעה, בלי שיתופו של דונאלד ריגן, יצא אליו יועצו של הנשיא לבטחון לאומי, פרנק קרלוצ'י, ומסר לו כי הנשיא החליט למנות את בייקר לראש המטה

החדש.

ריגן, רותח מזעם, כתב את מכתב ההתפטרות הקצר, שאינו מכיל שום מילת תודה לנשיא, כמקובל, ופרץ החוצה מן ה־משרד.

למעשה, גיסו ידידיו של הנשיא רייגן, זה כמה חודשים, לשכנע להיפטר מריגן, שרשם שורה של כשלונות בניהול הבית הלבן: מריבות חוזרות ונשנות עם חברי קונגרס, התבטאויות מעליבות כלפי הסובייטים לאחר ועידת הפסגה ב־

(סוף בעמוד 2 טור 1)

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: הרב אברהם קירויה, מתותמי עצומת הרבנים והייניים
על: האפשרות שהחתמי העצומה יועמדו לדין
(עמ' 2)

★

תעריפי הדואר עולים ב־15 אחוז
(עמ' 3)

★

הטלוויזיה הלימודית תשדר מוסף יומי על משפט דמיאניוק
(עמ' 3)

★

יאפשרו הצעת כמה מועמדים מתורים לתפקידים באיגודים מקצועיים בבריה"מ
(עמ' 5)

★

שופט סגר תיק מ־1984 על סחיטה ותקיפה בגלל סחבת במשפט
(עמ' 6)

★

להט: חובה למנוע הקמת טורבינת סולר ברדינג ג'
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית. בצפון ובמרכז עדיין יתכן גשם מקומי.
הטמפרטורות:
● ירושלים: 11–4.
● תל־אביב: 17–7.
● חיפה: 15–8.
● באר־שבע: 17–6.
הגולן 10–5, צפת 9–3, טבריה 17–9, שומרון 17–7, נתב"ג 16–6, עזה 17–8, אילת 23–8.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6161	−0.0009
גרמנים	1.9209	−0.0010
שוויץ	1.5800	−0.0100

שער הסל

יציג	1.6783	−0.0005

בגליון זה 12 עמודים

למרות הודעת מובארק

עדיין אין חיוג ישיר למצרים

מאת מיכאל גרטי
סופר "הארץ"

למרות הודעתו של נשיא מצרים, חוסני מובארק, לפיה היה אמור שלשום להיפתח חיוג ישיר בין ישראל למצרים, עדיין לא הופעל חיוג כזה, וקו התקשורת המיועד להפעלה דומם, כאשר גם השיחות דרך המרכזיה הבינלאומית 18 הן שיחות עקיפות.

גרמניה אסרה למכור תפוחי אדמה מישראל

מרוססים בחומר מסוכן לבריאות

מאת דן סגיר

שלטונות הבריאות במדינת בוואריה שבגרמניה המערבית אסרו בסוף השבוע שעבר את מכירתו של תפוחי אדמה שיובאו מישראל, מחשש שהם נגועים בחומר ריסוס חריף ועלולים לגרום כאבי ראש, התעלפויות ואף סכנות חמורות יותר.

במחסני חברת "אגרוסקו" בגרמניה יש כעת כ־1000 טונות תפוחי אדמה מהסוג הזה, ובימים הקרובים יבדקו אותם מומחי משרד החקלאות ואנשי משרד הבריאות.

עורך את העמוד: משה ריינפלד

מעקב / ראובן פדהצור

במנועי בית שמש ממשיכים להפסיד

בלי מנכ"ל ויו"ר מועצת מנהלים — העובדים ממשיכים לייצר ב־2 מיליון דולר בחודש והמפעל כבר צבר עשרות מיליוני דולר חובות לבנקים

הרחק מעיניהם של אנשי ה־תקשורת והפוליטיקאים, שניערו חוצנם מהנושא, ממשיך מפעל מנועי בית־שמש להתקיים, לייצר, ולהפסיד כספים.

מאז שהתחוללה הסערה ה־ציבורית סביבו, שקע מפעל מנועי בית־שמש בתהום השכחה. לאיש לא איכפת, כך נראה, כי חודשים רבים (עוד מעט כשנה) אין למפעל מנכ"ל, אין לו יו"ר מועצת מנהלים, ולמעשה הוא פועל בכוח האינרציה.

צוות מיוחד בראשותו של גיורא בית, מרכז את נושא מכירת מניות הממשלה במפעל (58%) לגורמים פרטיים. כל יום שחולף, הפסדים בצידו, מקטין את ערכו של המפעל. איש כבר אינו מדבר על כך שהקונה ישלם לממשלה עבור המפעל. במקרה הטוב יקבל הקונה המאושר רק את הבטחת הממשלה לכיסוי חובות המפעל לבנקים. אם ילחץ, יקבל אולי גם תמיכה ממשלתית נדיבה.

חובות המפעל תופחים מדי־יום. לפני כשנה הגיע היקף החובות לבנקים ל־55 מיליון דולר. הריבית וההפסדים השוטפים הגדילו ודאי סכום זה במידה ניכרת. את עשרות המיליונים האלה תצטרך הממשלה לשלם, אחרת איש לא ירצה לרכוש את מפעל מנועי בית־שמש.

משרד הביטחון, שהמפעל מצוי בתחום אחריותו, מתנער ממנו. כאילו שלא מהליכיו של העוסקים במלאכה. במשרד הביטחון, הם שתרמו במידה רבה להידרדרותו של מב"ש. שר הביטחון אף לא הסכים להיות חבר בוועדת השרים לענייני מב"ש, כאילו אין מדובר במפעל ביטחוני.

שלושה הם הרוכשים הפוטנציאליים. "אורמת", הזר קולין הפועל ביחד עם ת.א.ת. וסוף והטיימרס, מאלה, נראה כי והטיימר הוא בעל הסיכויים הגדולים. לאמרונה הוא אף יצא לארה"ב לדיונים עם יצרנית המנועים האמריקאית "פראט אנד ויטני", שברשותה 40% במפעל בית־שמש.

השותפים האמריקאיים מגלים בינתיים אודך רוח. הם מאפשרים לגזית לנסות ולסיים את מכירת המפעל, אך בגיבויים מבהירים כי אם המכירה לא תצא לפועל בתוך פרק זמן סביר, הם יצאו מהשותפות. הזה השותפות, שתמכה עמם הממשלה, מאפשר ל"פראט אנד ויטני" לפרוש מכאן אם ממשלת ישראל והמפעל לא ממלאים מספר תנאים. עד למועד מסויים, שכבר חלף מזמן. תנאים אלה לא מולאו עד היום.

ולמעשה רשאית החברה ה־אמריקאית לפרוש מהשותפות, ובנוסף אף לקבל פיצויים מה־ממשלה.

היות ואין הפגנות מול משכן הכנסת, והיות הבנקים לא לוחצים בינתיים להחזרת החובות, יכול המפעל להמשיך ולפעול, בלי פיקוח של ממש, עם הפסדים הולכים וגדלים.

עובדי מב"ש הם שמנהלים את מפעלם בעצמם, ואף שהם מצליחים להגיע לתפוקה הקרובה ל־2 מיליון דולר בחודש, אין בכך די. קשה להבין כי בכוונת הממשלה לקיים את מב"ש כדוגמה־חיה לניצחון התיאוריה המהפכנית הדוגלת בניהול מפעלי תעשייה על־ידי עובדיו, ללא הנהלה.

ספריית מוסד ביאליק

هكذا من الاصل

ראיתי שמעתי

גם שופט לא יכול לעזור לליברלים

ההתנצחות במפלגה הליברלית הגיעה ביום שישי לזירת בית המשפט המחוזי בירושלים. שם ניסה השופט לפשר בין הפלגות הניצות, כדי שאפשר יהיה להפעיל מחדש את מוסדות המפלגה. כזכור, פנו השרים אברהם שריר, גדעון פת ומשה נסים לבית המשפט המחוזי שיוציא צו מניעה שיאסור על השר יצחק מודעי לכנס את מועצת המפלגה ולדון במספר שינויים בתקנון. גם מודעי פנה לבית המשפט ואסר דיון בעניינים אחרים, כך שהמפלגה שותקה.

למרות מאמציו, לא הצליח השופט למצוא נוסחת פשרה שתספק את שני הצדדים. במשך חמש שעות נעשו נסיונות פישור, וכשהתקרבה כניסת השבת, הורה השופט לדחות את הדיון לשבוע הבא.

אילן שחורי

נושפים בערפו של גוראל

מזכיר מחוז מפלגת העבודה בחיפה, דב גרפונקל, העמיד את המבולים החיפאי עירייה כמפלגה־הסתדרות על ראשו וקבע סדרי עבודה חדשים. לפיהם תתכנס סיעת העבודה בלשכתו, ולא בהיכל העירייה, כפי שהיה נהוג עד כה. עוד קבע גרפונקל, כי ישיבת הסיעה לא תכלול את אנשי מפ"ם, אף כי הם שותפים לקואליציה העירונית.

לראש העיר חיפה, אריה גוראל, נגרמה מורת רוח מן העובדה, כי לישיבת הסיעה שותף גם מזכיר מועצת פועלי חיפה, משה ורטמן. ביניהם שורר עתה מתח בעקבות הכרזות ורטמן שהוא לוטש עיניו לראשות העיר. גוראל, מצידו, כדי לבסס את מעמדו, נוקט צעדים שמחוז חיפה של מפלגת העבודה יתמוך בו לראשות העיר כבר בחודש ספטמבר הקרוב, כדי להבטיח את מועמדותו לקדנציה שלישית.

נורית בהנא

איבי נתן מתכנן כפר לגמילה מסמים

איבי נתן מתכנן להקים כפר לגמילה מסמים, "כפר התקווה הטובה", דרומית לשדה בוקר.

על פי תכניתו של נתן, ישתרע הכפר על שטח של 500 דונם וינוהל על פי עקרון החיים בקיבוץ, אשר על פיו כל הדיירים יטלו חלק באחריות התפעול. בכפר יהיה מקום ל־500 מטופלים המכורים לסמים קשים ושיכון לשלושים אנשי צוות שיגורו במקום. כל מטופל ישהה בכפר בין תשעה חודשים לשנה. לדברי איבי נתן, המטרה היא לגמול את המטופלים מן השימוש בסמים ולהכין אותם לקראת אורח חיים חדש. בכפר יוקמו מפעלי רהיטים ובתנות, וכן יוכשרו שטחים לחקלאות. על פי ההערכה תעלה הקמת הכפר חמישה מיליון דולר, סכום שאיבי נתן מקווה לגייס בעזרת תרומות מישראל, ארה"ב, שוודיה, גרמניה ובריטניה. לצורך גיוס הכספים הוקמה עמותה ללא מטרות רווח, בראשותו של איבי נתן עצמו.

עת"ם

ימות המשיח: לשלמה ניצן אין חומר

"איפה היה שלמה ניצן?" זו היתה השאלה שהטרידה חלק גדול מהקהל שנכח אתמול ב"מוספשבת" ב"הבימה", שאלה שהוצגה לרבקה מיכאלי על ידי המראיין מיכאל הנדלזלץ. "שלמה פשוט אמר שאין לו חומר, כך שהכיסא שלו נותר ריק. אבל, בישרה מיכאלי, אין מה לדאוג הוא בריא ושלם ויופיע בתכנית הבאה."

מיכאלי, בין הגשת תכנית בוקר בקול ישראל להגשת התוכניות "סיבה למסיבה", יוצאת בימים אלה בתכנית לנשים בלבד, בשם "שיחות ישיחות".

ש. נועה

בעריכת עירית רוזנבלום

מאסר עולם לרוצחו של בר־סימנטוב ג'ורג' עבדאללה; לא יגיש ערעור

הורשע גם ברצח נספח אמריקאי ובהתנקשות בדיפלומט אחר • השופטים בפאריס דחו בקשת התובע הצרפתי להקל בעונשו של הנאשם "בשם האינטרס הלאומי"; הוא ביקש לא לגזור על הנאשם יותר מ־10 שנות מאסר • בצרפת נערכים לאפשרות של נקם טרוריסטי

מאת יואב טוקר

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). בניגוד לתחזיות הפוליטיות, שצפו "עונש סמלי" ושחרור מהיר יחסית, גזר אתמול בית המשפט בפאריס על הטרוריסט הלבנוני ג'ורג' איברהים עבדאללה מאסר עולם, העונש המירבי בספר החוקים הצרפתי.

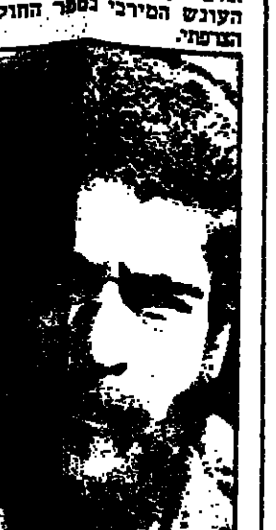

ג'ורג' איברהים עבדאללה

חשש לנקם

עקב גזר הדין, הוחמרו אמצעי הבטחון בפאריס, מחשש לנקם של ארגוני טרור מזרח־תיכוניים. סניגורו של הנאשם, ז'אק ורז'ס, אף רמז בפומבי לאפשרות של תגובה אלימה, בהגדירו את גזר הדין: "הכרזת מלחמה כוללת על העולם הערבי".

עם זה, הבהיר ורז'ס כי עבדאללה אינו מתכוון לערער.

הורשע ברצח

בית המשפט הרשיע את עבדאללה לאחר שמצא אותו אשם במעורבות, ישירה ועקיפה, במעשי טרור, ובהם רצח הדיפלומט הישראלי יעקב בר־סימנטוב והנספח האמריקאי צ'ארלס ריי, בפאריס ב־1982. בית המשפט גם מצא את עבדאללה אשם בתכנון ההתנקשות בחיי דיפלומט אמריקאי אחר, רוברט הום, בסטראסבור ב־1984.

עונש מירבי

בפסק הדין, קבעו שבעה השופטים, בנוסח המתפרש כתגובה לטיעונים בעלי אופי פוליטי־אידיאולוגי שהשמיעו הנאשם וסניגורו, כי לא מצאו מקום להכיר בנסיבות מקילות בעניינו של הנאשם. לפיכך — ובניגוד ל"מידת הצמצום" שעליה המליץ שלשום התובע הכללי הצרפתי בנאום הסיכום שלו — מצאו השופטים לנכון לגזור על עבדאללה את העונש המירבי.

"אינטרס לאומי"

עמדתו של התובע הכללי, פייר באושליין, בישיבת הסיכום, עוררה בימים האחרונים סערת רוחות בחוגים מדיניים ומשפטיים. באושליין ביקש, למעשה, מן השופטים להקל בעונשו של הנאשם "בשם האינטרס הלאומי". הוא פנה לשופטים בבקשה שלא לגזור על עבדאללה עונש מאסר שיעלה על עשר שנים. הוא הטעים בדבריו כי בימים האחרונים הובאו לידיעתו "נתונים מסויימים" ששיכנעו אותו לבקש מן השופטים להקל בדין.

מסמך

כרוז הרבנים והדיינים: "אנו דורשים מהשרים להורות על אי־הכרה בפסיקה"

זהו הנוסח המלא של הכרוז שפירסמו הרבנים והדיינים בעקבות פסיקת בג"צ בעניין שושנה מילר:

"אנו מביעים דעתנו שבית משפט חילוני אין לו סמכות לדון ולהכריע בדבר דתו של אדם אם הוא יהודי או לאו. בעניין הדת הסמכות היא לבית דין דתי, שהוא ביה"ד הרבני, שהוא הערכאה המשפטית המוסמכת לקבוע קביעות בענייני דת ובענייני המעמד האישי, הן בתוקף דיני היהדות והן מכח חוק מדינת ישראל. התערבותו של בית המשפט העליון החילוני בהוציאו צו נגד משרד הפנים ופסיקתו בשאלת דתה של גויה שעברה טקס המרה רפורמי, התערבות זו מהווה חריגה מסמכותו, ואין לה תוקף הן מבחינה יהודית והן מבחינת החוקה של מדינת ישראל. אנו דורשים משר המשפטים ומהשר לענייני דת להורות על אי הכרה בפסיקה של ביהמ"ש העליון עקב חריגה מסמכותו. אנו דורשים ממייצגי הציבור הדתי בכנסת ובממשלה לעמוד באופן יהודי התוקף על שמירת תומת היהדות מול אלו הקמים עליה. אנו דורשים משר הפנים לא להכיר בפסיקה בהתאם לאמור לעיל."

על הכרוז חתומים 52 רבנים, מהם כמה דיינים, וכן 8 אבות בתי דין רבניים.

פרשנות / ד"ר ברוך ברכה

על היועץ חריש לברר שני סעיפים: שבוש מהלכי משפט ופגיעה בשופטים

על היועץ המשפטי לממשלה לשקול עבירה, לכאורה, על שני סעיפים של חוק העונשין, תשל"ז—1977, מצד החותמים על הכרוז. אחד מאלה הוא סעיף 244 לחוק, שעניינו שיבוש מהלכי משפט. הסעיף קובע כדלקמן: "העושה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו — מאסר שלוש שנים; לעניין זה, 'הליך שיפוטי' — לרבות חקירה פלילית והוצאה לפועל של הוראת בית־משפט." ניתן בהחלט לטעון, שקריאה לשרי ממשלה, לרבות שר הפנים — שאליו כוון הצו של בג"ץ בעניין רישומה של מילר — שלא "להכיר" בפסק הדין של בית המשפט היא בגדר דבר "בכוונה... להכשיל הליך שיפוטי", כאמור בסעיף 244, ביחוד לאור האמור בסיפת הסעיף בדבר הוצאה לפועל של הוראת בית משפט.

הסעיף האחר, שעל היועץ המשפטי לשקול, אם הופר, לכאורה, הוא סעיף 255 לחוק העונשין, שעניינו זילות בית המשפט, והקובע לאמור: "האומר או כותב דבר על שופט או דיין לעניין כהונתו בכוונה לפגוע במעמדו, או מפרסם דברי גידוף נגד שופט או דיין כדי להחשיד או לבזות את דרכי השפיטה, דינו — מאסר שלוש שנים. אולם ביקורת כנה ואריכה לטיב הולמתו של שופט או דיין בדבר שיש בו עניין לציבור לא תהא עבירה לפי סעיף זה."

על היועץ יהיה להחליט אם הכרוז נכתב בכוונה לפגוע במעמדם של השופטים, שישבו לדין בפרשת מילר. בהקשר זה יש לשים לב לכך, שהטענות המובאות בכרוז לעניין פסיקת בג"ץ הן חסרות כל בסיס עד כמה שהדבר נוגע לסמכותם של שופטי בג"ץ ולפסיקתם במקרה הנוכחי. אשר לסמכותו של בג"ץ, הרי לפי סעיף 15 לחוק יסוד השפיטה מוסמך הוא "לתת צווים לרשויות המדינה... לפקידיהם ולגופים ולאנשים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים על פי דין, לעשות מעשה או להימנע מעשות מעשה במילוי תפקידיהם כדין...". שר הפנים ועובדי משרדו כפופים איפוא לסמכות בג"ץ בכל הנוגע למעשיהם לפי חוק מירשם האוכלוסין, תשכ"ה—1965, קרי: בכל הנוגע לביצוע הרישום במירשם האוכלוסין ובתעודת הזהות. בפרשת מילר לא דן בג"ץ בשאלות של מעמד אישי והוא גם לא קבע קביעות בענייני דת. בג"ץ בחן את חוקיות תיפקודם של הגורמים המוסמכים במשרד הפנים בפעולם לפי החוק. נושא זה הוא ללא ספק בסמכותו של בג"ץ ובכל הנוגע לתקיפת החלטותיהם של שר הפנים ועובדיו באשר לרישום מכוח החוק אין לבית הדין הרבני מעמד וסמכות כלשהם.

עוד יצטרך היועץ המשפטי להחליט אם למרות האמור לעיל אין הכרוז בבחינת "ביקורת כנה ואריכה... בדבר שיש בו עניין לציבור", שאז אין פרסומו בגדר עבירה על סעיף 255.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: הרב אברהם קרויזר, מחותמי עצומת הרבנים והדיינים
על: האפשרות שחותמי העצומה יועמדו לדין

אילו ידעתי שהפרשה תסתבך הייתי חושב עשר פעמים לפני שחתמתי

אתה רב מקומי ביבנה המקבל את שכרו מהמדינה. מדוע חתמת על העצומה זו הכופרת בהחלטת בג"ץ בעניין גיורה של שושנה מילר?

לא קראתי בעיון את תוכן הכרוז. בזמן כנס של רבנים שהתקיימו בבית המלון הרסה דן בהשתלות, עבר מישהו והחתים את הרבנים — אז חתמתי. לא חשבתי הרבה, כי הקשבתי להרצאה. אילו ידעתי שהפרשה הזו תסתבך בצורה כזו, הייתי חושב עשר פעמים לפני שחתמתי. בשביל מה אני צריך את הצרות האלה.

לא ברור לי מדוע הסכמת לחתום על עצומה בלי לקרוא את תוכנה.

ראיתי באופן כללי שהכרוז מדבר נגד רישומם של גויים שעוברים גיור רפורמי כיהודים. האמת היא שכל רב וכל יהודי דתי מתנגד לגיור רפורמי, אבל לא ידעתי שזה נגד בג"ץ. עד היום אינני יודע בדיוק מה היה תוכן הכרוז.

שמעת שהיועץ המשפטי לממשלה שוקל אפשרות לנקוט צעדים משפטיים נגד החתומים על העצומה?

אני מבין שרק את הדיינים שחתמו על העצומה רוצים להעמיד לדין, ולא את הרבנים. אני לא דיין.

זה לא מדוייק. נבדקת אפשרות לפתוח בחקירה פלילית גם נגד הרבנים.

מה אני יכול לעשות? תייעץ לי איך יוצאים מהבוץ הזה. אני לא להוט. אינני יודע אם זו השיטה הנכונה לנהל מאבקים בנושאי דת.

מנימת קולך אני מבין שאתה מצטער על כך שצירפת את חתימתך לעצומה.

עכשיו אני במילכוד. אם אני אומר לך שאני מצטער שחתמתי, פירוש הדבר שאני כן רוצה שירשמו גוי כיהודי. בתור יהודי דתי אני חושב שזה סתם צחוק לרשום גוי שעבר גיור רפורמי כיהודי, וחתמתי על העצומה משום שכל הנושא הזה של גיור רפורמי כואב לנו. אבל אם אגיד שאני לא מצטער — פירוש הדבר שאני פועל נגד החלטה של בית המשפט העליון. לכן, אני מבקש שיוציאו אותי מהרשימה הזו. יש לי מספיק בעיות אחרות.

אני מבין שלהבא תיזהר ותעיין יותר כשיבקשו ממך לחתום על עצומות.

בלי נדר, יותר אני לא אחתום על כרוזים כאלה. אילו ידעתי שהעצומה הזו היא נגד המדינה, בוודאי שלא הייתי חותם. אני בעצמי עובד מדינה. אני מבקש לומר לך שכל הפרשה הזו מאוד מצערת אותי.

לא צפוי משבר ממשלתי

(סוף מעמוד 1)

שהוא עצמו הציב לוועידה בינלאומית.

שמיר ופרס ידווחו

ראש הממשלה ידווח היום, בישיבת הממשלה השבועית, על ביקורו בארה"ב, ובכלל זה על העמדות שהציג בעניין הוועידה הבינלאומית.

לעומתו, יסקור פרס את ביקורו בקהיר ויניח על שולחן הממשלה את ההודעה המשותפת.

נראה כי צפוי ויכוח מחודש בנושא המדיני, בעיקר סביב הוועידה הבינלאומית, אולם אמש הדגישו מקורביהם של פרס ושמיר כי אין בדעתם להביא את המחלוקת להכרעה.

שמיר טוען שהוועידה עדיין רחוקה, ואילו פרס מאמין שיש בידו מנדט מהממשלה להמשיך במגעים לקראת משא ומתן ישיר במסגרת ועידה בינלאומית.

עוד לא שוחחו

עד אמש לא שוחחו השניים על מסעותיהם, ונמסר כי טרם נקבעה פגישה ביניהם.

אמש הביעו שרים בכירים במערך ובליכוד את הדיעה כי בישיבת הקבינט האחרונה איים פרס להתפטר מהממשלה אם ייאסר עליו להמשיך במגעים בנושא זה. פרס דיבר קצרות, עקב שאילתה של השר משה ארנס, וחזר על דברים שאמר באחרונה כמה פעמים בפומבי.

לדבריו, לא יוכל להמשיך לשבת בממשלה שתמנע בעדו לפעול לכינוס ועידה בינלאומית שתוביל [illegible]

מצרים תדון

קהיר (עי"ת). מצרים תבוא בדברים עם מדינות ערביות אחרות על מנת לעמוד על דעותיהן לגבי כינוסה של ועידת שלום בינלאומית למזרח התיכון בשנה זו. כך הודיע אתמול שר החוץ המצרי, איסמת עבד אל־מגיד.

עוד אמר כי השליח האמריקאי המיוחד, ריצ'רד מרפי, עומד לבקר בשבוע הבא במצרים, בישראל ובירדן, כדי לדון בסיכויי השלום באיזור.

ירדן: בלי תנאים

סופר "הארץ" לענייני ערבים מוסר: ירדן דוחה כל דיון "בפרטים טכניים" הקשורים בוועידה הבינלאומית למזרח התיכון, ורואה בכך העמדת תנאים מוקדמים המקשים עוד יותר על המאמצים המדיניים. שר האינפורמציה הירדני, מוחמד אל־חטיב, שמסר על כך בשיחה לכתב רדיו "מונטה־קרלו" בערבית ברבת־עמון, אמר כי ירדן פועלת לכינון שלום צודק וכן־קיימא באיזור באמצעות ועידה בינלאומית, בהשתתפות חמשת המעצמות הקבועות במועצת הבטחון, ועל בסיס החלטות 242 ו־338.

אתמול נמסר כי המלך חוסין יבוא לבון ביום חמישי לדון בהודעת מדינות השוק המצדדות בכינוס הוועידה הבינלאומית.

פרס נגד בחירות

אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות מוסר: פרס הכריז אמש, בפורום של מפלגת העבודה בבית ברל, כי הוא מתנגד להכרזה על בחירות מוקדמות, ולמעשה אין מטרה לפרק את הממשלה.

ראש סיעת הליכוד בכנסת ח"כ חיים קופמן, האשים אתמול את פרס כי שלח במתכוון את יועצו המדיני, נמרוד נוביק, לארצות הברית כדי לחבל במסע פגישותיו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, עם ראשי השלטון האמריקאי. וטען כי פרס מוביל את מדינת ישראל לקראת ועידת מינכן שניה.

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	6	[illegible]	גשם	6	10
אתונה	3	10	מ"ח	6	10
בוקרשט	−1	3	מעונן	—	—
בריסל	7	10	גשם	3	13
וינה	0	5	גשם	0	9
ז'נבה	6	10	גשם	4	9
לונדון	10	14	גשם	10	15
ליסבון	13	18	מ"ח	10	19
מדריד	9	15	מ"ח	4	17
ניו־יורק	−1	6	מ"ח	−1	6
פאריס	10	14	גשם	11	7
פרנקפורט	5	10	גשם	6	7
ציריך	5	8	גשם	—	—
קהיר	10	17	מ"ח	9	18
קופנהאגן	1	3	גשם	−2	3
רומא	10	14	גשם	7	10
שטוקהולם	−13	−7	בהיר	−12	−8

המסע המאושר
אל על ELAL

השביתה

(סוף מעמוד 1)

נכשל, לא יהיה מנוס מהפעלת התר[illegible] בנית, כדי למנוע נזק וסבל לחולים.

המועצה הארצית של עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים תתכנס היום בצהריים לדון בצעדים להחרפת השביתה, הנמשכת מאז יום שני שעבר. בסוף השבוע התקיימו מגעים מתוך כוונה לסיים את השביתה ואת הפרת צווי בית הדין לעבודה, אך הם נכשלו.

ממשכורות פברואר, שתשולם לעובדים היום, לא ינוכה שכר בעבור 8 ימי השביתה בחודש זה, והאוצר מנמק זאת בעיקר בסיבות טכניות, ולא בוויתור כלשהו לעובדים.

שלשום התקיימה פגישה בין שר האוצר לשרת הבריאות, לדון במצב. נסים ביקש מארבלי שמערכת הבריאות תיערך לכך שהפגיעה בחולים בשל השביתה תהיה מינימאלית. שרת הבריאות השיבה כי המשרד מקיים מטה חירום, וכי מבחינת הנקיון בבתי החולים ואספקת המזון לחולים, המצב שפיר יחסית.

בתגובה על הידיעות בדבר ההצעות להעניק מקדמות־שכר לעובדים, על־חשבון דיוני ועדת פרה, ציין דובר האוצר כי אין כל הגיון בהצעות אלה.

פולארד

(סוף מעמוד 1)

הפדראלי. גזר דינם של פולארד ושל אשתו, אן הנדרסון־פולארד, יינתן ביום רביעי. על פי הסכם עם התביעה לא ידרוש התובע את העונש המירבי שהוא מאסר עולם וקנס של 250 אלף דולר, אלא יסתפק ב"עונש משמעותי".

בתזכירו מוסיף פולארד, כי אין לו ספק שממשלת ישראל ידעה שסוכן עובד עבורה בארה"ב, שכן סוג האינפורמציה שמסר, וייחודה, לא יכלו להגיע משום מקום אחר.

הוא אומר גם, כי בשלושה מקרים נפרדים הועברו לו דברי תודה מן "הדרג הרם ביותר" של ממשלת ישראל על עזרתו לבטחון המדינה.

פולארד מסר מידע על נשק סובייטי שורם למזרח התיכון, על מיקומן של מפקדות מחבלים בלוב ובטוניסיה, מידע על פקיסטאן, אלג'יריה, סוריה ועיראק, אך משה־תבקש על ידי רפי איתן למסור מידע על פעולות האונה והגול שמבצעת ארה"ב בישראל, סירב.

מדי חודש מסרו לו מפעיליו הישראלים רשימה מפורטת מאד של מידע שנדרש להעביר, ותוך זמן קצר נותח המידע, וההערכה עליו נמסרה חזרה לפולארד, בצירוף הערות ובקשות למידע נוסף.

לביא

(סוף מעמוד 1)

כספים.

התוכנית הנדשה אמורה לספק גם פתרון לבעיית התעסוקה במפעלים הבטחוניים, הקשורים היום לפרויקט הלביא, וזאת באמצעות העבודה על הפרויקטים החדשים, שבחלקם מבריע קשורים לפיתוח ויישום טכנולוגיות מתוחכמות.

במקום הלביא יוצע לרכוש מטוסי קרב בארה"ב, ככל הנראה אף־16.

לצורך זה, ייעשה בעיקר שימוש בכספי המענק הצבאי האמריקאי, המוקצים ללביא בארה"ב (הסכום השנתי לצורך זה עומד היום על 250 מיליון דולר). בכך ייחסכו הסכומים העיקריים שיופנו לפרויקטים האחרים.

הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי, רמז בסוף השבוע, בהופעה בלשכת המסחר ישראל—אמריקה, כי הלביא אינו התשובה המבצעית הטובה ביותר לצרכי צה"ל.

אם אכן יעמוד הרמטכ"ל מאחורי החלופה ללביא, המתגבשת בצה"ל, יהיה בכך שינוי מהותי. עד עתה מציג צה"ל, באמצעות הרמטכ"ל, עמדה רשמית שלפיה יש להמשיך בפרויקט הלביא, על־אף הקשיים וההשלכות השליליות על צה"ל.

בייקר במקום ריגן

(סוף מעמוד 1)

ריקאודיק, התתכתבויות עם שר החוץ, ג'ורג' שולץ, ועם היועץ לשעבר לביטחון לאומי, רוברט מקפארלן. שעזב את הבית הלבן בשל כך, ויחסים מתוחים עם הגברת הראשונה, ננסי רייגן, שבפניה טרק את הטלפון לפני שבוע ("לא אתן לשום אשה לומר לי מה לעשות", אמר ריגן).

ההכבאריות מעליבות השמיע ריגן גם כלפי מנהיגים של ארגונים יהודיים, כשביקשו לשכנע את הנשיא שלא לבקר בבית הקברות בביטבורג בגרמניה, שבו קבורים אנשי אס־אס.

ריגן, שהיה ראש מועצת המנהלים של חברת המניות מריל לינץ', יוחלף על ידי הוארד בייקר (62), סנטור רפובליקאי לשעבר ממדינת טנסי, שהיה מנהיג הרוב הרפובליקאי. עורך דין על פי השכלתו, בן למשפחת מחוקקים ואביו היה חבר קונגרס, וחמיו היה הסנאטור אברט דירקסן.

בייקר נחשב לידיד ישראל, ובעבר נפגש תדיר עם ראשי ממשלות ישראל, כאשר ביקרו בוואשינגטון. נציגים ישראלים מעריכים, כי "מעתה תהיה לישראל גישה נוחה יותר ר מבינה יותר בבית הלבן".

גם בסי־איי־אי ומשרד החוץ

בוואשינגטון העריכו אתמול, כי מינויו של רוברט גייטס לתפקיד ראש הסי־איי־איי במקומו של ויליאם קייסי עלול להתבטל, וכי הנשיא עשוי להמליץ על אדם אחר לתפקיד זה. זאת עקב מעורבותו של גייטס בפרשת איראן.

הערכות נוספות מעלות את האפשרות, שגם שר החוץ שולץ עלול להתפטר מתפקידו בחודשים הקרובים. שולץ הודה במסיבת עיתונאים, כי לא מגיעים לו ציונים גבוהים על פעילותו בפרשת איראן.

למשפ' אלכסנדרוני
אתכם באבלכם במות
האב ז"ל
ההנהלה
וצוות העובדים
"רם־פלסטיקה" בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה
טובה רנד
ההלויה תתקיים היום יום ראשון ל' שבט תשמ"ז 1.3.87 בשעה 1.00 בצהרים
בבית העלמין האיזורי בחולון
נפגשים ליד השער החדש
המתאבלים: בתה: יהודית ירושלמי
בתה וחתנה: מלי ובועז וייזר
נכדיה וכל בני המשפחה

במלאות שלושים יום לפטירת אמנו וסבתנו היקרה, האשה הצדקנית
מרת עלקא מרים ע"ה
קרונפלד
בת ישראל מאיר זצ"ל
נעלה לקברה לגילוי המצבה ותתייחד עם זכרה ביום שני א' באדר תשמ"ז 2.3.87 בשעה 15.30 בבית העלמין שומרי שבת זכרון מאיר בני־ברק
הבנים: מרדכי קרונפלד ובני ביתו
יהושע קרונפלד ובני ביתו

ישעיהו (ססקה) לרנר
איננו
פרטים על מועד ההלויה
נא להתקשר לטלפונים:
04–674237, 04–256625, 04–255766
המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על מותו הטראגי של בני אחינו דודי וגיסנו היקר
יהודה בדיחי
ב"ר ישראל זצ"ל
ההלויה תצא היום יום ראשון ל' שבט תשמ"ז 1.3.87 בשעה 1.00 אחה"צ
מבית המנוח הדרום בגבול חולון בת־ים. אוטובוס יועמד לרשות המלוים
יושבים שבעה בבית המנוח
אבלים: אמו: שרה בדיחי
אחותו: רחל אברמסקי
אחיו: משה בדיחי ומשפחתו
אחיו: עו"ד אהרן בדיחי ומשפחתו
אחיינו וכל בני המשפחה

האדם היקר מכל
צבי בויום ז"ל
נלקח מאתנו
ההלויה תתקיים היום יום ראשון ל' בשבט תשמ"ז 1.3.87 בשעה 12.00 בבית העלמין בכפר סמיר חיפה
נפגשים בשער הראשי בשעה 11.45
המשפחה הכואבת

יקירתנו
אוה קויגן
(לבית פטאי)
איננה
ההלויה תתקיים היום יום ראשון ל' בשבט תשמ"ז 1.3.87 בשעה 12.30 בצהרים
בבית העלמין הדרום בגבול חולון — בת־ים.
נפגשים ליד השער החדש.
בנותיה: תרצה ואלכסנדר תרון
מירה ויעקב זכאי
אחיה: פרופ' רפאל פטאי וב"ב
פרופ' שאול פטאי וב"ב
הנכדים: דנה, דוד, דליה, אורנה ואופירה
וכל המשפחה

יקירנו
דב (ברונק) גולד
איננו
ההלויה תצא היום יום ראשון, ראש חודש אדר 1.3.87 בשעה 2.00 אחה"צ מבית ההלויות סנהדריה ירושלים
משפחות: גולד, קנדר, גודלבסקי ויעקוביץ

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של
ד"ר עמנואל (נונו) מרקוביץ
באר־שבע
ההלויה תצא היום יום ראשון ל' בשבט תשמ"ז 1.3.87 בשעה 15.00 מבית החולים סורוקה באר־שבע לבית העלמין הישן בבאר־שבע
המשפחה

יקירנו
גרשון שמואלביץ ז"ל
בן אברהם
איננו
ההלויה תיערך היום, יום ראשון, ל' בשבט תשמ"ז 1.3.87 בשעה 15.00 בבית העלמין סגולה פתח־תקוה.
אשתו: מכסה
בתו וחתנה: ארנה וראובן פרהצור
בנו וכלתו: אברהם ואסתר שמואלי
בנו: מיקי שמואלביץ
נכדיו: יעל, ענת, אורי, ערן וגדעון
אחיו: ירחמיאל וישראל שמואלביץ וב"ב

ארבלי אלמוזלינו מציעה מיניסטריון לענייני בריאות בעל סמכויות רחבות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"אני סבורה כי משרד הבריאות חייב להפוך למיניסטריון לענייני בריאות בעל סמכויות לתכנון, פיקוח, תיקוק ועיסוק בענייני תקציב". בהצעה זו יצאה בסוף השבוע שרת הבריאות הגב' שושנה ארבלי אלמוזלינו, בהרצאה שנשאה בפני באי הפעוטון המסורתי והתעשייתי בת"א. אלמוזלינו העלתה הצעה זו לאחר שלדבריה למשרד הבריאות אין כל סמכויות שנועדו לעודד ניידות עובדים ותמריצים אחרים במערכת הבריאות, חרף העובדה שהמערכת נמצאת על סף משבר.

שרת הבריאות פרטה בדבריה קשת רחבה של בעיות הקיימות כיום במערכת. "אתם לא יודעים מה עובר על מערכת הבריאות, והאווירה מצוקה היא נמצאת כיום", אמרה ארבלי אלמוזלינו. לדבריה, יש במערכת אקדמאים שהמדינה השקיעה כספים רבים בהכשרתם, המשתכרים 500־600 שקל לחודש, [illegible] מוסמך ומוסר בזיקוקים, שמספרם הולך וגדל, כי הם עוברים לשוק הפרטי. לדבריה, התופעה לפיה קיימים במערכת הבריאות 20 ועדי עובדים, שהאוצר חותם אתם על הסכמי עבודה נפרדים, פוגעת במערכת, ויש לחתום על הסכם עבודה יחיד ואחיד.

שרת הבריאות טענה כי בעיית [illegible] במערכת הבריאות לא תיפתר על ידי בוררות חובה, או באמצעות פיטורי כל העובדים במערכת. לדבריה, אין תחליף למשא ומתן עם העובדים, ואם רוצים למנוע שביתות, יש לכבד את ההסכמים החתומים. ארבלי אלמוזלינו קראה לעובדי מערכת הבריאות לכבד את החוק, ולשוב לעבודה, כי לדבריה אם לא יכבדו את החוק תהיה אנרכיה.

מסמך
SERIAL No. 65958
CLASS
DATE 20 SEP 1987

תעריפי הדואר מתייקרים מהיום ב־15%

(עש"ת למ"מ). תעריפי הדואר מתייקרים היום בשיעור של 15 אחוז בממוצע.

ואלה התעריפים החדשים: מכתב רגיל בארץ עד 20 גרם — 25 אגורות; גלויה למשלוח בארץ — 25 אגורות, חבילה עד 3 ק"ג — 3 שקלים, חבילה לחיילי צה"ל עד 3 ק"ג 1.5 שקלים. מבריק רגיל בארץ (10 מלים ראשונות — 4 שקלים. דואר רשום 1 שקל.

משלוח דואר לחו"ל בדרך הים והיבשה: מכתב עד 20 גרם — 40 אג', גלויה — 25 אג', משלוח אוויר קטן עד 100 גרם — 90 אגורות.

משלוח דואר לחו"ל בדרך האוויר: מכתב לאירופה עד 10 גרם — 40 אגורות, מכתב לארה"ב — 50 אגורות, איגרת אוויר — 35 אגורות וגלויית אוויר — 30 אגורות.

מש' הבריאות בודק אם הרופא (32) שהתאבד היה חולה איידס

מאת דן סגיר

הרופא (32) שהתאבד ביום חמישי והשאיר מכתבים המנמקים את המעשה בשל היותו חולה במחלת האיידס, לא מופיע ברישום משרד הבריאות כחולה במחלה וכן לא ברשימות המרכזים למעקב אחרי מחלת האיידס, כמי שחולה או נשא בגופו את נגיפי המחלה.

במשרד הבריאות נמסר, שאם יתברר בתום החקירה שלאחר המוות ובדיקות נוספות, שהרופא הצעיר שהיה ע"פ עדות קרוביו המנוסקר כבן היה חולה במחלה, ייעשו פעולות לאיתור אנשים שהיו קשורים אליו ויש חשש שהעביר להם את המחלה. המדובר בעיקר באנשים שקיים עמם קשר מיני והביתי ולא בחולים בהם טיפל.

רופא מהמכון לרפואה משפטית באבו־כביר היה ברוקנו של המתאבד זמן קצר לאחר האירוע ולקח מהגופה דגימות של נוזלים. תשובה סופית לשאלה אם אכן היה הרופא נגוע במחלה, תינתן בתוך כמה ימים.

הלימודית תשדר מוסף יומי על משפט דמיאניוק

(עש"ת). סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, הד"ר כי החל ממחר תשדר הטלוויזיה הלימודית מוסף יומי מיוחד על משפט דמיאניוק. השר, שיזם את הרחבת השידורים על המשפט, סיכם על כך בסוף השבוע עם מנהל הטלוויזיה הלימודית יעקב לורברבוים.

המוסף ישודר בימים שני עד חמישי, בשעה 1630 ויכלול לקט מישיבת אותו בוקר וישיבת אחה"צ של היום הקודם.

כן ישודרו קטעים נבחרים במסגרת שיעורי ההיסטוריה לבתי הספר.

שר החינוך אמר, בראיון בשבת בגלי צה"ל, כי אינו מוטרד מהתעניינות הציבור, ובכלל זה תלמידים ובני נוער רבים, במשפט דמיאניוק.

הוא אמר כי יש לעשות הכל כדי שבפני הציבור, ובעיקר בפני הדור הצעיר, תיפרש אחת הפרשיות הנוראות בתולדות העם היהודי.

שר החינוך מסר, כי הורה לצלם — לצורך תיעוד היסטורי — את כל מהלך המשפט, מתחילתו ועד סופו.

ההודעה המשותפת ישראל־מצרים: ועידה בינ"ל ב־87 ומו"מ ישיר

זה לשון ההודעה המשותפת שפורסמה בקהיר בתום ביקורו של ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס. שר החוץ המצרי איסמת עבד־אל מגיד קרא את הנוסח בערבית ובאנגלית. דובר משרד החוץ אהוד גול קרא את הנוסח העברי שלהלן:

1. ביקורו של מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס בקהיר היווה הזדמנות להמשך הדיאלוג בין שתי המדינות בעניין המחוייבות האיתנה וההדדית להגברת המאמץ בחיפוש אחר שלום צודק ובר קיימא במזרח התיכון, כמו גם בעניין השאיפה ההדדית להמשיך לשפר את היחסים ההדדיים בין שתי המדינות.

2. הדיונים שהתקיימו במהלך הביקור נוהלו ברוח פסגת אלכסנדריה מספטמבר 1986. שני הצדדים אישרו מחדש את מחויבותם להודעה המשותפת לתקשורת שסיכמה פגישתם אז.

3. שני הצדדים חזרו על מחויבותם שהוכרזה באלכסנדריה לפעול לקידום השגת שלום צודק וכולל במזרח התיכון.

4. הם סבורים שיש צורך לנקוט צעדים הנדרשים לקדם תהליך השלום ולהגיע להסכם בדבר כינוס, בשנת 1987 של ועידה בינלאומית שתוביל למו"מ ישיר בין כל הצדדים הנוגעים בדבר, בהסתמך על החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338.

5. הוועידה תאפשר קיום משא ומתן ישיר במטרה ליישב את הסכסוך הערבי־ישראלי על כל היבטיו, כמו גם הזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני.

6. במאמציהם להתגבר על המכשולים הנותרים, שני הצדדים הסכימו להמשיך בהבנות הדרושות ולהרחיב את הדיאלוג שיכלול את כל הצדדים הנוגעים בדבר.

נשקלת שביתה כללית במגזר הערבי ב"יום האדמה" השנה

מאת עטאאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

"ועד ההגנה על אדמות הערבים" שוקל הצעה לקרוא לשביתה כללית במגזר הערבי ב"יום האדמה" הקרוב, בסוף מארס, כמחאה על מדיניות הממשלה, נסיונות ההשתלטות על אדמות כפריים ערביים והסכנה להריסת בתים שהוקמו ללא רשיון — זאת אמר אתמול ראש עיריית נצרת, ח"כ תופיק זיאד בכנס ההנהלה המורחבת של הוועד.

בכנס יום אתמול השתתפו כמאה וחמישים מתוך 500 חברי ההנהלה המורחבת של הוועד, והם אישרו בחירת מזכירות של שלושים איש מביניהם. מזכיר הוועד לשעבר, עסקן רק"ח הוותיק, צליבא חמיס, הודח מתפקידו ודר"א השיב, ראש המועצה המקומית דיר חנא, מונה לתפקיד זה.

סופר "הארץ" מציין, כי הכנס אתמול קיבל שורה ארוכה של החלטות פוליטיות, וכהן גינוי לישראל, לירדן, למצרים, לארה"ב, ולתנועת "אמל" על פגיעתם בפלשתינאים, אך בניגוד לקריאה שהושמעה במספר נאומים, נמנעו מנסחי ההחלטות מלגנות את מעשי הסורים.

ראוי לציין, כי אנשי התנועה המתקדמת לא השתתפו בכנס.

פרופ' למדע המדינה באוניברסיטת מאנילה

"ישראל מגבירה מעורבותה בפיליפינים עבור ארה"ב"

מאנילה (עי"צ). ישראל מגבירה מעורבותה בפיליפינים בצדם של אלה הנלחמים בכוחות המורדים — על כך הצהיר ביום ו' במאנילה הפרופ' רולאנדו סימבולאן, פרופ' למדע המדינה באוניברסיטה של מאנילה.

המרצה, [illegible] לסוכנות הידיעות האמריקאית בפיליפינים, ציין כי ישראל מספקת אמצעי לחימה ומאמנת את הכוחות המזוינים של הפיליפינים, וכן קבוצות צבאיות־למחצה ואף כמה "צבאות פרטיים", וכל זאת על מנת להקל מן העול הצבאי הרובץ על האמריקאים.

שגרירות ישראל במאנילה סירבה להגיב תגובה כלשהי על דברים אלה.

בין היתר ציין הפרופ', כי נשיאה לשעבר של הפיליפינים, מרקוס, הזמין מומחים ישראלים לאמן את שומרי הראש שלו, ואף לציידם בכלי נשק ישראליים.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

סיכום שבועי

14 הרוגים ו־115 פצועים ב־90 תאונות

(עי). 14 בני אדם נהרגו ו־115 נפצעו קשה ב־90 תאונות דרכים שאירעו בשבוע החולף בכבישי הארץ.

שישה מהנספים היו הולכי רגל, מהם שלושה קטינים. בין הפצועים קשה — 62 הם הולכי רגל, מהם 25 קטינים.

במוספשבת של "הארץ", אתמול בתיאטרון הבימה

וירשובסקי תובע החלפת חריש — "האיש אינו מתאים לתפקיד"

מאת נורית אשתר, מערכת "הארץ"

כנרת צעירה בת 14 דורית פלק ב"מוספשבת" (צילום: עוזי קרן)

ח"כ מרדכי וירשובסקי אמר להעלות במהלך שבוע זה הצעה לסדר היום ובה ידרוש להחליף את היועץ המשפטי לממשלה. וירשובסקי, טען אתמול ב"מוספשבת" של "הארץ" שנערך בשיתוף עם "הבימה" ועיריית תל אביב, כי "האיש אינו מתאים לתפקידו, לא מעשית ולא מוסרית".

הוא סיפר למראיין, מיכאל הנדלזלץ, כי נושא היועץ המשפטי הוא המדובר ביותר במסדרונות הכנסת והממשלה. "נמאס לראות שאדם לא מתאים ימשיך בשלטון החוק רק בגלל שאף אחד לא רוצה להתעסק בנושא והוא יישאר בתפקיד", אמר וירשובסקי. הוא הדגיש כי המשך כהונתו של אדם, שהאמון בו התערער ושאי אפשר לסמוך על מיומנותו המקצועית כיועץ משפטי לממשלה, מסכן את שמירת שלטון החוק.

חבר הכנסת משינוי הרגיע את כל החוששים מהאפשרות שהממשלה תתפרק. "אין מה לחשוש, לא תהיינה בחירות בקרוב" — אמר והוסיף כי הוא עצמו היה מסכים שתהיינה בחירות אך בשל העובדה שהמצב לא ישתנה לא היה מקיים אותן וזאת בעיקר בשל העובדה שהדבר יגרור בזבוז כספים רבים ומיותרים.

גדעון סאמט, חבר מערכת עיתון "הארץ", שיצא לארצות הברית כשליח העיתון לביקור ראש הממשלה שם הדגיש את העובדה שהאמריקאים לא מעוניינים בוועידה בינלאומית. סאמט הסביר כי הם אינם מעוניינים בנוכחות ברית המועצות לאזור.

באשר לאווירה הכללית בארצות הברית הדגיש סאמט כי פרשת פולארד השפיעה קשות על המגזר היהודי־אמריקאי. הוא סיפר כי יהודים רבים מסתירים — בעיקר במקומות עבודה רגישים — את עובדת היותם יהודים מאז נחשפה פרשת הריגול.

כמו כן השתתפו במוספשבת גם העיתונאית המצרייה סאנה חסאן, רבקה מיכאלי, הזמרת הראלה בר, אלי גורנשטיין עם קטעים מתכניתו החדשה "פעם אהבה גדולה", הכנרת בת הארבע עשרה וחצי דורית פלק שלוותה בפסנתר על ידי תמיר בן צבי, ותלמידי בית הספר למשחק "בית צבי" עם קטעים מהמחזמר "משחקי פיז'מה".

הממשלה לא תמהר להפעיל תכנית כלכלית חדשה — "גם אם תורע רווחיות הייצוא"

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הממשלה לא תודרז להפעיל תכנית כלכלית חדשה לשיפור רווחיות הייצוא. האחריות להצלחת הייצוא ולשמירה על רווחיות הייצוא, אינה נופלת על שכמה של הממשלה בלבד, אלא גם על התעשיה וההסתדרות. כך הבהירו אתמול חוגים כלכליים בירושלים, לנוכח תביעת ההסתדרות לתשלום תוספת שכר, במסגרת הסכמי השכר הנדרשים, בשל עליית המחירים האחרונה. החוגים גם הבהירו כי הממשלה לא תיענה לדרישות היצואנים, לפצותם בשל תשלום תוספת היוקר בסביבות של 4־5 אחוזים בראשית החודש הבא.

החוגים הכלכליים ציינו כי גם אם תורע רווחיות הייצוא הרי שיקח זמן רב עד שתנקוט הממשלה צעדים בידה, ממחקרים שנערכו לאחרונה בבנק ישראל ובמשרד האוצר נמצא מתאם גבוה בין שיפור רווחיות הייצוא לבין עליית השכר. מהמחקרים עולה שבעת שהממשלה גורמת באמצעות צעד יזום, להעלאת רווחיות הייצוא, הרי שהיא נותנת לתעשיה אמצעי להעלות את שכר עובדיה. כתוצאה מכך קטנים רווחי היצואנים והם שבים ודורשים סיוע ממשלתי להעלאת רווחיות הייצוא.

לדעת החוגים הכלכליים, מוטב להימנע מצעדים יזומים כמו למשל פיחות, שאינו מצליח לשמור על יציבות לאורך זמן, אלא רק מערער את יציבות המחירים. במשרדים הכלכליים בירושלים שוררת "מודעות" שכל המאמצים לשפר את רווחיות הייצוא עלו בתוהו, בתוך זמן קצר ואת לנוכח תביעת ההסתדרות, לתוספת שכר". הם הוסיפו כי ההסתדרות ביקשה בעצם את הפיחות, בעת הדיונים על הפעלת התוכנית הכלכלית. רווחיות הייצוא הממוצעת של '86 היתה גבוהה ובשל כך הוחלט להגדילה באמצעות הפיחות. כעת הודגש כי בקרוב לא יינתן סיוע נוסף לעידוד הייצוא.

לשכת מסחר משותפת לישראל ולשוק המשותף, תוקם השנה

מאת אברהם צבר

עוד השנה תוקם לשכת מסחר חדשה ומיוחדת, לענייני ישראל־השוק האירופי המשותף. כנס ראשון של הלשכה יתקיים באוקטובר השנה בירושלים, וישתתפו בו עשרות אנשי עסקים אירופאים, מן הגדולים בתחומם, אשר יגיעו ארצה לקראת האירוע. כך הוחלט בסוף השבוע שחלף במסגרת דיונים שהתקיימו בבריסל, בהשתתפות נשיא איגוד לשכות המסחר של ישראל, דני גילרמן.

התעלמו מאיסור העיריה ומכרו כרטיסים למוזיאון חיפה בשבת

מאת נורית בתצא

פעילי רצ בחיפה מכרו אתמול בבוקר את כל 500 כרטיסי הכניסה למוזיאון העירוני, אותם רכשו מראש, במטרה להתגבר על האיסור שהטילה העירייה בלחץ הדתיים על המכירה. [illegible] בקיוסק של תושב עירני בסמיכות למוזיאון.

מאות מבקרים הגיעו להיכנס ביוזמת אנשי רצ למוזיאון חיפה, אף שלא הצטיידו מראש בכרטיסים, בהתאם להסדרים עם החוגים הדתיים. פעילי רצ ממשיכים, זה השבוע השלישי ברציפות, במשמרות מחאה ליד המוזיאון. הם עוקפים בהתגברות את איסור העירייה למכירת כרטיסים בשבת ומוכרים אותם בעצמם לציבור המבקרים. במוזיאון מתקיימת תערוכת הקרמיקה הישראלית.

פקחים עירוניים של עיריית חיפה, שהגיעו למקום על־מנת למנוע מכירת כרטיסים, ניסו להחרים את הכרטיסים, אך נתקלו בהתנגדות.

חדשות המשק

4 דירקטורים בבל"ל "יאלצו" להחליט בנושא כפל תפקידים

מאת יהודה שרוני

ארבעה דירקטורים בבנק לאומי, שהינם חברים בדירקטוריונים של חברות ממשלתיות, ייאלצו לוותר על אחד מתפקידיהם, זאת על מנת למנוע ניגודי אינטרסים, כך נודע ל"הארץ". בדירקטוריון החדש של בנק לאומי, שנבחר לפני חודשיים בעקבות "פרשת יפת", מכהנים ארבעה דירקטורים המכהנים בו זמנית גם כדירקטורים בחברות ממשלתיות. החשש לניגודי אינטרסים נוצר בגלל קיומם של קשרים עסקיים בין החברות שבהם מכהנים הדירקטורים, לבין בנק לאומי.

המדובר באריה שחר המכהן גם כמנכ"ל מפעלי ים המלח וכדירקטור בחברה, בנחמן פרל המכהן גם כיו"ר דירקטוריון חברת אל על, ביחזקאל פלומין המכהן כדירקטור בתעשיה האווירית, ובמנחם ברנר, המכהן כיו"ר דירקטוריון חברת התעשה [illegible].

אריה שחר, מנכ"ל מפעלי ים המלח, מסר בתגובה כי אכן נודע לו שסוגיית ניגודי האינטרסים נבחנת ברשות החברות הממשלתיות, ואם יוחלט כי אכן קיים חשש לניגוד כזה, הוא יפרוש מתפקידו בבנק לאומי. יחזקאל פלומין מסר בתגובה כי יבחן היטב את צעדיו, בטרם יחליט על דירקטוריון איזה חברה ייאלץ לוותר.

דירקטוריון בנק לאומי ידון בישיבתו היום בנוהל עבודת הדירקטוריון, וזאת על סמך בקשתם של מספר חברים, שביקשו להרחיב את סמכויות הדירקטוריון. בישיבה גם ימנו החברים לוועדות הדירקטוריון השונות כמו ועדת ביקורת, ועדת תקציבים, ועדת עסקות עם בעלי עניין.

לא מן הנמנע כי על סדר היום של ישיבת הדירקטוריון תועלה גם סוגיית הפנסיה של יפת, והשאלה האם יש לפנות להכרעה משפטית.

בנק ישראל הזרים החודש לשוק ההון 81 מיליון ש'

לעומת ספיגה של 265 מיליון ש"ח בינואר

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל רכש במהלך חודש פברואר מניות בנקאיות [illegible] במסגרת הסדר, בהיקף של 144 מיליון שקל, כך עולה מסיכום נתוני הפעילות של בנק ישראל בשוק ההון החודש. נתוני בנק ישראל מראים כי היקף הפדיונות בשוק ההון עמד בחודש פברואר על 687 מיליון שקל בעוד שהיקף ההנפקות הסתכם ב־606 מיליון שקל. עקב כך נרשמה בפברואר הזרמה של 81 מיליון שקל, לעומת ספיגה של 265 מיליון שקל שנרשמה בחודש ינואר. ההזרמה הושפעה בעיקר מפדיוני פדיון של 336 מיליון שקל באגרות חוב, המשמשות "כיסוי" לתכניות חיסכון. עד למנת לצמצם את עודפי הפדיונות, נעשה בחודש שעבר סידור מיוחד, לפיו הנפיק האוצר לתכניות החיסכון אגרות חוב מיוחדות, בהיקף של 160 מיליון שקל. עודף ההנפקות על פדיונות של אגרות חוב על ידי בנק ישראל בבורסה, הסתכם בחודש פברואר ב־251 מיליון שקל.

נתון נוסף של פעילות בנק ישראל, אשר אינו נלקח בחשבון בנתוני הפעילות בשוק ההון, היא הפעילות במלוות קצרי המועד (מק"מ), שם נרשם עודף ספיגה של 157 מיליון שקל.

עובדי "כור" ויתרו על 5% מתוספת השכר ל־87'

לסייע לקונצרן להגביר כושר התחרות שלו בשוק המקומי ובחו"ל

מאת אברהם צבר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עובדי הייצור של קונצרן כור ויתרו על 5% מתוספת השכר הצפויה לשנת 1987 הנוכחית. הסכם בעניין זה נחתם בין הנהלת הקונצרן לבין ועד עובדי הייצור.

ויתור העובדים מתייחס לתוספות השכר שהם אמורים לקבל במסגרת "הסכם־המסגרת" (שנחתם בין ההסתדרות לארגוני המעסיקים) וכן לתוספת היוקר שישולמו השנה לכל העובדים במשק.

מספר העובדים, מקבלי המשכורת, הנכללים בסולם השכר של עובדי הייצור מגיע בכור לכ־12,000 איש, שהם 55% ממקבלי השכר בקונצרן.

החלטת העובדים לוותר על תוספת השכר באה כדי לסייע לכור בהגברת כושר התחרות שלו בשוק המקומי ובשווקי חו"ל.

הנהלת כור, מנהלת משא ומתן גם עם הוועדים המייצגים את הפקידים, הטכנאים והמהנדסים של החברה. משא ומתן זה נמצא עדיין בעיצומו.

פרדריק מאן, היום למנוחות בפילדלפיה

(עש"ת). ביום ו' הלך לעולמו ידיד התזמורת הפילהרמונית הישראלית, פרדריק מאן, שעל שמו קרוי היכל התרבות.

מאן, מיליונר יהודי מפילדלפיה שהיה מפטרון חובב, אוהב ישראל מושבע, תרם והתרים כל חייו למען התזמורת הפילהרמונית.

יחד עם עיריית תל־אביב, תרם סכום כסף גדול לבניית היכל התרבות. פרדריק מאן היה נשיא אגודת קרן התזמורת הפילהרמונית בארה"ב וכן שגריר נודד של ממשלת ארה"ב. הוא נהג להתלוות לתזמורת בסיוריה בעולם. בן 84 היה במותו.

הנהלת התזמורת שלחה את חבר ההנהלה צבי ליטבק כנציג התזמורת להשתתף בהלווייתו, שתתקיים היום בפילדלפיה.

נחתם הסכם עבודה עם עובדי הקרקע באל־על

יקבלו תוספת שכר של כ־12 אחוז

מאת זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תעופה

הסכם עבודה חדש נחתם שלשום, ערב כניסת השבת, בחברת "אל על". על פי ההסכם יקבלו עובדי הקרקע תוספת שכר בשיעור 7 אחוזים על חשבון השנה שעברה ו־5 אחוזים עבור השנה. מגזר הטייסים של עובדי חברת התעופה לא הצטרף להסכם, כיוון שלא מולאו דרישותיו והמו"מ אתם יימשך. ההסתדרות חתמה בשם כל העובדים של חברת התעופה. השותפים האחרים לחתימת הסכם העבודה החדש הם נציגי ההנהלה ונציגות העובדים.

ההסכם נחתם בתום מו"מ ממושך שהיה מלווה בשיבושי עבודה בחברת התעופה.

קו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית
והמוקד לחינוך לבריאות עורכים:
קו פתוח לבריאות הציבור
צוות רופאים מהמרכז הרפואי "גולדה" — ביה"ח "השרון" "בפ"ת, מבי"ח "סורוקה" בב"ש, ממרפאת "ילדי" בי"ח "כרמל" בחיפה וממחוז קופ"ח בירושלים ישיבו טלפונית לשאלות הציבור בנושא:
אסטמה בילדים
במבצע מיוחד שייערך ביום שני 2.3.87 בין השעות 16:00-19:00.
צוות המרכז
פרופ' י. ורסנו דר' י. אמיר
דר' מ. פרידמן דר' א. כהן
03/433306 03/433300
03/217078 03/433500
צוות ירושלים
דר' מ. פינלט דר' י. מור
דר' מ. לוי
02/382112 02/382111
02/382113
צוות חיפה
דר' א. לודר דר' י. אורן
דר' ר. ברונשטיין
04/568553 04/568521
04/568515 04/568549
צוות ב"ש
דר' א. טל דר' מ. אבירם
057/74406 057/660321.
עם יוקר קריאתו!
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

ליהי ודן לאור
שמחים להודיע על הולדת בנם
עמוס
אח
לאברהם צבי, יצחק ודוד
נכד
להילדה לאופר — לזהבה ויוסף יריב
נין
לגניה בוין — לבתיה ריבקינד
ירושלים, כ' בשבט תשמ"ז. 19.2.1987

הפקת קטלוג לקידום מכירות
כל המומחיות שלנו
קבל הצעה מחושבת מחייבת
צילום, פרסום, הוצאה לאור (03)222865

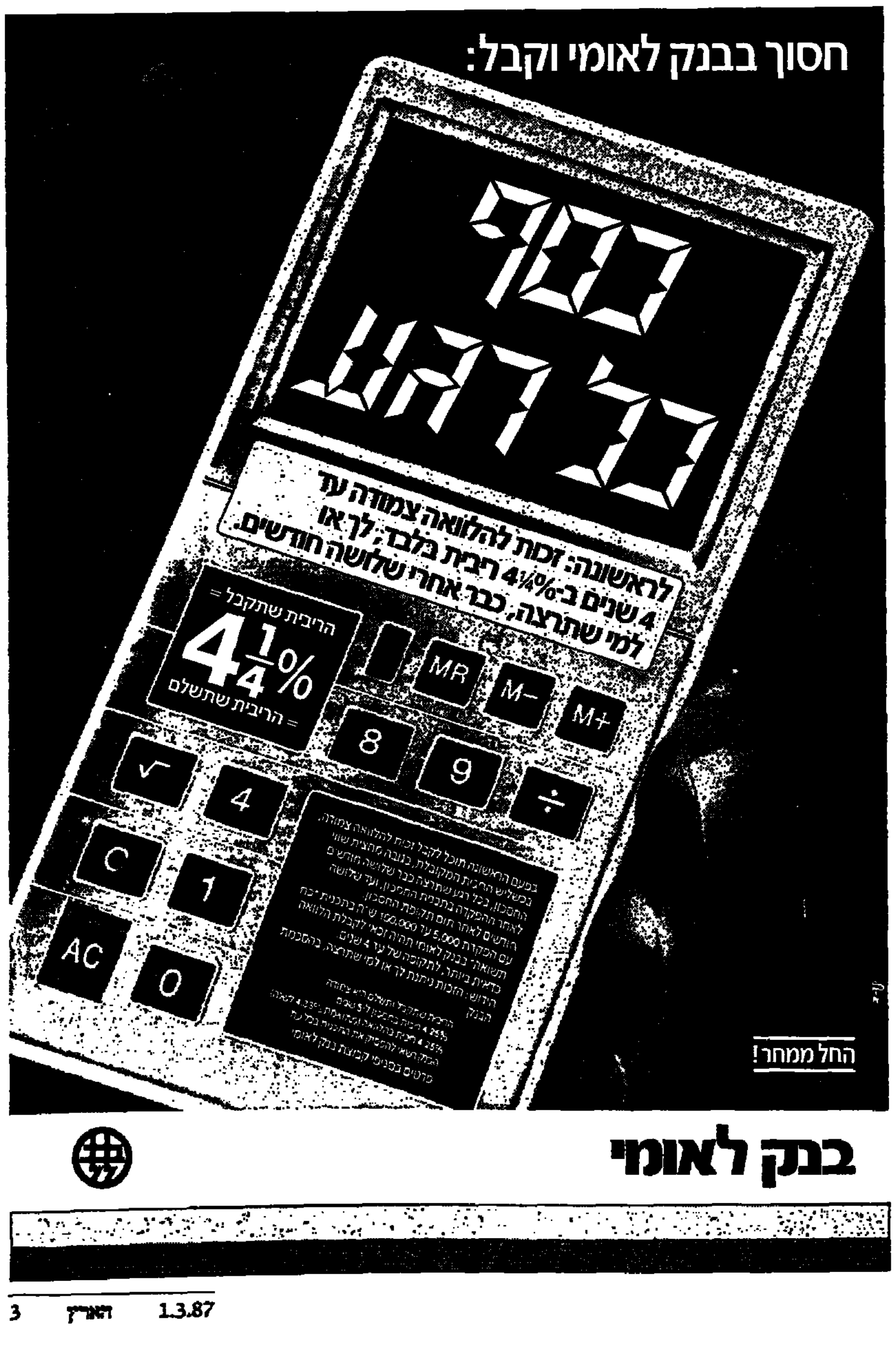

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הנוער פורץ את שערי אירופה

מן היציע

מאת יחיאל ארזי

ספק אם מישהו היה מתרגש, או בכלל עניין ממשי, לוא שיחקה נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל נגד בלגיה — באיגוד האירופי של מוקדמות אליפות העולם עד גיל 16. אבל בניגוד לכדורגל שלנו, המשופע אירועים רשמיים, תהיה במחלט סיבה להגיגה. כאשר תהיה השבוע התמודדות כזו — בין נערי ישראל ובלגיה — בכדור רגל.

בפעם הראשונה, אחרי שנים רבות, יתנופף דגל איגוד הכדור־רגל האירופי (אופ"א) בעת אירוע רשמי בהשתתפות נציגים ישראלים. ולמרות שלכאורה יהיה זה רק מישחק נערים, שהתהודה הציבורית שלו מוגבלת לקומץ אוהדים, אנשי התאחדות ותקשורת, בני משפחה והקרובים — זו פריצת דרך הראויה במחלט לציון. השיטתה העיקרית נעוצה בעובדה, שהמאבקים הבלתי פוסקים לתקוע יתד באירופה מדיספוץ מתחילים לשאת פרי.

לפי שעה, זה בוודאי לא הרבה: רק עצם קבנה או סוכריה על מקל לנערים שלנו. אבל המשמעות הבעיצית היא, שהנה נפרץ המעגל הסגור, וזה מה שמעורר תקוות חדשות.

מאז סילוקנו האירופיתי מ־אסיה, כסיבות פוליטיות, מת־רפק הכדורגל הישראלי לשווא על שעריה הנעולים של אירופה. הכוונאות בכל פעם תירוצים חרישים ונימוקים ישנים, כדי לדחות את כל בקשות שילובנו בפעילות סדירה וקבועה. ה"אח הגדול" — כלומר, נשיא ההתאחדות הבין־לאומית (פיפ"א) — כנסה פתרונות מאולתרים, ולפחות בגלוה מהרכבת שלא להתעלם מעצם קיומה של ישראל. כל שנגעים הדברים לטורנירים אולימפיים או למיחוקי גביע עולמי. אולם האיגוד האירופי איתן מכדי להיכנע לתכתיבים וללחצים, וכך נכפית עלינו שוב ושוב בשנים האחרונות פעילות מלאכותית באוקיאניה, שאינה להחנו ואינה עונה על הצרכים הספורטיביים שלנו.

הלחץ הכבד והמתמשך יצר בכל זאת סדק דק בחומת ההתנגדות. הייתה זו מחווה מסוימת מצד ידידינו באירופה, שניאותו לצרף תחילה לאופ"א במסגרת רשמית את הנערים הישראלים. רק מי שעקב כל העת אחר המאמצים והמגעים שקדמו לצעד זה, מאחורי הקלעים ולפניהם, יודע להעריכם כיום כבפרופורציות הנכונות.

זו עדיין לא הסנונית המבשרת את האביב, אבל בהחלט ראשיתה של מגמה העשויה להתפתח בכיוון הרצוי. בגרענת הזמן עשויים הנערים לסלול את הדרך גם לשיתוף הכדורגלנים הבוגרים שלנו בטורנירים האירופיים ובני היוקרה — לקבוצות אלופות, למחזיקות גביע ובגביע אופ"א — מפעלים שאנו חולמים עליהם שנים רבות, אבל עדיין מתירים לנו לראותם בלבד.

המחסום העיקרי, המונע פריצה מאסיית יותר של הסכרים, הוא כיום פוליטי יותר מאשר גיאוגרפי. הפשרת הקפאון ביחסים עם הגוש המזרחי, המסתמנת באחרונה יותר ויותר, היא המפתח גם לשינוי בעמדתו הקשוחה של איגוד הכדורגל האירופי. בינינו לבין עצמנו, אי אפשר להאשימו בכך שאינו מוכן להתכסך בגלל ישראל עם ברית"מ ועם גרורותיה. חידוש היחסים הדיפלומאטיים שנותקו יסיר במוקדם או במאוחר גם את התנגדותם של החוגים העוינים, ויסייע לשילוב מחדש של הכדורגל הישראלי באירופה, היבשת ממנה פרש מרצונו בשנות השישים כדי לרעות בשדות אסיה.

מה שקרה לכדורסל הישראלי — מבחינה ספורטיבית, איכותית ויוקרתית — צפוי מן הסתם גם לכדורגל שלנו, אם וכאשר יהיה אירופי לכל דבר, בדרג לאומי ובין־מועדוני. ואין צורך להסביר או לתאר מה פירושו של דבר, כי כל המוסיף — גורע.

ובזה נעוצה, בעצם, המשמעות האמיתית של המיפגש הצנוע בין נערי בלגיה וישראל, תחת דגל אופ"א, ביום רביעי בהרצליה.

מחרתיים גמר גביע הטוטו

מכבי נתניה ושמשון תל־אביב יתמודדו מחרתיים באיצטדיון רמת גן במישחק הגמר של גביע הטוטו. בגמר לקבוצות הליגה הארצית יתמודדו הפועל חיפה והפועל עכו.

בשבת הקרובה בגביע המדינה

- ● בית"ר ים — בית"ר חיפה
- ● הפועל ת"א — רמת־השרון
- ● הפועל רעננה — בני־יהודה
- ● הפועל טייבה — מכבי יפו
- ● הפועל פ"ת — ה. באר־יעקב
- ● הפועל מרמורק — מכבי פ"ת
- ● בית"ר ת"א — מכ. שעריים
- ● הכח ר"ג — הפועל כפר־סבא
- ● בית"ר רמלה — מכבי ת"א
- ● מכבי נתניה — הפועל עכו
- ● ב. נתניה — הפועל ים
- ● ב. נהריה — שמשון ת"א
- ● הפועל חדרה — הפועל לוד
- ● מכבי חיפה — בית־שאן
- ● הפ. טבריה — באר־שבע
- ● מכבי יבנה — הפ. חולון

● במשחקי חצי הגמר בסבב ישראל בטניס, המתקיימים בהדר יוסף, היו בשבת התוצאות האלה: אורן מוטאסטל — אוהד ויננברג 3–6, 2–6. יורם ברון — מנשה צור 4–6, 3–6. נשים: דליה קוריאט — ענת הרון 2–6, 0–6. אילנה ברנר — יעל שביט 7–5, 3–6, 5–7. הערב יהיו משחקי הגמר בהדר יוסף.

טבלת הליגה הלאומית

	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1. בית"ר ירושלים (1)	19	12	6	1	20–41	42
2. בני־יהודה (2)	19	7	12	—	15–26	33
3. הפ' כפר־סבא (4)	19	8	7	4	18–26	31
4. מכבי תל־אביב (3)	19	7	7	5	16–29	28
5. הפועל לוד (7)	19	7	7	5	10–18	28
6. הפ' פתח־תקוה (5)	19	7	6	6	17–23	27
7. שמשון תל־אביב (6)	19	5	12	2	11–17	27
8. מכבי נתניה (11)	19	7	6	6	22–20	27
9. הפ' תל־אביב (9)	19	5	11	3	14–17	26
10. מכבי חיפה (10)	19	6	8	5	13–15	26
11. מכבי פתח־תקוה (8)	19	6	7	6	15–19	25
12. הפ' באר־שבע (12)	19	4	9	6	13–10	21
13. בית"ר ת"א (13)	19	4	6	9	27–18	18
14. מכבי יבנה (14)	19	3	8	8	22–14	17
15. מכבי יפו (15)	19	2	7	10	30–13	13
16. בית"ר נתניה (16)	19	2	1	16	52–9	7

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

שיעמום בפיסגה, למרות שבני יהודה צימצמו את הפער ל־9 נקודות

גם שמשון רצה — אבל זה לא יצא

הוביל 1–0 עד לדקה ה־68 נגד בית"ר ירושלים שכפה עוד תיקו

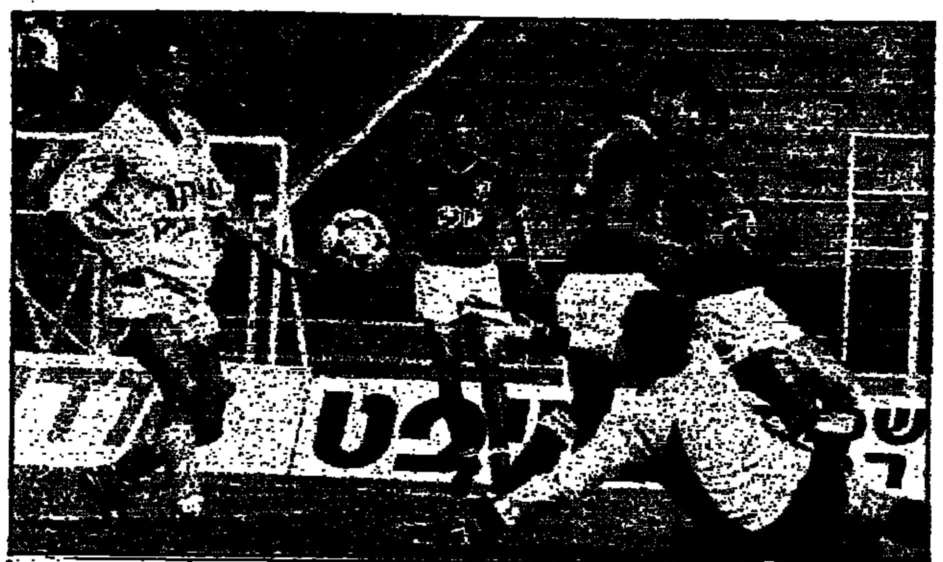
גרי ונדרמולן, שכבש את שער השיוויון לבית"ר ירושלים, מתמיין הפעם מול השער החסום של שמשון בבלומפילד. (צילום: עוזי קרן).

שמשון תל אביב — בית"ר ירושלים 1–1 (1–0)

השער לשמשון: גדעון דמתי (14), לבית"ר: גרי ונדרמולן (68).

★ המצטיין: אבי הדה.

● שמשון תל־אביב: הדה, כהן, ברדה, שמעונוב, הלוי, מזרחי, הלל, ארביב (קפיטרלניק), עובדיה, שיקרוב, דמתי. המאמן: יעקב גרונדמן.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, כהן, אוזלאי, אשש, שירזי, קדוש (גולדרה), שוורץ, מלכה, מלמיליאן, ונדרמולן (בן־הרוש), אוחנה. המאמן: דרור קשטן.

שפט צבי שריר, 6000 צופים, איצטדיון בלומפילד.

מאת דרור מגר

כל קבוצה המתמודדת עם בית"ר ירושלים מנסה להפתיע, אולם טאקטיקה כפי שנקט שמשון תל־אביב טרם ראיתי, וכדאי ליריבות הבאות של בית"ר לרשום את המתכון: קודם כל סגרו השמשונים היטב את שני חלוצי החוד של בית"ר, כאשר אודי כהן כיסה את אלי אוחנה ואפרים שמעונוב את גרי ונדרמולן, שכמעט לא נגע בכדור.

אולם בשמירה זו אין חידוש. שמשון גם החליט לשחק בצורה רגועה ושקטה, הדגש הושם על החזקה מירבית בכדור תוך ביצוע חילופי מסירות רבים בכל האפשר. וכך ראינו את השמשונים במחצית הראשונה מחליפים ביניהם עשר מסירות, בלי שרגל בית"רית תוכל להפריע. שמשון גם הציב שני שחקנים באגפים, מלבד המגינים, כדי לחסום את המגיעים התוקפים של בית"ר. צורת מישחק זו נטלה את העוקץ ממישחק בית"ר, המבוסס בדרך כלל על מהירות והתלהבות.

שמשון תקף כבר מהפתיחה ובדקה ה־14 בעט אפרים ארביב מ־25 מטר כדור עוצמתי חזק ושטוח למרכז השער. יוסי מזרחי לא השתלט עליו וגדעון דמתי רדף בראשו את הכדור פנימה, וקבע 1–0. הזדמנות מצויינת נוספת לשמשון היתה בדקה ה־24, כשארביב בעט ואשש הרחיק מקו השער. רק בדקה ה־42 סוכן לראשונה שער שמשון בבעיטת עונשין של מלמיליאן, שלמרות שלא נשמר אישית לא היה במיטבו.

אולם במחצית השניה שכחו כנראה השמשונים את ההוראות הטאקטיות, ויתרו על מישחק מאורגן והחלו לנסות לבזבז זמן. בית"ר החל לתקוף בחמת זעם. להצו של בית"ר הבליט את הבלם המצטיין נסים ברדה ואת השוער אבי הדה, ששלט היטב בכל כדורי הגובה.

בדקה ה־60, בעת הכנות לבעיטת עונשין לזכות בית"ר, פגע הקפטן חנן אוזלאי בנסים ברדה. הקוון שראה את האירוע, דיווח על כך לשופט צבי שריר ששלף כרטיס אדום לעבר אוזלאי. מאמן בית"ר הכניס את גולדר כחלוץ במקום קדוש. בן־הרוש עמד להיכנס בכלם נוסף וגרי ונדרמולן עמד לצאת, אך ממש לפני ביצוע החילוף בדקה ה־68 הגביה שוורץ כדור גבוה מימין, עובדיה החטיא, הכדור הגיע אל אלי אוחנה שבעט שטוח; הכדור פגע בונדרמולן והגיע לרשת. 1–1 זה הספיק לירושלמים.

בית"ר תקף ללא הצלחה, ורק בדקות האחרונות נרשמו הזדמנויות של ממש. בדקה ה־88 בעט עובדיה לרוחב, מלמיליאן פרץ מול השוער שיצא באומץ לב וקלט את הכדור (דקה 89), ובאותה דקה בעט בעבר השני גדעון דמתי כדור יפה מעל לשער.

כאילו הכל כבר נגמר

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

מתקבל הרושם העגום שהליגה הלאומית הזו כבר נגמרה, אבל אף אחד עדיין לא מוכן להודות בזה. בצמרת אין מתח, בתחתית אין שינוי, ביציעים אין צופים, במגרשים אין רמה, ובטבלה כמעט שאין תזוזות.

בית"ר ירושלים, המוביל הלאומי הבלתי מעורער, פיגר 0–1 עד לדקה ה־68 מול השמשונים, אבל אז הצליח גרי ונדרמולן להשוות ובכך מנע מהירושלמים הפסד שני העונה, בעוד שהשמשונים שהיו על סף סנסציה נסוגו שלב אחד בדירוג (למקום 7). קפטן בית"ר חנן אוזלאי הורחק מהמיגרש.

בני יהודה, בלתי מנוצחים גם אחרי 19 מחזורים, הביסו 4–1 את סוגר הטבלה בית"ר נתניה, כדי להתבסס במקום השני בטבלה במרחק 9 נקודות מהמוביל הלאומי.

הפועל כפר סבא חזר לכושר הטוב וגם לצמרת, טיפס למקום השלישי בזכות ניצחון 2–0 על מכבי תל אביב שירד למקום הרביעי. גיבור הניצחון היה מאיר ביוזר שהבקיע את שני השערים.

את הזינוק המרשים ביותר עשה הפועל לוד, שניצח ביום שישי 1–0 את מכבי פתח תקוה וטיפס למקום ה־5 בדירוג.

בתחתית אין שום שינוי, כאשר כל הקבוצות המצויות בסכנת ירידה איבדו נקודות. בית"ר נתניה, האחרונה, הובסה כאמור על ידי בני יהודה; מכבי יפו, בהדרכת המאמן החדש אהרון קפיטולניק, נכנע לשער משווה של הפועל פתח תקוה, שכפה 1–1 סמוך לסיום, למרות שנותר עם תשעה שחקנים בגלל הרחקת שניים מחבריהם; מכבי יבנה סיים 1–1 עם הפועל תל אביב בבלומפילד; בית"ר תל אביב כפה 0–0 על מכבי חיפה המצוי בנסיגה איכותית (מחזור 10); הפועל באר שבע נכנע במיגרשו 1–0 למכבי נתניה.

בסך הכל הובקעו במחזור ה־19 רק 15 שערים, בממוצע של פחות משער לכל קבוצה, כאשר חלוצי חמש קבוצות כלל לא הבקיעו.

תעודת העניות הבולטת ביותר: פחות מ־15,000 צופים חזו בכל שמונת מישחקי הליגה הלאומית שהתפרשו על ימי שישי ושבת.

יפו לועגת לתחזיות

מכבי יפו — הפועל פתח תקווה 1–1 (0–1)

השער ליפו: יוסי לוי (7 מ־11 מ') לפתח תקווה: גבע מרכוס (83).

★ המצטיין: שלמה קירט.

● מכבי יפו: קוניצקי, קירט, סלימן, כהנצוק, ישראל דניאל, שלמה לוי (מלכה), בוטפיקה, יוסי לוי (לניאדו), אמינה, ציפרות, מזרחי. המאמן: אהרון קפיטולניק.

● הפועל פתח תקוה: ג'רבי, קושוילי, בוהניזק, מרכוס, לסרי, קייסי, אליה, מתפוד (ליאור אברהם), חזן (סאבא), לוין, בסון. המאמן: אברהם גרנט.

שפט יצחק רוזנברג, 500 צופים, איצטדיון בגאן ביפו.

מאת אילן פיש

ביפו החליטו כנראה, שהשנה הם לועגים לכל התחזיות. העונה הם מסודרים את כולם ויורדים ליגה. גם אהרון קפיטולניק, המאמן החדש, השלישי במספר העונה, לא יכול את מישחק הניכר. שער השיוויון שספגה יפו רק חיזק אצלו את הרושם הקשה שראו עיניו. לא פלא שאמר בסיום המישחק: "לא יאומן מה שקורה פה, ממש לא מכבי".

מכבי יפו צריך להודות שמולו ניצב יריב כהפועל פתח תקוה, שלא ניצל את היתרון שהיה לו ב־70 מתוך 90 דקות המישחק. שחקני פתח תקוה עשו כל מה שביכולתם כדי לא להבקיע. במקום לפרוץ מהאגפים ולהעניק לחלוצים כדור נרחב לפעולה ברחבה, העדיפו להוביל דרך המרכז ובכך הקלו על ההגנה הפרוצה של יפו.

על יפו קשה להרחיב את הדיבור. בעודים כושר גופני (מלבד שלמה קירט שהיה הבולט במישחק), לא יכלו השחקנים לעשות הרבה. העובדה שלא הצליחו לשמור על שער היתרון רק מעידה בעד עצמה. אם לא יחול שיפור בכושר השחקנים, תהיה יפו למושג היסטורי בליגה הלאומית.

בפתיחה היו ליפו תקוות. בדקה ה־7 הוכשל דוד אמינה ברחבה על ידי גבי לסרי. יוסי לוי לא נכשל הפעם ובבעיטת 11 המטרים הפך ליתרון 1–0. פתח תקווה התקשתה לסכן את שער יפו ורק בדקה ה־54 בעט אלי מתפוד למשקוף.

הדקה ה־83 עמדה במוקד האירועים. אלישע ציפרות ספג אגרוף מגייל מאבד שהורחק. בהמהומה שנוצרה נראה השופט רוזנברג שולף כרטיס אדום לעבר הבלם השני של פ"ת, איתן בוהניזק. כשחודש המישחק היה נדמה שאולי המזל יחייך הפעם לעבר היפואים. ניר לוין השב אותה. הוא הגביה כדור לרחבת יפו, שם נמצא גבע מרכוס, שנגח מעל ידיו של קוניצקי וקבע את התוצאה.

חנן אוזלאי בורח — וגם לשנור בחוץ. כך צולם אתמול קפטן בית"ר ירושלים לאחר הרחקתו מהמישחק נגד שמשון בבלומפילד. (צילום: עוזי קרן).

ביוזר לעג לשנהר

הפועל כפר סבא — מכבי תל אביב 2–0 (1–0)

השערים לכפר סבא: מאיר ביוזר (4, 71).

★ המצטיין: מאיר ביוזר.

● הפועל כפר סבא: שמיר, איירנבר, סיימון, רבינוביץ, אייבשטיין, אופיר ברזיים (גרמישו), מזמר, ברויד, רביבו (מימוני), מללי, יאני, ביוזר. המאמן: נסים בכר.

● מכבי תל אביב: סימן טוב, קרמר, שמעונוב, א. אשר, קריים, מ. כהן (גריאנין, גולדברג), א. נתן, לולו, טבק (סברוני), דריקס. המאמן: שמעון שנהר.

שפט חיים ליפקוביץ, 2500 צופים, בכפר סבא.

מאת נפתלי ועירא

אל תזילו דמעות על הפסדו של מכבי תל אביב. שמעון שנהר, מאמן מכבי, מחולל "מהפיכת ההרכב" בשורותיו, הוא שיעשה זאת. כל כך קרצה "הגנת השלושה" של מכבי לחלוצי כפר סבא עד אשר מאיר ביוזר — חלום הבלהות של העורף המכבי — כבש והבקיע פעם במחצית הראשונה ופעם לאחר ההפסקה (2–0), כדי לעשות סדר חדש בצמרת: כפר סבא במקום השלישי, ומכבי אחריה.

2 "אשרים" נראו מאושרים רק בדקות הפתיחה של המישחק: אשר סימנטוב, מחליפו של בני גינסבורג בשער מכבי, ואלי אשר, מגן תל אביבי צעיר שהחליף את אבי כהן, היה לבלם המשנה ליגד של משה שמעונוב. הבעיות הגדולות לתוכן נכנסו המחליפים הללו במקומם של שני הבין לאומיים גרמו מבוכה מתמדת בהגנת מכבי והתוצאות לא איחרו לבוא: דקה 4. תמיר ברזיים, הקשר הצנום ובעל השליטה המצוינת בכדור, שלח כדור עומק לעברו של אלי יאני, שפרץ והלף על פני שוערי מכבי והקשית את הכדור לביוזר. יוסי קרמר, מגן מכבי נגח מקו השער ומאיר ביוזר בבעיטה שטוחה מ־16 מטרים קבע 1–0 לכפר סבא.

על ההגנה החלשה של מכבי — ניתן ללמוד מיד. בהמשך התברר שחוליית הקישור של מכבי אינה מאורגנת, גם לא מדויקת. אלון נתן נותר תקוע למעלה ומיעט לפעול. ואבי לולו, הבולט בין שחקני מכבי, לא הצליח לשאת את כל המעמסה לבדו והגיים בעבירות גסות על שחקני כפר סבא. בהתקפה, בני טבק נמצא ב"גביבה" המעט שלא פעל ואלי דריקס ביצע כמה פעולות נאות, אך ללא עזרה ממשית לא ראה פרי בעמלו.

כפר סבא היתה טובה במקצת מיריבתה. מרכז השדה שלה היה מאורגן יותר ותרם יותר למישקום של תמיר ברזיים (שהיה הבולט בשדה עד להפסקה ולאחריה דעך פלאים) ויואב מללי.

משיכום ומעלה היה אתמול מאיר ביוזר, ההולך עם הנתונים הנפלאים — מבנה גוף, מהירות טבעית וכושר התברנות טבעית — אשר גילה יותר ריכוז במישחקו והולל מהומות בכל עת שהכדור היה ברגליו. בדקה ה־71 הוסיף ביוזר את שערו השני, כאשר המשיך בשמאלו כדור שקלט לאחר פריצה מימין של מימוני.

חיפה לא נכנעה גם לתרנגולת

בית"ר תל־אביב — מכבי חיפה 0–0

★ המצטיין: אלי כהן.

● בית"ר תל־אביב: א. ג'דבי, ברנטן, ידידי, יעקב כהן, אברג'ל, מזרחי, צמח, סורס, אדרי, פו (ר. שוייג, לביא עוד מיאס). המאמנים: נימן.

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, אלי כהן, קלינגר, מרילי, ממן (עופר מזרחי), ברייליבסקי, רוזמבל, אברקיאס, איתי מרדכי, ארמלי. המאמן: שלמה שרף.

שפט עובדיה צבי, 800 צופים, איצטדיון המכביה.

מאת שמואל קליגר

ביום שישי בבוקר התעכב משה שחרץ, נהג מונית מתל־אביב הידוע גם בכינוי "קולומבו", בכפר־שלם כדי לקנות תרנגולת. בשעות אחר הצהריים הובלה התרנגולת המסכנה ברחוב־הדר, כשהיא קשורה ברגליה, למיגרש הספאורי ברמת־גן. האוהד אחר של בית"ר תל־אביב הטילה כמה פעמים לעבר הרשת של מכבי חיפה, כסגולה להבקעת שערים. זה היה שניות ספורות לפני הפתיחה, מול עיניו המשתאות של השוער הלאומי אבי רן.

אולי־כבפתיה־ של התרנגולת ואולי משום הקירבה היתרה לפארק הספאורי, דומה המפגש יותר להתגדרות של־בעלי־כנף, ולא־למשחק כדורגל ראוי לשמו. בלי הכבוים בי־סים וירוק, שנטען כי הם מנוצעים, שיחקו הבית"רים כעוף ללא רועה. שחקנים נפלו, אחרים נתקלו זה בזה, החליקו בבוץ הטובעני, לא עשו אפילו פעולה חיובית, לא סיכנו אפילו פעם את שערו של אבי רן, שסיים את המשחק נקי הדרור.

למכבים מחיפה כושר גופני משופר, יכולת קבוצתית טובה והתוצאה ביטויה במעבר מהיר ממגננה למיתקפה, כאשר הכל מתחיל מאלי כהן, בעל הבית מאחור, דרך גיר קלינגר או איתן אהרוני ובקישור מלהטט דניאל ברייליבסקי, שבבוערו ובקריאות נתוני השטח אין שני לו.

תכאן זה בעצם נגמר. ללא משחק של־חוד־אמיתי אין אפשרות לנצח קבוצה חלשה כמו בית"ר בכושר של אתמול. ארמלי היה חלש ואפילו איתי מרדכי כבכל הנתקפה הוקהל בעט רק בעיטה מסוכנת אחת לשער (70). השוער אלי ג'דבי הדף לקרן במיבצע מרשים, כמעט בלעדי.

מלך השערים

1. א. מלמיליאן (בית"ר י־ם) — 12
2. אלי אוחנה (בית"ר י־ם) — 11
3. אלי יאני (הפועל כפ"ס) — 11
4. יגאל מנחם (מכבי נתניה) — 9

אולדרידג' כבר כובש גם במדי ליוורפול

הניצחון על סאות'המפטון הצמיד את האלופה בפיסגה לאברטון שסיימה 0–0 במנצ'סטר

צמרת הטבלה

1. אברטון	29	23–53	55
2. ליוורפול	29	29–52	55
3. ארסנל	28	16–42	54
4. לוטון	29	28–34	50
5. נוריץ'	29	38–41	48
6. טוטנהאם	27	29–48	47
7. נוטינגהאם	29	35–50	47

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). ג'ון אולדרידג', שהועבר מאוקספורד יונייטד, הבקיע את שערו הראשון במדי ליוורפול והקנה ניצחון 1–0 על סאותהמפטון, שהשווה את מספר הנקודות של האלוף עם זה של המובילה אברטון. זו סיימה בתיקו־אפס מישחק חוץ מאכזב נגד מנצ'סטר יונייטד לעיני 47 אלף צופים.

לשתי הנציגות של העיר ליוורפול 55 נקודות מ־29 מישחקים והן מקדימות בנקודה את ארסנל (28 מישחקים). ה"תותחנים" יפגשו היום את טוטנהאם במישחק חוזר בחצי גמר גביע הליגה (טוטנהאם ניצחה 1–0 במשחק הראשון).

במקום הרביעי מדורגת במפתיע לוטון טאון, שגברה על ווסטהאם 2–1 וניצלה את העובדה שטוטנהאם לא שיחקה ונוטינגהאם נוצחה 1–0 במיגרשה על ידי צ'לסי. לוטון פיגרה בדקה השמינית משערו ה־26 העונה של טוני קוטי, אבל פיטר ניקולאס השווה בדקה ה־40 ואשלי גריימס הבקיע את שער הניצחון בדקה ה־70. פאט נווין הבקיע את השער לזכות צ'לסי בדקה ה־65 והשוער טוני גודן מנע שוויון כשעצר כדור 11 מ' מרגלי גארי ברסלס. היה זה הפסד ביתי ראשון לנוטינגהאם אחרי 23 מישחקים.

ניוקאסל יונייטד, שנוצחה 3–1 בווימבלדון, מדורגת אחרונה עם 22 נקודות כשלפניה אסטון־וילה וצ'רלטון אתלטיק עם 26 כ"א, לסטר סיטי 27, סאותהמפטון 28 ומנצ'סטר סיטי 29. אסטון־וילה סיימה בתיקו 1–1 בנוריץ', צ'רלטון גברה 2–1 בקווינספורי ומנצ'סטר סיטי הפסידה 0–1 על מיגרשה של קווינס־פארק ריינג'רס משער של מרטין אלן שבע דקות לסיום. פתיחת המישחק התאחרה בגלל הפגנה של האוהדים נגד האיחוד המתוכנן עם פולהאם.

לותר בליסט הבקיע לווטפורד ביצחון החוץ 1–0 על שפילד וונסדיי.

המובילה בליגה השניה, פורטסמות, הביסה את סטוק סיטי 3–0. לפורטסמות 60 נקודות לפני דרבי ואולדהאם 54 כ"א. דרבי גברה על מילוול 1–0 ואולדהאם הביסה את האדרספילד 2–0.

בסקוטלנד עלתה ריינג'רס לראש הטבלה כשהיא מקדימה בהפרש שערים את סלטיק. זאת אחרי שסלטיק נוצחה 4–1 בדאנדי וריינג'רס סיימה בתיקו 1–1 עם היברניאן.

בונדסליגה

האמבורג הודחה בברמן — באיירן שוב מובילה

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). שני מישחקים נידחו אתמול בגלל גשם שוטף שהפך את המיגרשים לאגמים. אבל למרות הכל היו חילופים בצמרת: האלופה באיירן, שניצחה את דיסלדורף 3–0 ניצלה את הפסדה של האמבורג 1–2 בברמן ועלתה לראש הטבלה.

בברמן של הצפון לעיני 32 אלף צופים הבקיע רודי פֶלר את שני השערים לברמן בדקות ה־13 וה־47, בעוד שקסטל הקטין בדקה ה־60. באיירן הבקיעה את שעריה בתוך שמונה דקות ע"י מאתאוס 54, פליגלר 58 והנס 62.

פ.צ. קלן, ללא שוערה המושעה טוני שומאכר, ניצחה בחוץ את איינטראכט פרנקפורט 2–1 מצמד של סוני והוקיק בדקות ה־46 וה־80. מילר הבקיע למארחים בדקה ה־76. מאיינץ נוצחה שוב בדורסיה מנשנגלאדבך, הפעם בבית, 0–1 על ידי קייזרסלאוטרן משערו של הרסמן בדקה ה־16.

יתר התוצאות: נירנברג — בוכום 1–0, המבורג — שטוטגרט 2–1, מאנהיים — שאלקה 2–0.

צמרת הטבלה אחרי 19 מחזורים: באיירן 27, האמבורג 26, קייזרסלאוטרן 24.

כדורעף

המעפיל ומטה־אשר בגמר הגביע

מאת כתב "ספורט הארץ"

קבוצות הכדורעף של הפועל המעפיל והפועל מטה־אשר עלו אמש לגמר גביע המדינה. הן ניצחו בחצי הגמר בתוצאה זהה 3–0. המעפיל את הפועל קרית־אתא ומטה־אשר את מכבי חיפה.

מישחק הגמר יהיה ב־31 במארס באוניברסיטת תל־אביב.

הניחוש הנכון בטוטו

1.	הפועל ת"א — מכבי יבנה	x
2.	הפ' כפ"ס — מכבי ת"א	1
3.	הפ' ב"ש — מכבי נתניה	2
4.	מכבי יפו — הפועל פ"ת	x
5.	הפועל לוד — מכבי פ"ת	1
6.	בי. נתניה — בני יהודה	2
7.	בית"ר ת"א — מכבי חיפה	x
8.	שמשון ת"א — בית"ר י־ם	x
9.	הפ' חיפה — רמת עמידר	2
10.	הפועל עכו — הכח ר"ג	2
11.	טבריה — בית"ר רמלה	1
12.	שעריים — הפ. מרמורק	1
13.	הפועל ים — בי. נהריה	1
14.	הפועל ר"ג — ה. בית שאן	x

הכל נגמר ב־5 דקות

בני־יהודה תל־אביב — בית"ר נתניה 4–1 (0–0)

השערים לבני־יהודה: דוד גורדנה (53), מישל דיין (54), ירון אריב (58), משה אייזנברג (82). לנתניה: יוסי תשובה (77).

★ המצטיין: מישל דיין.

● בני־יהודה: יעקב אסייג, סלמן, אריב, יעקב סגל, עלה, מישל דיין, מליחי (חזי שירזי), אייל חיים, ברטובים, אייזנברג, גורדנה. המאמן: יצחק שניאור.

● בית"ר נתניה: לביא, סימני, פרוסי, סאסי, גלעם (בן־דוד), סוגדיס (רמי תשובה), איצקוביץ, שטולברג, גבייש, יוסי תשובה, שלמה אדרי. המאמן: שמואל פרלמן.

שפט אריה פרוסט, 1,500 צופים, איצטדיון טוברוק בנתניה.

מאת חנן פארי

למרות שנוצחה 4–1 בידי בני יהודה, ופניה מועדות לליגה הארצית, יכולה קבוצת בית"ר נתניה להיות מרוצה מיכולתה, בעיקר במחצית הראשונה, במשחקה שלשום מול סגנית המוליכה הלאומית הבלתי מנוצחת עד כה משכנת התקוות.

הבדלי הרמות בין הקבוצות הניצבות משני קצות הטבלה, לא התיגד בתחילת המשחק כל סיכוי לנכיונו של שמואל פרלמן, שחזר לאמן את הקבוצה לאחר ששלמה אדרי התגבל באמצע השבוע. בני־יהודה הפגינו במחצית הראשונה משחק שאנן, ונכנעו לשאפתנות של נתניה במרכז המגרש.

לנתניה היו כמה הזדמנויות להבקיע שערים, אולם חוסר דיוק של שלמה אדרי הותיר את שתי הקבוצות ללא שערים בתום המחצית הראשונה.

בני־יהודה ניצלו אוזלת רגל של הגנת נתניה ותוך חמש דקות מתחילת המחצית השנייה כבשו שלושה שערים. דקה 53, הגנת נתניה ניסתה לבלום התקפה של אייזנברג משמאל, ולא שמה לב לדוד גורדנה בצד ימין של הרחבה, שניצל כדור הגבהה ארוך כדי לנגוח מול השוער פנימה — 1–0. כעבור 40 שניות חטף גורדנה כדור באמצע המגרש, מסר למישל דיין, שהתקדם באין מפריע ובבעיטה חזקה ממרחק של כ־18 מטרים הפתיע את לביא — 2–0. דקה 58 — כדור עונשין של מישל דיין מימין, הגנת נתניה לא הגיעה לכדור וירון אריב נגח מקרוב פנימה.

בדקה ה־77 קיבל שלמה אדרי כדור בתוך רחבת בני־יהודה, הסיט היטב ליוסי תשובה שעבר את סגל, והלף גם על פני אסייג שיצא לעברו ומקרוב בעט פנימה, כדי לצמצם ל־3–1.

שמונה דקות מן הסיום קיבל אייזנברג מסירה מסלמן ומשבעה מטרים בעט פנימה — 4–1.

עזרא מועלם (מימין) ודוד הרשליקוביץ הוססים יריב מיבנה, שכפתה 1–1 על הפועל ת"א. (צילום: עוזי קרן).

משעמם, גרוע, מרגיז

מכבי יבנה — הפועל תל אביב 1–1 (0–0)

השער לתל אביב: מוריס לאנו (72). השער ליבנה: רפי אוסמו (78).

★ המצטיין: רפי אוסמו.

● מכבי יבנה: לנגר, בוארון, אלקבץ, עלואה, חלפון, סלומון, ברשמטש, ציון יעקב, רפי אוסמו, דב רמלר (גורדון), דוד ועקנין. המאמן: אליהו עופר.

● הפועל תל־אביב: אלתר, הרשליקוביץ, אקוהין, זאבה, עמר, סיני, לאנו, מועלם, אומר מוסא (ברנס), לנדאו, שבתאי לוי. המאמן: דוד שוייצר.

שפט יצחק בריצחק, 4000 צופים, איצטדיון בלומפילד ביפו.

מאת חיים מלינק

אילו היה צריך להעניק פרסים השבת, היו אלה מוענקים לצופים שהגיעו למישחק המוקדם בין הפועל תל אביב למכבי יבנה, שסבלו מקור וכל מה שראו היה מישחק גרוע ומשעמם.

את המישחק אפשר לחלק לשני חלקים של 70 דקות משעממות, ו־20 דקות מעניינות אחרונות יחסית. ב־70 הדקות הראשונות התנהל מאבק צפוף, כשכל שחקן שומר על שחקן הקבוצה היריבה. הסימן הטוב ביותר למישחק מעין זה, שהבעיטה הראשונה נבעטה בדקה ה־16 לכיוון השער ע"י הפועל תל־אביב, והמשך היה דומה לכל אורך המחצית הראשונה. הפועל תל אביב נקט בשיטת מישחק הגנתית מובהקת, ואילו מכבי יבנה הפתיע במישחק הגון עם ניסיונות התקפה.

המחצית השניה היתה גרועה כקודמתה, ומרגיזה במיוחד. כשלפתע בדקה ה־72 חלף משה סיני, שהיה רדום עד רגע זה, על פני שני מגינים ומסר כדור פו לזאנו, שהסתובב מאחורי שומרו, ובעט שטוח מעשרה מטר מתחת לבטנו של לנגר המופתע. מדקה זו ואילך נסוגה תל אביב לשערה ואילו יבנה הלוה לתקוף בחמת זעם כדי להשוות, ואכן לחצה נשא פרי בדקה ה־78: התפתחה התקפה מהירה של יבנה, עלואה בעט כדור למרכז, ואוסמו שקלט אותו בעט במהירות לרשת 1–1. לאחר מכן חזר המישחק לרמתו הירודה ושריקתו של השופט גאלה את הצופים.

נתניה קיבלה מתנה

מכבי נתניה — הפועל באר שבע 1–0 (1–0)

השער לנתניה: יגאל מנחם (43).

★ המצטיין: אריה חביב.

● מכבי נתניה: חביב, שמעון מנחם, בר, חסן, מלולו, גואטה, חלפון, גבאי, בוארון, יגאל מנחם, לוי (רוזן). המאמן: זאב זלצר.

● הפועל באר שבע: זוכוביצקי, ברדוגו, אילוז, דוידי, גונן, שושני, סולטן (יהנן), צרפתי, עזרא, וייצמן, אהרון (אלמליח). המאמן: דרור ברינגר.

שפט רחמים ריינאצ'י, 2500 צופים, בבאר שבע.

מאת יגאל פלג

85 דקות מתוך 90 דקות המישחק "התנהלה" קבוצת הפועל באר שבע במגרשה של נתניה, אך היתה זו התנהלות למראית עין שלא הניבה תוצאות. הסיבה נעוצה בעובדה פשוטה: בבאר שבע "שכחו" את המושג בעיטה לשער. כישלון באר שבע מתעצם עוד יותר לנוכח המישחק החלש שגילתה נתניה, שנאלצה להתגונן לנוכח לחצה העקר של באר שבע. אולי יותר מכל תעיד העובדה שלזכות באר שבע נרשמו עשר קרנות לעומת אחת לזכות נתניה.

נתניה הציבה את יגאל מנחם בחוד כדי לבצע פריצות יחיד ולאפשר לשניים שלושה שחקנים נוספים להגיע במהירות לרחבה. הקישור של נתניה סייע יותר להגנה מאשר להתקפה. מי שהצטיין היה אריה חביב, שקלט והדף כמה כדורים מסוכנים.

כבר בדקה השניה למישחק בעט צרפתי כדור ארוך טווח משלושים מטר בין חיבורי הקורות אך אריה חביב בזינוק פנתרי הדף לחוץ. בעיטה זו סימנה לחץ באר שבעי רצוף. בדקה 43 פרץ רוני לוי מימין ושלח כדור ארוך, שהגיע לרגלי יגאל מנחם. הוא התקדם לעבר שער באר שבע כשזוכוביצקי סוגר את הפינה ומאחוריו ניצב אילוז. יגאל מנחם התקרב ובעט במפתיע מזווית קשה בין רגלי זוכוביצקי. הכדור פגע ברגלו של אילוז, שינה כיוון וחדר לשער.

במחצית השניה שוב תקפה באר שבע ובדקה ה־65 בעט רונן גבאי כדור מחמישה מטר שפגע בקורה. בדקה ה־80 נגח אילוז משלושה מטר, אך הכדור פגע במשקוף. בדקה ה־89 ניתנה לבאר שבע הזדמנות אחרונה להבקיע, אך שושני בעט לחוץ משבעה מטר מול שער ריק.

בנודיס נתן ולא קיבל

הפועל לוד — מכבי פתח־תקוה 1–0 (0–0)

השער: יעקב בנודיס (82, בעיטת 11 מטר).

★ המצטיין: אייל בגלייבטר.

● הפועל לוד: יעקב בנודיס, ברדוגו, יצחק בנודיס, חביב, קאטאשווילי, אודי בנודיס, שמואל, שרביט, בן ממט (הלל), סמדג'ה, פרץ (מאיה). המאמן: צבי רוזן.

● מכבי פתח־תקוה: סביאן, אוזבל, פרסלני, צופין, לאון, אלישע לוי, אליסף (בן־שבעון), ירוחם, נוריאל (שעשוע), רפי כהן, בגלייבטר. המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.

שפט עובדיה בריצחק, 1,000 צופים באיצטדיון הפועל לוד.

מאת אהרון שמולביץ

גשם שירד לפני המשחק יצר משטח רטוב חלק שגרם למעידות רבות של שחקני שתי הקבוצות, ושיבש מאוד את משחקם.

כבר בדקות הפתיחה ניתנה הזדמנות טובה לפתח־תקוה. רפי כהן ניצל עירבוביה בתוך רחבת לוד ובעט כדור חזק שפגע במשקוף השער והורחק. בהמשך הפך המשחק לשקול, כאשר ללוד יתרון קל במשחק התקפה. לוד כהרגלה התבססה בהתקפה על ויקי פרץ, שניהל מאבק עם שומרו האישי כדי למצוא עמדת בעיטה לשער ועל בני סמדג'ה, שניסה את כוחו בבעיטות עונשין בקרבת רחבת פתח־תקוה. החלק החלש בהפועל לוד היתה חוליית הקישור. ישראל בן ממט היה חלש ורפי שמואל העדיף לכדרר במקום למסור. פתח־תקוה פתחה את המשחק עם מערך הגנה מתוגבר, כאשר רפי כהן ומנשה נוריאל היו היחידים שניסו מדי פעם לפתוח התקפות מתפרצות, שנבלמו היטב על ידי הגנתה של לוד.

פתח־תקוה לא ידעה לנצל את הפתיחה המהוססת של לוד, עקב חוסר אירגון שנבע כנראה מהעדרותו של בלם הקבוצה יצחק נעמן. אייל בגלייבטר, קשר פתח תקוה שהיה הטוב בשורה והיטיב לשלוח כדורים למרות תנאי השדה הקשים, ניסה מדי פעם לשלוח כדורי גובה לחלוציה, אך אלה הורחקו ברובם מבלי שנוצלו.

שער הניצחון ללוד הובקע בדקה ה־82 מבעיטת 11 מטר, שנפסקה לאחר הכשלתו של דוד שרביט, שפרץ מהאגף הימני. לאון, שניסה לבלום את פריצתו הכשילו בתוך הרחבה ועובדיה בן יצחק הצביע על נקודת ה־11. יעקב בנודיס שוער לוד בעט היטב לפינה הימנית של השער, 1–0 ללוד. מיד לאחר הבקעת השער ניסו שחקני פתח תקוה להשיג שער משווה על ידי יציאה להתקפות, כאשר הם נוטשים את מערך ההגנה המתוגבר, אבל ללא הצלחה.

כדורגל

נדחתה התפטרות קשטן

בגלל התערבות היו"ר בקביעת סגל הקבוצה

מאת רוני דיאמן

סופר "ספורט הארץ" ירושלים

יו"ר תנועת החרות בירושלים, עו"ד ראובן ריבלין, מנע ביום ו' ממאמן בית"ר דרור קשטן לממש החלטה קיצונית של התפטרות מתפקידו, בעקבות סיכסוך שפרץ בינו לבין יו"ר הנהלת הקבוצה רוני בריאון.

הסיכסוך בין השניים, המצויים ביחסים קרירים כבר מתחילת העונה, פרץ ביום ה' כאשר בריאון דרש מקשטן להזמין את השחקן הברזילאי אדמון סילבה (וידו) לסגל הרוב למשחק עם שמשון.

דרישת בריאון נדחתה על הסף על ידי קשטן, שרגז במיוחד מאחר שהיו"ר דרש להזמין את וידו כשחקן ה־17 בסגל, אפילו בלי לרשום בטופס המשחק, כדי שלא להעליבו.

הוויכוח גלש לטונים צורמים וביום ו' התקשר קשטן טלפונית למעיזן הקבוצה רוני ריבלין והודיע לו, כי בגלל ניסיונו של בריאון להתערב בשיקוליו המקצועיים הוא מחליט להתפטר.

ריבלין, הסבור כי לקשטן חלק מכריע בהצלחות הקבוצה, דחה על הסף את הודעת ההתפטרות והצליח להרגיע את קשטן ולשכנעו לחזור בו מרצונו להתפטר.

לאור יחסי העכורים של בריאון עם המאמן קשטן ועם המנהל אברהם לוי, ולאור כישלונו ביחסי האנוש עם השחקנים, עלול היו"ר למצוא עצמו מבודד במערכת שבה אנשיה עוינים אותו.

אברהם לב — מנהל מקצועי של יפו

מאת כתב "ספורט הארץ"

במהלך המישחק בין מכבי יפו להפועל פתח־תקוה, נראה אברהם לב יושב על הספסל היפואי לצידו של המאמן החדש אהרון קפיטולניק. מסתבר שלב מונה לתפקיד המנהל המקצועי של יפו במקום משה אוחנה, שפרש מתפקיד זה. עם הפסקת עבודתו של המאמן הקודם נסים חלב.

בעיטה חפשית

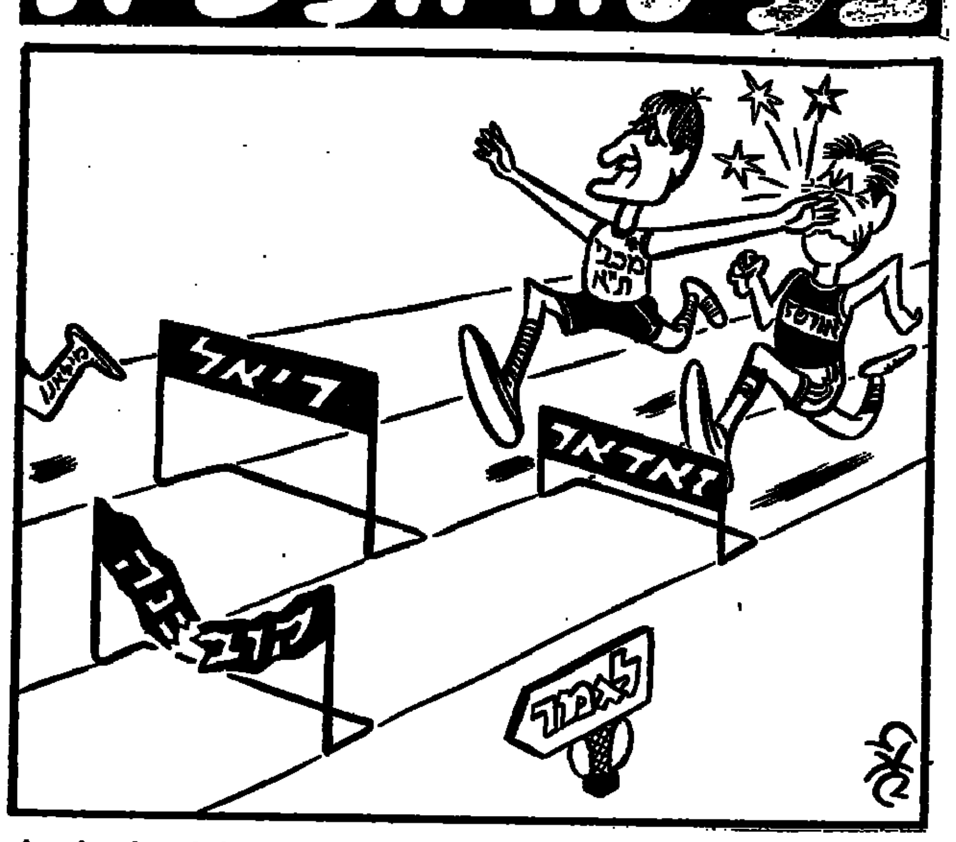

מהפך דראמטי בצמרת

חיפה וחדרה נוצחו בבית ואיבדו הפיסגה ● חולון וירושלים ניצחו ועלו לראש הדירוג הארצי ●

ליגה ארצית

מאת משה הר־געש

מכבי רמת־עמידר חולל את הפתעת המחזור כאשר ניצח בחוץ 1–2 את הפועל חיפה. גם הפועל יהוד הפתיע בניצחון חוץ 1–0 על הפועל חדרה. לפיסגה עלה הפועל חולון שהכניס 3–0 את הפועל די־מונה. הפועל ירושלים טיפס למקום השני, לאחר ניצחון משכנע 3–1 על בית"ר נהריה.

הפועל חולון — הפועל דימונה 3–0 (1–0)

השערים: מיקו בלבירוב (65, 67), ניסים חלפון (23).

★ המצטיין: מיקו בלבירוב.

האורחים החזיקו מעמד רק עד הדקה ה־23, כאשר ניסים חלפון הבקיע בכדור עונשין מה־18 מ'. משלב זה לחצו החולונים ללא הרף ולולא משחק אנוכי במיקצת של בני רמתי היתה קבוצתו עשויה להכפיל את כמות השערים. המקו־מיים הסתפקו בשער נוסף שהבקיע בלבירוב.

שפט דני ימפולה, 200 צופים, בחולון. מנחם כהן

מכבי רמת־עמידר — הפועל חיפה 2–1 (1–1)

השערים לרמת־עמידר: מאיר שלום (50), אהרון גריין (75). לחיפה: דוד לוי (23, מ־11 מ').

★ המצטיין: אהרון גריין.

אהרון גריין היה גיבור הניצחון הגדול ביותר של קבוצתו העונה. הוריד את הגנת חיפה, היה שותף לשער הראשון והבקיע את שער הניצחון. הפתיחה לא רמזה על ההמשך, החיפאים לחצו ועלו ליתרון בדקה ה־23. יוחאל לוגסי נגע ביד בכדור ברחבה, דוד לוי בעט בהצלחה את כדור ה־11. בדקה ה־30 פרץ גריין משמאל, השוער נוסובסקי הרחיק ברגלו ומאיר שלום בעט מ־16 מ' בכדור שטוח לרשת. בדקה ה־64 שוב נקבעה בעיטת עונשין לטובת חיפה. דוד לוי בעט חלש לידי השוער. בדקה ה־75 פרץ עופר עוזרי משמאל, מסר למרכז וגריין בעט לרשת.

שפט בני כהן, 2,000 צופים, בקרית־אליעזר. אברהם ציבין

הפועל יהוד — הפועל חדרה 1–0 (1–0)

השער: עמי אלוהד (44, עצמי).

★ המצטיין: אריה מלוסמן.

הפועל יהוד הנחיל לחדרה הפסד בית ראשון וחלף על פניה בטבלה. השיטה ההגנתית של יהוד הוכיחה עצמה. ההתקפות הרבות של חדרה לא הניבו שערים. דקה לפני ההפסקה, באחת ההתקפות הבודדות של האורחים, חלף יצחק בלחסן על פני עמי אלוהד ובעט לכיוון השער. אלוהד הסיט את הכדור לשערו. בדקה ה־80 הורחק עמי אלוהד לאחר שהנחית מהלומת אגרוף במגן אבי פרנקו.

שפט יצחק בן־יצחק, 1,000 צו־פים, בחדרה. דוד רוזנבלום

הפועל ירושלים — בית"ר נהריה 3–1 (2–1)

השערים לירושלים: שלומי מלכה (7, 55), מרדכי ועקנין (40). לנהריה: ראובן הלל (17).

★ המצטיין: שלומי מלכה.

הפועל ירושלים לא התקשה להכניע את בית"ר נהריה מתחתית הטבלה. האורחים היו בתמונה רק עד סיום המחצית, כאשר התוצאה היתה 2–1. שחקן הרכש שלומי מלכה היה הבולט והבקיע שני שערים.

שפט שלמה שחר, 1,000 צופים, בימק"א.

מכבי שעריים — הפועל מרמורק 2–1 (2–0)

השערים לשעריים: אורן קזת (37, 42). למרמורק: בריגיון מקס (73).

★ המצטיין: אורן קזת.

שחקני שעריים גמלו לירים העירוניים על ההפסד מהסיבוב הראשון. יתרון שעריים היה ברור וניצחונם לא הוטל בספק. המישחק הוכרע תוך חמש דקות, בסיום המחצית הראשונה, ע"י אורן קזת.

שפט יהושע לויה, 1,000 צופים, ברחובות.

הכח רמת־גן — הפועל עכו 1–0 (0–0)

השער: משה יחיאל (67).

★ המצטיין: משה יחיאל.

שוער עכו גיורא אנטמן שיחק מצוין, עכבה שנוצלה ע"י החלוץ הוותיק משה יחיאל להבקיע את שער הניצחון.

שפט עובדיה צבי, 1,000 צופים, בעכו.

הפועל טבריה — בית"ר רמלה 4–1 (3–0)

השערים לטבריה: יוסי אדרי (15, מ־11), עופר דן (26), משה אוזלאי (39), מאיר עמר (61). לרמלה: מאיר בלושטיין (64).

★ המצטיין: עמוס ביטון.

המישחק היה חד צדדי והוכרע כבר במחצית הראשונה, כאשר הטבריינים הוליכו בהפרש שלושה שערים.

שפט יאיר סילינגר, 500 צופים, בטבריה.

הפועל רמת־גן — הפועל בית־שאן 0–0

★ המצטיין: אריק בולוביץ'.

שחקני הפועל רמת־גן לא ניצלו את ביתיותם במאבק התחתית. המישחק היה חלש, מצב שתי הקבוצות והתוצאה משקפת את המצב.

שפט יעקב שיינר, 300 צופים, בגבעתיים. יוסף חכם

הליגה הארצית

.1	הפועל חולון	19	9–22	33
.2	הפועל י־ם	19	20–26	33
.3	הפועל יהוד	19	17–23	32
.4	הפועל חיפה	19	14–23	31
.5	הפועל חדרה	19	19–26	31
.6	רמת־עמידר	19	19–17	28
.7	מכבי שעריים	19	11–17	27
.8	הפועל עכו	19	18–21	26
.9	הפועל טבריה	19	25–27	25
.10	הפועל ר"ג	19	11–10	24
.11	בית־שאן	19	21–18	23
.12	הכח רמת־גן	19	19–12	21
.13	הפ. מרמורק	19	28–22	20
.14	ב. רמלה	19	24–15	20
.15	ב. נהריה	19	21–13	16
.16	ה. דימונה	19	28–12	12

הירש, גרומי, קובל ושלזינגר המצטיינים באליפות חורף

שחיה

מאת סופר "ספורט הארץ"

שני שיאי גילאים נקבעו בסוף השבוע באליפות החורף הבינלאו־מית של ישראל בשחיה. רביעיית שחייניות הפועל הוד השרון/בית ברל קבעה שיא לגילאי 16 ב־4x100 מ' חופשי — 4:17.55 דקות. שיא נוסף קבעה אילת שלזינגר ממכבי נהריה לגילאי 15, ב־100 מטר חופשי — 1:00.81 דקה. היא גם זכתה במדליית הזהב במישחה זו.

בסיכום הכללי זכה במקום הרא־שון בין הגברים הצרפתי דדום סירד שצבר 18 נקודות, לפני ערן הירש ממכבי חיפה וערן גרומי ממכבי י־רושלים שצברו 13 נקודות כ"א. בין הנשים זכתה הצרפתיה סופי מגב"ש שצברה 25 נקודות לפני אילת של־זינגר 19 נקודות ואירית אפרתי ממכבי תל אביב 10 נקודות.

אלה הזוכים מקרב הישראלים: 100 מ' חזה — אלון קובל (הפועל הוד השרון/בית ברל) 1:11.84 ד', 200 מ' מעורב — גרומי 2:14.74 דקות, 100 מ' פרפר — קובל 59.46 שנ', 100 מ' מעורב — גרומי 1:01.96 ד', 1500 מ' חופשי — הירש 17:03.69 ד'.

נשים: 200 מ' חופשי — שלזינגר 2:14.66 ד', 100 מ' חזה — אפרתי 1:20.59 ד', 100 מ' פרפר — אירים קומן (מכבי נהריה) 1:07.28 ד', 4x200 מ' חופשי — הפועל הוד השרון/בית ברל 9:18.23 דקות.

למנסדורף יהיה קל יותר נגד יריבו של בקר שפרש

יתמודד בקי ביסקיין עם האמריקאי רוסטאגנו שניצל הרעלת קיבה של בוריס כדי להעפיל לסיבוב השלישי

טניס

קי ביסקיין (שרות "ספורט הא־רץ"). המיפגש הצפוי בין עמוס מנס־דורף לבוריס בקר לא יתממש. מנס־דורף העפיל, כצפוי, לסיבוב השלישי בטורניר הענק הנערך כאן על פרסים כספיים בסך 1.8 מיליון דולאר, בניצחון 6–2, 6–3, 6–1 על הדרום־אפריקאי בארי מויר. אבל בקר לא יהיה שם. הוא נאלץ לפרוש מהתחרויות כבר בסיבוב הראשון בגלל הרעלת קיבה. יריבו דריק רוסטאגנו (ארה"ב) זכה בניצחון טכני ובסיבוב השני גבר על אמריקאי אחר, ריצ'ארד מטושבסקי 6–4, 6–3, 5–7, 6–0. רוסטאגנו יתמודד היום עם מנסדורף.

גלעד בלום, שהדיח בסיבוב הראשון את הצ'כי נובאצ'ק, נכנע בסיבוב השני לאוסטרלי דארן קהיל 6–4, 6–3, 5–7, 2–6, 6–2. במישחקי הזו־גות ניצחו בלום והאמריקאי ג'ונתן לוין את קהיל והאמריקאי ג'ים פיו 6–4, 6–4 אבל הודחו בסיבוב השני בידי הדרום־אפריקאים דני ויסר וכריסטו סטיין 6–3, 6–4. מנסדורף והאמריקאי ג'ימי אריאס נוצחו בידי הניגרים אימו ואודיזור 7–6, 6–3, 6–3.

שניים משחקני נבחרת צ'כוס־לובקיה, שתארח ב־13 בחודש את ישראל בסיבוב הראשון של גביע דייוויס, הודחו כאן. מילאן שרייבר הפסיד לדייגו פרס מאורוגוואי 6–3, 6–3, 6–4 ותומאס שמיד נכנע לרוברט סגוסו (ארה"ב) 6–7, 5–7, 6–3, 6–3, 2–6.

שניים משחקני נבחרת שוודיה הודחו: יואכים ניסטרום המדורג 8 בידי האיטלקי פאולו קאנה 6–1, 6–3, 6–7, 6–1 ומיכאל פרנפורס, המדורג 11, בידי בראוצ'ו יהאן קרלסון 6–3, 6–1, 4–6, 6–1, 4–6. המדורג ראשון, איוון לנדל, היה במיגור 1–2 במערכות מול פול אנאקון (ארה"ב) אבל ניצח 5–7, 7–6, 4–6, 6–2, 6–2.

אן.בי.אי

שיא של ג'ורדן: 58 נקודות

ניו־יורק (אי־פי). מייקל ג'ורדן הציב שיא קליעה לעונה זו — 58 נקודות — בניצחון 128–113 של שיקאגו על ניו־ג'רזי. זה גם שיא חדש לקבוצה משיקאגו. ב־1972 קלע צ'ט ווקר 56 נקודות.

האלופה, בוסטון סלטיקס, שקיוו־תה להשיג את ניצחונה ה־2,000, נוצחה 115–105 ע"י אטלנטה הוקס שצברה 36 נקודות מידי דומיניק ווילקינס. פילדלפיה נוצחה פעמיים בסוף השבוע: 96–94 ע"י סן־אנטוניו מטל של 3 נקודות של אלווין רוברטסון בשניית הסיום, וע"י דאלאס 123–110.

יתר התוצאות: יוסטון — יוטה 85–84, וושינגטון — אינדיאנה 100–94, גולדן סטייט — ל.א. קליפרס 129–108, סיאטל — דנוור 108–106, ל.א. לייקרס — גולדן סטייט 121–109, פורטלנד — דטרויט 123–111, ניו־ג'רזי — אינדיאנה 125–115.

גמר־סל

אליצור — מ. חיפה הערב במישחק הקובע בנתניה

מאת שמואל קליגר, סופר "ספורט הארץ"

באווירה של להיות או לחדול יתי־מודדו הערב (20.00) בנתניה אליצור נתניה ומכבי חיפה במישחק שלישי ומכריע שהמנצח בו יתמודד נגד מכבי תל־אביב במישחקי הדירוג 1–4 בגמר־סל.

פנחס גרשון, מאמן מכבי חיפה, אמר אמש כי הדריכות בקבוצתו גבוהה וכי השחקנים שאבו עידוד מהניצחון האחרון בחיפה (102–77). לדעתו יאזן היתרון של המישחק הקבוצתי של החיפאים את גורם הביתיות הנתנייתי. אמש סיימו החי־פאים את הכנותיהם באימון בהש־תתפות כל השחקנים.

גם בנתניה קיימת דריכות וציפיה ולדברי דוד שולמן, חבר הנהלת הקבוצה, יש הרגשה טובה כי הפעם יגשימו השחקנים את הציפיות.

ניצחון לחולון על נבחרת העתודה

הפועל חולון, המתכונן למישחק נגד הפועל גליל־עליון בגמר־סל ביום רביעי, ניצח ביום שישי את נבחרת העתודה 100–85 (52–46).

החולונים הוליכו כל העת כאשר הבולטים היו ג'יימס טרי עם 32 נקודות, ניב בוגין שקלע 26 נקודות ודזי באומר 16. בנבחרת העתודה בלטו שחקני מכבי תל־אביב ליאור ארדיטי 28 נקודות ויצחק כהן 19 נקודות.

מנחם כהן

ליגה א'

במשחקי המחזור ה־19 בליגה א' היו התוצאות:

● במחוז צפון: בית"ר חיפה — מכבי עפולה 1–1 (0–1), הפועל טמרה — הפועל טירה 3–1 (2–0), מכבי חדרה — הפועל טייבה 2–1 (0–0), מכבי אחי נצרת — הפועל טירת־הכרמל 3–1 (1–1), הפועל קרית־אתא — הפועל רעננה 0–0, הפועל עליה כפר־סבא — מכבי אור־עקיבא 3–0 (0–0), הפועל קרית־שמונה — מכבי טמרה 1–0 (0–0).

● במחוז הדרום: הפועל אשק־לון — בית"ר באר־שבע 3–2 (1–1), הפועל בתים — הפועל אור־יהודה 0–0, הפועל רמת־השרון — הפועל ירוחם 1–1 (0–0), הפועל אזור — מכבי לורוס חולון 3–3 (1–2), הפועל רמלה — הפועל בית־שמש 1–0 (1–0), הפועל קרית־מלאכי — הפועל ראשון־לציון 2–2 (1–1), הפועל קרית־אונו — מכבי קרית־גת (בוטל).

לשלב אצבעות לזאדאר — אבל לא לסמוך יותר מדי על אחרים

מראה מגל לסל

מאת מיכאל קרנון

אמנון אבידן, יו"ר הוועדה המק־צועית של מכבי תל־אביב, משוכנע שכבר ביום רביעי הקרוב תבטיח קבוצתו את מקומה בגמר גביע אירופה. גם לדעתו של צבי שרף, מאמן הקבוצה, אין ספק שזאדאר תעשה את העבודה למכבי. הם מאמינים שהיוגוסלבים ינצחו את אורתז בצרפת ובכך תיסלל הדרך של מכבי להופיע ב־2 באפריל בלוזאן. אבל רונית זו הרגשה. לאבידן יש נימוקים מקצועיים.

"לזאדאר עדיין יש סיכוי סביר לשחק בגמר", אומר אבידן. "כדי לעשות זאת עליה לנצח באורתז וב־מילאנו, ולקוות שטרייסר תפסיד ביום החמישי הקרוב במאדריד. זה צריך להספיק להחדיר בהם מו־טיבציה ואולי לשכנע את השל־טונות לאפשר להם לצאת למישחקי החוץ בהרכב מלא, כולל פופוביץ' ופטראנוביץ' המשרתים בצבא".

תיאורטית זה נראה לא רע. אבל במציאות המצב מסובך הרבה יותר. כדי לעלות לגמר נגד מכבי יצטרכו היוגוסלבים לנצח במילאנו ולהת־פלל להפסדים של טרייסר במאדריד ולניצחון של אורתז בקובנה. אז ייווצר מצב של ארבע קבוצות עם 6 ניצחונות כל אחת. מתוך הרביעיה הזו יהיו למכבי 4 ניצחונות, לזאדאר ולטרייסר 3 ולאורתז 2. אם תנצח זאדאר בהפרש של 8 נקודות במי־לאנו היא תעלה עם מכבי. במקרה של שלוש קבוצות עם 6 ניצחונות לא תוכל זאדאר לעלות לגמר, מאחר ובחישוב הפנימי יהיו למכבי 3 ניצחונות, לטרייסר 2 ולזאדאר רק אחד. אפשרות אחרת היא שמכבי ינצח במאדריד ויהיו לו 7 ניצחונות בעוד שטרייסר תפסיד במאדריד וזאדאר תנצח באורתז ותכניע את מילאנו בהפרש של 8 נקודות.

מסובך מאד, ומסופקני אם מישהו ביוגוסלוויה מאמין שכל זה יקרה. "בעצם לא כל כך איכפת לי מה יקרה במישחקים האחרים", אומר אבידן, "העיקר שזאדאר תעלה מול הצרפתים בהרגשה שיש לה סיכוי לנצח באורתז".

איני מוציא מכלל אפשרות שזאדאר תנצח ביום רביעי בצרפת, מאחר שתגיע למישחק זה משוחררת ובמוראל גבוה אחרי שני הניצ־חונות האחרונים שלה, בעוד שאור־תז תהיה בלחץ גדול אחרי ההפסד הגבוה בהיכל הספורט ביד־אליהו. במכבי יעקבו בדריכות. אבל בסתר ליבם יודעים כולם שהסבירות הגבוהה ביותר היא, שמכבי יצטרך לנצח ב־12 במארס במאדריד כדי להשיג את הכרטיס לגמר. "לא מצא חן בעיני מה שקרה בבול־גיריס ובריאל", אומר המאמן צבי שרף. "בלי סאבוניס, ז'לגיריס היא חצי קבוצה ואין לי ספק שאורתז מסוגלת לעשות לה מה שעשו זאדאר וריאל. באשר לספרדים, אני קונה שיופיעו מולנו ללא טפיגס, ברנסון ואיטורריאגה כפי שהופיעו ביום חמישי בזאדאר. אבל אני יודע שזה לא יקרה, וכולם יהיו בהרכב כשנגיע למאדריד".

שרף אינו מופתע

שחקני מכבי קיבלו חופשה של 48 שעות אחרי הניצחון על אורתז. הערב יחדשו את האימונים לקראת מישחק חצי הגמר בגמר־סל ביום חמישי. שרף יסע מיד אחרי האימון לנתניה כדי לעקוב אחרי אליצור ומכבי חיפה, שהמנצחת ביניהן תתארח ביום חמישי ביד־אליהו.

לפני היציאה למאדריד עוד יהיה המישחק השני בנתניה או בחיפה, ורק ביום שלישי הבא אפשר יהיה להתחיל בהכנות למיפגש עם אלופי ספרד. "אם אכן יעשו בשבילנו שוד קני זאדאר את העבודה השבוע, זה יקל עלינו במידה רבה", אומר שרף. תהיה תקוות בתחושות של רעייתו. שניבאה גם כי הפועל חולון לא יגיע לשלב המכריע של הגמר־סל.

באשר למישחק נגד אורתז משבח שרף את מישחק ההגנה של מיקי ברקוביץ': "נכון שמיקי היה חלש בהתקפה, אבל השמירה המצוינת שלו על קארטר בשלבי הפתיחה היתה אחד הגורמים למה שקרה בה משך". גם הוא מסכים שדורון ג'מצ'י הפגין מישחק מצוין. "אותי זה לא מפתיע", הוא אומר. "כבר לפני שלוש שנים וחצי, כשהודעתי על ג'ק צימרמן, אמרתי שזהו יהיה רכז המישחק מספר אחד בישראל. מעטים האמינו לי. עכשיו אין על כך ויכוח".

חוצפה צרפתית

ואי אפשר בלי כמה מלים על הצרפתים. לפני המישחק כתבתי כאן שקשה לי להבין, כיצד קבוצה שבאה למישחק חשוב כל כך עוסקת בתיירות במקום להתכונן בשקט. כתבתי גם שמבחינתי, יוכלו הצרפתים להקים ועדת חקירה לאחר מכן. ועדה כזו לא תוקם. הם כבר מצאו את הסיבות להפסד: התזמורת, הברות, הצופר והעובדה ששולחן המזכירות ביד־אליהו רחוק יותר מהספסל שלהם — מזה של מכבי. הבנתם את זה כאחד שהיה בהיכל הספורט המפואר של אורתז, ושצלילי תזמורת כלי הנשיפה המקומית, עדיין מהדהדים באוזני. אני יכול לומר רק שהתירוצים שלהם אחרי ההפסד ביד־אליהו גובלים בחוצפה.

חדשות חוץ

בעקבות קריאת גורבאצ'וב לרפורמות

יאפשרו הצגת כמה מועמדים מתחרים לתפקידים באיגוד המקצועי בבריה"מ

קונגרס האיגודים המקצועיים הכניס תיקון לתקנון המאפשר הצגת כמה מועמדים למשרות

מוסקווה (ע"ח). קונגרס האיגודים המקצועיים בבריה"מ החליט ל־הכניס תיקון בתקנון אשר יאפשר הצגת מספר מועמדים למשרות ותפקידים באיגודים המקצועיים. התיקון הוכנס בעקבות קריאתו של המנהיג הסובייטי, מיכאיל גור־באצ'וב, להנהגת רפורמות.

סוכנות טאס מסרה, כי בתיקון מדובר על "אפשרות של בחירות למשרות באיגוד המקצועי".

בידיעת טאס נאמר עוד, כי "התיקון בתקנון הוא צעד קדימה בתהליך הדמוקרטיזציה של החיים הפנימיים באיגודים המקצועיים".

מיכאיל גורבאצ'וב יצא בפעם הראשונה בקריאה לאפשר התמו־דדות בין כמה מועמדים על משרות בשירות הציבורי והמפלגתי בחודש שעבר. כמו כן קרא אז לבחירות חשאיות ודבריו התקבלו בהפתעה בציבור ועוררו תגובות חריפות במנ־גנון המפלגתי. קונגרס האיגודים המקצועיים תמך בהחלטותיו ברפור־מות של גורבאצ'וב.

בהחלטות נאמר עוד, כי הקונגרס "מייחס חשיבות רבה להעמקת הדמוקרטיה באיגוד המקצועי ופי־תוח היוזמה האישית של חברי האי־גוד, פתיחות, השמעת ביקורת ומי־מוש העקרונות של הנהגה קו־לקטיווית".

רומא ביטלה חוק מימי השלטון הפאשיסטי

יהודי איטליה יורשו לא לעבוד בשבת במיגזר הפרטי והציבורי

תמורת שעות נוספות בימי חול ★ יותר לתלמידים לא לבקר בשבתות בבתי־ספר ויינתנו שיעורי עברית ודת לבקשת ההורים

מאת חולדה ליברנומה, סופרת "הארץ" באיטליה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). ביום שישי נחתם בין ממשלת איטליה לאיגוד הקהילות היהודיות הסכם המבטל חוק מימי השלטון ה־פאשיסטי (1930) בנושא מעמד הקהילות והאזרחים היהודיים במ־דינה. לפי ההסכם החדש יוכלו יהו־דים לא לעבוד בשבת הן במגזר הפרטי והן במגזר הציבורי תמורת שעות נוספות בימי חול.

מזכות זו ייהנו גם חיילים יהודים בצבא האיטלקי וכן נבחנים בבחינות ממשלתיות. ילדים יהודיים יורשו לא לבקר בבית־הספר בשבת ובבתי־ספר ממשלתיים יינתנו שעורי עברית ודת יהודית לבקשת הורי תלמידים. ההסכם מכיר רשמית בז־כותם של אסירים, נאשמים וחולים יהודיים לסיוע דתי. מיסי קהילה יוכרו לגבי חישובי המיסים ה־ישירים.

ההסכם שנחתם ביום שישי על ידי ראש ממשלת איטליה, בטינו קראקסי, ונשיאת הקהילות, טוליה צבי, ייכנס לתוקפו עם אישורו על ידי הפרלמנט. תוך שנה מיום האישור תוקם ועדה משותפת לש־מירה על אוצרות התרבות היהודית באיטליה.

אחרי חתימת ההסכם הדגיש ראש הממשלה שיהודים, "בלי לשכוח ולסלוח את התקופה הטראגית תחת השלטון הפאשיסטי ואת השואה יוכלו מעתה לחזור בהכרה מלאה לראות את עצמם אזרחים איטלקיים ותו לא".

מאז בוטל מעמדה של הכנסיה הקאתולית כדת המדינה ב־1984, חתמה ממשלת איטליה בראשות בטינו קראקסי על הסכמים מיוחדים גם עם עדות אחרות.

רוברט מקפארלן, לשעבר יועץ הנשיא רייגן לביטחון לאומי, שניסה להתאבד לפני כשבועיים, החלים וחזר לביתו במדינת מרילנד. הוא נראה בצילום עם אשתו, ג'ונדה, והכלב ג'ינג'ר. (צילום: איי־פי)

בני ברית בקנדה הגישו תלונה על תשדיר גזעני

מאת גלעד דותן

אדמונטון (מיוחד ל"הארץ"). אר־גון בני ברית בקנדה הגיש תלונה נגד תשדיר גזעני ואנטישמי הנמסר באמצעות הטלפון במחוז אלברטה. "אומות אריות", ארגון אמריקאי הקורא להבטחת עליונותו של הגזע הלבן הצפ"י, הקליט את האידיאולו־גיה שלו על קלטת וכל המתקשר למספר טלפון בבניינו של המחוז המערבי, יכול לשמוע את עקרונות הארגון. ארגון בני ברית הגיש תלונה לוועד המחוזי להגנת זכויות האדם ופנה לקבוצות מיעוט אחרות, במטרה להפעיל לחץ מאורגן על התובע המשפטי של ממשלת מחוז אלברטה לפתוח בהליכים משפטיים.

דובר הוותיקן:

לשר האוצר של הוותיקן חסינות נגד הסגרה

מאת חולדה ליברנומה

פירנצה, (מיוחד ל"הארץ"). פקודות מעצר שהוצאו על ידי שופטי בית הדין המחוזי במי־לאנו נגד מונסיניור מארצינקוס, המשמש שר האוצר של הוו־תיקן, נתקלה בבעיית של חסינות דיפלומטית והסגרה.

בית־המשפט קבע ביום שישי, שהפשעים שיוחסו למארצינקוס — מעורבות ישירה בפרשת פשיטת הרגל של הבנק הפרטי הגדול באיטליה הבנק האמברו־זיאנו — בוצעו על אדמת איט־ליה. חקירות בית־המשפט העלו את תמיכתו הקבועה של הקרן "לפעילות דתית", שבראשה ע־מד איש הכמורה, בפעולות הספקולטיביות של הבנק. ל־דעת דובר הוואתיקן, פגע בית המשפט בקודקודיו בריבונות מוסדות הוואתיקן. כן הוא ציין, שמארצינקוס שיתף פעולה ו־מסר את המסמכים לפי בקשת בית־המשפט. אך השופטים עומ־דים על זכותם לעצור ולחקור את האיש.

קראקסי יודיע מחרתיים על התפטרות ממשלתו

מאת חולדה ליברנומה

פירנצה. (מיוחד ל"הארץ"). כ־תואם להסכם הרוטציה של יולי השנה יודיע מחרתיים ראש ממשלת איטליה, הסוציאליסט בטינו קר־אקסי, בסנאט על התפטרות ממשלתו, ממשלת קואליציה של חמש מפלגות: הדמו־נוצרים, הסוצי־אליסטים, הסוציאל־דמוקרטים, ה־ליברלים והרפובליקאים. מניחים שנשיא המדינה קוסיגה יטיל הקמת ממשלה חדשה על הדמו־נוצרי ג'ו־ליו אנדריאוטי, שר החוץ הנוכחי.

למרות הסכם הרוטציה חוששים ברומא הפוליטית מפני משבר ממשלתי ממושך ומפני אפשרות של עריכת בחירות כלליות שנה לפני תום כהונת הפרלמנט הנוכחי. זאת עקב חילוקי דעות בין הדמו־נוצרים והסוציאליסטים ועמדתם המסתייגת של הסוציאל־דמוקרטים והרפובליקאים הדורשים הבהרה יסודית של הסכמי הקואליציה. הסוציאליסטים עצמם, בתמיכת חו־גים כלכליים חשובים, נוטים להמשך בבחירות כלליות מוקדמות בתקווה לנצל את יוקרת ראש הממשלה קראקסי, ששימש בכהונה זו ארבע שנים ושבר כל שיא מאז הוקמה הרפובליקה ב־1946.

בית דין ליחסי עבודה בטורנטו קבע:

לחברת תעופה אין זכות לאסור על דיילים גברים לענוד עגיל

השופט: "זוהי הגבלה בלתי סבירה על חירותו של הדייל להופיע בדימוי שבחר לעצמו"

מאת גלעד דותן, סופר "הארץ" בקנדה

טורונטו (מיוחד ל"הארץ"). בית דין ליחסי עבודה בטורונטו קבע אתמול שלחברת תעופה אין זכות לאסור על דיילים גברים לענוד עגיל או עגילים בזמן עבודתם.

רוברט אלדר פנה לבית הדין לאחר שהממונה עליו הורה לו להוציא את עגיל הזהב ששובץ בתנוך אזנו. השופט, פרופ' למשפטים באוניברסיטת טורונטו, אמר כי זוהי "הגבלה בלתי סבירה על חירותו להופיע בדי־מוי שבחר לעצמו", ואין הוכחה שהאינטרסים המסחריים של ה־חברה ייפגעו, אם יענדו דייליה הגברים עגיל.

חברת התעופה וורדייר, השלי־שית בגודלה בקנדה, ידועה ביחסה הנוקשה לעובדיה. בין השאר היא מחייבת את הדיילות ללבוש חזיות מדגם מסויים על פי הנחיות החברה ואוסרת על הדיילים לגדל זקן.

החברה תגיש ערעור על החלטת בית הדין.

נצחון בולט לסוציאל־דמוקרטים בבחירות המשנה ברובע גריניץ'

הוחזק במשך 30 שנה על ידי הלייבור ★ פרשנים: התוצאות עשויות להביא את תאצ'ר למחשבה שניה על בחירות מוקדמות

לונדון (ע"ח). המפלגה הסוציאל־דמוקרטית זכתה כאן בסוף השבוע לניצחון בבחירות משנה באזור חשוב בלונדון, אשר הוחזק על ידי מפלגת הלייבור במשך 50 שנה רצופות.

רוזי בארנס (40), אם לשלושה, נבחרה ברובע גריניץ', והנחילה בכך תבוסה קשה למפלגת הלייבור, אשר בבחירות האחרונות זכתה ברובע זה ברוב קטן.

התוצאה המפתיעה עשויה להביא את ראש הממשלה תאצ'ר למחשבה שניה על הברת בחירות מוקדמות, כפי שניבאו כאן רבים.

בחירות המשנה התקיימו לאחר מותו של ציר הלייבור מגריניץ'. דבר זה נתן הזדמנות בידי הסוציאל־דמוקרטים להעביר לצידם בוחרים שמרניים רבים בנסיון לסלק אותו ולהמיד את הלייבור מן השלטון ברובע זה.

בארנס קיבלה 18,287 קולות, רוב של 6,611 על יריבתה, נציגת הלייבור, דאירדרה ווד.

השמרנים קיבלו 3,852 קולות בלבד.

מנהיג הסוציאל דמוקרטים, דייוויד אוון, בירך על התוצאה ואמר, כי "זהו משב רוח צח בפוליטיקה הבריטית".

הפרשנים בלונדון ציינו, כי התוצאה מהווה מכה קשה למפלגת הלייבור.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

משחקי הפועל ה־13. 4–11 במאי 1987

מתעמלים מרחבי העולם בביצועים נדירים על רחבת האצטדיון. 579 זמרים וזמרות.
2000 נציגי משלחות מכל קצווי תבל. תזמורת בת עשרות נגנים בניצוחו של יצחק גרציאני. 46,000 צופים.

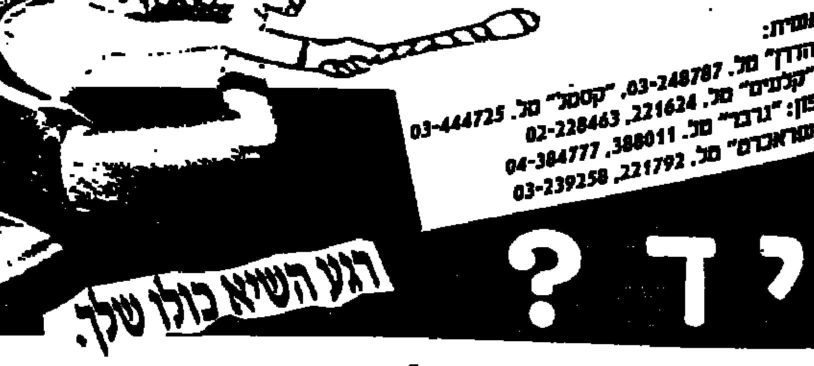

אבל מי ידליק את הלפיד?

הפצה ראשית:
גוש דן: "הדרך" טל. 03-248787, "קסטל" טל. 03-444725
ירושלים: "קלעים" טל. 221624, 02-228463
חיפה והצפון: "גרבר" טל. 388011, 04-384777
למנויי "ישראכרט" טל. 221792, 03-239258

מופע הפתיחה של משחקי הפועל ביום העצמאות

ישראכרט · בנק הפועלים · Hertz · Turbosound

صكنا من الاهل

במהלך חקירת מיכאל דקל שלשום בביתו

התובעת: דלתא תרמה 50 אלף דולר לליכוד לאחר קבלת "מכתב סיכום"

בחתימת סגן שר הביטחון ★ דקל אישר בחקירה כי פנה ליזמים פרטיים, שכנו בגדה וביקש מהם לתרום לליכוד: "דיברתי איתם על העתיד הפוליטי של יהודה ושומרון ואמרתי להם שאם יגיע המערך לשלטון יירד כל מפעל ההתיישבות לטמיון"

מאת נורית אמיתי
כתבת "הארץ"

חברת "דלתא", היזמת הקמת פרוייקטים בגדה, תרמה 50 אלף דולר לליכוד, ערב הבחירות ה אחרונות.

פרטים אלה עלו שלשום, בעת חקירתו של סגן שר הביטחון, מיכאל דקל, שנערכה בביתו, ב מושב "נורדיה" בשרון, ואשר נמשכה שעות אחדות. דקל הוא עד ההגנה המרכזי במשפטו של סוחר הקרקעות, שמואל עינב, המואשם במתן שוחד לליכוד, באמצעות אבי צור, ערב הבחירות האחרונות ל כנסת. צור היה בשעתו עוזרו של דקל, ששימש אז סגן שר הביטחון.

דקל עבר באחרונה ניתוח בעמוד השדרה והוא מרותק למיטתו.

לפי גרסת התביעה, עורכת הדין רחל שיבר, קיבלה חברת "דלתא", שהיא בבעלות אנשי עסקים יש ראלים, "מכתב סיכומים" ממשרד החקלאות, באישורו של סגן השר דקל, וזמן קצר לאחר מכן העבירה החברה חמישים אלף דולר לליכוד. התובעת הוסיפה כי ההמחאות נמצאות בידי התביעה. בעקבות דברים אלה של התובעת, שמע העד לעצת סנגורו, עו"ד אורי סלונים, ולא השיב בנושא זה, מחשש להפללה עצמית. התובעת ציינה כי התרומה של "דלתא" היא התרומה השניה בגודלה שניתנה לליכוד (הגדולה ביותר היא של אחמד עודה).

דקל אישר בחקירתו כי פנה ליז מים פרטיים שכנו בגדה וביקש מהם לתרום כספים לליכוד.

בית משפט בזעיר אנפין

שופט בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, אליהו מצא, הגיע בתשע וש לושים לבית סגן השר. עמו נכנו במקום נציגי התביעה: עורכת הדין רחל שיבר, ודוד שפירא, סנגורו של עינב, עו"ד דן שיינמן, הסניגור של דקל עו"ד סלונים, וכן שני עי תונאים שהיו נציגי אמצעי הת קשורת. החדר הוסב לאולם בית משפט בזעיר אנפין.

השאלה המרכזית היתה אם ביר רשו יזמים פרטיים שהקימו ישובים ביהודה ושומרון לתרום למערכת הבחירות של הליכוד, כדי לזכות בהטבות מראשי הליכוד באותם ימים. דקל טען, בין היתר, "דיברתי איתם על העתיד הפוליטי של יהודה ושומרון, ואמרתי שאם המערך יגיע לשלטון — ירד לטמיון כל מפעל ההתיישבות". דקל הדגיש בעדותו כי תרומות כאלו הן במסגרת החוק. תיין כי לנושא הפורמלי של איסוף התרומות היה אחראי אבי צור.

עורכת הדין שיבר שאלה גם מדוע התקיימה פגישה בין יזמים לראש הממשלה בלשכת ראש הממשלה בירושלים, והקשתה "האם לא היה נכון לקיים פגישה כזו במשרדי הליכוד"? על כך השיב סגן השר כי לא נהוג שראש הממשלה יבוא לתל-אביב לפגישה עם עשרים איש. דקל הבהיר כי היזמים היו אלה שביקשו את הפגישה, על-מנת להעלות בפניו את הקשיים המצט רים בפניהם על-ידי משרדי הה ממשלה, ובעיקר משרד המשפטים, בכל הקשור לרישום קרקעות. דקל אף אישר כי משרדו פעל לשם פתרון בעיות שהציגו יזמים, בת קופה שבה שימש סגן שר הח קלאות, וכי אחת ממטרות פעולתו בתפקיד זה היתה להרחיב את ההתיישבות ביהודה ושומרון.

דקל אף הוסיף במהלך חקירתו כי להציל מפלגה יכול רק דור בלאס, וכי לליכוד לא היו תורמים מי ליונרים. "מי שכבר תרם תרם מאה שקלים, והיו שתרמו 500 שקלים".

סגן שר הביטחון, מיכאל דקל, אישר כי ביקש להשיב לאחמד עודה, סוחר הקרקעות, את רשיון האקדח שהיה לו, זאת משום שהוא היה, לטענת דקל, נתון לאיומים.

מסורב עליה דימיטרי יוסה (23) (משמאל) בהגיעו אתמול לשדה התעופה בן גוריון.
צילום: אבנר שילה

הוגש ערר נגד הארכת מעצרו של מנהל המרכז למידע בי"ם

סניגורו של הנאשם: "ההאשמות המיוחסות למיכאל ורשבסקי אינן מצדיקות מעצר ממושך, מדובר רק בשני פרסומים שהמרכז למידע אלטרנטיבי העניק להם שירותי סדר"

מאת אורי ניר
כתב "הארץ"

מנהל המרכז למידע אלטרנטיבי, מיכאל ורשבסקי, הגיש שלשום ערר על החלטת בית-משפט השלום להאריך את מעצרו.

פרקליטו של ורשבסקי, עו"ד אביגדור פלדמן, כותב בבקשת הערר לבית-המשפט המחוזי כי לאור העובדה שהראיות, שהוצגו בידי פרקליטות המדינה, נגעו רק לשני פרסומים שהמרכז העניק להם שירותי-סדר, "על בית המשפט לשקול באופן אחר את השאלה אם התועלת במעצר שקולה כנגד הפגיעה בחופש הביטוי הכרוכה בה". עו"ד פלדמן טוען כי האשמות מהסוג המיוחס לורשבסקי אינן מהוות עילה למעצר ממושך.

לדברי הפרקליטות, נמצאו במרכז למידע אלטרנטיבי דיסקטים של מחשב, שעליהם סודרו-לדפוס לבטאון הסטודנטים "אינתקדה", המבטא דעות של החזית העממית לשחרור פלשתין, וכן סדר לספר, המנחה עצורים פלשתינים כיצד לעמוד בעינויים בחקירה של גורמי-ביטחון ישראליים. לטענת עו"ד פלדמן, אין בשקפת משני פרסומים אלה סכנה של ממש לביטחון המדינה.

ורשבסקי נעצר לפני שבועיים. מאז הוא הובא שוב להארכת מעצר.

היום מתפרסמת עצומה של כמה עשרות אנשי-רוח ואישי-ציבור בר' אירופה ובארצות-הברית, המביעים מחאה על סגירת המרכז למידע אלטרנטיבי, ומגדירים אותו "פגיעה חמורה בזכויות הדמוקרטיות וב' חופש העיתונות". בין החותמים, פעילים למען זכויות האדם, פרופ' סורים, אנשי אמנות ופוליטיקאים.

הנערה הצעירה ביותר בה בוצעה הפלה חוקית: בת 13 וחצי מחיפה

מאת ירח טל
כתב "הארץ" בחיפה

לפני מספר שבועות בוצעה בבית-חולים של קופת-חולים בחיפה הפלה לנערה בת 13 וחצי מחיפה.

הנערה שהגיעה לבדה לבית החולים היתה בחודש השלישי להריונה. ככל הידוע, זו הנערה הצעירה ביותר שבה בוצעה הפלה בישראל.

על ביצוע ההפלה סיפר בשבוע שעבר רופא מבית החו לים בחיפה, ד"ר יעקב אסר, בכנס מטעם "נעמת" שהתקיים באולם "ביתנו" בעיר.

הקבלן רג'ואן חתם על הסכם עד מדינה

מאת צבי הראל

הקבלן מוריס רג'ואן מירושלים חתם על הסכם של עד מדינה עם התביעה, שבמסגרתו יוחזר לקופת בנק צפון-אמריקה 1.3 מיליון דולר משווייץ.

זהו אחד מתנאי ההסכם שנחתם בין הקבלן לבין הפרקליטות. רג'ואן הוא עד תביעה במשפטו של יו"ר הנהלת בנק צפון-אמריקה, יהושע הלפרין, שנגדו הוגש כתב אישום ביום חמישי האחרון.

הקבלן רג'ואן לא הוזכר בנוסח כתב האשמה הראשונה בכתב האישום. התובע, עו"ד שמעון דולן, מאשים את הלפרין כי החזיר לרג'ואן חוב פרטי של 1.3 מיליון דולר את כספי החוב גנב מקופת הבנק, ומסר לקבלן את הכספים בשווייץ.

הפרקליטות הגיעה להסכם עד המדינה עם הקבלן, לאחר שהגיעה לכלל מסקנה כי לא נמצאו ראיות כלשהן כי רג'ואן ידע כי קיבל כספים שנגנבו — לטענת התביעה — על-ידי הלפרין. רג'ואן, המיוצג על-ידי עו"ד דן אבי-יצחק התחייב במסגרת ההסכם להחזיר כספים נוספים מחו"ל.

נעצרה חשודה בהברחת שעונים ופריטי לבוש

מאת זוהר בלומנקרנץ

נסיון הברחה גדול של שעוני גברים, נעלי נשים ופריטי לבוש נוספים סוכל בסוף השבוע על-ידי שלוחות המכס והמשטרה בנמל התעופה בן גוריון בלוד.

נוסעת בת 30, תושבת מרכז הארץ, שניסתה להבריח את הרכוש הרב במזוודותיה נעצרה לחקירה.

ערכה את העמוד: ערה ארשפיז

נסגר תיק מ־84' על סחיטה ותקיפה בגלל סחבת במשפט

מאת ארנון ...
כתב "הארץ"

הבה: "התיק הנדון הוגש בחודש ... מלאו לו כבר שלוש שנים, מבלי שהצלחנו, מסיבות אלו או אחרות, ובעיקר בשל אי-התייצבות עדי התביעה, לסיים את המשפט. נראה לי שזהו המקרה הבאות שבו ניתן ליישם את הפתגם 'עבר זמנו בטל קורבנו'".

כך קבע שופט בית המשפט המחוזי, יצחק שנהאי, כהחלטה לזכות שלושה נאשמים, תושבי אילת, שהואשמו בסחיטה, תקיפה, שימוש ברכב ללא רשות ועבירות נוספות.

התובע, עורך הדין ..., ביקש מהשופט לדחות את המשך המשפט, בטענה כי עדי התביעה לא הופיעו ואין ראיה שקיבלו את ההזמנה. לטענת זאת טענו הנאשמים כי הם מתגוררים באילת, והופיעו בבית המשפט יותר מחמש פעמים, וכבר נענשו מספיק.

השופט דחה את בקשת התובע והחליט למחוק את כתב האישום שבתיק, ולזכות על-ידי כך את הנאשמים.

להט בסיור באתר הפעלת טורבינת סולר בקיסריה

חובה למנוע הקמתה של טורבינת סולר ברדינג ג'

מאת חיים הנדוורקר
בעקבות סיור שקיימו ראש עיריית תל-אביב, שלמה להט, והמפקדות הבכירה בעירייה באתר טורבינות הסולר של חברת החשמל בקיסריה ובבסיס חיל האוויר בצפון הארץ, הודיע להט כי הוא משוכנע שהצבת טורבינות הסולר ברידינג ג' תהווה מפגע, ויש חובה למנוע את הקמת התחנה.

במהלך הסיור צפו הנוכחים בעת הפעלת טורבינת-סולר בקיסריה, וכן עקבו אחר אמצעי השתקה שפותחו בחיל האוויר, להקטנת הרעש ש' נגרם כתוצאה מרעש הטורבינה, שאינה אלא מנוע סילון. "אם היה לי ספק כלשהו — עתה אני משוכנע שאת הטורבינה הזאת יש להקים מחוץ לכל מקום ישוב. אפנה למ"מ שר הפנים ואבקש ממנו כי יעביר במליאת הממשלה על ההחלטה בנושא, וכי בהחלטתה גילתה הי ממשלה אטימות בכל הקשור לאי' כות החיים והסביבה של תושבי תל-אביב", אמר להט.

ראש האגף לאיכות הסביבה בעירייה, פרופ' אפרים טורגובניק, מסר כי תקנות משרד הבריאות אוסרות הקמת מטרדים תעשייתיים במרחק של עד שני קילומטרים ממגורים.

לדברי מהנדס העיר, שמאי אסיף, הבעיה שתתעורר אם תופעל רידינג ג' אינה בהכרח רק הרעש. הטורבינה תפלוט בשעת פעולתה גזים-רעילים ודוגמת תחמוצת-גפרית, תחמוצת חנקן ודו-תחמוצת הפחמן. בן יפלו חלקיקים על הסביבה הקרובה, ויגרמו נזק למתכות, דוגמת הרס מכוניות.

ראש אגף הנכסים בעירייה, יחזקאל וילנר, ציין כי חלק משטח תחנת רידינג ג' שייך לעיריית תל-אביב. העירייה פנתה לחברת ה חשמל בתביעה לפנות את השטח הזה ולהחזירו לבעליו.

המשטרה פיזרה שתי הפגנות חרדים בבני ברק

מאת א. קרן

שתי נסיונות לחדש את מלחמות השבת בבני ברק נקטעו באיבם על ידי המשטרה. בליל שבת הסמו כמה עשרות חרדים את הכביש ברחוב השומר ליד צומת קוקה-קולה באבנים ובחביות. ניידת משטרה יחידה שהגיעה למקום פינתה את המפגינים. אתמול בצהריים הצליחה המשטרה לפזר כמה מפגינים, שניסו לחזור על המעשה עוד בטרם הצ' ליחו להתארגן.

במלאת שנה לפטירתה של אהובתנו

אביבה קיינר ז"ל

נעלה לקברה ונתיחד עם זכרה מחר יום שני, א' אדר תשמ"ז, 2.3.87 בשעה 15.00 בבית העלמין של הרצליה.
נפגשים ליד השער (רח' פינסקר)

משפחת ברוך קיינר

בחלוף 9 שנים
לאסון אוטובוס הדמים בכביש החוף,
נתייחד עם זכרם של יקירינו

אהרונוביץ רויטל ז"ל	ביסטמן יהודה ז"ל	מנשרוב אוטרי ז"ל
אורן אמרי ז"ל	גלאון ליאת ז"ל	משקל יואב ז"ל
אליהי נעמי ז"ל	גלוטמן שמעון ז"ל	סגל מאיר ז"ל
אלפנד יצחק ז"ל	דרורי אמנון ז"ל	סוסינקי יוסף ז"ל
אלפנד ארז ז"ל	הדני נעמה ז"ל	סוסינקי קטיה ז"ל
אנקווה חביב ז"ל	הוכמן רבקה ז"ל	עשת צבי ז"ל
אנקווה גלית ז"ל	הוכמן רועי ז"ל	פולק שלמה ז"ל
אנקווה יצחק ז"ל	הוכמן אילן ז"ל	פז יעקב ז"ל
אשכנזי מתילדה ז"ל	זית מרדכי ז"ל	רובין גייל ז"ל
בושקניץ דב ז"ל	חלואני יוסף ז"ל	רוזנר טוביה ז"ל
בושקניץ רינה ז"ל	לוציה אברהם ז"ל	שגב יעקב ז"ל
	לוציה ציונה ז"ל	
	לייבוביץ מלכה ז"ל	

במקום האירוע ליד האנדרטה לזכרם בכביש החוף
ביום שלישי 3.3.87, כ' באדר ב' תשמ"ז שעה 10:30
בהשתתפות אישי ציבור, חברי מזכירות והנהלת אגד.

אגודה להנצחת חללי אוטובוס הדמים

הנהלת אגד

בחלוף 9 שנים
נתייחד עם זכר יקירינו
שנפלו באסון אוטובוס הדמים
בכביש החוף.

ביום ג' ב' באדר ב' תשמ"ז 3.3.87
עליה לקבר –
משקל יואב ז"ל
התייחדות בחוג המשפחה
בבית העלמין בטבריה

ביום ג' ב' באדר ב' תשמ"ז 3.3.87
בשעה 15:30 בבית העלמין הצבאי חוף הכרמל עליה לקבר –
שגב יעקב ז"ל

ביום ג' ב' באדר ב' תשמ"ז 3.3.87
בשעה 16:00 עליה לקבר –
הוכמן רבקה, רועי ואילן ז"ל
בבית העלמין בקיבוץ נוה-ים.
לאחר מכן התייחדות ליד האנדרטה לזכר יקירינו חללי אוטובוס הדמים ביער הקדושים בקיבוץ נוה-ים.
הסעה בשעה 15.15 מרציף 33 בתחנת אגד חיפה.

ביום ג' ב' באדר ב' תשמ"ז 3.3.87
עשת צבי ז"ל
התייחדות בחוג המשפחה בבית העלמין בצור שלום.

ביום א' ד' באדר ב' תשמ"ז 8.3.87
רוזנר טוביה ז"ל
התייחדות בחוג המשפחה בבית העלמין בכפר סמיר.

ביום ג' ב' באדר ב' תשמ"ז 3.3.87
בשעה 14:30 בבית העלמין בכפר סמיר
עליה לקבר –
אליהי נעמי ז"ל
אהרונוביץ רויטל ז"ל
אלפנד יצחק וארז ז"ל
אנקווה חביב, יצחק וגלית ז"ל
בושקניץ דב ורינה ז"ל
גלאון ליאת ז"ל
גלוטמן שמעון ז"ל
דרורי אמנון ז"ל
הדני נעמה ז"ל
זית מוטי ז"ל
חלוואני יוסף ז"ל
מלכה ליבוביץ ז"ל
מאיר סגל ז"ל
הסעה בשעה 13.45 מרציף 33 בתחנת אגד חיפה.

הנהלת אזור הצפון

חלפו שנתיים למות אהובנו

דוד מנפרד נוסבאום

התייחדנו עם זכרו
ביום ששי 27.2.87

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של ראש משפחתנו היקר

דב פטישי ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שלישי
ב' אדר תשמ"ז (3.3.87) בשעה 3.00 אחה"צ
בבית העלמין בקרית טבעון
תודתנו נתונה לכל מנחמינו

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

ד"ר הילדה פרוינד

לפרטים על מועד ההלויה נא להתקשר
טל' 02–410959 או 053–687028

משפחות:
פרוינד, ידידיה,
אברמוביץ, בירן
בארץ ובחו"ל

סמינר סיבים אופטיים

SIECOR

החברה הגדולה בעולם בתחום הסיבים האופטיים עורכת סמינר/השתלמות הכרות עם תחום הסיבים האופטיים אשר יעסוק ב...
- טכנולוגיות
- כבלים
- ציוד בדיקה והתקנה
- אביזרים

הסמינר יהיה מלווה הדגמות חיות וסדנא לעבודה עצמית.
הסמינר יערך ב-2 מחזורים בתאריכים:
מחזור I 23-24 מרץ 1987.
מחזור II 25-26 מרץ 1987.

מספר המשתתפים בכל מחזור מוגבל.
מבקשים לאשר השתתפות בהקדם טלפונית.
טל: 03-483211 שלוחה 258.

רדט
איכות הולכת עם איכות

שר המשטרה
חיים בר לב
יהיה אורח התוכנית מסיבת עיתונאים שבועית
שתשודר הערב ב"קול ישראל" ברשת ב'
אחרי חדשות השעה 18:00
עורך ומנחה: **יצחק גולן**

הודעה
על קום אסיפה כללית שנתית

ביום שלישי 10.3.87 החל משעה 18.30
תתקיים בבית עיתון הארץ, רח' יבנה 2, ת"א
אסיפה כללית של חברי האגודות:
1. האגודה הבינלאומית למדיטציה בישראל.
2. בית הספר הבינלאומי מהרישי.
3. אגודת הסטודנטים הבינלאומית למדיטציה בישראל.
4. התנועה להתחדשות רוחנית.
5. המכון הישראלי למדע האינטליגנציה היצירתית.

על סדר היום:
א. דו"ח מועצת המנהלים.
ב. בחירת נשיאות חדשה.
ג. דו"ח רווח והפסד ומינוי רואה חשבון.
ד. שונות.

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מלווה קצר מועד

ביום 4.3.87 תונפקנה סדרות מילווה קצר מועד לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת במיליוני שקלים חדשים שווי נקוב	מועד הפידיון	ימים לפידיון
0417 א'	10	1.4.87	28
0457 ב'	40	29.4.87	56
0547 ג'	50	27.5.87	84

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון בבורסה לניירות ערך יהיה יום ג' 3.3.1987 (ערך יום ד' 4.3.1987).

ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שיקבע על ידו.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב ותפרענה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%), בתאריך הנקוב לעיל.

התנאים המחייבים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד (סדרות מסוג א', ב', ג') התשמ"ד 1984 – קובץ תקנות מספר 4615.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

הארץ

יום א', ל' בשבט, תשמ"ז
1 במרץ 1987

המערכת, המנהלה, מחלקת המודעות, הדפוס והמשמרת: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21. טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 טלקס — 810012 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב גורדון 20 טל' 661146, ת"ד 5259 מיקוד 31052

הארץ הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן · עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ודיר, ברוך לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B 233, Tel. 5121212

שסע מאחורי האחדות

שמעון פרס התקבל בקהיר כידיד ותיק של ההנהגה המצרית. אם כי בשיא כבודם ושר החוץ שלו בוודאי מודעים לעובדה כי יצחק שמיר מתנגד נמרצות לרעיון של ועידה בינלאומית, חוסני מובארק ועסמת עבד אל־מגיד אינם צריכים להיגבע מלהדגיש מחדש את רצונם בוועידה כזאת, אשר לפני ארבעה חודשים קיבלה את ברכתו של מי שכיהן אז כראש ממשלת ישראל.

ההודעה המשותפת בתום השיחות עם האורח מציבה את מצרים כמדינה שוחרת שלום. זה לא יזיק לה בתקשורת האמריקאית, גם אם המימשל בוואשינגטון אינו מתלהב מוועידה העשויה לעזור לברית־המועצות לשפר את מעמדה במזרח התיכון. מדינות אירופה אמרו זה עתה בבריסל שהן תומכות בוועידה בינלאומית. ואם הסודנים, לפתע פתאום, מוצאים בה פסול — אין זאת סיבה שלא להוסיף ולהבהיר על המשך דבקתה של מצרים במה שהוכרז במיפגש אלכסנדריה בחודש ספטמבר 1986.

אפשר היה לגלות סימנים המעידים על רצונו של המנהיג המצרי לבוא לקראת ס"מ ראש הממשלה ושר החוץ של ישראל. אש"ף אינו מוזכר בהודעה המשותפת, ושר החוץ המצרי הדגיש, בהקשר של ייצוג הפלסטינאים במשלחת ירדנית־פלסטינית משותפת, שהרכב המשלחת ייקבע בהסכמת כל הצדדים. הדגשה זו נועדה להשביע גם את רצונו של המלך חוסיין. נוכחותם של מוסטאפה חליל וכאמל חסן עלי היתה יכולה להרשים את שמעון פרס ובני מפלגתו כהוכחת רצונו של נשיא מצרים להמשיך בדרכו של אנואר אל־סאדאת.

אולם אין להניח כי גינוני הלבביות שציינו את קבלת הפנים שהוכנה לשמעון פרס, ישנו את עמדתו של ראש הממשלה ושל שרי הליכוד האחרים. ככל ששמעון פרס התמיד בהטפותיו לוועידה בינלאומית כמכשיר לקידומו של תהליך השלום, הרחיק יצחק שמיר לכת בהבלטת התנגדותו. הוא לא נרתע משימוש בביטויים נוקבים ביותר לגבי פסילתו את הוועידה, עת עשה בוואשינגטון ובניו־יורק. הוא ראה בה כל הזמן מזימה שתכליתה להוציא את הגדה המערבית ורצועת עזה משליטת ישראל — אין לצפות ממנו שיתן לכך את ידו עתה, רק משום שממלא מקומו ביקש להתגונן בקהיר שהוא, שמעון פרס, אינו חדל מלדבר ומלפעול כאילו הוא עדיין ראש הממשלה.

בעיניו של שמיר מצטייר ביקורו של פרס בבירת מצרים כמעין "לא־אירוע". ומן הסתם יוטבע חותם זה על מיפגש קהיר גם בזירה של מדיניות הפנים. שמעון פרס כבר אמר שאינו רואה צורך להעמיד את העניין להצבעה בממשלה או בקבינט: למראית עין — משום שהבלטה מחודשת של מחויבות ישראל לוועידה בינלאומית אינה סותרת מדיניות שהליכוד השלים אותה לפני הרוטציה. הרי משכה, לכן, אינו טעון אישור. לאמיתו של דבר — מפני שאינו רוצה להסתכן בהצבעה העלולה לגלות כי אין לה רוב בממשלה ובקבינט.

אך גם יצחק שמיר אינו לוחם אחרי הצבעה. אם ישיג רוב נגד ועידה בינלאומית ובעד ביטול המחויבות ששמעון פרס הכריז עליה, יקשה על המערך להוסיף ולקיים את השותפות הקואליציונית. ואם נכונה ההנחה כי יצחק שמיר אינו מעוניין בהקדמת הבחירות לכנסת השתים־עשרה, הוא יצטרך להימנע ממהלך העלול לפרק את הממשלה באופן שהאשמה בכך תוטל על הליכוד.

כך עשויה הממשלה, שסועה בתוך־תוכה, להוסיף ולהתקיים, אך את שמה של ממשלת "אחדות לאומית" היא נושאת לשווא.

מצרים מהמרת על פרס

שר החוץ פרס הוכיח בקהיר את דבקותו בתהליך השלום ואת יכולתו לתמרן למרות התנגדותו של שמיר לרעיון הוועידה הבינלאומית

מאת עקיבא אלדר

קהיר

לרגע חשבתי שאני כבר בבית בירושלים. אחרי התמונות של שר החוץ פרס אומר למיקרופונים בחצר ארמון קובה משהו על מחויבותן של ישראל ומצרים לרעיון הוועידה הבינלאומית, מילא את האקרן בחדר העיתונות במלון "היאט אל־סאלאם" פניו המשופמים של יצחק שמיר שמוח בטעם נגד אותו רעיון. היה נדמה לי שהפקידים המצריים שצפו עימנו במהדורת החדשות בטלוויזיה התאמצו מאוד שלא להיתקל בעיניים ישראליות, שלא להגדיל מבוכה בקרבנו.

פרס בא לקהיר על מנת להמשיך במקום שבו נעצר התהליך באלכסנדריה לפני חמישה חודשים. התנגדותו והתבטאויותיו שם — הפומביות והאחרות — מלמדות שהפיחות שחל בינתיים במעמדו הפורמלי אינו עושה עליו רושם. שמיר אמר כבר שהוועידה הבינלאומית היא התחביב הפרטי של ממלא מקומו. פרס מתייחס אישית ברצינות תהומית לתחביבים. הוועידה היא לדידו חלק חיוני ב"פאזל" המורכב שעליו רכן הפעם, כשלצידו הנשיא מובארק ושר החוץ עסמת עבד אל־מגיד, המנכ"ל אברהם תמיר והיועץ הוותיק, מיודענו מוסטפה חליל. וחשוב לא פחות: מי שלא היה שם — אוסמה אל־באז הנוקשה, שאינו מרפה את אחיזתו מרפאת.

שמיר שמע עם שובו מקהיר ביום שישי את הקלישאה הנדירה "ההר הוליד עכבר" והוא משיב בתוריאפ' "צוק סלע איתן מורקר מתוך ההודעה המשותפת בקהיר. צוק שעליו אנו יכולים להמשיך להניע בבטחה את גלגלי תהליך השלום". ואכן, סמיר, יותר מכל פקיד אחר במפלגה הגדולה של פרס, רשאי להיות מרוצה מאשר הושג במצרים: הוא הגיע זה מכבר נתיב עוקף לבעיית הייצוג הפלסטיני ועתה אימצו המצרים את הרעיון.

בהודעה המשותפת של אלכסנדריה נאמר על ועידת הכנה לקראת ועידה בינלאומית (מכאן נובע שפרס לא חרג בהודעה המשותפת של קהיר מההודעה שפורסמה באלכסנדריה, שהרי אם מקיימים ועידת הכנה, משמע שמסכימים על ועידה בינלאומית).

ועידת ההכנה שהציע סמיר אמורה לאפשר התקדמות בתהליך תוך סירובו של אש"ף להכיר בהחלטה 242, כדוגמתן של ישראל וירדן, והוף התנגדותה של מצרים לוועידה בלי אש"ף. תפקידה של ועידת הכנה בהשתתפות פקידים מישראל, ירדן ומצרים (ללא אש"ף ומתווכים מבחוץ) לגבש רשימה מוסכמת של נציגים פלסטינאים ולקבל החלטות בנושאי נוהל: האם האו"ם יזמן את המשתתפים לוועידה או הצדדים עצמם, אילו שיניים יהיו למליאת הוועידה, התנאים להשתתפות חברות הקבע, ועוד.

באלכסנדריה התברר כי שני מכשולים עיקריים עומדים בדרכה של ועידת ההכנה. האחד נעוץ בדרישה המצרית שאש"ף יוזמן אף הוא לוועידה. המכשול השני היה עמידתו של חוסיין על הסדר שלם במשיריה בינלאומית מלאה, גם בהזמנת ועידת ההכנה. [illegible] את שתי הדרישות, שכן הן העמיקו אל־ועידת ההכנה את המחלוקת עם ישראל סביב הוועידה הבינלאומית עצמה.

ובכן, בקהיר הוסר המכשול המצרי בדרך לשיחות ההכנה. שר החוץ — לא ועידת הכנה — הדגיש פרס. וזאת, מן הסתם, על מנת להפחית במשמעותן הפורמלית ולצמצם בכך את הביקורת הערבית כלפי מצרים. ואכן משמעות ההסכמה שהייצוג הפלסטיני יהיה מוסכם על הצדדים היא שמצרים ויתרה על נוכחות אש"ף בשלב הראשון של המו"מ עם ישראל. איש במשלחת הישראלית אינו משלה עצמו שמובארק מוכן להפקיר את אש"ף לצד. מה שהושג אינו אלא רווח עקיפה של הבעיה. כיוון שאש"ף דוחה את הפצרותיו של אל־באז לקבל עליו את התנאים הידועים להשתתפותו במו"מ, הוא יסתפק בלחוש רשימת הפלשתינאים המקובלים עליו לאוזנם של המתווכים המצריים.

עתה מוטל על מובארק לשכנע את המלך חוסיין להסיר את התביעה למשיריה במהלך שיחות ההכנה, תביעה שהופכת שיחות אלה כמעט לוועידה בינלאומית על כל בעיותיה. עם זאת, אומרים במשלחת הישראלית, נסיון העבר מלמד כי הדינמיקה של המשא ומתן עשויה להוביל מדיוני נוהל לדיון מהותי. וזאת מבלי להיזקק כלל לוועידה בינלאומית.

בקהיר שיכנע שמעון פרס כבר שהוא דבק בתהליך השלום חרף העצות של הליכוד (והספקנות המלגלגת של יצחק רבין) שליוו אותו עד לארמון הנשיאותי. מובארק לא יכול היה להתעלם מבחירותו של פרס ולהתגונן מולה ולזלזל או אף אריעות. פרס ידע להחמיא לנשיא מצרים על כשרונו להפוך את הוועידה האיסלאמית בכווית מאיום לבמתון מובהק של המדינות המתונות. מובארק, לדעת פרס, השתכנע כי מעמדו המיוחד בעולם הערבי, בישראל ובקרב הנהגת אש"ף, כמו גם תמרוניו בין מזרח למערב, הופכים אותו בפוטנציה לקיסינג'ר של סוף שנות השמונים. היסוסים שנטע יצחק שמיר בלבם של ראשי הממשל בוואשינגטון לגבי יוזמה של ממשלת ישראל לוועידה הבינלאומית והצטננות הצפויה ביחסי ישראל־ארה"ב בעקבות חקירות איראנגייט ומשפט פולארד, עתידים לפגום במעורבותה של ארה"ב בתהליך המדיני באיזור. לחלל הזה יכולה מצרים להחליק בנקל. בעיקר נוכח העמדות הסבירות שנקט מובארק בסוף השבוע שעבר והכימיה המתוחקת בינו לבין פרס. בהודעה המשותפת בקהיר הודגשה, ולא במקרה, דווקא הצהרה בעל פה שמסרו פרס ומובארק למאות העיתונאים שהתקבצו באלכסנדריה כי דבר רעיון הקונפדרציה והאיחות לאש"ף כי החלטות 242 ו־338 עדיין בתוקף. פרס דיבר הפעם בקהיר על פתרון של כבוד לפלשתינאים.

התנגדותם המפורשת של מר בארץ וחוסיין לפתרון הבעיה הפלשתינית בדרך של הקמת מדינה עצמאית, מקשה מאוד על יצחק שמיר לשמור על הסטטוס קוו המקודש שלו. כאשר אין מדברים בנסיבה ו/או במדינה פלשתינאית, לא נותר לו אלא להציג את הוועידה הבינלאומית כרוליל. שיחותיו של פרס בקהיר היו מהלך נוסף, שקשה עדיין להעריך את מלוא חשיבותו בדרך הארוכה למשא ומתן עם ירדן. שר החוץ הוכיח שהמחלוקות הפנימיות, מכוערות ככל שתהיה, מותירות לו מרחב תימרון מספיק להמשך התנועה אל היעד הזה.

מובארק אינו יכול להתעלם מבחירותו של פרס

פרש בלי ראש

שמיר אינו מעורב כלל בבעיות הכלכלה ובהעדר תמיכה של ראש ממשלה שום שר אוצר אינו יכול להצליח

מאת עוזי בנזימן

נסים: אין לו קלף המיקוח העיקרי — תמיכתו של ראש הממשלה

כוחות גדולים מאוד הודפים בעצם הימים האלה את הסכר הדק שהקימה ממשלת הליכוד הלאומי כדי לחסום את המפולת הכלכלית. דרישות השכר של עובדי המינהל המשק בבתי החולים, האחיות, המורים הוותיקים האחרונים, כל אלה הם בבחינת עדרים המבשרים את בואה של הסערה. ההישג העיקרי של ממשלת האחדות — בלימת האינפלציה והשלטת אווירה של יציבות יחסית במשק, חשוף לסכנה חמורה. המדינה עומדת מחדש על סיפה של תקופה כלכלית קשה שאחריתה — ללא הגזמה — מי ישורנה.

שרי הממשלה מתנהגים כאילו אינם מבינים את המתרחש. הם מסרבים לקצץ בתקציביהם, הם אינם יוצרים אווירת החירום שתשפיע על הציבור לשנות את התנהגותו. הם מוסיפים להתחרות אחד בשני בייזום תוכניות פעולה ראוותניות. הנטייה היא שחברי הממשלה אכן ינסו להגדיל את תקציבי משרדיהם ויימנעו מלראות בתקציב המדינה מיקשה כספית אחת. זה הוא טבע הדברים וטבע היחסים בתוך ממשלה קואליציונית. מה שאין כן לגבי ראש הממשלה.

ראש הממשלה נושא באחריות העליונה למצבה של המדינה ולדרך פעולתה של הממשלה כולה. מוטלת עליו אחריות מיוחדת ("האחריות הנוספת", כפי שהגדיר זאת מנחם בגין בהיותו ראש האופוזיציה, כאשר שיבח את יצחק רבין על חלקו בהחלטה להוציא אל הפועל את מבצע אנטבה), אחריות שממנה פטורים, לכאורה, שאר השרים. עליו האחריות לראות את התמונה הכללית ולהפעיל את מרותו על חברי הממשלה כדי למנוע מהמדינה סכנה חמורה. בידיו הסמכות לעשות זאת, והיא כוללת את האפשרות לפטר שרים. בוודאי שהוא מצווה למיין מיון נכון את הבעיות הלאומיות ולקבוע את סדר העדיפויות בהן. בוודאי שמצופה ממנו שיטיל את כובד משקלו — הנובע מהמישרה שאותה הוא ממלא ומהיוקרה המוקנית ממנה — לקידום הטיפול בסוגייה לאומית הנחשבת בעיניו כחשובה ביותר.

אם לשפוט לפי התנהגותו של שמיר, הסכנה המאיימת על המשק איננה נחשבת בעיניו. הרבה יותר חשוב לו לריב עם פרס על השאלה ההיפותטית — אם תיכון או לא תיכון ועידה בינלאומית — מאשר להתייצב לצדו של משה נסים במאבקו על הצלת ההישג היחידי של ממשלת האחדות: הבטחת היציבות במשק.

נסים לבדו

נסים נאבק היום עם קבוצות עובדים שונות במגזר הרפואי, קבוצות שלהן יכולת לחץ ניכרת על הציבור ומגילה על האוצר, מבלי שראש הממשלה ייתן לו תמיכה. נסים מנסה לעמוד מול מסע הלחצים של השרים המתעלמים ממצבה הכלכלי של המדינה מבלי ששמיר יעמוד מאחוריו. נסים נמצא במשא ומתן עם ההסתדרות סביב סכסוכי שכר הפוקדים את המשק חדשות לבקרים מבלי שראש הממשלה יהיה מעורב בכך.

נסים מתקשה מאוד להתמודד במאבקים אלה לא משום שאינו יודע איזו עמדה לנקוט ולא משום שהוא חסר תקיפות אישית אלא משום שהוא משולל את קלף המיקוח העיקרי: תמיכתו של ראש הממשלה. כדי להבין תולשה זו כדאי לזכור כיצד פעל שמעון פרס בהיותו ראש ממשלה לידו של יצחק מודעי. פרס היה פעיל בכל שלב של הכנת התוכנית הכלכלית שהביאה לבלימת האינפלציה — ובהוצאתה אל הפועל. הוא ריכך את ההסתדרות ושיכנע את השרים. הוא עמל יומם ולילה לצדו של שר האוצר דאז. כל כך היתה מעורבותו של פרס גדולה עד שלאחר שהתברר שהמהלך הכלכלי הצליח התלקח ויכוח בינו ובין מודעי בשאלה זכותו של מי מהם גדולה יותר.

שמיר מחמיץ את ההזדמנות לגלות מנהיגות ולהתייצב בראש המערכה לחסימת השיטפון האינפלציוני המאיים מחדש על המדינה. הוא מחמיץ מניה וביה את הסיכוי להיחקק בתודעת הציבור כאדם נמרץ וכראש ממשלה שענייני הפנים ורווחת האזרח קרובים ללבו. הוא מותיר תפקיד זה לשמעון פרס, גם במעמדו הנוכחי כממלא מקום ראש הממשלה. אך ספק אם פרס יקפוץ על המציאה הזאת. במצב העניינים הקיים עתה בין פרס לשמיר ספק רב אם מנהיג מפלגת העבודה ייחלץ לעזור לראש הממשלה.

אתיופיה: המהפיכה מגלה את ההיסטוריה (א')

המהפכה מתמתנת

מאת פרופסור חגי ארליך

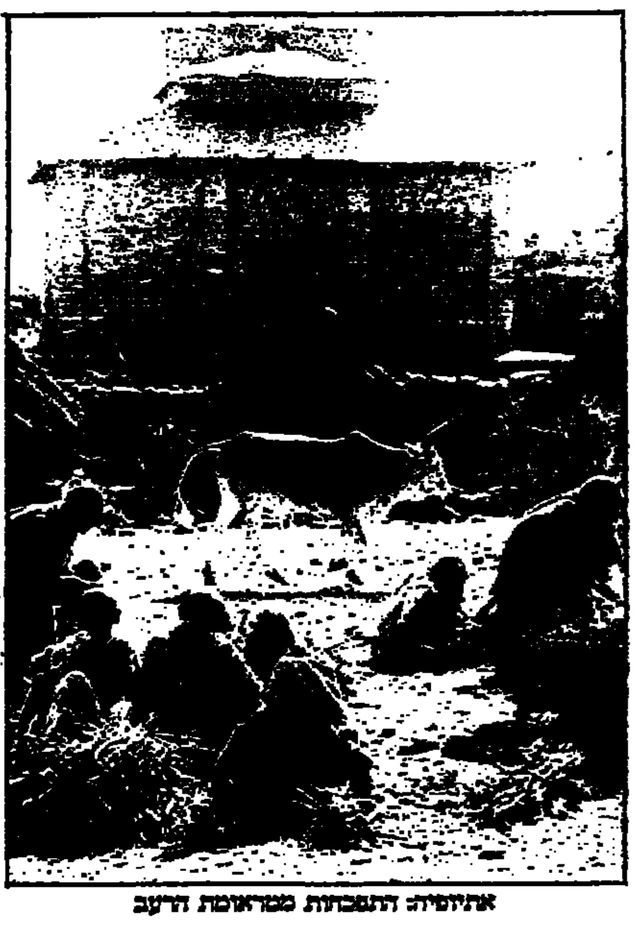

אתיופיה: התאששות מטראומת הרעב

(המחבר הוא פרופסור להיסטוריה של אפריקה והמזה"ת באוניברסיטת תל־אביב).

זכיתי לאחרונה במזל הבקרה בדרכו של היסטוריון לעיתים נדירות. לפני ארבע עשרה שנה סיימתי עבודת מחקר על דמות עלומה למחצה בהיסטוריה של אתיופיה. היה זה בן איכרים אלמוני שהצליח לפני כמאה שנה לטפס לפסגת כוח ומונה על ידי קיסר כראש של אזור אריתראה. ראס אלולה ייסד את אסמרה והיכה בפולשים האימפריאליסטים לארצו. בין היתר השמיד ב־26.1.1887 גדוד איטלקי במעבר הרים בשם דוגאלי, לא הרחק ממסווע. לא מוזן הולים מגיעותו הילה־מאריאם, שליטה של אתיופיה, להפוך את ראס אלולה לגיבור לאומי. חברו להחלטה היותו של אלולה בן איכרים רבציג המהפכנים, עם היותו הסמל המובהק ביותר של מורשת השתייכותה של אריתראה לאתיופיה. [illegible] הזרוע המשטר. ההגיגות לציון מאה שנה לניצחונו של אלולה בדוגאלי נמשכו שבוע ימים. כשבמת המשטר מארגנת שבוע של אירועים, החל בהרצאות אקדמיות, כנסים מדעיים, תערוכת מוזיאונים, וכלה בהצגת הבכורה של המחזה "ראס אלולה" בתיאטרון הלאומי. כאורחה של אוניברסיטת אדיס אבבה הוזמנתי לתור את הארץ, לחזות במתרחש בכמה מביבוריה בלוויתם של אישים מבכירי "מפלגת הפועלים האתיופית".

הרושם הכללי הוא שהמהפכה והעם נכנסים עתה לשלב של פיכחון והתמתנות. יש יותר קצב בעשייה הנראית לעין ופחות ברטוריקה המשמעת הכתובה. נאומו של מנגיסטו בטכס הפתיחה של הכנסת התאפיין במתינות שעל גבול השלווה. האיש שנהג לשפוך את זעמו בקצפי מהפכני והורסני מקרין עתה מידה של צניעות ושיקול. כמוהו הארץ כולה. דומה שהיא מתאוששת מטראומת הרעב הנורא. אותה חוויה והוויה מושכת, שהלוכים היו בה הטראגדיה ההמונית והחרפה הלאומית, השאירה ללא צל של ספק חותם משמעותי על העם הנאה הזה, ועל מנהיגותו הנחרצת והבוטחת של המהפכה. "בני השלושים" כפי שכונו הקצינים הזוטרים והבינוניים שהדיחו את הילה־סלאסה הם היום, אלה ששרדו, בסביבות גיל חמישים. דומה כי השנים האחרונות אכן הזקינום אף יותר מהמתחייב ביולוגית.

אך לשווא יחפש המבקר את עיקבות הרעב באדיס אבבה ובמחוזות הסמוכים לה. העיר, במבט ראשון, פורצת התורתבה. הרבה מאוד תחילות בניה והשלמה של מפעלי פיתוח שונים. אגף חדיש נבנה ב"מרקטו", אותו שוק צבעוני אדיר, הגדול ביותר באפריקה. בביינים רבי קומות במרכזי העיר (באסרה באחד דוגה בביית וילות), ושפע חסר תקדים של כלי רכב גודש את הצמתים המרומזרים. ומעל לכל, זוות פניהם של האנשים. נעלם אותו מתח סמוי שרבץ כעננה על כל שיחה. יותר חמור, יותר פתיחות, יותר מאמין ויק סוחר ביטחון עצמי וגינות שאיפיין כל כך את בני אתיופיה בטרם נקלעו לסערותיה ומצוקותיה של העת האחרונה.

אחת מהשלכותיה המובהקות של טראומת הרעב היא תחייתה של הכנסיה. בימי גנוסיא וצום מלאים בתי התפילה בבירה ובמחוזות מפה לפה, בזקנים ובנוער. איש המפלגה הבכיר שהסביר לי את התופעה מעדיף לכנותה "דיסאוריינטציה", שבעקבות הטראומה. הוא מצביע על הזמניות שבה, מביע ביטחונו בכך שתחלוף, וכי הנוער יחזור להעדיף את מפגשי "הוועדים השכונתיים המהפכניים" ואת מסגרותיה של המפלגה החדשה. כך או כך, הוא מבהיר, המשטר מתייחס בסובלנות וסבלנות להתעוררות הדתית, ומעדיף לראות בה חלק מהתרפקות על המורשת הלאומית הפטריוטית, ולא חלילה ראקציה למטריה של המהפכה.

מעבר לרוח הדרשה המנשבת דומה שהמהפכה עוברת בימים אלה כמה תמורות מעשיות מרחיקות לכת. אחת מהן היא ללא ספק העמוקה ביותר ורבת ההשפעה על חייהם היומיומיים של המוני העם. קוראים לה "וילאג'יזיישן", דהיינו "הכפרה". מיליונים רבים של כפריים — מדובר למעשה בכל בני מרכז אתיופיה ודרומה, כעשרים מיליון נפש — אמורים בחודשים אלה לנטוש את אדמותיהם הישנות ולפתוח מסלול חיים חדש. עד כה לא ידע ההווי המסורתי של אתיופיה צורתו של כפר כמוכר לנו מן המערב או המזרח־התיכון. יחידת החיים של הכפרי היתה מקבץ משפחתי מצומצם של בקתות ה"טוקול", שתיים שלוש למיתב. מבודד בשיח וקוץ ותלוש על הגוף מראש גבעה או שיפולו של הר. עד לאחרונה הסתפקה המהפכה בארגונן של "אגודות איכרים" אזוריות כמסגרות להספקת שירותים שונים ולשיווק. מלפני כשנה ניתן האות להראידגון יסודי ומהפכני. האיכרים למיליוניהם נצטוו לעקור את בקתותיהם ולהעבירן לאתרים סמוכים, שנקבעו ככפרים. "רחוב" ראשי סומן על ידי המתכננים וה"טוקולים" נשתלו מחדש לאורכו ולרוחבו בשורות ישרות כחיילים. כשאתה נוסע מאדיס דרומה לכיוון הראר, או דבדהירת, נפרש לעיניך הנוף החדש. עשרות ומאות כפרים חדשים, נטועים על פי רוב במישור, כששבילי עפר עבירים לרכב משתרגים אליהם מהכביש הראשי. בחברתה של ההיסטוריונית הסובייטית מריה רייט ונציג "מפלגת הפועלים" אני מסייר בכפר שכזה. חלק מתושביו דוברי אמהרית וחלק אחר אורומיניה. מאות בשנים גרו בסמיכות, שותים מאותו מעיין וכפופים לאותם פיאודלים. עתה, כבר שנה, חברים הם ליחידת חיים אחת, שולחים ילדיהם לבית ספר משותף עם ה"כפר" הסמוך, ונפגשים לישיבות "מועצת הכפר". על פניהם דומה שאני קורא את הלם המפגש עם מציאות כה מהפכנית. "האם בדק מישהו שהמישור עליו נוטע הכפר החדש אינו נשטף בעונת הגשמים המתקרבת"? אני שואל את המדריך המפלגתי. "וודאי, וודאי" הוא עונה ואף מאריך על כל שלבי התכנון המוקדם. "השמועה אומרת — ממשיך אני להקשות — שכל עניין ה"הכפרה" החל לפני כשנה במרכז האוגדן, כצעד של המשטר לפקח על לוחמי גרילה פרוסומאליים, וכי רק בעקבות זאת הוחלה התוכנית להתבצע ובמהירות". איש המפלגה מבטל זאת בביחוך על תעמולה ריאקציונרית, ולא נותר אלא לקוות שהצדק עימו, וכי התמורה האדירה הזאת בגורלם של מיליונים אכן מתבצעת כחלק משלב של התמתנות ופיכחון.

בעולם היהודי / אליהו סלפטר

החובה לעלות לישראל

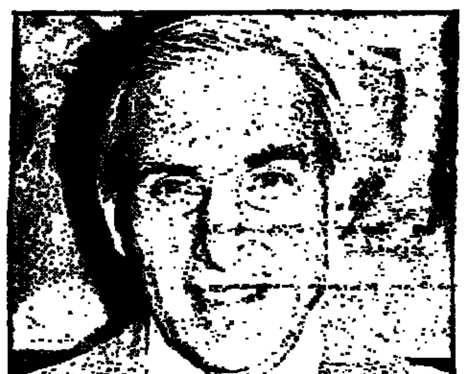

קנת ביאלקין: "כל יהודי היוצא מבריה"מ ראוי לכל עזרה"

ספק אם הצליח ראש הממשלה, יצחק שמיר, לשכנע את מנהיגי יהדות אמריקה כי צריך, למעשה, לחייב את היהודים היוצאים מבריה"מ לבוא קודם לישראל. מנהיגים ישראלים רבים — ולא רק שמיר — היו רוצים שארה"ב תבטל את המעמד של פליטים הניתן כיום ליהודים אלה ותקל עליהם מאוד לקבל אשרת מהגר לאמריקה. שמיר ואחרים משוכנעים שזאת אחת הסיבות העיקריות לשיעור הגבוה של הנשירה בווינה.

חוגים ישראליים אומרים שהיהודים עוזבים את בריה"מ על סמך ויזה ישראלית לכן אין הם בבחינת פליטים, וכאשר הם משנים כיוון בווינה הם עושים מעשה מירמה. יש אף הרומזים שהנשירה היתה אחת הסיבות לנעילת שערי בריה"מ.

עמדת ממשלת ארה"ב לגבי הקניית מעמד "פליטים" ליוצאי בריה"מ נקבעה בשעתה בלחצי הקהילה היהודית ואין להניח שישראלים ישפיעו על וואשינגטון בעניין זה. יהודי אמריקה ומנהיגיהם שוללים את הדרישה משתי סיבות. ראשית, קשה לשכנע יהודי אמריקאי לתת יד להגבלת חופש תנועה של יהודים בכלל, ויציאה מבריה"מ בפרט, יהיה יעד היציאה אשר יהיה. הסביר זאת השבוע קנת ביאלקין, שהיה עד לאחרונה יו"ר מועדון נשיאי הארגונים היהודיים בארה"ב: "יש לתת עדיפות לעידוד העליה לישראל. אך כל יהודי שרוצה לעזוב את בריה"מ כדי לשמור על יהדותו, ראוי שיקבל את כל העזרה". את ההיבט העקרוני ניסח הרי ואזל, נציג הליגה נגד השמצה של בני ברית בישראל: "מנהיגי יהדות אמריקה רואים בשינוי מעמדם של היהודים הסובייטיים פגיעה בעיקרון חופש הבחירה".

הסיבה השנייה להתנגדות לדרישה הישראלית לא מוזכרת לעתים קרובות, אך גם היא חשובה וגם בה יש מרכיב עקרוני: איך יכול יהודי אמריקאי, הרואה הצדקה מלאה להמשיך לחיות בארה"ב, לכפות על יהודי אחר, מרוסיה, לעלות לישראל?

אך לאמיתו של דבר השאלה קודם כל ישראלית ולא אמריקאית. הבעיה אינה שיהודים רוסיים רבים רוצים להגר לאמריקה: זה תמיד היה ככה וגם ישראלים רבים יורדים לאמריקה. הבעיה היא שכיום רק אחוז מזערי רוצה לבוא לישראל. זה הכישלון שלנו וזה הראי של ישראל שמציגים בפנינו יוצאי בריה"מ בבואם לווינה. לא יתכן שעליה לישראל תהיה בבחינת אונס או עונש. ישראל אינו בית סוהר ומוטב שלא נמשיך לבזות את עצמנו בתרגילים המעידים שיהודים לא באים לישראל מרצון אלא צריך להכריח אותם לכך.

נושאי המערכה

מעבר למחלוקת על הנשירה יש בקרב חלק מהמנהיגות היהודית נושא נוסף הנתון במחלוקת, אך זוכה לפחות לדיון ציבורי: האם יש למקד את כל המאבק למען יהודי בריה"מ בשאלת ההגירה?

איש לא טוען שלא צריך להיאבק בעד זכותו של כל יהודי לעזוב את בריה"מ, אם הוא רוצה בכך. אך יש מי שטוענים שצריך לפתוח במערכה למען זכות היהודים לחיות חיים יהודיים גם בתוך בריה"מ: רוב היהודים ישארו בבריה"מ ולכן חייבים לדאוג שישארו יהודים.

מי שראה את קבלת הפנים ליוסף ביגון לא יתקשה להאמין שההתגלגלות לא תהיה פשוטה ומהירה. מי שמסתכל במספרי מפקדי אוכלוסין האחרונים — הרבה פחות בטוח. מכל מקום, התקופה הנוכחית, מה שמתחילים לתאר כ"אביב של מוסקווה", מתאימה ודאי גם להעלאת הדרישה להתרת פעילות דתית ותרבותית יהודית. דעת הקהל המערבית שעמדה לצד "הגורבציקים" בשאלת זכות ההגירה ודאי לא תהיה מוכנה להבין אם גורבצ'וב "הליברלי" ימשיך לשלוח לבתי כלא או לסיביר יהודים שרוצים להתפלל או ללמוד עברית.

מעניין לשים לב שהיחס אל היהודים, שהיה מזה שנים אחד המדדים של מצב "הליברליזציה" בעיני המבחנים המערביים, הפך עתה גם למדד להצלחתו של גורבצ'וב לגבור על השמרנים המתנגדים לרפורמות שלו. כאשר חל עיכוב בשיחרורו של יוסף ביגון, וכאשר בריונים הקשורים בשירותי הביטחון התנפלו על המפגינים למען ביגון ועל העיתונאים שכיסו את ההפגנה — התפרש הדבר כהתרסה של חוגים מסויימים בק.ג.ב. כלפי גורבצ'וב. הנושא הפך למבחן כוח שגורבצ'וב חייב היה לנצח בו אם היה ברצונו להמשיך בתהליך הרפורמות. זה מעניק לפעילים היהודים מנוף חשוב — אך מעמיד אותם בסכנה נוספת.

תמיכה לאנטישמיות

תהיה זאת, חושבני, טעות לחשוב שיש בקרב תומכי הרפורמות של גורבצ'וב גם דרישה לליברליזציה כלפי היהודים. העדויות המגיעות מתיירים וכתבים מערביים במוסקבה מבשרות על המשך האנטישמיות הרוסית המסורתית. הדבר בא לידי ביטוי בולט בעת התנפלות של בריוני הבולשת על המפגינים למען יוסף ביגון ועל הכתבים שכיסו את ההפגנה.

מרטין ולקר, כתבו הוותיק של הגארדיין במוסקבה, שהיה בין אלה שספגו מכות קשות בעת ההפגנה, מדווח שבתשובה לדרישת כתב גרמני שנעצר להתקשר עם שגרירו, אמר לו קצין משטרה סובייטי: "למה אתם משמיצים את המדינה שלנו בגלל יהודים מלוכלכים?" וכאשר מכוניות לניקוי שלג החלו לדחוף את המפגינים היהודים, נשמעו מהקהל שעמד בצד ביטויים אנטישמיים גסים ובהם: "היטלר לא חיסל מספיק מכם".

פקידים סובייטיים שדיברו עם הכתב הבריטי בשבחן של הרפורמות של גורבצ'וב האשימו את המפגינים היהודים שהם "מסכנים את תהליך הליברליזציה".

"נעשה כאן מאמץ כן לשנות את השיטה, להתיר את הרסן, אך האנשים האלה (היהודים) דוחפים אותנו עוד ועוד ויוצרים סכנה שהכל יתמוטט".

"זה מפי תומך נלהב של גורבצ'וב", מסכם הכתב הבריטי.

מצב"רות / ב. מיכאל

א'געדאנק!

שר התחבורה מר חיים קורפו, הוא איש מלא וגדוש רעיונות נשגבים.

בכותלי־הכורח של תורת־התחבורה כבר הודיעים לעד כמה מחידושיו. למשל — בתגובה נלהבת לדרישה לחייב חגירת חגורות־בטיחות גם בעיר, והסיכון הוודאי של כמה מאות פציעות קשות, ולא מעט הרוגים מידי שנה, השיב כבוד השר בקול בוטח: "לא צריך חגורות. בעיר — אפשר לתת 'קונטרה' עם הידיים על ההגה"...

בימים אלה שב מר קורפו והדהים את כל שומעיו במקוריות מחשבתו.

תחילת העניין דווקא בבשורה טובה: מסתבר כי סוף־סוף הבין מי שצריך להבין, כי הרעה החולה ביותר של מצב התעבורה בישראל — היא תשתית הכבישים המגוחכת. סוף־סוף הובן כי "אכיפה", השתת חוקי־תעבורה דרקוניים והטלת עונשים כבדים, כמעט ואין בינם לבין מניעת־תאונות ולא כלום.

נו, ומרגע שהובן הסבר הזה, לא נותר אלא להמתין להסקת המסקנות המתבקשות. והאופטימיסט לחש כי גם הפעם יפגין כבוד שר־התחבורה מקוריות מפתיעה ביותר. הוא לא הכזיב. לפני כשבוע הגיע השר את שובע עיו במריבותיו: "אם לא יוקצו משאבים מספיקים לשיפור תשתית הכבישים — נשקול הטלת איסור יבוא של מכוניות חדשות. נתיר הכנסת רכב חדש, רק תמורת הוצאת רכב־ישן".

הדברים נקראו, נקראו שוב, ושוב נקראו לאור פלבול תמה בעיניים, ואחר־כך תוייק בתיק — "פליטות־פה ו/או טעויות־דפוס".

לא יצא יום והדברים נכתבו ונאמרו שוב. כעבור עוד יומיים — ושוב. הם פורסמו בשם השר, אפילו עם וריאציות לשוניות נלבבות. ("חדש במקום ישן תוציאי וכו'"). ולא היה מנוס מן המסקנה המשעשעת כי כבוד־השר אכן חושב את מה שפיו הגה.

נעזוב לשנייה את האספקטים הכלכליים של רעיון מגוחך שכזה, (מחירי־עתק לגרוטאות, ספסרות פרועה במכוניות, מכת־גניבות רכב שלא היתה כמותה ועוד כהנה וכהנה). עצם ההדהודים הכלכליים האלה משווים לרעיון אישה רצינית שאין הוא ראוי לה. מרתקת הרבה יותר הלוגיקה הפנימית. שהרי, בעצם — כבוד השר צודק בכל מאת האחוזים. להלן המבנה הלוגי:

1. יש הרבה תאונות.
2. התאונות נובעות מכמות גדולה מדי של כלי־רכב ונהגים על הכבישים.
3. מכיוון שאין כסף להגדיל את התשתית, צריך להקטין את מספר המכוניות הנוסעות בשארית התשתית הקיימת.
4. איסור מוחלט על יבוא מכוניות חדשות, יביא בהכרח להזקנת צי המכוניות הקיים. הרי איש לא ייפטר ממכוניתו בת ה־17, ביודעו שסיכוייו למצוא אחרת תחליף שואפים לאפס. (הפער במחיר בין גרוטאה לבין חדשה יהיה כזה שאיש לא יוכל לעמוד בו). משומשת צעירה יותר כמעט ולא תימצא.
5. הזקנת צי־הרכב עד כדי גרוטאיות מוחלטת תעלה ללא כל ספק את מספר תאונות־הדרכים. (רכב זקן ורעוע הוא על דעת כולם הרבה פחות בטוח והרבה יותר קטלני לנוסעיו מאשר רכב צעיר, תקין ומתוקן מבחינה בטיחותית).
6. במסגרת תאונות־הדרכים, יושמדו לאיטן מכוניות ויהרגו לא מעט נהגים.

ומכאן נובע כמובן סעיף 7 —

7. פחות מכוניות, פחות נהגים — בדיוק כפי שכבוד־השר רצה להשיג מלכתחילה.

משל למה הדבר דומה לשר־בריאות שיציע לפתור את מצוקת־האישפוז ע"י הפסקה מוחלטת של טיפול בחולים. תוך זמן קצר יתמעט חלקם הגדול ומרחבי־אישפוז חדשים ופנויים ישתרעו להם במחלקות בתי־החולים.

האין זה גאוני?

נדמה כי די בצמד הברקות החשיבה המצויינות לעיל, כדי להטיל על מר קורפו שלילת־מיניסטריון של שנתיים בפועל, ועוד שלוש שנים שלילה על־תנאי, על כל רעיון דומה.

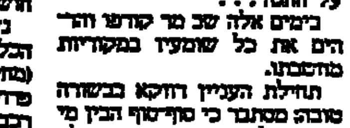

טיסות בתוך ארה"ב ב-.37$ בלבד.

TWA's
HIGH FLYERS

טוס לאמריקה. ט.וו.א וקח כל טיסת ט.וו.א בתוך ארה"ב (פרט לאלסקה והוואי) תמורת ‎-.37$‎ בלבד.
הזדמנות פז: מן הצפון ועד הדרום, מן החוף המזרחי ועד לחוף המערבי. הכל שלך!
הכרטיסים לטיסות הפנימיות תקפים עד ל־31/3/87. תאריך אחרון לטיסות — 15/4/87. לבחירתך 4 עד 6 טיסות פנים, ועליך לרכוש את הכרטיסים עד 7 ימים מראש.

שירות אמריקני אמיתי לאורך כל הדרך.
חופשתך מתחילה למעשה מרגע עליתך למטוס. כל הדרך תהנה מתשומת לב של צוות אמריקני יעיל ומסור, עם חיוך רחב ושירות לבבי שאין דומה לו.
ט.וו.א עושה הכל להבטיח שתהנה מהטיסה עצמה כמו מהחופשה.
אנא טלפן אלינו לטל: 03-651212 או פנה לסוכן הנסיעות שלך לקבלת פרטים נוספים. טיסה נעימה.

סוף שבוע בבית מלון חינם או מכונית "הרץ" חינם.
פרטים מסוכן הנסיעות שלכם.

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב
TWA

صكنا من الاهل

כאבי גיל ההתבגרות

משרד החינוך מכחיש שהוא מעניש את התיאטרון לילדים. הוא רק עוזר לו לגדול

הודעת דובר משרד החינוך אחרי פגישת הסבר עם הנהלת התיאטרון לילדים ולנוער הכחישה שהמשרד נקט פעולת ענישה כלשהי, אחרי שהאסיפה הכללית של התיאטרון לא בחרה לוועד המנהל נציגים מטעם משרד החינוך. ההודעה נוסחה כולה ברוח חיובית, ודיברה על ייחודו של התיאטרון, טיפוחו ועצמאותו.

הכחשות הן דבר יפה, שהרי אין מכחישים דבר שאין סבירות גבוהה לגבי קיומו.

בעיתונות של 3 ושל 4 ביום ה' פורסמה הידיעה כאילו משרד החינוך והתרבות הסיר את חסותו מן התיאטרון בתגובה על כך שלא הצ־ ליח להכניס את נציגיו לוועד המנהל שלו.

בידיעה זו נאמר אפילו כי שר החינוך אמר להנהלת התיאטרון שה־ משרד לא יוכל להסכים להכנסת הצגות לבתי הספר ללא בדיקה נוספת של ועדת רפרטואר ה־ משותפת למשרד החינוך ולאמנות לעם (זו משמעותה של הסרת החסות, או העצמאות. איש לא מדבר על ביטול הקצבות או תמי־ כות ישירות) כל עוד אין לו נציגות שתתפקד בוועד המנהל.

הפרשנות של הדיווח לא היתה מצוצה מן האצבע. זוהי פרשנות סבירה בהחלט למצב שנוצר בין הנהלת התיאטרון לילדים לבין הנהלת משרד החינוך. אחרי האסיפה הכללית הקודמת של העמותה (שהוכחשה מכל וכל את השמועות הנפוצות על מאבק אישי כלשהו בין המנכ"לית והמייסדת אורנה פורת, לבין מי שנבחרה על ידי כממלאת מקומה לשנה ד"ר שוש אביגל, ואף הכחשה זו לא היתה כולה אמת) זימן מנכ"ל משרד החינוך את הוועד המנהל של המשרד. היה ברור שזה כבר לא עניינים של אביגלשורות, אלא משבר בתפקוד התיאטרון.

בפגישה זו, ובמגעים שהיו אחריה פעלה הנהלת המשרד בהרגשה כי הושגה הבנה על רשימה מוסכמת של חברי ועד מנהל שהאסיפה תבחר אותם בפגישתה הבאה. דובר אז על מעין ועדה קרואה לזמן קצוב, כדי לעזור לתיאטרון להיחלץ מן המשבר שנבע מחופשתה של פורת, מילוי המקום של אביגל, התפטרותו של יו"ר הוועד המנהל, המאבקים על כיבוש עמדות בעמותה, במהלכם היא תפחה מ־27 ל־67 חברים. נערכו מגעים ודיונים על איוש הוועד המנהל החדש, ולנציגי משרד החינוך היתה הרגשה שה־ חברים הפעילים בוועד היוצא יעשו מאמץ להעביר את הרשימה ה־ מוסכמת לאסיפה.

אנשי הוועד המנהל היוצא של התיאטרון היו בהרגשה שהוגשה להם בקשה לשיתוף פעולה, שהם ערים לחשיבותה. אך לטענתם הב־ הירו למשרד החינוך כי אין להם שליטה על אסיפה של יותר מ־60 איש. בסופו של דבר בחרה אסיפה זו ועד מנהל בו אין נציגות של משרד החינוך, בפעם הראשונה מאז ייסודו של התיאטרון. הוועד המנהל היוצא משוכנע שפעל כהלכה. במשרד החינוך יש הרגשה שהוועד המנהל היוצא לא רק שלא פעל כדי להעביר באסיפה את ההסכמה שהושגה, אלא פעל מפורשות בניגוד להסכמה וניווט את הדברים כך שייבחר ועד מנהל ללא ייצוג למשרד.

היתה זו סטירת לחי למשרד החינוך, ובאיזשהו מקום סטירה שה־ גיעה לו, בגלל עצם הרצון להתערב בתהליך בו הוא לא צריך להיות מעורב. תיאטרון צריך להיות עצ־ מאי, גם (ובעיקר) אם הוא מקבל כסף ממשרד החינוך, אבל זה שיעור שאנשי הציבור והפקידים בארצנו לא אוהבים ללמוד.

אבל בחירה היא בחירה, ועל כן נבון לא הסכים לבקשת נציגי הנהלת התיאטרון להוסיף להנהלה החדשה נציגים של משרד החינוך, בין כחברים נוספים ובין במקום אלה שנבחרו.

דומה שפניה זו מהנהלת ה־ תיאטרון באה כדי לרכך את הדברים ולמנוע פעילות עונשית מטעם המשרד (שלא היתה, על פי הודעת הדוברת). לנבון היה נוח לקבל את התיאטרון הרוצה באי תלות במחווה של אי תלות. המשרד אינו אבא וה־ תיאטרון אינו ילד, ועל כן גם אם מענישים, הרי לא קוראים לזה עונש, אלא מסקנות הנובעות מן המעשים.

התיאטרון לא יסבול מבחינה תקציבית ישירה, אבל לא תהיה לו יותר בלעדיות בהכנסת הצגותיו לבתי ספר. כתיאטראות אחרים יצטרך לעבור את ועדת הרפרטואר המשותפת של משרד החינוך ושל אמנות לעם. וזוהי בהחלט מכה תקציבית, כי התיאטרון יצטרך להתחרות עתה בשוק חופשי, בעוד שעד עכשיו היה בשוק מוגן. יש הרואים בכך החלטה חסרת חשיבות, ויש הסבורים שזוהי מכה ארגונית קשה לתיאטרון הזה. ימים יגידו.

לגופו של עניין, ובמנותק מסוד התרחשויות הנוכחי, הדרישה של־ תיאטרון לילדים ולנוער לא תהיה כניסה אוטומטית למערכת החינוך רק בזכות העובדה שהוא מסובסד בחלק מתקציבו על ידי המשרד קיימת בשטח — בעיקר מצד תיאטרוני ילדים מתוסכלים בלתי נתמכים אחרים — מזה כמה שנים. לטענת המתנגדים זה מעניק ל־ תיאטרון לילדים תמיכה כפולה: לא רק תמיכה ישירה, אלא גם פטור מהתמודדות בשוק החופשי על איכות. זה מה שמאפשר לתיאטרון הקלה בשיווק עונתו מראש לבתי הספר. לטענת הנהלת התיאטרון לילדים הצגותיה עוברות את אותה ועדה כבר מזמן, והכניסה לבתי ספר אינה אוטומטית.

העתיד הקרוב יוכיח מה תהיה השפעת העצמאות החדשה על פעולתו הכלכלית של התיאטרון.

אי אפשר לאכול את עוגת העצ־ מאות ממשרד החינוך, ולהשאיר אותה שלמה. מצד שני גם משרד החינוך לא טמן את ידו בצלחת העוגה הזאת. הוא לא יכול לעשות מעשה שישפיע על פעולת ה־ תיאטרון בעקבות הסטירה שקיבל ושכולם יחשבו שהוא פועל רק לשם שמיים.

במצב כזה לא היתה לתיאטרון ברירה אלא לקבל את החלטת משרד החינוך ללא כל הסתייגות. מי לא רוצה להיות מבוגר ועומד ב־ רשות עצמו מה שלא נקבע עדיין, הוא האם התיאטרון בהיותו "כמו כל תיאטרון ציבורי אחר", יעבור לטי־ פולו של האגף לתרבות, כמו שאר התיאטרונים. זה מקטין את ייחו־ דיותו של התיאטרון במובן זה שבעת מצוקה תקציבית היתה לו כתובת ישירה להנהלת המשרד, ועתה הוא יטופל — כמו כל התיאטרונים — במסגרת טיפול כולל בכל התיאטרונים. הנהלת התיאטרון אומרת שהכל בסדר, וכל הצדדים מתאמצים להירגע.

בשבוע הקרוב תתקיימנה שתי בכורות של התיאטרון לילדים ולנוער. "עכשיו כולם ביחד" — סדרה משותפת בהמשכים בשיתוף קהל מאת מרים קיני ובביצועו של יצחק שאולי ו"ביקור ראשון. . . בתיאטרון" מאת יעקב'לה יעקבסון וישראל גוריון, בבימויו והשתתפותו של גוריון. אין עוררין על כך ששתי ההצגות אלה הן רעיון, בחירה וליווי צמוד בהפקה של שוש אביגל.

אביגל לא תהיה נוכחת בבכורות, שכן היא נמצאת בארה"ב בסיור תיאטרון מטעם ממשלת ארצות הברית. כסיפה לכל הפרשה חבל שתרומתה לתיאטרון הזה תטשטש בכל מה שהיה אחר כך. חבל מאוד שאדם חדש במערכת כזאת נרחק החוצה ולא בגלל שיקול ענייני של תרומתו, אלא בגלל נסיבות ומאבקים לא כל כך עניינים.

"המסע". סמיוון האטון וקורין סום: הדילמה של הקיום

אלף הבעות ללא מלים

תיאטרון "גופני" מצרפת, בשפה בינלאומית

הבעה אחת אמורה להביע יותר מאלף מלים בעולם הפנטומימאים. אבל הפנטומימאים הבאים השבוע מצרפת רחוקים מרחק ניכר ממסכתו הלבנה, רבת המשמעות, של מרסל מרסו. הם תלמידיו של אטיין דקרו, והם מביאים לנו השבוע את הדילמה האידיסופית של הקיום, בהצגתם "המסע".

קורין סום היא צרפתיה שלמדה אצל דקרו והיתה האסיסטנטית שלו. סטיב וואסון הוא אמריקאי שלמד אצל דקרו ואף לימד אצלו. משנת 1980 הוא מופיע עם סום ועם שותף שלישי, דניאל שטיין, והם סובבים בעולם, בין פסטיוואל לפסטיוואל של "הבעה גופנית" ("מים קורפורל"). גם כשלא צריכים מלים, בצרפתית זה נשמע יותר טוב.

טבען של הצגות בלי מלים, שבכל שיש בהן פחות מלים, הן עוסקות בנושאים נשגבים יותר:

"המסע" הוא מסעה של אשה בודדת, פרש אחר עצמה. זהו דימוי של הכמיהה העולמית לאהבה ורעות, הנתקלת במתרסי החיים. על הרמות להתמודד כנגד שש דמויות, שהן סמלים למאבקים הלא־נמנעים בחיים. הביורוקרט שולל את קיומה בעודו עוסק בהחתמה מטורפת של טפסים תורעות. לרגע היא מתפתה לפטאטיות של פוליטיקאי המוהה לה את הדרך לשדה המערכה, ושם, שוטפת דם ודמעות, היא עומדת לדין, כששופטיה הם עיניה. המאשימים הם שדים העולים ממעמקי מצ־ פונה, והצללים המכים בה אינם אלא הדי הלמות לבה. על פי תהום האב־ סורד ממתין לה המלאך.

כל זה כתוב, מלה במלה, בחומר הפרסומי לקראת בוא האמנים. אין ספק שהבעה גופנית תצליח לבטא הרבה יותר מזה.

אורחים מווינה

שיחה עם מנהל הממלכה התיאטרונית של וינה, רוברט יונגבלוט, לקראת בואו של באלט האופרה מווינה

מאת מיכאל אוהד

בבית אופרה נחשב הבאלט לבן חורג. כוכבי הערב הם הזמרים. הרקדנים מופיעים במערכה השנייה לפני פרעה (ב"אאידה"), או לפני הנ־ סיך אורלובסקי (ב"עטלף"). אחת לחודש זורקים להם עצם, משהו גדול המפואר והמיושן, כמו "מסכת האגמים" של צ'ייקובסקי.

"בבית האופרה הווינאי רחוק הבאלט מלהיות בן חורג", אומר רוברט יונגבלוט. "הבאלט רוקד 60 פעם בעונה, ועובד עם הכוריאוגר־ פים החשובים והנועזים ביותר של זמננו".

יונגבלוט חולש על ממלכה תיאטרונית שקשה למצוא דוגמתה בעולם. על ארבע הבימות הממל־ כתיות של אוסטריה (שתיים מרכזות, שתיים מוגבלות) מתקיימות 1200 הצגות מדי עונה. הסובסידיה הממשלתית מגיעה לעשרים מיליון דולר.

זהו הביקור התיאטרוני השלישי בישראל שיונגבלוט מנצח עליו. קדמו לו "פידליו" בקיסריה (מהטה ניצח על הפילהרמונית שלנו, הבי־ מוי היה של בית האופרה הווינאי) ו"איפיגניה" של גיתה בביצוע הבורגתיאטר. חצי שנה קודם לכן ביטלו הנערים מווינה את הביקורים בישראל ברגע האחרון ממש, כי ההורים חששו מחטיפת מטוסים. "הפעם לא יהיו הפתעות", אומר יונ־ גבלוט לפני ביקור הבורגתיאטר. "התחמנו כל שוחק ושחקן לחוד".

הבאלט הווינאי נאלץ לצעוד עם הזמן. בשנות השבעים עוד היה רוד־ לוף נורייב הכוריאוגרף המקובל עליו, הדגש היה על "ריימונדה", על "דון קישוט" ועל זינוקים באוויר. מאז פלש המחול שפעם קראנו לו מודרני גם לבית האופרה. אחת משתי התוכניות שיביאו הווינ־ אים לישראל בשבוע הבא הועמדה בידי ירז'י קיליאן, המוכר מעבודתו בלהקת בת דור. המחול הוא אמנות בינלאומית. וינה באה לתל אביב עם שלוש עבודות של כוריאוגרף צ'כי, המנהל היום את תיאטרון המחול ההולנדי.

"שיר ערש", המשובץ בשתי התוכ־ ניות שירקוד הבאלט בישראל, הוא שיא יצירתו של קיליאן. המוסיקה היא של אלבן ברג, ומאחורי הקונצ'רטו לכינור שהלחין מסתתרת טרגדיה. הוא קרא לקונצ'רטו שלו "רקוויאם למלאך". שם המלאך: מאנון גרופיוס. הנערה, מאנון, בתה של אלמה מהלר מבעלה השני, נפטרה בגיל 19 משיתוק ילדים. ברג לא זכה לשמוע את היצירה, מכיוון שמת זמן קצר אחרי השלמ־ תה מהרעלת דם. קיליאן העמיד באלט פסיכולוגי. שלוש רקדניות רוקדות שלושה שלבים בחיי מאנון, ובכל שלב (כלומר בכל אחד מפרקי הקונצ'רטו) רוקדת מאנון עם בן זוג אחר: החבר, האב, המוות. השר לה שיר ערש.

"למעשה לא התכוונו לכלול את היצירה בשתי התוכניות", אומר יונ־ גבלוט. "תחילה בחרנו ב"ארבעת השירים האחרונים", יצירת המופת של רודי ואן דנציג. ואז נוכחנו שהשירים הם של ריכרד שטראוס, שאינו מושמע בישראל. החלטנו להתחשב ברגישות הארץ המארחת וויתרנו על שטראוס. "שיר ערש" נמנה עם היצירות המגלות את סודן רק בצפייה שנייה ושלישית."

כשהבאלט הווינאי רוקד את "ארבעת השירים האחרונים" בווינה, שרה זמרת את שיריו של שטראוס מאחורי הקלעים. בשיר הערש מנגן כנר בעל שם את הסולו, התזמורת של וינה מלווה אותו. בביקור בישראל עלינו להסתפק בטייפ, וההפסד כולו שלנו. הדבר התפאו־ רות: הירושלמים יראו את הבאלטים עם כל התפאורות. התל־אביבים יי־ אלצו להסתפק בתפאורה מרומזת, שכן בהיכל התרבות אין "צוגים" לתלותה עליהם.

"התוכנית השנייה שנרקוד בארץ היא קודש לקיליאן", אומר יונג־ בלוט. "הראשונה היא וינאית. אני מניח שחסידי המחול הוותיקים בישראל עוד זוכרים את גרטה ויי־ זנטאל. היא פתחה את הדרך כרקדנית הבאלט והאופראי בימי פרנץ יוזף, אך פרשה חיש מהר, כי נמאס לה לקפץ (לדבריה) המעמידה את מחולות שטראוס והשנרים כ־ שביל עצמה האהודתה. היא איננה עוד, ואת מחולותיה שיחזרו שתיים מתלמידותיה. אך משהו מקסמה הי־ חיד במינו דבק במחולות גם היום. לא רק ב"מות העלמה" (אצל וי־ זנטאל המוות הוא אשה), כי אם קודם כל במחול הבכורות התוסס.

מה שכל העולם מצפה מווינה נשמר לסוף: יוהאן שטראוס. הוא היה על ספסל בגן ציבורי. הפרפ־ טאום מובילה מגשר בין הקטעים הוורודים. דמעות, פרידה, ולקינוח כעורה — האלם הקיסר בארמון הוב־ סבורגי עם שפע נערות חמד ושפע של צעירים במדים.

"לדידי הבאלט הוא לא יותר מסנונית ראשונה", אומר יונגבלוט. "כבר פתחתי במשא ומתן עם האמרגן הישראלי פנחס פוסטל על משלוחי תרבות נוספים. ברצוננו להוכיח לישראלים כי הבורגתיאטר שלנו שוב אינו שמרני כל כך. בע־ קבות ה"בורג" תבוא האופרה, אם נצליח לגייס תקציב."

מה שלא יהיה בפסטיוואל

בסוף השבוע יתחילו למכור את הכרטיסים לפסטיוואל ישראל. מתח ביציעים

כל העיתונאים העוסקים בענייני תרבות כבר יודעים את תוכנית פסטיוואל ישראל על בוריה, אבל כולם שותקים. הסוד שמור, למעט דליפות קטנות מה ושם. העיתונאים הבטיחו כמעט בבקיעת הפץ לאיש יחסי הציבור של הפסטיוואל, בר־ ציון שירה, לנצור את עטיהם עד לסוף השבוע, כשתתחיל מכירת הכרטיסים. בקיום ההבטחה הזאת תלויה אמינותו של שירה בעיני העיתונאים. הוא לא יכול להרשות לעצמו שעיתון אחד יקדים את מתחרהו. הכיסוי צריך להיות בכולם, הרכה.

אבל, כאמור, בלי דליפות לגמרי אי אפשר. כבר לפני זמן רב למדי, עוד בסוף דצמבר, הציגה הנהלת הפסטיוואל (ישי עמרמי — מנכ"ל, עודד קוטלר — מנהל אמנותי) את התוכניות הראשוניות לפני שר החינוך והתרבות. פסטיוואל זה נערך בסימן מלאות 20 שנה לאיחוד ירושלים. בשל כך הודגשו, בהודעה שיצאה אז ממשרדו של דובר משרד החינוך, היצירות שתעסוקנה בירוש־ לים. בעקבות "הפנים לירושלים" הקציב משרד החינוך לפסטיוואל השנה עוד כ־400 אלף שקלים, חציים מתקציב משרד החינוך, וחציים מתקציב עיריית ירושלים וקרן ירושלים. הסכום הזה נוסף להקצבה השוטפת של הפסטיוואל ממשרד החינוך, בסך 375 שקלים. זוהי ההקצבה הציבורית, שכן ה־ תקציב כולל גם את חישובי ההכנסה המצופה ממכירת 150 אלף כרטיסים.

באותה הודעה פורסם הרכבר את היצירות שתיותרנה לירושלים. מה שאפשר לספר הוא, אלו מן היצירות "הירושלמיות" שהוזכרו אז לא תתממשנה: יצירתו של מרדכי סתר "ירושלים" לא תבוצע לפתיחת הפסטיוואל על ידי התזמורת ה־ פילהרמונית הישראלית. תזמורת זו לא תשתתף בפסטיוואל בכלל. להקת בת שבע לא תיקח חלק בפס־ טיוואל עם יצירה משותפת של הכוריאוגרף רני עוזלה, המוסיקאי רביב בית התפאורן איתמר נוימן, "אבני ירושלים". הסיבה הפרוזאית היא כספי הפיתות. פגע בחישובים ולהקת בת שבע אינה יכולה גם להתפנות מכל מלאכתה וגם לממן בעצמה את המחול החדש, העשוי לקום עוד וגינים לשנה הבאה. "הבימה" לא יעלה במסגרת ה־ פסטיוואל את "צור וירושלים" של מתתיהו שוהם בעיבודו של נסים אלוני. אלוני עסוק בבימוי מחזה חדש "האם יש מקקים בישראל". אין גם סימן חכר בתוכניות הפסטיוואל למופע "מלכים ו־ נביאים" שנועד לבריכת השולטן.

לעומת זאת — מהרשימה ש־ פורסמה כבר אז — יהיו שני ריקו־ דים חדשים בנושא ירושלים של להקת בת דור, של הכוריאוגרפים דומי ריינהרט־סופר ויגאל פרי, והאו־ רטוריה "ירושלים" של אליזבט סוו־ אדוס בביצוע להקת "לא מאמא" מניו יורק. מפיק המופע הזה הוא מנהלו הקודם של הפסטיוואל אביטל מוסינזון, ומן הכיוון הזה זור־ מות ידיעות על ההופעה לעיתונים.

עד מהרה תתפרסם התוכנית כולה, ואפשר להבטיח שהחלק שאינו נוגע לירושלים לא יהיה מבייש כל פסטיוואל שהוא, עם היבוא מכל מדינות העולם, כולל פו־ לין. אין פסטיוואל ישראל בלי יבוא מפולין. רשימת השמות בכל תחומי האמנות, המופיעה בחוזר של האיגוד הבינלאומי של הפסטיוואלים היא מכובדת ולמעלה מזה.

בינתיים, עד שיתחיל הפסטיוואל, צפויה הצפה של יבוא אמנות: השבוע מייקל קלארק, הילד הרע של המחול המודרני, בשבוע הבא הבאלט של וינה, בסוף מארס, "הרוזנת מאריצה" ביבוא מהונגריה. באמצע אפריל — רודולף נורייב עם הבאלט של ננסי, שלא לדבר על תיאטרון צעצועי מברית המועצות, להקה רוסית מארצות הברית, ואני בטוח ששכחתי הרבה מופעים נפ־ לאים. מה שברור שלעם ישראל יש כסף ואהבה לתרבות. מישהו הרי מוכרח לקנות כרטיסים לכל המופ־ עים האלה.

איתור מדויק יותר של נושאי האיידס

איתורם של אנשים הנושאים בגופם את נגיפי .H.I.V, הנגיף הגורם לאיידס, מחייב השקעת מאמץ אדיר הן בבדיקת כל תרומות הדם — הן בבדיקות של אנשים המצויים בקבוצות הסיכון הגבוהות: ההומוסקסואלים, משתמשים בסמים בהזרקה ופרוצות. בניגוד לדעה הרווחת אין הבדיקות בוחנות את עצם הימצאותו של וירוס האיידס, והבדיקות המקובלות בוחנות אם נמצאים בגופו — או נכון יותר בדמו — של הנבדק נוגדנים לווירוס זה.

תהליך הבדיקות המשמשות בסרי־ קה המונית חייב להיות פשוט וזול — אך לא פחות מכך הוא חייב להיות אמין. דרישות שבמרבית המקרים אינן שלובות. המבחן המפורט ביותר הקיים היום במעב־ דות בתי החולים (בארץ הוא מבוצע אך ורק במעבדה לווירולוגיה שב־ בית החולים שיבא), הוא מבחן הקרוי "ווסטרן בלוט". מבחן זה בודק בשיטה מורכבת למדי את מהותם המגורית של נוגדנים ובוחן בדיוק את התאמתם לנגיף האיידס — ונחשב לבדיקה האמינה ביותר. המגרעת העיקרית של מבחן זה היא עלותו הגבוהה: כ־50$ דולר לבדיקה.

מחיר כזה היה מטיל עומס כלכלי עצום על מי שהיה מבקש לסרוק את כל תרומות הדם במדינה. מאז גילוי וירוס האיידס פותחו שיטות פשוטות וזולות יותר, המבוססות כולן על זיהוי של נוגדנים הנחשפים בצבע לאחר שנצמדו למשטח שהוכן מפרוטאין של וירוס האיידס. החומר אליו נצמדים הנוגדנים מופק מתרביות בהן מגדלים וירוסי איידס בקמות, תהליך המצריך השקעה בהגנת המיתקן והעובדים בו. חלק־ קי הווירוס מסננים אחר כך מתוך הריקמה בתהליכי טיהור מורכבים והפרוטאין של הווירוס המרוסק משמש כבסיס למשטח אליו ייצמדו נוגדני איידס (אם יש כאלה בגוף הנבדק) ויזוהו באמצעות צביעה.

בעייתה העיקרית של השיטה המוכרת כשיטת "אליזה" היא שה־ חומר מכיל לא רק פרוטאינים של נגיפי איידס אלא גם פרוטאינים אחרים שנותרו מהתרבית — ולכן החומר שמקורו בווירוס בעצם "מלוכלך" בחומר שיכול לגרום לנוג־ דנים אחרים להיצמד אליו. כתוצאה מכך יכולה להתקבל בבדיקה תוצאה חיובית מוטעית. (כאשר מדובר בתוצאה חיובית של הבדיקה פירושו שזוהה נוגדן לווירוס — וזהוי שמשמעותו אינה חיובית כלל לגבי הנבדק). שיעור התוצאות החיוביות המוטעות גבוה יחסית ולכן כל בדיקה שבעזרתה התקבלה תוצאה חיובית מועברת לביצוע בדיקה נוספת בשיטת ה"ווסטרן בלוט" היקרה, ורק תוצאת הבדיקה השנייה נחשבת אמינה.

עתה החלו כמה יצרנים לשווק ערכות זיהוי לנוגדני איידס שבה־ כנתן אין משתמשים כלל בווירוס האיידס — ועם זאת הן אמינות יותר ואמינותן כמעט זהה לזו של ה"ווסטרן בלוט" היקרה. עם זאת מחירה של בדיקה מהדור החדש אינו יקר הרבה ממחיר הבדיקה "הקלאסית" ומגיע לכ־1.5 עד 2 דולר לבדיקה.

כל חלבון של נגיף מכיל כמה אתרים אליהם נקשרים הנוגדנים. החלבונים אלה הם רק שבר מכלל החלבון הטבעי של הנגיף — ובמובן גם מהחומר המשמש לערכת המבחן הרגילה. מכאן ששיעור ההיצמדות של הנוגדנים למשטח הבדיקה אינו גבוה — וזאת עוד טרם הובאו בחשבון ה"סיגנל" שמקורם ברקמות התרבית בהן גודלו הווירוסים.

שיטת הדור החדש, שכדוגמתה מתוצרת חברת ביוכרום הגרמנית מיובאת כבר לארץ, מבוססת על שי־ מוש באותם חלבונים הקושרים את הנוגדנים — כאשר החלבונים עצמם מיוצרים בסינטזה מתוכננת אמיתית ולא בהפקה מווירוסים. חומר הב־ דיקה החדש כולל רק את המקטעים המגיבים של חלבון הנגיף והוא מביא לריכוז גבוה ביותר של נוג־ דנים כאשר מבוצעת הבדיקה, ריכוז גבוה המאפשר הבחנה גם כאשר מספר הנוגדנים קטן, ומונע כמעט כליל תוצאה חיובית מוטעית, שכן אין כל אי־טוהר בחומר עליו נבחן הסרום.

מבחינה זאת מסמנת ערכת הב־ דיקה החדשה התקדמות מהפכנית — שכן בדרך כלל נהוג להתייחס אל בדיקות שרמת הרגישות שלהן גבוהה יותר גם כאל בדיקות הנו־ תנות שיעור גבוה יותר של תוצאות חיוביות מוטעות — ואילו כאן נו־ תנת הבדיקה החדשה רגישות גבוהה יותר ורמת אמינות גבוהה בהרבה מזו הקיימת. לדברי חברת ביוכרום אין אפילו אפשרות להשוות את הרגישות שכן הערכה החדשה מזהה נוגדנים בריכוזים כה נמוכים שהם הרבה מתחת לסף שבו מתחילה בכלל שיטת הבדיקה הקיימת לגלות נוגדנים, וזאת ללא תופעה של תוצאות חיוביות מוטעות.

בכל הבדיקות — הן החדשות והן הישנות — אין כמעט מקרים של תוצאה שלילית מוטעית, כלומר מקרים שבהם נקבע כי אין נוגדנים בעוד שהנוגדנים נמצאו בגוף. עם זאת הדבר ייתכן, וידוע על מקרים בודדים בהם נקבע כי אין נוגדנים אך בדיקה בלימפוציטים גילתה נוכ־ חות של וירוס האיידס. את המקרים מייחסים החוקרים ואנשי המעבדות המטפלות למצב שבו הווירוס כבר חדר לגוף אך הגוף לא ייצר נוגדנים כנגדו.

מצב זה של בדיקה שתוצאתה שלילית, בשלב שבין ההידבקות להיווצרות הנוגדנים, נחשב מסוכן במיוחד. חששם של המומחים לאיי־ דס בישראל נובע מכך שייתכן שאנשים מקבוצות הסיכון (כגון הו־ מוסקסואלים) מבקשים להשתמש בבדיקות הדם השגרתיות במקום לבצע בדיקות איידס בבית חולים — האנשים אלה יכולים להיכלל במקרי התוצאה השלילית המוטעית — ולגרום להידבקות של מי שיקבל את העירוי.

מה מונע את ייצור האינסולין אצל חולי סוכרת?

סוכרת היא אחת המחלות המסו־ כנות והנפוצות ביותר, ולדברי האגודה הישראלית לסוכרת לוקים בה בישראל לא פחות מ־100 אלף בני אדם, ועוד 100 אלף ישראלים סובלים מסוכרת בלא שיידעו זאת. הסוכרת מאופיינת בעיקר בכך שה־ גוף אינו מגיב לשינויים בכמות הסוכרים המתפרקים שבמזון.

סוכרת נגרמת כידוע בשל מחסור באינסולין — הורמון־פפטיד המסייע לבקרה על המטבוליזם של הגלוקוזה. עם זאת אין ודאות מדוע חולי סוכרת מפתחים את הבעיה: ייתכן שפגיעה של וירוסים או חומרים כי־ מיים פוגעת בפעילות הלבלב (הפנ־ קריאס) המפיק את האינסולין.

הלבלב נחשב לאיבר שנחקר במשך עשרות שנים ונראה היה כאילו אי אפשר לחדש משהו בתחום פעולתו והחומרים הכימיים המעורבים בפעולה זו. זה שנים מכירים ביוכימאים הורמונים המפקחים על הפקת האינסולין בלבלב. אך עתה, מדווחים לראשונה מדענים משוודיה ומארה"ב על גילויו של הורמון־פפטיד המדכא באורח קיצוני את שחרור האינסולין.

במאמר בשבועון המדעי "נייצ'ר" מדווחים קאזוהיקו טאטמוטו ועמי־ תיו מאוניברסיטת סטאנפורד, יחד עם ויקטור מוט ממכון קארולינסקה בשוודיה, על מחקרים שנועדו למצוא פפטידים פעילים חדשים בלבלב. הפפטידים הם מבחינה כימית שר־ שרות קצרות־יחסית של חומצות־ אמינו, וביניהם כמעט כל הפפטי־ דים מקבוצה המכונה קארבוק־ סי־טרמינאל, הם הורמונים או מעבירים עצביים.

החוקרים פרקו רקמות גוף שונות בחיפוש אחר פפטידים מקבוצה זו, ובודדו כמה הורמונים ופפטידים עצביים. כאשר הופעלה טכניקת המיצוי על ריקמות לבלב (שהוצאו מחזירים), בודד פפטיד לא מוכר, המורכב מ־49 חומצות־אמינו. סדר החומצות־אמינו בפפטיד זה היה שונה מכל הורמון מוכר והוא זכה לשם "פאנקריאסטאטין".

לאחר בידוד ההורמון החדש ניסו המדענים לבחון מהי השפעתו על הלבלב ואם הוא קשור להפקת הור־ מונים אחרים. בבחון תגובה רקמת לבלב של חולדות בתמיסה של גלוקוזה החומר העלה את הפקת האינסולין על ידי הריקמה. אך כאשר הוספה לתמיסה זו תרכובת הפפטיד החדשה ירדה תפוקת האינ־ סולין לחצי.

גילוי הפאנקריאסטאטין פותח עתה אפיק מחקר חדש. כמעט ודאי שגם אצל בני אדם מצוי הורמון זה, וייתכן כי מקרי סוכרת רבים נגרמים בשל ייצור יתר שלו או של הורמון אנושי דומה לו. אם אכן יאותר הור־ מון כזה בלבלב של בני אדם תיפתח דרך לדכא את ייצורו כדי להגביר את ייצור האינסולין לרמה נורמלית.

התורשה והחתולים הידידותיים

מחקר חדש מראה כי חתולים הנוטים להתקרב יותר לבני אדם קיבלו תכונה זו בתורשה מצד האב

כל מי שגידל חתולים בביתו, או מכיר את התנהגותם של חתולי בית אצל מכריו, יודע שכמה מהם ידידותיים יותר מאחרים. אמנם אפשר לטעון כי "ידידותיות" אצל חתולים היא מושג מפוקפק למדי וקשור בחלקו לפחות בנטיה האנושית "להאניש" בעלי חיים (לייחס להם תבונות אנושיות), אך מחקר בהתנהגות בעלי חיים שנערך באוניברסיטאות ציריך וקיימברידג' מורה, כי קיימת התאמה בין דעותיהם של אנשים שונים לגבי מידת הידידותיות של חתול זה או אחר. מעקב אחר התנהגותו של החתול מאשר שהדעה לגבי מידת החיבה שהוא מפגין כלפי בני אדם מאוששת זאת.

המחקר, שתוצאותיו פורסמו במאמר בירחון "אנימאל ביהייביור" מציין, כי חתולים "ידידותיים" מאופיינים בתבנית ודפוסי התנהגות דומים — ומה שמעניין עוד יותר, שנראה כי דפוסי התנהגות ידי־ דותיים אלה עוברים בתורשה. צאצאים של אותו חתול־אב מתאפיינים באותה מידה של ידידותיות — למרות שמעולם לא ראו את אביהם. השאלה המתבקשת היא כמובן האם קיים גן של "ידידו־ תיות" בחתולים?

החתולים שמידת הידידותיות שלהם נבחנה במחקר, חיים בבתי גידול באוניברסיטאות קיימבר־ ידג' וציריך. החוקרים, דניס טרנר, ג'ולי פיבר, מיכאל מנדל ופטריק באטסון, ביקשו בתחילת המחקר מכמה אנשים להעריך את מידת הידידו־ תיות של החתולים שונים בבתי הגידול. התברר כי היתה התאמה רבה בין ההערכות של אנשים שונים — ההערכות האלה התאימו גם לתצפיות שערכו החוקרים ובהם נבחנה התנהגות החתולים — כגון תצפית כמה פעמים מתקרב החתול למטפלים בבית הגידול.

החתולים בבתי הגידול מוחזקים בשבועות הראשונים לחייהם יחד עם האמהות ולאחר מכן מועברים לחיות בקבוצות גדולות יותר. הנטיה הראשונה של החוקרים היתה, לכן, לבחון את מידת הידידותיות של האמהות — אך התברר שלא היה כל קשר משמעותי בין מידת הידידותיות של החתולות האמהות לבין מידת הידידותיות של הצאצאים.

לעומת זאת נמצא כי חתולים ידידותיים בשני בתי הגידול היו צאצאיהם של אבות משותפים. כיוון שנראה כי ההבדל בין האבות הוא התורם למידת הידידותיות של הצאצאים, יש לבחון אם אין מדובר בתכונה תורשתית ישירה. טרנר ועמיתיו אינם בוטחים כך, בעיקר כיוון שלמרות שהחתולים הידידותיים היו כולם צאצאים של אותם אבות — התברר כי לא כל האבות לצאצאים ידידותיים היו ידידותיים בעצמם.

החוקרים מציעים לכן תיאוריה לפיה צאצאים "ידידותיים" של אותו אב חולקים גנים המשפיעים על "אישיותם" באופן עקיף — כמו למשל בהשפעה על גודלם הפיסי של חתולים אלה, תכונה העשויה להשפיע על האופן שבו יתנהגו בבתי הגידול כלפי בני אדם.

מגדלי חתולים אלי ישאפו להביא להשיג גורים שהם בנים לאב לחתולים ידידותיים יותר — אך אסור לשכוח כי חתולים נוטים להזדווג ללא הערות מיוחדות, וקשה לעקוב אחר האבות של חתולי הרחוב המצויים.

מאובן חי ממעמקי האוקיאנוס

יצור מוזר זה, הנראה כאגרוף בעל 15 אצבעות, התגלה לא מכבר במעמקי הים ליד חופי קאלדוניה החדשה באוקיינוס השקט. היצור, שעדיין לא נקבע לו שם, הוא קרוב רחוק של קיפודי הים, שהיה ידוע עד כה נכחדו בני מינו לפני כ־140 מיליוני שנה. התגלית מתווספת לשורת תגליות דומות של יצורים המוגדרים כ"מאובנים חיים" — כלומר, יצורים שעד כה סברו המדענים כי הם נכחדו ודומים להם נמצאו רק במאובנים. (צילום רדיו איפי)

חומר נפץ להלחמות חזקות יותר

ריתוכם של צינורות להובלת נפט או גאז טבעי הוא תהליך איטי המצריך עובדים מיומנים במיוחד ומערכת ביקורת איכות הכוללת צי־ לומי רנטגן של הקטע המרותך.

רתכים לצינורות נפט נמנו במשך שנים על מקבלי השכר הגבוה ביותר בתעשיית הנפט, והחברות שביקשו להמשך באיכות הריתוך שילמו כפל כפליים לאחר שריתו־ כים שלא היו מושלמים לא עמדו בלחצי הפעולה האדירים בצינור — לחצים המגיעים ל־1,000 פי אס איי (להשוואה, לחץ האוויר בצמיג רגיל במכונית פרטית הוא כ־30 פי אס איי).

ניסיונות לייצור רובוטים ומכונות ריתוך אוטומאטיות התגלו כיקרים וקשים להפעלה בתנאי השדה הקשים בהם מונחים הצינורות.

עתה הודיעה חברה קנדית, "טר־ ראנסקאנדה פייפליינ", על השלמת פיתוח וניסוי בקנה מידה גדול של טכניקת ריתוך צינורות חדשה — ריתוך באמצעות חומרי נפץ.

הצינור הראשון שקטעיו רותכו יחד בחומרי נפץ הושלם ב־1984 — ועתה עם תום שנתיים להפעלתו מסרה החברה בהודעה לעיתונות כי ההלחמות שנעשו בפיצוץ הוכיחו עמידות "טובה לא פחות מזו של רי־ תוכים רגילים בקשת חשמלית".

בניסויים, אומרים, הראו שאורך החיים של ריתוכים בפיצוץ יכול להגיע לפי שניים ואף לפי שלושה מאורך החיים של ריתוכים רגילים, לפני שאזור הריתוך סובל מעייפות החומר.

הריתוך באמצעות חומר נפץ נעשה בקצות הצינור, לאחר שהקצה המורחב מושחל מעל הקצה הרגיל של צינור שני לעומק של 30 ס"מ. חומר נפץ מעוצב למידה המתאימה מונח בצידו הפנימי של הצינור הפנימי ומטען נוסף עוטף את הצינור החיצוני. חומר הנפץ עצמו הוא פיתוח מיוחד המבוסס על חומרי הדף צבאיים המשמשים בתותחים. פיצוץ בו זמני של שני מטעני הנפץ גורם לחלקי שני הצינורות להילחץ זה אל זה במהירות של 1,440 קמ"ש, והאנרגיה המשתחררת ב"התנגשות" מתיכה את המעטפת ואף מתיכה כלפי חוץ ברזל מותך. התוצאה מתוכננת כך שהיא גם מנקה את פני השטח הנצמדים בדיוק לפני ההיצמדות.

כל התהליך אורך פחות משעה ומבוצע בידי צוות שקיבל אימון קצר יחסית. זאת לעומת כמחצית שעה שנדרשו מצוות רתכים מומ־ חים בן ארבעה־חמישה איש לביצוע ריתוך רגיל.

כאמור פועל צינור הנפט של טראנסקאנדה מזה שנתיים בלחצים גבוהים ללא תקלות הנובעות מרי־ תוכים לקויים. החברה מציינת כי השיטה אינה מתאימה אומנם להפ־ עלה באזורים מיושבים — אך מתאימה במיוחד להנחת צינורות באזורים מדבריים ובאזורים הארק־ טיים, שם מצויים מרבית מאגרי הגאז הטבעי.

הלחמה בפיצוץ: 2 עשיריות שניה והריתוך מושלם

"חיפושיות על" עמידות בהדברה — סכנה למחסני התבואה בעולם

חוקרים מהאוניברסיטה העברית מצאו כי חיפושית הקמח, שהיא אחד המזיקים העיקריים לדגנים מאוחסנים, עלולה להפוך לעמידה בפני שיטת ההדברה של אטמוס־ פירות מבוקרות, אשר פותחה באחרו־ נה ונחשבה ליעילה מאוד בהדברת חרקים אלה. החוקרים סבורים כי עמידות חיפושית הקמח, שגילו, מצביעה על כך שהסכנה לקיומם של מחסני הדגנים והמזון בעולם טרם חלפה.

המחקר נערך על ידי ד"ר עזרא דונהאי במסגרת עבודת מחקר לתואר דוקטור לפילוסופיה בהדרכת פרופ' יצחק הרפז מהמחלקה לאנטומולוגיה חקלאית שבפקולטה לחקלאות של האוניבר־ סיטה העברית ברחובות. המחקר נעשה במתקני מכון וולקני של מינהל המחקר החקלאי. במחקרו בדק ד"ר דונהאי האם חיפושיות הקמח עלולות לפתח עמידות לשיטת ההדברה החדישה בה משנים את האטמוספירה במחסני דגנים על ידי העלאת רמת הפחמן הדו־חמצני ו/או הקטנת כמות החמצן, דבר הפוגע באוכלוסיות הנשימה של החרקים. השיטה, שפותחה בשנים האחרונות, אינה גורמת לזיהום ונ־ חשבה ליעילה מאוד נגד המזיק ההרסני הפוגע בדגנים מאוחסנים כגון חיטה, שעורה, שבולת שועל ותירס. בארצות רבות, בעיקר באוסטרליה וארה"ב, אומצה שיטה זו במקום שיטת האידוי בגז, המקובלת למלחמה במזיק זה. ד"ר דונהאי מצא כי החיפושיות שבדק פיתחו עמידות לשיטת ההדברה החדשה והפכו לחזקות יותר תוך כדי כך. עובדה זו מהווה לדעת ד"ר דונהאי ופרופ' הרפז סכנה אפשרית למלאי המזון בעולם.

ד"ר דונהאי חשף 26 דורות עוקבים של חיפושיות קמח בגרגרות לאטמוספירה שהכילה רמה גבוהה של פחמן דו־חמצני ורמה נמוכה ביותר של חמצן, זאת במטרה לבודד מתוכם זני קיים עמידים. בתנאים טבעיים לוקח כ־8 שנים עד שחרק בעל קצב התפתחות כשל חיפושית הקמח מפתח עמידות לחומר הדברה. ד"ר דונהאי הצליח להשיג זאת תוך שנתיים על ידי דגימה סלקטיבית של החיפושיות. הוא מצא כי בני הדור ה־26 היו עמידים יותר לאטמוספירות המבוקרות מאשר הדורות הראשונים. אלה שגדלו באטמוספירות שבהן רמה גבוהה של פחמן דו־חמצני היו עמי־ דים פי 6.3 ואלה שגדלו באטמוס־ פירות שבהן רמת החמצן נמוכה היו עמידים פי 5.3 מחיפושיות רגילות ואף היו עמידים יותר לתערובת מסחריות של גזים שבהם השתמשו להדברה. העמידות נשמרה בדורות הבאים אשר גודלו באטמוספירה רגילה. נמצא כי החיפושיות מהזן שבודד ד"ר דונהאי היו בעלות קצב חילוף חומרים נמוך מהרגיל וגם גדו־ לות יותר ושמנות יותר מן החרק הרגיל — מעין "חיפושית על". בסוף המחקר הוכנסו כל צאצאי הזן החדש שבודד למגר סגור כדי למנוע התרבות אפשרית שלהם בטבע.

על פי ממצאי המחקר סבורים פרופ' הרפז וד"ר דונהאי כי במידה ושיטת ההדברה של שינויי אטמוס־ פירה אכן תהפוך לשיטת ההדברה העיקרית יש סכנה כי תוך כמה שנים יפתחו החיפושיות עמידות לשיטה זו. במיוחד אם השיטה לא תופעל בצורה יעילה כך שאחוז ניכר מהחיפושיות יישאר בחיים, שכן אז עלולה להתפתח עמידות גם לסוגי הדברה אחרים, המטפלים במאגרי המזון, זאת בשל חילוף החומרים הנמוך שלהם.

אוויר למכירה

איך מוכרים טלוויזיה ממלכתית לידיים פרטיות ואיך מנסים להבטיח איכות שידורים בדיונים מלומדים של "ועדת חירויות"; בנוף הטלוויזיוני של צרפת דהיום — כל ההרפתקאות חשודות

מאת יואב טוקר

פאריס

לכאורה זו אמורה להיות פנטזיה־על של כל מעקמי החוטם, באשר הם. נוכח "הגראנד־אופר המתולל־בירוק־אוף־מסרת־עליה מרקע": יושבת לה ועדה של נכבדי־עם נבונים, תרבותיים להלוטין, (ממנים כמובן "בארון"), והמתגת בכובד ראש בזה אחר זה את המעמדים לשלום, לתבון ולשדר מעל גלי הטלוויזיה: "כיצד תבטיח, אדוני, את יישוב הדעת הראוי בייצוג המלואלים הפוליטי במדינה?"; "האם תוכל לתאר את אמות המידה המוסריות שבכוונתך לעמוד בהן?"; "מהי הערכתך שבידך, אדוני, לגירוד שיטתי של ההפקה המקומית?" "מה בכוונתכם לעשות, רבותי, לבלימת ההידרדרות התרבותית שמביאות עלינו הסדרות האמריקאיות מדרגה שלישית ורביעית?" הודוויות הראשוניות המתרגשות בימים אלה על הנוף הציבורי־פוליטי־תרבותי של צרפת הן, לכל הדעות, פנטזיה בינלאומית מתגלגלת בהדלה: בפעם הראשונה בתולדות ההיסטוריה הטלוויזיונית בעולם החופשי מחלקים כאן בסדר גודל כזה את קלפי השידור הלאומיים במסגרת מה שאמור להיות תהליך מבוקר, דמוקראטי, חשוף לעיקביל, אישי ו"בריא ככל שרק ניתן". העם רואה, שומע ונהנה להשתבע: על הדיוטיו, מקצועניו, מדינאיו ומבקרי האנטי־טלוויזיוניים מכל הצבעים.

הכל התחיל בהסתערות התקשורתית, הפוליטית בהולם, של מימשל הימין־מרכז, שעלה לפני כשנה לשלטון בצרפת: ממשלת שיראק שלקחה לידיה את העניינים (בהסכמת "רוטאציה אהלה־פראנסייה", במקביל לנשיאותו של מיטראן איש השמאל), מצאה במרחב נוף טלוויזיוני סוער ומבולבל: שכן חודשים ספורים לפני הבחירות הוליכה ממשלת השמאל בראשותו של לוראן פאביוס למימוש סוף סוף את ההבטחות הוותיקות ולשחרר אותה ולהעמיד את המונופול הממלכתי על הטלוויזיה. בנוסף לשלוש הרשתות הממלכתיות ולרשת־אגרה פרטית, הוקמו בחירות השדרה עוברות חרישת בשטח.

"סוף להפקרות"

תוך שלושה חודשים שקדמו לקלפיות — ובתמורני אמוק הפקיתיים הטכנולוגיים שעל גבול הגיחוך — הוקמו בחופז שתי רשתות טלוויזיה פרטיות: רשת "לצעירים", המשדרת באורח בלעדי מוסיקה, ו"להקב" ("החמישית"), הנראית עד היום כתבשיל לאימתולל של תרשימים מסחריים מדרגה שניה ושלישית: הרבה סדרות אמריקאיות משולי השוק, בידור "פופולארי", חידונים־משחקים: איל הטלוויזיות הפרטיות של איטליה, סרג'ו ברלוסקוני, קיבל בלחץ הזמן הזכות האילנים הפוליטיים יד פתוח־אר־יותר חופשית בעיצוב דיוקנה של ה"חמישית", שאמורה היתה להיות ספינת הדגל של העידן החדש: מבחינה המקצועית גרידא, שבר לבטח ברלוסקוני את השיא העולמי בהריזות הקמה של תחנת טלוויזיה (כשלושה חודשים) כך בערך זה גם נראה...

השלטים החודשים שהתייצבו בפתח באביב שעבר הבוחר כבר בימי שלטונם הראשונים, שבכוונתם לשים קץ למה שכינו "ההפקרות באוויר"; ראש הממשלה ז'אק שיראק איים כבר לפני הבחירות לבטל פשוטו כמשמעו את זכיונות השידור של הרשתות החדשות שהוענקו, לדבריו, על רקע מניפולציות פוליטיות "בהשראת השיטה הישנה והמאוסה של ידו־הזרועות־יד".

בנוסף לכך, הבריז המימשל החדש על "ליברליזציה מרחיקת לכת", שעיקרה אמור היה להיות "ניתוק היסטורי של גלי האתר הלאומיים מגופי המבצר הממשלתי"; יוזמת־הלום של התהליך לובשת בימים אלה צורה, ובהתרגשות גדולה: העברתה של רשת הטלוויזיה הראשונה, הממלכתית, לידיים פרטיות; במלים אחרות, רשת ט. פ. 1, זו המייצגת — פסיכולוגית ופוליטית — את "המבצר הטלוויזיוני" הגרעיני של שלושים השנים האחרונות, נמכרת עתה לידי ציידים שונים של מחזיקי־מניות.

הבעת הרעידה הללו התפשתה תוך זמן קצר לשדה קרב גדול, פרליסי, חברתי ותרבותי: הקמת הזכיונות מידי המפעילים הפרטיים של הרשתות המסחריות וכוונה לבטל סיבובי התגוששות בבתי המשפט; ואולם העימות הנרחב מבולם סבב —ועודנו סובב — את עתידה של הרשת הממלכתית הראשונה.

מי יאלף את החיות הפראיות?

אנשי מקצוע טלוויזיוניים, אמנים ואנשי רוח קראו תגר. מפלגת האופוזיציה הגדולה, הסוציאליסטית, איימה את "הקרב על המיקוף" כבושאדגלה; ועדת־על לשלעצמה איננה בהכרח דבר רע — טען מי שהיה שר התרבות ג'אק לאנג; אבל מדוע חייבים, בשם ליברליזציה כביכול, ליטול רשת מבוססת הצרדה, "דבוש האומה", ולהעביר אותה בכוח שהיא לידיים פרטיות?

בכיכר הרפובליקה נערכה אפילו מסיבת־רחוב ענקית ל"הצלת" הרשת הראשונה: כ־20,000 מפגינים חוגגים השתלטו על הכיכר שבמזרח פאריס במסגרת מה שהתיימר להיות "התגייסות עממית להילולת־הצלה" לערת הרשת. המפגינים שרו, רקדו האזינו לנאומים בהם תוארה המכירה המופעיה של הרשת כ"גזילת נכס ציבורי מידי העם המקרוב הושורה בידי רוזנים־פמון", סיסמאות־רחוב בכיכר הרפובליקה בערב־סוף־שבוע אין אמנם בהכרח ביטוי מנומק הלול להולוסין של עמדות אידאולוגיות; אבל בקבב שבו ממשיכים להולהם הלוחמים מכל עברי המכ־יקרות, כל האידאולוגיות מגויסות וכל הציוגים מותרים...

לפי שעה יושבת על המדוכה ועדת הנגולות החדשה, המכונה בפה שעם מצוא־לכתו: "ועדת־העל־הלאומית לתקשורת ולחירויות". תשעה חבריה (שמונו בצירופים פרלישראבענים שכבר הוד בהגדים מהם) אמורים עתה להעביר את שתי הרשתות הפרטיות לידיים חדשות ולמצוא לרשת הממלכתית הראשונה ארונים מתוגים. במלים אחרות, יותר ממתציגו של "שוק האוויר הטלוויזיוני" של צרפת עומד כרגע למכירה, פשוטו כמשמעו. והתרעות צפויות, בזו אחר זו, בימים הקרובים. בינתיים ממשיכה הוועדה לראיין את המועמדים ולהוחק בהם "להציע עד כמה שאפשר יותר תרבות..." מומחים פוליטיים ואנשי תקשורת משופשפים — בורעת המוצגה לה — מתבוננים כרגע בתגובה האריסטית הגדולה הזאת במידה גילה והולכת של ציניות: יומרתו של המימשל הכרכי לאכוף "דמוקרטיזציה מכרילית ואמינה" על רשתות הטלוויזיה — שכך הרי זוית מורכבות, קפריזית וראויות כל מן: — ראויה אכן לקהל החושבים הכולל שמסביבה. אבל מה שאי אפשר ליטול מן האמיתות הצרפתיות הללו היא המקוריות המימסרית (ואולי, כמשר של רבה, גם העניינית) שבאופן... גדול שכזה, האמור שניתן יהיה לתרגם. אותו בתנובה ודליל של ממש, על מיוקפים של ממש, אלו של "אנשי הרפורמה".

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

הלו, יש מישהו בבית הממשלה?

בועינה הוא כפר ערבי השוכן מדרום לעמק בית נטופה, ובו למעלה מארבעת אלפים תושבים. לכפר זה אין מועצה מקומית, ואין כל תחליף לניהול השירותים המוניציפליים.

התושבים תובעים ממשרד הפנים לכונן מועצה מקומית בכפרם. כמה שרי פנים התחייבו בפני הכנסת כי המועצה המקומית בכפר זה נמצאת בשלבים מתקדמים להקמתה — והתכוונו לומר כי הממונה על מחוז הצפון, או אחד מעוזריו, מנהל מו"מ עם כמה אורחים בכוונה למנותם כמועצה מקומית. חבורה זאת נדרשת, בטרם תזכה במינוי המיוחל, להסכים על בחירת יו"ר המקובל על הממונה על המחוז. במקרים אחרים בכפר הגליל, בדרך זאת, המממנה על המחוז לקבוע כיו"ר אחד מאנשי מפלגתו. כפר כנא, למשל, וכמה בראשו מועצה ממקורבי המפד"ל. איש כזה משתיל בקבוק שלוש ארבע שנים לחזור ולהיבחר, בדרך כלל ללא הצלחה. אבל ארבע שנים בראשות המועצה מספיקות בדרך כלל לשתול איש כזה במעמד של חבר במועצה המקומית ותורם כתובת חשובה למפלגה הנכונה.

הממונה על מחוז הצפון לא הצליח עד היום להביא את המו"מ על מינוי מועצה מקומית כזאת לכפר בועינה. הארבעת אלפי התושבים מוכנים זה חמש שנים לפחות ליישום התחייבויות שרי הפנים.

כדי לפתור את בעיית קיומם המשותף כישוב, ועד למינוי המועצה המקומית בכפרם, בחרו תושבי בועינה ועד הורים לטיפול בבעיות המתעוררות במוסדות החינוך בכפר. ועד זה עוסק מאז הקמתו במגעים אחרי שרים ומנכ"לים לבניית בית ספר חדש בכפר שיחליף בניין שאינו ראוי לייעודו (על פי עדות מהנדסים של משרד החינוך). מנכ"ל משרד החינוך והתרבות ביקר בכפרינה, גם השר עזר ויצמן התארח בכפר זה. עוזר הבכיר, ד"ר יוסף גינת, חזר על התחייבויות של קודמיו.

אבל תושבי בועינה לא הצליחו להשיג מימוש להבטחות לבנות בניין חדש, והחליטו להשבית את התלמידים בכפר שלום ולצאת לנצרת כדי להפגין. סגן מנהל מחוז הצפון של משרד החינוך והתרבות לא התרגש מהפגנת שלוש מאות תלמידים הורים. הוא סירב אפילו לקבל לידיו מכתב ובו תביעות ההורים. בינתר הנושא הושף בעיה סוציקומית. בין אנשי משרד החינוך ועד ההורים קיים ויכוח. לגבי מיקום בית הספר החדש. משרד החינוך רוצה להתחיל לבנות על כרם זיתים הנמצא בבעלות המסגד של הכפר. הוועד הכר־מבינהל מקרקעי ישראל שטח גדול יותר למטרה זאת. מדוע מתנגדים הכפריים לבניה על כרם הזיתים של המסגד, שמינהל מקרקעי ישראל מוען בעלות עליה? הכפריים מאמינים כי כרם הזיתים הזה מוגן על ידי רוחות. הם פוחדים למסוק את הזיתים או לגזום את הענפים. הם יודעים לספר על אסונות שפקדו אנשים שהעזו ופגעו בכרם זה. עד כדי כך מגיעים הדברים שתושבי בועינה לא יעזו להרוג כרם זה או ידכשו את יבולו מחשש שיבוא בישא. רק אנשים זרים, שאינם יודעים את הקללה הרובצת על כל הפוגע בכרם זה יעשו את העבודות האלה.

מתי יבנה בית הספר בבועינה? מתי יוסרו את הקללה מכפר זה?

אגב גם בכפר מגרא, הנמצא בקצה המערבי של בית נטופה נערכה שביתה לימודים על רקע דומה. ארבע שנים מקבלים ההורים הבטחות כי בקרוב יתחילו לבנות בית ספר חדש בכפר שלהם.

השבוע הוליטה המועצה המקומית להתחיל במאבק. האם זה עתיד ספק אם במשרד החינוך והתרבות מתרשים מכך. בית הספר התיכון היחיד בעיריה אום אל פחם (בה עשרים וחמישה אלף תושבים) השבות בשבתיים האחרונות יותר ממאה וחמישים יום. אלף תלמידים בסוגר זה יתקשו לעמוד בבחינות הבגרות ברמה כלשהי. משרד החינוך והתרבות מעביר את המשכורות לעיריית אום אל פחם. אבל חשבונות העיריה בבנק מרכז השלטון המקומי מעוקלים על ידי ספקים, עובדים ומוסדות להם חייבת העיריה קרוב לחמישה מיליון שקלים. משרד הפנים מבטיח להעביר לאום אל פחם 2.5 מיליון שקלים. והעיריה המשותקת מזה שלושה שבועות עקב שביתה כללית, מחכה לסיוע שלא יפתור את הבעיות שלה. האשפה מצטברת והצרות גואה. מזג האוויר הגאה מעודר חששות לפריצת מגיפות. האם זה מיון לממשלה?

אגב — הגברת שושנה בזייה, מזכירת ארגון המורים על יסודיים הצליחה השבוע, לראשונה מזה הרבה שנים, לנסות לעורר תשומת לב לשביתתה של ערבים על ידי בילוי סולידריות מצד מורים יהודים. ביום ו' האחרון נקראו המורים בעשרים בתי ספר תיכוניים יהודים וערבים להשבית את הלימודים למשך שעתיים, כאות סולידריות עם המורים מאום אל פחם שלא קיבלו את שכרם זה ארבעה חודשים, ואשר העיריה לא העבירה כבר כמה שנים את התשלומים שהיתה חייבת להעביר לקרנות הסוציאליות. האם זה יעורר את הממשלה?

בנים חורגים למפלגת העבודה

החברים הערבים במרכז מפלגת העבודה חשים כבנים חורגים במפלגה. לקראת מערכת הבחירות המתקרבת החליטו כי הגיע הזמן שישמיעו את קולם. הם התכנסו בבית התבואה "מבטחים" בנצרת ביוזמת חבר הכנסת הערבי היחיד בסיעת העבודה, עבד אל והאב דראושה. מתוך כששים איש הופיעו שלושים.

הרגשת המדירות השתלטה על הדיון בתודלתו. עפיף חלאלה, איש האיגוד המקצועי בגליל המערבי קבע את הטון. הוא הודיע להכריז כי לעודד את איש הליכוד הערבי העומד בראש המועצה המקומית בעינה. שמיר ולוי התקשרו אישית לעלי הבארמה, והבטיחו לו מעגע. הנועד להציגו בפני תושבי המקום כמי שמצליח לקדם את ענייניהם. לוי, סיפר חלאלה, התחייב לכבות את הוצאות סלילת הכבישים בכפר.

חבר מרכז אחר סיפר, כי בכפרו מתלוששים חברי המפלגה כי הוא נגב את דמי החבר שלהם. הוא אינו מצליח לשכנע את המפלגה להנפיק כרטיסי חבר לחברי המפלגה כדי להפיג את השמועות. צאלח טריף, ראש המועצה המקומית של הכפר הדרוזי ג'וליס, סיפר כי הליכוד קידם בחצי השנה האחרונה ארבעה עסקנים דרוזים לתפקידים רציניים. אחר נשלח לניו־יורק כחבר משלחת ישראל באו"ם, שלושה מונו כיועצים לשרי העבודה השיכון ולשר בלי תיק משה ארנס.

לדעת טריף, שרי הליכוד מתחרים ביניהם מי יגיש לממשלה ולקבינט הצעה להשוואת שוויון זכויות לדרוזים: ארנס, משה קצב, או דוד לוי. "ובר בבר מרב שר הכלכלה לקבל הזמנה לבקר בכפר שלי". טריף הציע לקבל החלטה להחזיר את פנקסי החבר למפלגת העבודה, אם לא ייענו לדרישתם לקבל את חלקם בשלל. הוא דורש שיוקצו תקציבים לפתיחות מגיפים. שישלבו צעירים ערבים בתפקידים אחראים.

גימה של ביקורת נשמעה בדיון: נגד שר החוץ שמעון פרס והשר עזר ויצמן, שהציגו את שאלת מינוי קונסול ערבי באטלנטה כמהפיכה. לדברי המתדיינים אין כאן כל צעד חשוב, ועצם המינוי של עו"ד מנאורה, שאינו איש מפלגת העבודה, מרגיש את הזלזול שנוהגת העבודה בפעיליה. איש מפלגת העבודה מוב רק כקבלן קולות. הטענה הזאת חזרה על עצמה.

בין הצעות שהוגשו בסיום המפגש, דובר על פנייה למזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם, לכנס פגישה דחופה בעניינם של הערבים החברים במרכז המפלגה. דובר גם על דרישה לייצוג גדול יותר ברשימה לקראת הבחירות הקרובות. "הענקו למפלגה יותר קולות מהתקדים", אמר מישהו. "שייתנו לערבים חמישית מהם שיתנו לתקים. שייתנו תקציב להחצאת שבועון או ירחון. שיוכרו את הבנים החורגים. הם יזדקקו לקולות ערבים. כיצד נוכל לסייע למפלגה המתעלמת מאתנו?"

ולדתיים היה פתח תקווה

התבססות מאחז דתי בפתח־תקווה. על שיעורו באוכלוסיה הדעות חלוקות

מאת נורית אמיתי

מאתיים ועשרים בתי־כנסת פזורים ברחובי פתח־תקווה. החוגים שומרי המצוות מבקשים כיום לפתוח עוד כמישים בתי־כנסת. כדי לעמוד על דרישת הקהל המשתמש בהם, ולא רק בימים הנוראים. בעיריה אין ששים להכיר בעובדה, שמספר חובשי הכיפות בעיר הולך וגדל. אנשי החזית הדתית במועצת העיריה ושאר הנוגעים בענייני דת וכשרות, קובעים כי ההיפך הוא הנכון, ואף מצביעים על ההיסטוריה של אם־המושבות, אשר הוקמה בשנת תרל"ח על־ידי חברת עבודת האדמה וגאולת הארץ, חברה שנוסדה על־ידי בני היישוב הדתי בירושלים.

האם יש בעיר יותר דתיים מאשר חילוניים? אחד מעסקני הדתיים בפתח תקוה טוען, כי שומרי המצוות בעיר כבר מונים חמישים אחוזים מכלל האוכלוסיה. "אל תאמיני למי שמכחיש. בעזרת השם, זו עובדה קיימת. יש לנו את כפר־אברהם, את שכונת אגודת־ישראל, חלק משכונת עמישב ומן אנשים מאמינים, ועוד חלקים גדולים ושובים בכפר־גנים, מרכז העיר. ושכונות נוספות בפתח־תקווה. גם היום, הוא אומר, ממשיכים הרבה שומרי מצוות להגיע לעיר. "נכון שפתח־תקווה זו לא בני־ברק", מסביר האיש ומצהיר, כי עם הדתיים אין בעיות: לעיריה אין סיבה להכחיש את העובדה החיובית ש"אנחנו רבים והולכים בעיר הזאת". גם אברהם מרמורשטיין, איש המפד"ל במועצת העיריה, פוסק בהחלטיות כי כיום מערכת אוכלוסיית שומרי המצוות בעיר בלא פחות מארבעים אחוזים.

ריבוי טבעי גבוה

בציבור חילונים בעיריית פתח תקוה אינם מודים בממצא הגדל הלל בעצם ימים אלה ביחס שבין חילוניים לדתיים בעיר. דובר העיריה רן בן כנען פוסק, כי מספר הדתיים בעיר בת מאה וחמישים אלף התושבים אינו עולה על שלושים וחמישה אלף. לדבריו, מספר בתי־הספר של החינוך הדתי לא גדל. גם מספר בתי־הכנסת לא גדל בשנים האחרונות באופן משמעותי. מכאן, שאם היה גידול באוכלוסיה הדתית, היה חל גם גידול במוסדות החינוך שלהם. אף בבנבר זאת יש לציין, כי חלק מהתלמידים יוצאים בבגרותם ללימודים בישיבות ובבתי־אולפנא מחוץ לעיר. ואולי זו הסיבה שמספר בתי־הספר לא גדל.

נראה כי בעיריה מנסים להמעיט באשר לגידול במספר הדתיים בפתח־תקווה ביחס ליישוב החילוני. פלטיאל אינגול, ראש המועצה הדתית בפתח־תקווה, מביח כי סטטיסטית, שיעור האוכלוסיה שומרת המצוות בעיר מצוי בעלייה. הוא מסביר זאת לא רק באמצעות הגידה של דתיים לפתח־תקווה, אלא גם בשיעור הריבוי הטבעי הגבוה בקרב האוכלוסיה שומרת המצוות.

בבחירות המוניציפליות האחרונות זכו הדתיים בעשרים וארבעה אחוזים מכלל הקולות. אך לדברי מרמורשטיין, הליכוד נטל חלק נכבד מקולות הדתיים וזאת משום שבראשו עמד יהודי דתי (אלוהן ויניצקי); בנוסף, יש דתיים שבצביעם למעך, כך שלא קשה להעריך שמדובר בארבעים אחוזים לפחות.

בפתח־תקווה נמצא דתיים מכל הזרמים, החל בחרדים לובשי קפוטות ושטריימלך ועד לחובשי כיפות־סרוגות. יותר שומרי מצוות שאינם רואים עצמם כמשתייכים לזרם זה או אחר.

מסתבר שלא עובר שבוע בלא ששומר מצות מתעניין אצל אנשי סניף המפד"ל בעיר על אודות הכדאיות והנוחות שבמגורים באזור המושבות. מתברר, דירות מספרים על שיעור גבוה של דתיים המחפשים דירות בשכונות מעורבות או יהודיות לשומרי שבת. והעיקר — בקירבה לבית־כנסת, לבית־ספר ואפילו לאיזור ישיבה או כולל. משרחות עם מוכרי דירות באזורים המאכלסים גם דתיים, כמו מרכז העיר וכפר־גנים, עולה כי בין שאלות על כיתונאיות ומחיר הדירה שואלים גם על כיור כפול במטבח ואם יש בית־כנסת בסמיכות מקום.

בחירות זוגות צעירים

אהרון ויגגר (24), איש הציבור הדתי־הנדני־לאומי בפתח־תקווה, מרגיש כי בשנים האחרונות נוצר מצב שזוגות צעירים מכל זרמי הציבור הדתי מעדיפים לרכוש דירות בפתח־תקווה. סיבה אחת לכך היא מחירי הדירות הגבוהים בבני־ברק ובירושלים.

רבים מבוגרי ישיבות ההסדר שחששו אווירה דתית פתוחה יותר, בוחרים להיות בפתח־תקווה. עיר זו גם נעשתה עם השנים לבסיס מגורים למרצים ולאנשי אקדמיה המלמדים באוניברסיטת בר־אילן ובאוניברסיטאות אחרות.

כל צרכי האוכלוסיה הדתית מסופקים בעיר: כאמור, מאתיים ועשרים בתי כנסת (וביומים הנוראים נוספים להם כשלוש מאות בתי תפילה), שמונה מקוואות ציבוריים — לבד מהמקוואות הפרטיים, קרוב ל־15 כוללים, שמונה תלמודי־תורה, ועשרות מוסדות חינוך מגני־ילדים ועד לתיכון ואפילו בית־ספר של החינוך העצמאי "נועם" שבו מעניק לתלמידים תגבור תורני. יש היצע גדול של תשמישי קדושה ופרייטי לבוש, בפרט ברחובות שטמפר והוברבייתן. בית־הכנסת הוי עם השנים גם למוסקים הבחורים.

פרשת קולנוע "היכל" הולכת והוטמת, ולהבציא כארבעים חדים הניצבים ברחובה שלפני בית הקולנוע, הרי שהרבה נשכח והמקום מופעל בלילות שבת. רחובות אינם סגורים לרכב ואוהדי בית־הכנסת, להוציא הרחבה שלפני בית־הכנסת הגדול ברחוב חובבי ציון, פתוחים לתנועה כבימי חול.

חיים ביחד יפה מאוד

שאלה: מהו אחוז הדתיים המתגוררים בפתח תקווה?

ראש עיריית פתח־תקווה דב תבורי: עשרים אחוזים.

ש: האם ידוע לך אם האם הבחנת בעלייה בשיעור הדתיים בעיר ביחס לתושבים החילוניים? תבורי: לא ידוע לי. הפרופורציה נשמרת.

ש: מדוע שומרי מצוות מעדיפים להתגורר בפתח תקווה?

תבורי: נוח לי לחשוב שהעיר טובה לכולם. בנוסף, יש שמוד משים קירבה לבני־ברק כמרכז דתי, ואולי שם אין די מקום ולכן באים לכאן. יש שרוצים לגור פה כי מדובר באוכלוסיה דתית טובה שרוצים להשתלב בה.

ש: היכן במיוחד?

תבורי: בכפר־גנים יש דתיים מסוג אחר, אף שאין לנו אינדיקציה המוכיחה זאת.

ש: במקרה שהועלה במועצת העיריה הצעה לחבוש כיפות בשיעורי תנ"ך, כיצד תגיב?

תבורי: לא אתמוך בכך, ואני מאמין שגם חברי לא. איני חושב שחבישת כיפה תלמד את התלמיד להתייחס בכבוד למקצוע.

ש: האם יש סובלנות בין דתיים לחילוניים בעיר?

תבורי: כן, חיים ביחד יפה מאוד. קולניות המתגוררים נשר מעט, אך מדובר באוכלוסיה קטנה וקיצונית.

ש: האם העובדה שאנשי החזית הדתית אינם שותפים בקואליציה פותרת בעיות ר מבנעת להצים בנושאים שונים?

תבורי: יש הבנה עמם, ובמקום שצריך להסכים — מסכימים.

מכירות גואות, עטיפה מיושנת

קונסטלציות חיצוניות הביאו לגאות בייצוא האופנה הישראלי, אבל בתחום התדמית רבה עוד העבודה, ובעיקר יש לחדש את המתכונת השגרתית של שבוע האופנה

מאת שלומית קיסרי

בשבוע האופנה שהיה בשבוע שעבר במלון הילטון בתל אביב, בלטה בעיקר העייפות והשיגרה. המתכונת, חוזרת על עצמה זה עשרים שנה: בארבע קומות של מסדרונות חשוכים, מוכרים אופנה ישראלית. בבוקר — תצוגת אופנה שגרתית בשביל הקניינים באולם המלון. בערב — מסיבת קוקטייל באותו אולם בדיוק. המתכונת דורשת ריענון, למרות נתוני הרכישה המעודדים. גם בידידים הדמים בחו"ל נוצר צורך דחוף בשינוי העטיפה.

שנת 1986 התאפיינה בעלייה בייצוא האופנה הישראלית. מוצרי טקסטיל ואופנה ישראלים נמכרו לאירופה ולארה"ב בסך 476 מיליוני דולרים. זהו גידול של 24 אחוזים לעומת 1985. גידול נוסף מסתמן במכירות ינואר 1987 לעומת ינואר הקודם. בשבוע האופנה הנוכחי נעשו עסקות ב־6–5 מיליוני דולרים.

מגמת הסמות בייצוא האופנה הישראלית באה לאחר שנים אחדות של שפל, משברים במפעלי אופנה ישראלים, סגירת מפעלים מיושנים והתדרדרות בענף הסריגה שהחלה בסוף שנות ה־70 ונבלמה להלוטין באמצע. כיום, לאחר היערכות מחודשת בענפי האופנה השונים, מתבסס התחום על ארבעה יסודות:

1. המבנה המחיר המחושב, שנתתם לפני למעלה משנה עם ממשלת ארה"ב, פתח את השוק האמריקאי למוצרי טקסטיל ואופנה מישראל. ההסכם מבטיח הורדת מכסים ותנאי יבוא נוחים ליצרנים הישראלים. השוק האמריקאי פותח אפשרויות עצומות ליצרן המתוחכם. בעלי יוזמה יוכלו להגיע בעתיד לתוצאות מצויות בתנאי שיכשירו לא רק את המוצר המתאים אלא בעיקר כוח ארגון. כדי לעמוד בקצב מהיר של המכות יש להקים תשתית של פועלי תעשייה ולהפוך את שכרם לאטרקטיבי יותר.

2. שינוי שערי המטבע. התנודות כלפי מטה שעברו המטבעות האירופיים גרמו בראשית שנות ה־80 שיוצא־האופנה לארצות השוק המשותף היה לא רווחי. עליית ערכם של המטבעות, משיבים את הרווחיות בעיקר לגרמניה ואנגליה. בד בבד, ירידת ערך הדולר לא תשפיע על המגמה של היצרנים ליצור קשרים בשוק האמריקאי.

3. שיווק. יצרני האופנה הישראלים התאימו את עצמם לשיטות שיווק שונות הנהוגות כיום בעולם. הם מינו סוכנים בערים שונות באירופה וארה"ב. הם שכרו חדרי תצוגה בערים שונות, שבהם אפשר לקנות מידית דגמים בכמות רצויה, בלי לשלוח הזמנות ולהמתין לאספקה. היצרנים מבינים אספים אחדים בשנה, לבד מאספי המערדיהדים האבייבקיין. הם מערכים את האוספים לפי הדרות המצבשות בעולם, ומתגמשים לנטכו נטיות הצבעות בשווקים.

4. ציוד חדיש. לאחר נפילתם של מפעלים ותיקים על רקע של תפישות ניהוליות ושיטות ייצור מיושנות, התחולל של שינוי בגישה. רוב מפעלי האופנה המצליחים כיום, גדולים וקטנים, פועלים באמצעות ציוד חדיש ועדכני (כולל מפעלי צביעה, אשפרה, הדפסה וכמובן סריגה).

האופנה הישראלית מתמקדת היום בכמה ענפים שיש לה סיכוי להתחרות בהם בשוקי העולם: הלבשה תחתונה, בגדי ג'ונגל, נופש ובגדים לשעות הפנאי, בגדי ילדים, בגדי ים, ובגדי עור. אבל בגלל היצע המוגבל, ומאחר שישראל היא ארץ קטנה ולא בולטת בשוק האופנה העולמי, חייב להתחולל שינוי במתכונות ובתדמית של שבוע האופנה שלנו.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

התיישבות בנגב

במלאת מאה שנה להולדתו של דוד בן־גוריון, התכנס הקונגרס הארכיאולוגי ה־13 באוניברסיטת בן־גוריון. נושא הדיונים היה אלפי שנות התיישבות בנגב. דנו בבדיקת העמים השוכבים באיזור, הנחשב היום לשומם, ואף על פי כן התגודדה בו תמיד אוכלוסיה מסוימת, ביישובי נוודים ואחר כך ביישובי קבע, אלא שאף אחד מהם לא התקיים לאורך ימים.

שתי מגמות בלטו בדיוני הקונגרס: נקודת המבט שהביאה המחלקה למקרא ולמזרח הקדום באוניברסיטת באר־שבע, ומחקרי־חירום שהיה בנגב בשנים האחרונות כדי להציל מידע, בטרם ייהפך האיזור לשדה אימונים של צה"ל.

ארכיאולוגים רבים חקרו וחוקרים את הנגב, והחל בפרופ' יוחנן אהרוני ז"ל, מאוניברסיטת תל־אביב, שעמד בראש משלחת החפירות של ערד ובאר־שבע הקדומות, מחקריו של מכון אופיר בראשות הפרופ' יצחק בית־אריה, ממצאי החפירות עירוד של היהוד יהונן קולג' בראשות הפרופ' אברהם בירן, והחפירות תמנע ועיבוד הנחושת שחקר הפרופ' בנו רותנברג.

לכל אלה קדמו חוקרים מורמנים שונים במשך עשרות שנים. מחקריו של הפרופ' נלסון גליק בשנות השלושים־ארבעים נחשבו אז למתקדמים ביותר, אבל כיום מתגברת חשיבותם לעומת מה שנעשה בתחום זה ב־40 השנים האחרונות. פעם הלכו לאתרי התנ"ך הידועים בנגב, כגון קדש ברנע, אילת העתיקה, ערד. סקר הדורום בראשותו של רודולף כהן, ארכיאולוג המוזז מטעם אגף העתיקות, גילה למעלה מעשרות אלפים אתרים ארכיאולוגיים בנגב, מתקופות הפריהיסטוריות ועד לתקופה הערבית הקדומה. בין האתרים יישובי־ארעי וסוכות נוודים, בתי קיץ וחורף, תעלות דרך ובורות מים, מקדשים ומערות מגורים. היתה זו עבודת נמלים, שבוצעה על ידי משוגעים לדבר, ששוטטו בשטח רבועה אחר רבועה. אספו חרסים צילמו, מדדו ורשמו.

תיעוד מלא של יישוב הנגב בתקופה הניאוליתית. בין השנים 8600 ל־8000 לפני הספירה, הביא אבי גופר. באלף השמיני והשביעי לפני הספירה התפשט היישוב הניאוליתי לנגב. מתקופה זו נמצאו מבנים עגלים עשויים אבני גויל, ולידם חצרות שבהן נמצאו כלי צור, הצרפים מעובדים לתכשיטים, כלי עצם וחרוזים. רק באלף החמישי לפני הספירה מופיעה כאן הקרמיקה. או בבראה החל גם ביות בעלי־החיים והתפתחה מסורת קבורה חדשה — בקנקנים.

ביות בעלי חיים שינה את החברה בנגב, שהפכה לפסטורלית. יושבי הנגב גידלו צאן והולל בעיבוד אדמה. יש סבורים שגידול דגנים מגבל החל בנגב כבר באלף ה־8 לפסה"נ. ביות בעלי החיים מתבטא במבצבים של מכלאות עגולות ליד בתי המגורים. ד"ר יצחק גלעד ניסה להראות במחקר כיצד חיו בני אדם בתקופה הכלכוליתית בנגב. למשל, האם חיו במערות התת־קרקעיות שהתגלו לפני שנות דור בידי הפרופ' ז'אן פרו מסתבר שהמערות שימשו לצורכי תעשייה ולא למגורים.

גלעד סבור, שכלכלת הנגב הצפוני היתה מבוססת בעיקר על חקלאות ביישובי קבע. הדבר עולה מאופי האתרים, מהמגורים ומהפצרלות שהיתה בהם. ההתמחויות המקצועיות הבולטות הן הורשת נחושת, רעיית צאן וגידול חורים. מכל מקום, דרך החיים של תושבי הכלכולית בנגב אינה דומה כלל לזו של החברה הבדווית בת זמננו.

גילוייו של הפרופ' ז'אן פרו, שחפר בשנות החמישים את התרבות הכלכוליתית התת־קרקעית בבאר־שבע, הרהדו בשעתו בעולם המחקר. השנה אירח הקונגרס את פרו, שקיבל אזרחות כבוד של העיר באר־שבע. פרו הירצה על חפירותיו בבאר־שבע בין השנים 1951 ל־1960. לדבריו גילה תרבות חדשה, שונה לגמרי מהתרבות הקדומה. החפירה הראשונה שנה היתה בבאר־אברהם, בבאר אבוהם הנשק הבדווי. פרו גילה חדרים תת־קרקעיים מתחת לשרידי יסודות בתים. המערות נמצאו עם כל־תכולתן, כפי שננטשו לפני 7000 שנה, כולל הכלים המכונים מחבצות, שעד היום, לדעת פרו, אין הסכמה למה שימשו.

פרו סיפר עוד על עשית נחושת וכלי הנחושת הקדומים שנמצאו, אף שאלה כנראה לא היו מייצור מקומי. נמצאו צלמיות עם חורים לקשירת השערות. נתגלו דגנים ועדשים המעידים על חקלאות מינימלית בצד תעשיית הנחושת והמטלים. נראה שכבר אז, לפני 7000 שנה, היתה הסיפרה שבע מקודשת שכן נמצאו חלוקי אבן מסודרים על הרצפות תמיד בכפולת שבע. פרו סיפר באיזור התלהבות באו העולים החדשים להפירות הארכיאולוגיות. ראש העירייה אז, דוד טוביהו, דץ לאסוף בתרומות קופסאות ריקות לאיסוף הממצאים.

במכון הגרעיני בבאר־שבע הוצגה באותו יום תצוגת קטעי עיתונות מהארץ ומהעולם וכן צילומים משנות החמישים, של פרו ועוזריו בחפירות. יהודה גוברין, מאגודת הסקר הארכיאולוגי של ישראל, סבור שהמערות התת־קרקעיות שנתגלו בבאר שבע הן חלק ממערות־על למגורים שהיו בשימוש בתקופה הכלכוליתית. מערות־על כאלה נמצאו באזור לכיש, עיר ולהב, אף שלא זכו לתשומת הלב הראויה. בחורבת־זוחר נתגלו לדברי גוברין שלושה שלבים של מגורי מערות, של אוכלוסיית קבע שך עסקה בחקלאות ובגידול בעלי־חיים. מגורי מערות בתקופה הברונזה היתה מקובלת גם בנגב הצפון מזרחי, שלדעת־יהודה הר־הברון.

תבליט של הויואי

בנוסף לשרידי בית כנסת הבנוי משקוף עם עיטים (נשרים) פרושי כנפיים, שנמצא בחורבת קצביה בגולן, גילה באחרונה הד"ר צבי אילן בשיתוף עם בית ספר שדה קשר יהונתן, חלק ממשקוף בית כנסת עם תבליט הויואי ועיר הניצב על גבי ארין.

בתבליט המשקוף, גם באבן הזו נפגע ראש הציפור. המיוחד בממצא זה, הוא שעד כה נמצאו תבליטי ציפורי טרף גדולים רק על גבי לוחות אבן, ואילו כאן מדובר בפיתוח על גבי עמוד עגול, כנראה מבית הכנסת שהיה בכפר.

העושים במלאכה

ברשימה על עיר הקברים שבכפר שילוה, השמטנו שמו של הצלם שצילם את עיר הקברים: דוד הריס מירושלים. גם בדיווח על גמל תל־גמי ("הארץ", 11.1) היה שיבוש. הד"ר אבנר רבן מרשת דוד הוא ראש המרכז ללימודי ים באוניברסיטת חיפה. הפרופ' אשר עובדיה מהחוג ללימודים קלאסיים באוניברסיטת תל־אביב, נתמנה לראש המרכז האקדמי הישראלי בקהיר במקום הפרופ' ג. רבנוד.

"נעדרי" אמריקה הדרומית

קבוצה המשתפת פעולה עם ארגון הומניטרי הולנדי, אירגנה באחרונה בבוגוטה פורום על בעיית "ההיעלמויות מאונס". הדרמה אינה בלעדית לאמריקה הלטינית, גם אם לבשה מימדים ואפילו מיוחדים בחלק זה של העולם

מאת מרסל נידרגאנג

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

בוגוטה

"הנעדרים": מכניסים את שמם במרקאות כפולות ביותר שקיים פרכי, סיכוי קלוש, שאולי הם בכל זאת בחיים. אך איש אינו מאמין בכך. הנעדרים, שנחטפו ברובם הגדול על ידי חוליות פארה־צבאיות, של חיילים או שוטרים לבושים בגדים אזרחיים, חיים רק לעיתים נדירות מבתי הכלא החשאיים, מחדרי החקירות "האינטנסיביות", ממחנות הריכוז, מהמסע לעולם בלתי נודע, מתגלות הגוויות. אולם המשפחות מתעקשות, מפגינות, דורשות הכרזות, לפחות סימן לקבר: בדומה ל"אימהות כיכר מאיו" הארגנטיניות שאינן עולות יותר להתרות אך אינן משלימות עם מדיניותו של אלפונסין, על פיה משפטי הגבולים שנערכו הם סוף פסוק ויש למתוח קו על העבר.

בגואטמלה, ארץ אומללה, "ארץ האלמנות והיתומים", ב־30 השנים האחרונות שבמהלכן נערכה מלחמה לסירוגין בין המשטר והנתוח גרילה שמאלנים, אומרים חוגי כנסיה, כי בארץ זו 100 אלף איש ולפחות 38 אלף נעלמו. ואין זה כלל וראי שנשיא האזרחי החדש, ויניציו קארזו הדמוקרטי יוכל, על אף רצונו הטוב, להשכין באמת שלום במדינה. בדומה לקולומביה, שם דורשת קבוצה של עורכי דין בלתי תלויים להחקור את גורל הנעלמים מהיכל הצדק בבוגוטה שנתפס בידי הצבא, כאשר הסתער על הבניין וכבש אותו מידי אנשי תנועת הגרילה אמ־19 שהשתלטו עליו בנובמבר 1985. אותה קבוצה המשתפת פעולה עם ארגון הומניטרי הולנדי, אירגנה באחרונה בבוגוטה פורום על בעיית "ההיעלמויות מאונס" ברחבי העולם, כיוון שהדרמה אינה בלעדית לאמריקה הלטינית, גם אם לבשה מימדים ואפילו מיוחדים בחלק זה של העולם. "נעלמים" גם באסיה, באפריקה, במזרח התיכון.

בפורום השתתפו אנשים מצפון אמריקה ודרומה, אך גם מאירופה ומאסיה: משפטנים, עורכי דין, מומחים בין־לאומיים, אנשי אקדמיה, סוציולוגים. הם הוקיעו את ההיעלמות החטיפות שהפכו לתופעה בנאלית.

בגואטמלה עדיין נרשמו רשמית 78 חטיפות ב־1986, השנה בה חזרה ממשלה אזרחית לשלטון. עובדה זו מבודשת נתון המשותף לכל אמריקה הלטינית והמספק הסבר למוסרבה: הצבא מוסיף באורח ישיר או עקיף להיות גורם כוח גם במדינות — שעך כיום הרוב הגדול — בהן הוחזר לפעול רשמית הדמוקרטיה השלטון האזרחי בתריסר השנים האחרונות (ארגנטינה, אורוגוואי, בראזיל, פרו, אקוואדור, אל סלוואדור, הונדורס, גואטמלה, בוליביה).

אולם אנשי הצבא, גם אם ספגו השפלה (במלחמת פוקלאנד) כמו בארגנטינה, או ויתרו על השלטון במידה רבה יותר או פחות של "רצון טוב" כמו באורוגוואי, בראזיל, פרו או גואטמלה, ממשיכים לעמוד על המשמר, שוקלים תוכניות לתפוס מחדש את השלטון, מפעילים לחצים על הממשלות האזרחיות, מוכנים לנבל כל משנה וחולשה. הם מתנגדים כאשר מדובר על העמדה לדין של עמיתיהם המעורבים במעשי זוועה ובהפרות זכויות האדם.

הם חשים עצמם בטוחים כיוון שבמקרים רבים נשאו ונתנו במועד הנכון על חנינה ללא תנאי עם הפוליטיקאים שירשו אותם. כך למשל היה באורוגוואי ובבראזיל. לחוקים האלה יכולים לקרוא "חנינה הדדית" או "פיוס לאומי". העיקרון הוא אותו עיקרון. כך בפרו, שם יש לאנשי הצבא שלטון מלא באזורים הנתונים ב"משטר חירום" (כולל הזכות להפר את מעמדן האוטונומי של אוניברסיטאות), שם הם גם כובשים לעצמם מורש תפקידי משטר במנגנון המדינה, הדרות למאבק נגד "הנתיב הזוהר" וארגוני שמאל קיצוני מתקוממים אחרים.

אף כי הוא הען — לראשונה באמריקה הלטינית — לנהוד גנרלים בפני בית דין צבאי, מתוחים ארגונים הומניטרים ביקורת גם על נשיא ארגנטינה אלפונסין. הם דורשים צדק ופיצויים מוחלטים. אך מה לעשות מול השלטון הצבאי המשותולל, שאת טביעת אצבעותיו אפשר למצוא בכל מקום. המנוקם היטב מאחורי הקלעים של המדינה או פועל בגלוי. הרוחה את החוקים האזרחיים בשם "כבודו של הצבא" או "הביטחון הלאומי"? הקשר של הצדק הצבאי לצדק", כותב העיתון בראזילה המופיע באורוגוואי, "הוא כמו של המוסיקה הצבאית למוסיקה".

הפורום בבוגוטה נפתח בתגובות על ידי התובע הכללי של המדינה קארלוס מאורוס היום, דבר המהווה סימן לכך שממשלתו של וירג'יליו בארקו מתכוונת לצאת נגד התודה המראיגה של היעלמויות והטיפות ולנסות לבלום גם את ברייתי הטאפיה הצוממים. שר המשפטים הקולומביאני קרא לעשות הכל כדי לשפוך אור על גורלם של הנעדרים ולחזק את סמכותם ואת תלותם של השופטים. זו נוסחה לעתיד. והאשר לעבר — "הנעדרים", אומר ציר מבוליוויה, "ללא ספק נרצחו. אבל לא אנחנו חייבים להפר זאת. אנחנו לא מתכוונים לדרוש רק גוויות". מתוך מודעות שהם עומדים מול קיר אטום — ומתוך דאגה לנוכח הזיתנזדים של מפלגות פוליטיות לאנשי הצבא — דימגו המשתתפים על הצורך להדזיק לכת יותר.

הפורום קיבל פה אחד החלטה שמטרתה לתקן ולשפר את ההחלטות שכבר התקבלו באו"ם בנושא. אך ברור שעדיין אפילו לא הוחלה המלאכה לעדכן את דעת הקהל בעולם ולהעמידה על תמונתו היקפן של החטיפות בידי חוליות מות פארה־צבאיות. זה הוא קרב קשה, הדורש את התמסרותם של המעורבים בו. "בקודרובה", אומרת בסוליגת פורטינא, יו"ר הארגון "צדק ושלום בארגנטינה, "מגלים רק תריסר עורכי דין עניין בנושא זכויות האדם".

90 אלף נעדרים באמריקה הלטינית

לדברי הפדרציה הלטינו־אמריקאית של ארגוני משפחות עצירים ו"נעדרים", "נעלמו" 90 אלף איש ביבשת הדרומית. המדינות שנפגעו במיוחד הן: גואטמאלה — 38,000. "נעדרים". ארגנטינה — 30,000. האיטי — 12,000. אל סלוואדור — 6,000. פרו — 2,000. צ'ילה — 800. קולומביה — 800.

נאות הככר טיולי פסח־אביב

תורכיה 8, 15, 18 יום — 3.4, 6.4, 17.4, 29.5
יוון 11, 15 יום — 3.4
מצרים 6, 8 ימים — 5.4, 10.4, 11.4, 14.4
יוגוסלביה לעומק 16 יום — 15.4, 26.5, 23.6
הונגריה יוגוסלביה 8, 18 יום — 5.4, 10.5, 7.6, 23.6
יוגוסלביה אוסטריה 17 יום — 12.4, 17.5, 14.6
ספרד ופורטוגל 15 יום — 9.4, 28.5, 25.6
ספארי בקניה 10, 17 יום — 9.4
תיאטרון בלונדון 7, 11 יום — 12.4, 15.4

לגלות עולם נסתר

מועדון מטיילי מעריב

לקבלת חוברת מפורטת פרטים והרשמה: ירושלים — רח' קרן היסוד 36, טל. 699384, 02-636494 תל־אביב — רח' הירקון 252, טל. 03-5463111 חיפה — רח' הרצל 61, טל. 04-671292 או אצל סוכן הנסיעות שלך.

صكا من الاصل

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מירביים לרכב מיובא) (מס' 5), התשמ"ז — 1987

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7(א)(1) ו־(2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים, התשמ"ו – 1985, אנו מצווים לאמור:

תיקון סעיף 1 — 1. בסעיף 1 לצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מירביים לרכב מיובא) (מס' 4), התשמ"ז – 1986 2, להלן – הצו העיקרי[1]:
(1) במקום הגדרת "מתח שיווק" יבוא:
"מתח שיווק" – אחוזים מערך הרכב או מערך התוספת לעניין דיני המכס המחושב בשקלים חדשים לפי השער היציג";
(2) אחרי הגדרת "השער היציג" יבוא:
"תוספות" – אבזרים או מכללים שנקבעו כתוספת ברכב לפי הצהרת היבואן ברשימון היבוא, בפרוספקט היצרן ובספר הרכב".

1. ס"ח התשמ"ה, עמ' 2.
2. ק"ת התשמ"ז, עמ'

תיקון סעיף 2 — 2. בסעיף 2 לצו העיקרי –
(1) סעיפים קטנים (ב) ו־(ג) יסומנו (ג) ו־(ד) בהתאמה ואחרי סעיף קטן (א) יבוא:
"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי היבואן לגבות בעד תוספות מחיר נוסף על המחיר המירבי ובלבד שלא יעלה על ערך התוספת לצורך מכס בתוספת מתח שיווק של 18% והמכס מס הקנייה והמע"מ החלים עליה".
(2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
"(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו־(ד) לא יעלה מרכיב מתח השיווק שבמחיר המרבי של רכב פרטי מונית ורכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עד 2200 ק"ג על 18% ומרכיב מתח השיווק במחיר המרבי של רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר מ־2201 ק"ג עד 4500 ק"ג על 22%".

החלפת התוספת הראשונה — 3. במקום התוספת הראשונה לצו העיקרי, יבוא:

תיקון התוספת השנייה — 4. במקום התוספת השנייה לצו העיקרי יבוא:

תוספת שנייה
(סעיף 2 (ב))

"1. רכב מסחרי ואוטובוס שמשקלם הכולל המותר מ־4501 ק"ג עד 10,000 ק"ג ושלדת אוטובוס המיועדת לאוטובוס כאמור – ערך הרכב בתוספת מתח שיווק של 19.5% ובתוספת המכס מס הקניה ומע"מ החלים עליו.

2. רכב מסחרי ואוטובוס שמשקלם הכולל המותר מעל 10,000 ק"ג; שלדת אוטובוס המיועדת לאוטובוס כאמור וגרור – ערך הרכב בתוספת מתח שיווק של 13.5% ובתוספת המכס מס הקניה והמע"מ החלים עליו".

כ"ז בשבט התשמ"ז
27 בפברואר '87

משה נסים שר האוצר
חיים קורפו שר התחבורה

סוג א' דגם הרכב	סוג ב' מחיר בש"ח ללא מע"מ	סוג ג'
רכב פרטי עד 1600 CC		
סוכנויות ליאון גולדברג - אופל		
LS AUT 5d 1.8SV קדט 340U5	30,002	14,147
LS AUT 5d 1.3N קדט 34075	28,172	13,284
LS 5d 1.3N קדט 34078	26,058	12,287
GT 5d 1.3S קדט 34394	28,898	13,626
GT 5d 1.8SH קדט 34543	33,264	15,685
GT 5d 1.3S קדט 34594	32,110	15,141
LS AUT 5D 1.8SV קדט 346U5	30,477	14,371
LS 5d 1.8SV קדט 346U8	28,242	13,317
LS AUT 5d 1.3S קדט 34695	29,256	13,795
LS 5d 1.3S קדט 34698	27,019	12,740
CRVN LS AUT 5d 1.8SV קדט 366U5	32,466	15,308
CRVN LS 5d 1.8SV קדט 366U8	30,284	14,280
CRVN LS AUT 5d 1.8SH קדט 36645	32,468	15,309
CRVN LS AUAT 5d 1.3S קדט 36695	31,305	14,761
CRVN LS 5d 1.3S קדט 36698	29,065	13,705
LS AUT 4d 1.8SV קדט 390U5	30,792	14,519
LS 4d 1.8SV קדט 390U8	28,373	13,379
LS AUT 4d 1.3S קדט 39695	30,028	14,159
LS 4d 1.3S קדט 39698	27,785	13,101
LS AUT 4d 1.8SV קדט 396U5	31,185	14,705
LS 4d 1.8SV קדט 396U8	28,910	13,632
LS AUT 4d 1.3N קדט 39075	28,841	13,599
LS 4d 1.3N קדט 39078	26,641	12,562
GL AUT 5d 1.8SV קדט 440U5	32,118	15,144
GL 5d 1.8SV קדט 440U8	29,688	13,998
GL AUT 5d 1.3 קדט 44095	30,889	14,565
GL 5d 1.3S קדט 44098	28,564	13,469
GLS AUT 5d 1.3S קדט 44495	36,720	17,314
CRVN GL AUT 5d 1.8SV קדט 460U5	35,372	16,679
CRVN GL 5d 1.8SV קדט 460U8	32,947	15,536
GL 4d 1.8SV קדט 490U4	31,189	14,706
GL AUT 4d 1.8SV קדט 490U5	32,830	15,480
GL 4d 1.8SV קדט 490U8	30,440	14,353
GL 4d 1.3S קדט 49094	29,965	14,130
AUT 4d 1.3S קדט 49095	31,603	14,902
GL 4d 1.3S קדט 49098	29,308	13,819
GLS AUT 4d 1.8SV קדט 494U5	38,665	18,231
GLS AUAT 4d 1.3S קדט 49495	37,438	17,653
LS AUT 5d 1.8SV אסקונה 840U5	33,172	15,641
LS 5d 1.8SV אסקונה 840U8	30,229	14,254
LS AUT 5d 1.8SH אסקונה 84045	33,172	15,641
LS 5d 1.8SH אסקונה 84048	30,229	14,254
LS AUT 5d 1.3S אסקונה 84095	31,848	15,017
LS 5d 1.3S אסקונה 84098	29,012	13,680
GT 5d 1.8SV אסקונה 845U3	36,626	17,270
GT 5d 1.8SV אסקונה 845U4	35,829	16,894
GT AUT 5d 1.8SV אסקונה 845U5	37,897	17,869
GT 5d 1.8SH אסקונה 84543	36,626	17,270
GT AUT 5d 1.8SH אסקונה 84545	37,897	17,869
LS AUT 4d 1.8SV אסקונה 860U5	31,704	14,949
LS 4d 1.8SV אסקונה 860U8	28,797	13,578
LS AUT 4d 1.8SH אסקונה 86045	31,625	14,912
LS 4d 1.8SH אסקונה 86048	28,797	13,578
LS AUT 4d 1.3S אסקונה 86095	30,557	14,408
LS 4d 1.3S אסקונה 86098	27,725	13,073
GL AUT 4d 1.8SV אסקונה 870U5	32,917	15,521
GL AUT 4d 1.3S אסקונה 87095	31,539	14,872
GL 4d 1.3S אסקונה 87098	29,368	13,848
GLS AUT 4d 1.8SH אסקונה 87445	38,474	18,141
GL AUT 5d 1.8SV אסקונה 890U5	34,162	16,108
GL 5d 1.8SV אסקונה 890U8	31,854	15,020
GL AUT 5d 1.8SH אסקונה 89045	34,162	16,108
GL 5d 1.8SH אסקונה 89048	31,854	15,020
GL AUT 5d 1.3S אסקונה 89095	32,894	15,510
GL 5d 1.3S אסקונה 89098	29,998	14,146
LS 4d 1.2N קורסה 96088	21,676	9,172
LS 4d 1.2ST קורסה 96668	23,312	9,864
LS 5d 1.2N קורסה 98088	20,739	8,775
LS 5d 1.2ST קורסה 98668	22,141	9,369
GT 3d 1.3SB קורסה 935A4	26,348	11,149
א. אילון תעשיות - אלפא רומיאו		
1.2 33 אלפא 905AA	23,266	10,970
1.3S 33 אלפא 905A1C	24,149	11,387
1.5TI 33 אלפא 905A2H	25,857	12,098
1.3 ספרינט 902A4H	24,687	11,641
1.5 ספרינט 902A5B	27,603	13,015
1.6 75 אלפא 162B2A	33,427	15,762
1.6 ספיידר 11535	43,036	20,292
ת. ישראלית לאוטומובילים - פורד		
פיאסטה 1100 C פופולר	20,102	8,506
פיאסטה 1100 CL 5s	21,293	9,010
אסקורט 1100 c	24,843	11,714
אסקורט 1300/5 CL	27,363	12,902
אסקורט ST 1300 CL	28,900	13,627
אסקורט 4s 1400 CL	29,918	14,107
אסקורט 4s 1600 CL	30,835	14,540
אוריון 1600 CL	28,926	13,639
סיירה סלון 1300	25,215	11,890
סיירה 1300 L	26,152	12,331
סיירה 1300 GL	28,620	13,495
סיירה סלון 1600	26,162	12,336
סיירה 1600 L	27,096	12,777
סיירה 1600 GL	29,568	13,941
סיירה ST 1600 L	28,662	13,515
בני משה קרסו - רנו		
R5 SUPER TL/3 1237	19,721	8,345
R5 SUPER TL/5 1237	19,870	8,408
R5 SUPER TL/3 1397	21,050	8,907
R5 SUPER TL/5 1397	21,744	9,201
R5 GT TURBO 1397	30,948	13,095
R9 SPRINTER/4S 1237	20,741	8,776
R9 SPRINTER/5S 1237	21,334	9,027
R9 SPRINTER/5S 1397	22,288	9,431
R9 TSE 1397	25,110	10,625
R11 SPORTING/5 1237	22,415	9,485
R11 SPORTING/5 1397	23,647	10,006
R11 TSE 1397	25,484	10,783
SPAIN-R EXPRESS COMM. 1397	22,507	9,524
SPAIN-R EXPRESS CMBL. 1397	23,549	9,964
R5 GTL/3 1397	22,708	10,707
R5 GTL/5 1397	23,338	11,004
R9 TL 1397	22,254	10,493
R9 GTL 1397	23,338	11,004
R11 GTL 1397	25,169	11,888
FARNCE-R11 TSE 1397	26,706	12,583
R5 SUPER AUTO 1397	25,232	11,898
R9 AUTO 1397	26,882	12,675
R11 AUTO 1397	29,988	14,140
R EXPRESS COMM.1108	21,757	10,259
R EXPRESS CMBL 1108	24,135	11,380
FRANCE-R EXPRESS COMM. 1397	22,114	10,427
FRANCE-R EXPRESS CMBL 1397	23,356	11,013
יפאמוטו בע"מ - סובארו		
4D 1300 DL ACO1N	24,086	10,183
4D 1300 DLA ACO1T	26,028	11,013
4D 1600 DLA ACO2T	26,175	11,076
4D 1600 DL ACO2N	24,285	10,276
4D 1600 DL ACO2N	27,944	11,824
ST 1300 DL ANO1N	24,862	10,520
1600 DL ANO2N	25,018	10,586
2D 1300 DL AGO1N	24,951	10,558
2D 1600 DL AGO2N	27,564	11,664
5D 1000 GL KDO6N	18,056	7,641
COMM. 1000 KJO6N	19,630	8,306
PKUP. 1600 AUO7N	22,583	9,556
PKUP. 700 LKO3N	14,265	8,036
סלקאר בע"מ - לנציה (אוטוביאנקי)		
לנציה פריזמה 1300	25,622	12,082
לנציה פריזמה 1500	26,235	12,370
לנציה פריזמה 1600	28,875	13,815
לנציה דלתא 1300	24,201	11,411
לנציה דלתא 1600 GT	31,082	14,847
ביאנקי Y 10 FIRE	16,521	7,790
ביאנקי Y10 TURBO	24,365	11,503
דויד לובינסקי בע"מ - פג'ו שיטרואן		
205 XE	18,982	8,950
205 XL	20,023	9,441
205 XL 5v	20,804	9,715
205 XR	22,313	10,521
גג נפתח 205 XR	23,261	10,968
205 GE	19,340	9,119
205 GL	20,361	9,610
205 GL 5v	20,962	9,884
205 GR	22,670	10,689
גג נפתח 205 GR	23,619	11,137
גג נפתח 205 GTI	31,555	14,879
205 GTI	30,606	14,431
205 CABRIOLET	33,429	15,763
205 BA	30,252	14,264
205 CTI CABRIOL	38,603	18,202
309 BASE (B960)	21,882	10,318
309 GL (B960)	23,831	11,237
309 BASE (B961)	23,464	11,064
309 GL (B961)	25,076	11,824
309 GR (B960)	27,120	12,788
309 GR (B961)	27,831	13,029
309 SR	29,416	13,870
305 GL	24,553	11,577
305 GR	26,754	12,615
גג נפתח 305 BA	32,524	15,336
תבה כוח 305 BA	32,633	15,367
סטיישן 305 GL	26,782	12,628
סטיישן 305 GR	29,442	13,883
סטיישן 305 BA	34,036	16,048
סטיישן 305 BA PS	35,091	16,546
C15 COMMERCIAL	22,302	9,437
VISA 11 RE	20,115	9,465
BX 16 RS	25,322	11,940
BX 16 TRS	26,647	12,565
סוכנויות מכוניות לים התיכון - פיאט		
RITMO CL 5d 1116	20,521	9,676
PANDA CL 3d 1000	15,682	7,489
UNO 70 SL 5d 1300	20,875	9,843
UNO 45 BA 3d 1000	17,682	8,338
UNO 45 BA 5d 1000	18,224	8,593
UNO 60 BA 5d 1116	18,908	8,915
UNO 45 S 5d 1000	19,075	8,995
UNO 60 S 5d 1116	19,759	9,317
UNO TURBO 3d 1300	30,287	14,281
REGATA 70 S 4d 1300	24,862	11,629
REGATA 85 S AUT 4d 1500	27,876	13,144
REGATA 85 S 4d 1600	25,343	11,950
REGATA 100S IE 4d 1600	28,026	13,216
REGATA 70 C WE 5d 1300	23,489	11,076
REGATAT 70 C 4d 1300	22,718	10,712
REGATA 85 C 4d 1600	23,446	11,056
REGATA 70 C AUT 4d 1300	24,941	11,760
REGATA 100S WE 5d 1600	29,679	13,994
PANDA 4x4 3d 1000	24,229	11,425
BRAZIL 147 3D 1050	11,745	4,970
BRAZIL FIORINO P.U. 1050	15,100	6,369
מאיר חברה למכוניות - וולבו		
4D 340 GL	28,604	13,487
4D 340 GLA	29,658	13,985
5D 340 GL	28,286	13,338
5D 340 GLA	29,339	13,834
חברת המזרח - אוסטין		
מטרו 3 1.3HL דל'	15,169	7,153
מטרו 5 1.3HL דל'	15,581	7,337
מטרו MG טורבו	21,432	10,106
מאסטרו 1.3	19,091	9,002
מאסטרו 1.3LS	19,931	9,398
מונטגו 1.3	20,075	9,466
מונטגו 1.6L	22,984	10,836
מונטגו ST 1.6L	24,870	11,727
סוג א' דגם הרכב	סוג ב' מחיר בש"ח ללא מע"מ	סוג ג'
מכשירי תנועה - סוזוקי + ג'יפ		
סויפט HEJ332HL 3d GA	17,344	7,339
סויפט HEN332HL 5d GA	18,379	7,777
סויפט אוט' HEN362HL 5d GA	20,103	8,506
סויפט HEN533HL 5d 1.3	20,505	8,676
אלטו HAC212EL 3d	15,042	8,365
אלטו אוט' HAG223EL 4d	17,140	7,252
ג'יפ MAK522HL SJ 413 V	24,710	10,456
ג'יפ JAE522HL SJ 413 G	24,036	10,170
ג'יפ ארוך JCE522HL SJ 413	25,502	10,791
טנדר TAB322EL SK 410 K	15,703	6,645
טנדר NAQ522HL SJ 413 K	25,474	10,779
ואן VAJ322EL SK 410 V	17,369	7,350
ואן VBJ322EL SK 410 VT	18,088	7,654
סעם אספניה אוטומוטורס - סיאט		
רונדה GL 1.2	19,402	8,210
איביזה 3D L 1.2	18,343	7,762
איביזה 3D GL 1.2	18,582	7,854
איביזה 3D GLX 1.2	20,104	8,507
איביזה 3D GL 1.5	19,367	8,195
איביזה 3D GLX 1.5	20,912	8,849
איביזה 5D L 1.2	19,166	8,110
איביזה 5D GL 1.2	19,661	8,319
איביזה 5D GLX 1.2	21,203	8,972
איביזה 5D GL 1.5	20,466	8,660
איביזה 5D GLX 1.5	22,007	9,312
מרבלה GL	14,211	6,013
מרבלה GLX	15,641	6,618
מלגה L 1.2	19,867	8,406
מלגה GL 1.2	20,582	8,709
מלגה GLX 1.2	22,476	9,510
מלגה GL 1.5	21,198	8,970
מלגה GLX 1.5	23,092	9,771
צ'מפיון מוטורס - פולקסווגן		
801681 פולו FOX 1050	21,769	10,264
8011F1 פולו 1300	22,739	10,722
8036F1 פולו קופה FOX	23,045	10,866
8032F2 פולו קופה CL	25,655	12,097
1931MO גולף 1300 CL	30,125	14,205
1921MB גולף 1300 GL	32,538	15,342
193121 גולף 1600 CL	32,528	15,338
193223 גולף 1600 GL אוט'	34,956	16,483
155223 קבריולט 1400 אוט'	45,928	21,656
1671MO ג'טה 1300 CL	30,489	14,376
1672MB ג'טה 1300 GL	32,263	15,213
167121 ג'טה 1600 CL	32,200	15,183
167223 ג'טה 1600 GL אוט'	35,286	16,638
167092 ג'טה דיזל TAXI	18,183	16,520
167093 ג'טה דיזל אוט' TAXI	18,886	17,159
323SH1 פאסאט 1300 CL 5d	31,979	15,079
327SH1 פאסאט 1300 CL 4d	31,979	15,079
323S33 פאסאט 1600 CL אוט' 5d	34,892	16,453
327S33 פאסאט 1600 CL אוט' 4d	34,892	16,453
323T33 פאסאט 1600 GL אוט' 5d	38,766	18,279
327T33 פאסאט 1600 GL אוט' 4d	38,766	18,279
331SH1 וריאנט 1300 CL	33,973	16,019
331S33 וריאנט 1600 CL אוט'	36,893	17,396
331T33 וריאנט 1600 GL אוט'	40,149	18,931
147021 טנדר גולף קדי	26,854	12,662
147023 טנדר גולף קדי אוט'	28,853	13,605
8930A1 אודי 80 4s 1600	33,835	15,960
8930A2 אודי 80 4+E 1600	36,086	17,015
פע - דייהטסו		
L80LS GKD סופר קורה	15,412	6,521
CS-4 G11L GKD	18,639	7,887
CS-5 G11L GMD	19,923	8,430
CS-AUT G11L GCD	20,702	8,760
CS-TURBO G11L GMHT	23,800	10,071
LD-4 A35L EKD	22,798	9,847
LC-5 A35L EMC	24,126	10,208
LD-AUT A 35 EHD	24,526	10,378
LC-AUT A35 EHC	24,807	10,497
LC-5 A60 EMC	25,850	10,938
LC-AUT A 60 EHC	26,971	11,412
רס קאר רכב בע"מ		
סמ"ק 1573 316-2 1051	33,436	15,766
סמ"ק 1573 316-4 1351	34,697	16,360
רכב מסחרי 2.2-4.5t		
חברת המזרח - G.M.C.		
ואגדורה 100 בנזין ZW9	43,414	23,984
ואגדורה 125 בנזין ZW9 4x4	60,112	37,332
ואגדורה HD בנזין 4x2	44,167	24,400
ראלי בנזין E84	50,386	27,835
ואגדורה HD בנזין 2x4	47,628	26,311
ואגדורה HD בנזין HIGH	60,245	33,282
ואגדורה 100 דיזל ZW9-B3J	52,464	28,983
ואגדורה 125 דיזל ZW9-B3J	53,210	29,396
ואגדורה 125 בנזין ZW9 HIGH	54,544	30,132
טנדר TS10803 E63	35,573	19,652
טנדר TS10853 E63	37,059	20,473
טנדר TT10803 E63	42,140	23,280
טנדר TT10853 E63	43,255	23,896
טנדר TR20903 E63-C6P	51,189	28,279
טנדר דיזל RV-20903 C6P	51,821	32,058
ת. ישראלית לאוטומובילים - פורד		
טרנזיט VAN בנזין	31,888	17,616
טרנזיט VAN דיזל	36,860	20,363
טרנזיט קומבי בנזין	33,171	18,325
טרנזיט קומבי דיזל	36,763	20,310
טרנזיט 130 VAN	40,707	22,488
טרנזיט קומבי 130	44,361	24,507
טרנזיט 190 VAN	44,401	24,529
בני משה קרסו - רנו		
TARFIC E T318 1721	28,191	15,574
TARFIC E T5B8 1721	31,837	17,586
TARFIC E T2B8 1721	32,744	18,089
TARFIC E TB12 1995	31,136	17,202
TARFIC E TB22 1995	32,281	17,833
TARFIC E PCG2 1995	29,566	16,334
TARFIC D T313 2068	31,593	17,458
TARFIC D TB13 2068	33,632	18,581
TARFIC D TB23 2068	34,775	19,211
TARFIC D V913 2068	35,981	19,867
TARFIC D T8S3 2068	35,238	19,467
TARFIC D T2S3 2068	36,145	19,968
TARFIC D V2C3 2068	41,710	23,042
TARFIC D PCG3 2068	31,834	17,582
לובינסקי בע"מ - פג'ו שיטרואן טלבוט		
טנדר 404	22,841	12,618
טנדר 504	24,955	13,786
טנדר דיזל 504	28,714	15,863
מסחרי סופר J5	29,521	16,309
מסחרי סופר דיזל J5	33,876	18,714
מסחרי גבוה J5	31,390	17,341
קומבי J5	30,206	16,687
קומבי דיזל J5	34,561	19,093
קומבי סופר J5	31,395	17,344
קומבי סופר דיזל J5	35,750	19,750
קומבי לוקס J5	33,303	18,398
קומבי לוקס דיזל J5	37,658	20,804
טנדר J5	29,739	16,429
טנדר דיזל J5	34,093	18,834
טנדר כפול J5	31,358	17,323
טנדר כפול דיזל J5	35,710	19,728
מסחרי סופר J9	38,272	21,143
סוכנויות מכוניות לים התיכון - פיאט		
DUCATO COMBI 2000	33,315	18,404
DUCATO DIE 2500	35,171	19,430
DUCATO HIGH LONG 2000	34,304	18,951
DUCATO DC 2000	32,946	18,201
DUCATO DC LONG DIE 2500	37,943	20,961
DUCATO VAN 2000	29,928	16,533
DUCATO VAN DIE 2500	34,520	19,070
DUCATO VAN HIGH 2000	32,360	17,877
DUCATO PU LONG 2000	31,177	17,224
כלמוביל בע"מ - מרצדס		
601.018 VAN 210 OP	43,385	23,968
601.061 VAN 210	40,271	22,248
601.317 VAN 207 D OP	44,378	24,515
601.366 VAN 207 D	46,247	25,549
601.367 VAN 207 D	49,497	27,344
601.377 COMBI 207 D	55,654	30,745
601.466 VAN 209 D	48,509	26,799
601.467 VAN 209 D	52,893	29,220
601.476 COMBI 209 D	59,113	32,656
602.027 VAN 310 OP	49,722	27,468
602.067 VAN 310	51,196	28,283
602.376 COMBI 307 D	54,865	30,194
602.377 COMBI 307 D	59,097	32,648
602.317 VAN 307 D OP	50,126	27,691
602.328 VAN 307 D OP	52,142	28,805
602.366 VAN 307 D	51,772	28,601
602.367 VAN 307 D	52,828	29,074
602.416 VAN 209 D OP	50,666	27,990
602.417 VAN 309 D OP	59,566	32,906
602.466 VAN 309 D	54,034	29,851
602.467 VAN 309 D	59,489	32,670
602.471 COMBI 309 D	61,719	34,096
602.472 COMBI 309 D	63,295	34,967
צ'מפיון מוטורס - פולקסווגן		
251061 מסחרי 1.9	32,300	17,844
251063 מסחרי 1.9 אוט'	35,163	19,425
251091 מסחרי TD	35,659	19,700
2510A2 מסחרי 2.1	35,266	19,483
253561 קומבי 1.9	34,691	19,166
253563 קומבי 1.9 אוט'	37,553	20,746
253591 קומבי TD	37,265	20,587
2535A2 קומבי 2.1	37,657	20,803
253595 קומבי TD סינכרו	55,691	30,766
2535A5 קומבי 2.1 סינכרו	55,185	30,487
245061 חד קבינה 1.9	31,518	17,412
247361 דבל קבינה 1.9	35,887	19,826
247363 דבל קבינה 1.9 אוט'	38,625	21,338
247391 דבל קבינה TD	38,427	21,229
2473A2 דבל קבינה 2.1	38,865	21,465
247395 דבל קבינה TD סינכרו	56,138	31,013
2473A5 דבל קבינה 2.1 סינכרו	56,226	31,062
255561 קראוול CL 1.9	38,943	21,514
255563 קראוול CL 1.9 אוט'	41,804	23,094
255591 קראוול TD C	40,001	22,098
2555A2 קראוול 2.1	40,419	22,329
2555A3 קראוול 2.1 אוט'	42,212	23,320
281062 אלטי 31 דיזל	47,697	26,350
291L62 אלטי 35 דיזל	49,743	27,480
291762 אלטי 35 בנזין	52,136	28,802
המשביר המרכזי - איווקו		
רכב משלוח 30.8 VAN/2800	47,368	26,163
משאית קלה 35.8 CHC/3200	48,727	26,919
ליאון גולדברג - שברולט		
CS10803 טנדר 4x2 ק. רגילה	36,171	19,982
CT10803 טנדר 4x2 ק. רגילה	42,649	23,561
CS10853 טנדר 4x2 ק. מורחבת	41,792	23,088
CT10853 טנדר 4x4 ק. מורחבת	47,113	26,027
CG21005 ואן קצר	43,416	23,985
CG21305 ואן ארוך	44,166	24,399
CG21306 ספורט ואן רגיל ZW9	47,170	26,059
CG21308 ספורט ואן מיוחד ZM2	52,262	28,863
יפאמוטו בע"מ - סובארו		
AUO4H טנדר 4x4 1800	21,779	10,884

כלכלה ועסקים

<u>מס הכנסה החליט לטפל ב:</u>

יבואנים, מורי דרך, מנהלי חברות, קרייני רדיו, מורים למוסיקה ורבנים

התבקשו להגיש למס הכנסה דו"ח מקוצר על הכנסותיהם ● המדובר ב־58 אלף נישומים

מאת צבי זרחיה

נציבות מס הכנסה החליטה "להתלבש" על שורת בעלי מקצוע, אשר רמת חייהם נראית לה גבוהה מדי ביחס להכנסותיהם. מדובר ביבואנים, מנהלי חברות, מורי דרך, קריינים ברדיו ובטלוויזיה, מורים למוסיקה, מלווי טיולים לחו"ל, רבנים ומשווקי תוצרת חקלאית.

58 אלף נישומים התבקשו לדווח על הכנסותיהם. שלטונות המס מבקשים לדעת האם לנישומים אלה יש "חלטורות" בנוסף לעבודתם הרגילה והאם העבודה הנוספת מדווחת על פי חוק. הפנייה אל הנישומים נעשתה לאחר איסוף נתונים בין מחשבי המכס, המע"מ, ומאגרי נתונים של משרדי ממשלה אחרים, שבו התברר כי לנישומים הללו רמת חיים גבוהה ביחס להכנסותיהם המוצהרות.

הנישומים יצטרכו עתה להסביר מאין הכספים למימון הוצאותיהם. כך למשל, לאחר בדיקת נתונים במחשב של משרד הרישוי, התבקשו כ־1,900 נישומים, שרכשו באחרונה רכב יוקרתי חדש, ששוויו מעל 20 אלף דולר, להסביר מהיכן יכלו לרכוש ולהחזיק רכב כזה.

שלטונות המס מבקשים הסברים גם מכ־16 אלף נישומים שנסעו לחו"ל בשנות המס 86־85' ושהו בחו"ל יותר מ־25 יום; מ־291 קריינים ברשות השידור וכן גם מ־197 מורים למוסיקה ושכירים באקדמיות למוסיקה ובתזמורות. שלטונות מס ההכנסה גם פנו אל 206 רבנים, עורכי חופות וקידושים בבקשה שידווחו על הכנסותיהם מעיסוק זה.

המשנה לנציב מס ההכנסה, אברהם צרפתי, אמר כי באמצעות קליטת נתונים ממוחשבים של משרדי הממשלה השונים, ניתן להרחיב את רשת הירוחים למס הכנסה. שכן, אפשר לגלות על מקורות הכנסה נוספים של נישום או על הוצאה כספית יוצאת דופן שלו.

צרפתי הוסיף כי בשנת 86', פנתה נציבות המס אל 42 אלף נישומים וביקשה מהם להגיש דו"ח מקוצר על עיסוק והכנסות. מתוך זה כ־10,513 נישומים הוכרזו כסרבנים לאחר שלא שיגרו את הדו"ח. 26,138 נישומים הגישו את הדיווח היתר היו לא רלוונטיים לטיפול.

בעד התאמה מלאה של דו"ח הרווח והפסד להשפעת האינפלציה

השיטה הנוכחית של התאמת הרווח להשפעת האינפלציה, המסתכמת בשורה אחת בלבד, אינה מאפשרת בדיקה או הבנה וניתוח של התוצאות, לכן דרוש השינוי

מאת יצחק סואריז ויאיר שלהב

המחברים נמנים עם סגל ההוראה בבית הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית.

גילוי דעת מס' 36, שהחל על חברות ציבוריות ב־31.3.85, הפך את הדו"חות הכספיים, המותאמים לשינויים בכוח הקנייה הכללי של המטבע, לדו"חות העיקריים והרחיב האינפורמציה הכלולה בהם, הן מבחינה חשבונאית והן מבחינות משפטיות אחרות. (לדוגמא נושא חלוקת דיווידנד) הדו"חות הנומינליים הפכו למשניים, הגם שבקטעים נרחבים (בעיקר דו"ח רווח והפסד) היעדר אינפורמציה בדו"חות המותאמים מחייה אותנו לדו"חות הנומינליים.

עם זאת, התאמת הרווח וההפסד הנומינלי להשפעת האינפלציה נערכת כמספר אחד או בשורה אחת. תוצאה זו נובעת מהתאמת מספר רב של סעיפי דו"ח רווח והפסד נומינלי וכן מהשפעת מבנה ההון והנכסים הלא כספיים. טכניקת התאמה זו, מונעת אינפורמציה חשבונאית בדבר מדידה ריאלית של סעיפי רווח והפסד השונים ביותר כמו: מכירות, שכר וכו'. חוסר הנתונים, מהיעדר אינפורמציה זו, מביא בצורה איטית ומשכת לגילוי אינפורמציה נוספת. כך לדוגמא, ממליצה לשכת רואי חשבון לתת מידע בביאורים בדבר היקף הפעילות של החברה, ובעיקר היקף המכירות. מידע זה על היקף הפעילות יכול להינתן גם במונחים כמותיים, לדוגמא: חישוב ההפרשה למסים הינו חריג בגילוי דעת 36 והוא נמדד בהתחשב בהשפעה האינפלציונית. דוגמא נוספת: על פי הוראות לדיווח כספי של המפקחת על הבנקים, נדרשים הבנקים לכלול בביאור, מדידה ריאלית של ההפרשה לחובות מסופקים.

אין ספק שהצגה זו של דו"ח רווח והפסד מותאם, תרמה לקושי הרב בהבנת הדו"חות הכספיים המותאמים. בעיני הקורא, המתכנה התאמת רווח והפסד לאינפלציה, כמעט בשורה אחת ללא אפשרות לבדוק, להבין ולנתח משמעותה.

ירידה בשיעורי האינפלציה

בתקופה של האטת קצב האינפלציה פוחתת החשיבות היחסית של התאמת דו"ח רווח והפסד בצורה מלאה בהשוואה להתאמת המאזן. התאמת המאזן מבוססת על שיעור אינפלציה בשנים קודמות ואילו התאמת נתוני רווח והפסד מבוססת בעיקר (למעט פחת והפחתות) על שיעור האינפלציה בתקופה השוטפת שהוא נמוך יחסית. (כמובן שיש גם מקרים אחרים בהם לשיעור האינפלציה בשנים קודמות השפעה מהותית על דו"ח רווח והפסד: לדוגמא: בחברה העוסקת בעבודות ארוכות טווח)

אולם, בגלל שתי סיבות עיקריות, חייב הדיווח על התוצאות העסקיות להינתן כשהוא מותאם לאינפלציה:

א. ההחלטות ביחס לשיעור האינפלציה בעתיד (לדוגמא: המשבר סביב אישור התקציב וציפיות לעלייה בשיעור האינפלציה בעקבותיו).

ב. החשיבות הבסיסית של דו"ח רווח והפסד. המאזן הינו אוסף של נכסים, התחייבויות והון שנצברו בתקופות שונות בחיי העסק ואילו דו"ח רווח והפסד מדגיש את פעולותיו של העסק בתקופה השוטפת.

בפועל מציגות חברות מסוימות כבר כיום, דו"ח רווח והפסד מותאם במלואו לאינפלציה. ברור שהתאמה מלאה של דו"ח רווח והפסד לכוח הקנייה הכללי של השקל כרוכה במקרים רבים באומדנים והערכות. אולם, מלבד אי דיוקים אלה, אמור דו"ח רווח והפסד מותאם במלואו להציג באופן נאות את פעילותה של הפירמה בתקופה הנדונה, ולאפשר קבלת אינפורמציה חשובה למשקיעים.

שיעור אינפלציה נמוך (יחסית) מקל על הביצוע הטכני של התאמת דו"ח רווח והפסד, וקטנה הסטייה כתוצאה מהאומדנים ששימשו להתאמת דו"ח רווח והפסד.

הוצאות מימון בדו"ח רווח והפסד מתואם

אחד הסעיפים החשובים והבעייתיים ביותר, בהתאמת דו"ח רווח והפסד, הוא סעיף הוצאות המימון. סעיף הוצאות המימון הוא חלק אינטגרלי כמעט של טכניקת התאמת הדו"חות הכספיים לאינפלציה והוא למעשה מקשר בין התאמת המאזן להתאמת דו"ח רווח והפסד לאינפלציה.

התאמת דו"ח רווח והפסד לאינפלציה נעשית בדומה להתאמת הסעיפים המאזניים, על פי זיקוף המועדים בפועל. כלומר, ההפרש בין הרווח המתואם שנקבע לפי ההתאמה המאזנית, לבין תוצאת התאמת תקבולים ותשלומים, לדו"ח רווח והפסד, נזקף לסעיף הוצאות המימון. תפקידו הטכני של סעיף הוצאות (הכנסות) המימון בדו"ח רווח והפסד המתואם הוא "מספר מאזן" יחד עם זאת סעיף זה מציג את הוצאות (הכנסות) המימון הריאליות שבהן עמדה הפירמה בתקופת הדו"ח.

ביטול המרכיב האינפלציוני של הוצאות (הכנסות) המימון בגין הפעילות השוטפת של הפירמה נעשה הן דרך התאמת הסעיפים השונים של דו"ח רווח והפסד — ביטול המרכיב האינפלציוני הגלום בהם, והן דרך השחיקה האינפלציונית בהתאמה המאזנית של פריטים כספיים הנובעים מפעילות שוטפת.

כלומר המרכיב האינפלציוני בהוצאות המימון כולל שני מרכיבים:

א. הוצאות מימון מפעילות רגילה (התאמת רווח והפסד ושחיקת פריטים כספיים).

ב. הוצאות מימון בגין פעילות השקעה (בעיקר השקעה ברכוש קבוע).

ההתאמה האינפלציונית אינה יוצרת הפרדה בין שני מרכיבים אלא מבטלת את המרכיב האינפלציוני הגלום בהם.

הוצאות (הכנסות) מימון ריאליות

טכניקת ההתאמה הנקוטה בגילוי דעת 36 מביאה בעקיפין שהפעילות השוטפת וההשקעה בנכסים מומנו על ידי הלוואות צמודות למדד ללא ריבית. ריבית ריאלית על הלוואות תוצג בדו"ח רווח והפסד מתואם כהכנסות (הוצאות) מימון. הוצאות (הכנסות) אלה יכולות לנבוע מפעילות שוטפת או מפעילות השקעה ברכוש קבוע. דו"ח רווח והפסד מתואם כפי שהוא מוצג כיום אינו יוצר הפרדה בין שני מרכיבים אלה.

לדעתנו, יש מקרים בהם אי ההפרדה בין שני מרכיבים אלה, עלולה ליצור הטיה מהותית בתוצאות מפעולות, ולכן מוצע לאפשר, לאותן חברות עתירות רכוש קבוע בהם הרכוש הקבוע ברובו הגדול לא מומן מהון עצמי והריבית הריאלית על פעילות השקעות הינה מהותית, מתן גילוי נפרד בגין מרכיבי הוצאות המימון הריאליות.

הסעיף "הוצאות מימון בגין פעילות השקעה" שונה במהותו מיתר סעיפי הרווח והפסד, זהו סעיף שאינו תפעולי, ונובע במישרין מצורת מימון ההשקעות לזמן ארוך.

מבחינה טכנית מדידת הוצאות המימון הריאליות בגין פעילות השקעה, מורכבת מהוצאות מימון — (הפרשי הצמדה וריבית) על הלוואות ששימשו למימון עודף רכוש קבוע והשקעות מעל ההון העצמי, בניכוי התאמה בגובה האינפלציה של עודף רכוש קבוע והשקעות אלה.

נעיר רק כי לצורך חישוב סעיף זה יש לכלול בהון העצמי את העתודה למסים בגין עודף רכוש קבוע זה. מובן, כי התוצאה יכולה שתהיה הן בחובה — כהכנסה, והן בזכות — כהוצאה, כאשר עודף הרכוש הקבוע מעל ההון העצמי מומן בהלוואות בריבית ריאלית חיובית.

הפרדת סעיף זה מיתר סעיפי הרווח והפסד תשרת שתי מטרות:

א. הפרדה בין רווח תפעולי שוטף לבין רווח שאינו תפעולי.

ב. אפשרות השוואה בין חברות בעלות מבנה הון שונה.

כלומר, שתי פירמות זהות לגמרי בפעילותן השוטפת, יציגו תוצאות תפעוליות שונות אך ורק בגלל צורת מימון הרכוש הקבוע. במקרים קיצוניים פירמה אשר מממנת השקעותיה ברכוש קבוע מהון עצמי לא תציג כלל הוצאות מימון ריאליות בשל השקעותיה. מאידך פירמה שממנת השקעותיה בהלוואות צמודות לדולר או למדד עלולה להציג הוצאות או הכנסות ריבית ריאלית. בעיה זו קיימת אמנם גם בדו"ח הנומינלי אולם היקף הבעיה אינו מהותי בהיעדר אינפלציה והיא גם נבלעת בתוך שאר העיוותים הקיימים בדו"ח רווח והפסד על בסיס נומינלי.

קיימת מגמה בחשבונאות בעולם להדגיש את הפעילות הרגילה ביחס לפעילויות אחרות, ולהציג פעילות זו בנפרד מיתר הפעילויות. מגמה זו באה לידי ביטוי לדוגמא — בהצעת גילוי הדעת האמריקאית בדבר דו"ח על השינויים באמצעים הנזילים. על פי גישה זו רצוי להפריד מרכיב הוצאות (הכנסות) מימון ריאליות על רכוש קבוע.

סיבה נוספת להפרדת הוצאות המימון הריאליות בשל השקעה ברכוש קבוע היא הדרך בה נעשית התאמת הרכוש הקבוע. התאמת עודף הרכוש הקבוע לעלות האינפלציה הינה טכנית ושונה מהערכה המבוססת על הערכת שמאי המשקפת את ערך השוק. במיוחד אמורים הדברים לגבי חברות "עתירות הון", כלומר שרוב רכושן הוא רכוש קבוע, ורכוש זה הוא רכוש ספציפי שקשה למימוש וקשה ביותר לקבוע את ערכו האמיתי של רכוש ספציפי זה, כך "שההכנסה" הנובעת מהתאמה זו אינה עומדת באותה רמת ודאות כיתר ההכנסות. בעיה זו מתחדדת כאשר הרכוש הקבוע ממומן בהלוואה זולה, לדוגמא, הלוואה דולרית בשנת 1986. ההלוואה מותאמת לעליית הדולר בעוד הרכוש מותאם לעליית המדד, לדעתנו רווח זה הנובע מהבדלי ההתאמה, שונה במהותו מרווחים חשבונאיים אחרים.

ההתאמה האינפלציונית אינה משנה עקרונות חשבונאיים מקובלים, חברה המעריכה את ה"שווי לעסק" של הרכוש הקבוע בפחות מעלותו כשהוא מותאם לאינפלציה, אמורה להפחיתו עד לסכום שנקבע כשווי לעסק. אולם בפועל הערכת שווי הרכוש לעסק היא קשה. רוב החברות בארץ מתאימות את עלות הרכוש הקבוע לאינפלציה בצורה טכנית וללא השוואה לשווי הרכוש הקבוע (בניגוד לטיפול במלאי).

ואכן, לשכת רואי החשבון קבעה במפורש בגילוי דעת מספר 36, כי יינתן גילוי בכל דו"ח כספי לכך "שהערכים המותאמים, שלפיהם מוצגים נכסים לא כספיים לפי גילוי דעת זה, אינם מייצגים בהכרח את שוויים של אותם נכסים, בשוק או לעסק, אלא רק את העלות המותאמת, על פי השינויים בכוח הקנייה של המטבע".

להפרדת הוצאות המימון לשני המרכיבים העיקריים עשויה להיות השפעה מהותית ביותר על הרווח/הפסד של חברות רבות עתירות רכוש קבוע, אשר אינו ממומן בהון עצמי. תשומת לב למבנה ההון של הפירמה תגלה במקרים מסוימים כי חלק מהרווח (המתואם) נובע מהתאמת רכוש קבוע אשר הערכת שוויו ותנאי מימושו מוטלים בספק, ההפרשה המוצגת תתרום ולו במעט לטיפול זהיר בהתאמת נכסים לא כספיים.

אפשרות למחיקת מניות חילן מהבורסה

מאת יהודה שרוני

דירקטוריון הבורסה אישר בישיבתו מסוף השבוע את המשך הפסקת המסחר במניות חברת המחשבים חילן, לאחר הדיווחים שהתקבלו על מצב הסחירות במניה. הדירקטוריון יקיים בישיבתו הקרובה דיון בעניין המשך רישום המניות למסחר בבורסה. יש לציין כי נושא מחיקת המניות מהרישום למסחר הוכנס "בדלת האחורית" מכיוון שמה שהסעיר את הבורסה באחרונה, היא הקצאת המניות הפרטית בחברה, בלי לקבל על כך את אישור הבורסה.

דירקטוריון הבורסה גם אישר בסוף השבוע את המתכונת החדשה המוצעת להגשת דוחות כספיים חצי שנתיים. גם הצעת מחלקת המסחר בבורסה לפתרון בעיית הסחירות במניות דלי סחירות אושרה.

על פי ההצעה, תפנה הנהלת הבורסה לחברות שמצב הסחירות בניירות הערך שלהן אינו תקין, ותבקש מאותן חברות לפעול לשיפור רמת הסחירות, בין אם באמצעות מכירות בעלי עניין, או באמצעות הנפקה. אם החברות לא ייענו לדרישת הבורסה, יועבר המסחר בנייר הערך למסגרת המסובכת, או לחילופין למסור אותו לשבוע. הנהלת הבורסה תהיה חייבת להביא מראש לאישור הדירקטוריון, כל פנייה לאחת החברות הפרובלמטיות.

בנק לאומי יוצא בתכנית חסכון חדשנית

בנק לאומי יוצא מחר בתכנית חסכון חדשנית בשם "כספי כל רגע". תנאי להצטרפות לתכנית, הוא פתיחת תכנית חסכון "כוח תשואה" לתקופה שבין שנתיים וחצי עד חמש שנים, המעניקה ריבית של עד 4.25 אחוז לשנה.

לקוח שיצטרף לתכנית, יוכל לקבל בתום 3 חודשים ממועד ההפקדה ועד 3 חודשים מתום מועד החסכון, הלוואה צמודה בגובה מחצית סכום החסכון המשועבד. ההלוואה תינתן לתקופה של עד 4 שנים, בתשלומים חודשיים, או לתקופה של שנתיים לפירעון הקרן בסכום אחד. הריבית על ההלוואה תהיה צמודה ושיעורה יהיה 4.25 אחוז לשנה.

בנק לאומי יודיע כי המבצע הנוכחי יהיה לתקופה מוגבלת בזמן.

העורך: נחמיה שטרסלר

החלטות תמוהות של דירקטוריון הבורסה

מאת יהודה שרוני

החלטת דירקטוריון הבורסה מסוף השבוע, לחדש החל ממחר את המסחר במניות הפניקס, סותרת את העמדה העקרונית של הנהלת הבורסה בנושא הפסקת מסחר, לפיה אין לסחור בנייר ערך על בסיס של מידע חלקי.

מי שיסחור במניות הפניקס, יעשה זאת על בסיס מידע חלקי ביותר, על רקע המידע המופיע בכתב התביעה שהוגש נגד הפניקס ומשפחת חכמי, ואמינות הדוחות הכספיים של החברה.

המצדדים בחידוש המסחר טוענים כי כל המידע הנוגע לחברה כבר פורסם ואין סיבה שלא לחדש את המסחר. אך אם כך הדבר, מדוע לא מורה דירקטוריון הבורסה להנהלה לחדש את המסחר בניירות ערך אחרים שבהם הופסק המסחר מסיבות חמורות הרבה פחות?

מדוע לא מחדשים למשל את המסחר במניות עדיף הבינלאומית? היא רק שהתבררה האם רוסקו לא עמדה בהתחייבותה לצאת בהנפקת רכש למניות, שבידי הציבור.

המדוע שלא לחדש את המסחר במניות ואלב מקוקרקס, למשל? הדי ההאשמות לכאורה נגד יוסף חכמי (דודו של יוסף חכמי מהפניקס) בדבר הוצאת כספים מהחברה ידועים לציבור, וגם הסיבות לאי פרסום הדוחות הכספיים של החברה פורסמו כבר בתחובה בכלי התקשורת.

<u>עלילות המשלחת הכלכלית בניו יורק (ג')</u>

משרד התעשייה פותר בעיות

מאת אבי בנאור

ניו־יורק

פרשת הצבתו של ראובן שלום כעובד מקומי במשרדי המשלחת המסחרית של ישראל בניו־יורק ואישורי התשלומים החריגים לא היו המצאה חדשה של משרד התעשייה. אחד המקרים המפורסמים היטב את שיטת "יהיה בסדר" הוא מקרה גילה שנהר.

שנהר היתה כלכלנית במשרד התעשייה בירושלים. היא עבדה בחטיבת המתכת ורצתה לצאת לייצג את המדינה בארה"ב, אבל ועדת המינויים שאליה פנתה בשנת 1984 דחתה את מועמדותה.

באותה תקופה התברר לגב' שנהר שבתה הקטנה סובלת מבעיה רפואית המחייבת קבלת טיפול בארה"ב. היא פנתה להנהלת המשרד והצליחה לשכנע את מנכ"ל המשרד דאז, יהושע פורר, לאפשר לה לצאת לארה"ב ולעבוד במשרדי המשלחת המסחרית בניו־יורק במעמד של עמ"י (עובדת מקומית ישראלית). זאת, מתוך הנחה שבשנת 1985 תאושר סופית מועמדותה לקבלת משרה של שליחה לכל דבר.

פורר עשה זאת ואכן התקבלה לעבודה במשרדי המשלחת, וקיבלה את שכרה לפי דרגה 7 שהיא הדרגה הגבוהה ביותר המשולמת במעמד זה. השכר: כ־1450 דולר לחודש. חבריה למשלחת מספרים, כי אף שנמצא לה מקום במשרדי המשלחת, לא היה לה במשך תקופה ארוכה שום תפקיד מוגדר וחלק ניכר מזמנה (קשה להאשים אותה) הוקדש לטיפול בבתה.

שנהר ניסתה בינתיים להתמנות לכמה מהתפקידים שהתפנו במשלחת, ובין השאר לתפקיד של סגנית הנציב המסחרי או סגנית הממונה על קניות־הממלק. אך לשווא, שכן ועדת המינויים חזרה ודחתה את מועמדותה, ומהארץ נשלחו שליחים חדשים למלא את המקומות שהתפנו בניו־יורק. מה עושים, תהרים הביתה? ודאי שלא. עובר זמן ומשרד התמ"ת מחליט לשבץ את שנהר בתפקיד של ממש ולמנותה אחראית לטיפול בענף המתכת במשלחת. בינתיים גם התחלפו המנכ"לים ולתפקיד התמנה יורם בליזובסקי. חילופי המנכ"לים עודדו את גברת שנהר לנסות ולהרשם את מאמציה לזכות במינוי של שליחה, אך הפעם הנהלת המשרד אף לא הגישה אותה בפני ועדת המינויים.

חוזרים הביתה? לא ולא. משרד התעשייה הרגיב פתרון־לאשר לשנהר החזר בעבור תשלום שכר דירה בגובה של כ־700 דולר לחודש וכן החזר הוצאות, הסך הכל תוספת של כ־1000 דולר לחודש למשכורת. כיום משתכרת שנהר כ־2500 דולר לחודש.

מבקרי המינוי של שנהר במשלחת המסחרית בניו־יורק מודעים לעובדה שמדובר בבעיה אישית קשה, אבל מציינים שאי־קודים ועקיפת חוקים אינם הדרך לפתור בעיות אישיות במשטר מתוקן.

כתבה אחרונה בסדרה

הרפורמה בתוכניות החיסכון תקועה עקב אי קיומה של ועדה מייעצת בבנק ישראל

מאת יהודה שרוני

האוצר אינו יכול לפעול לקידום הרפורמה בשוק ההון, בגלל אי קיומה של ועדה מייעצת בבנק ישראל. אחד מצעדי הרפורמה שתכנן האוצר, הוא הגדלת חלק ההשקעה החופשי של תכניות החיסכון צמודות המדד, מ־25 אחוז ל־50 אחוז ובתכניות הדולריות ל־25 אחוז.

תקנות הנזילות של בנק ישראל מחייבות את אישור הוועדה המייעצת לכל שינוי באחוזי ההשקעה החופשיים של תכניות החיסכון, כשמדובר בהגדלה מעבר ל־25 אחוז. אולם, הוועדה המייעצת בבנק ישראל לא קיימת זה כשנתיים, עקב חילוקי דעות פוליטיים על איוש משרת היו"ר.

בינתיים נודע כי חילוקי הדעות בין הבנקים לבין האוצר בנוגע לסוגיית הפרוחים על תכניות החיסכון הצמודות לסל המטבעות נפתרה, ונראה כי הבנקים יפעילו תכניות חיסכון מסוג זה בקרוב.

האוצר מקדם בינתיים את הצעדים האחרים של הרפורמה, כמו ביטול סמכות האוצר לאשר הנפקות של פירמות עסקיות, והנפקת אגרות חוב לתקופות ארוכות.

סבירות נמוכה להנהגת ביטוח חבות המוצר במסגרת ממלכתית

המפקח <u>על הביטוח: אין בעיה להשיג ביטוחי חבות</u>

מאת יהודה שרוני

הסבירות להנהגת ביטוח חבות מוצר במסגרת ממלכתית, נראית בימים אלו קלושה. ביטוח חבות המוצר נדרש בעיקר עבור חברות עתירות יצוא (בעיקר לארה"ב), המבקשות לבטח את עצמן בגין תביעות אפשריות של לקוחות. התביעות הן על נזקים הנגרמים בגין שימוש במוצר ששווק על אותן חברות. שר המסחר והתעשייה, אריאל שרון, האשים בשבוע שעבר את האוצר בסחבת בהפעלת הנהגת הביטוח מסוג זה, בניגוד לסיכומים שהושגו לדבריו עם ראש הממשלה.

נודע כי בחודשים האחרונים התקיימו כמה דיונים הנוגעים לאפשרות הנהגתו של ביטוח זה באמצעות החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ, או באמצעות פול של חברות הביטוח. אפשרות זו ירדה מהפרק נוכח נתונים שהתקבלו באוצר מפירמות תעשייתיות שונות. במהלך חודש ינואר, לפיהם אין בעיה בהשגת ביטוחים כאלו בחו"ל. אותן חברות, כמו קונסורן כור ומפעלי הקיבוצים, הודו עם זאת שתעריפי הביטוח שם יקרים יחסית.

יהודה דרורי, המפקח על הביטוח מסר כי בעיית ביטוח חבות המוצר אינה ממלכתית, ולכן הסבירות להפעלת ביטוח במסגרת זו היא נמוכה.

"אנגלו סכסון" תמכור 500 דירות בבעלות קופת חולים

מאת יהודה שרוני

סוכנות התיווך אנגלו סכסון, זכתה בשבוע שעבר במכרז מטעם קופת חולים, למכור 500 דירות מגורים הכוללות 1200 חדרים. הדירות שיוצעו למכירה הן בפתח תקווה, באר שבע, כפר סבא ורחובות. מחירי המינימום של הדירות ייקבעו על ידי שמאים מוסמכים.

על פי ההסכם, על הדירות להימכר בתוך 13 חודשים מיום חתימת ההסכם בין שני הצדדים, כאשר זכות ראשונה לרכישה תינתן לדיירים הנוכחיים שכולם עובדי קופת חולים, ולעובדים אחרים של הקופה, הם אף יקבלו משכנתאות מיוחדות לצורך זה.

דוד בלומברג, מנכ"ל אנגלו סכסון, מעריך כי מכירת הדירות עשויה להניב סכום של 15 מיליון דולר.

ממשיכים לחקור קרטלים

מאת צבי זרחיה

הממונה על ההגבלים העסקיים במשרד התעשייה והמסחר, מנהל בימים אלה חקירות נוספות בחשד להתארגנות בלתי חוקית של יצרנים וגורמי שיווק במשק שעברו על חוק ההגבלים העסקיים.

בעקבות חקירה שניהל הממונה הורשעו בשבוע שעבר בבית משפט השלום בתל־אביב, מפעלי השמנים "שמן", "עץ הזית", "יצהר" ו"רשית בית", בכך שניסו בתיאום לצמצם את האשראי לרשתות השיווק בקשר למכירת שמן מאכל. על ידי כך יצרו הסדר כובל. זהו המקרה השני בשבוע שעבר שבו הורשעו גורמים במשק ביצירת קרטל לא חוקי. קודם לכן, הורשע איגוד האופטומטריסטים שמנע מתן הנחות על ידי חברי ארגונו.

סמינר בינלאומי ראשון בישראל

עיבוד מקבילי

PARALLEL PROCESSING

תיאוריה, ארכיטקטורה ומוצרים

מלון שרתון ת"א, 10-11.3.87

המרצה: המומחה העולמי

<u>פרופ' הווארד סיגל</u>

אוניברסיטת פרדיו ארה"ב

לפרטים, בא לפגוש עוד היום

למרכז ההדרכה של אנשים ומחשבים

טל. 287560, 03-295148

די.אי.סי ניהול ומימון בע"מ

הודעה על שיעור ריבית על סטוק איגרות חוב 1991־1997 – סידרה 177

ניתנת בזה הודעה, כי בהתאם לקביעת הנאמנים לסידרת אגרות סטוק חוב 1991־1997, מס. 177, שיעור הריבית שתשאנה אגרות החוב בתקופת הריבית, המתחילה ביום ה־1 במארס 1987 ומסתיימת ביום ה־31 באוגוסט 1987 יהיה 715/16% לשנה דהיינו 331/32% לתקופה של חצי שנה.

הסתדרות מדיצינית הדסה

מרפאות הדסה ירושלים יופעלו על ידי מומחים בתחומי הרפואה השונים בתל־אביב.

הנהלת הסתדרות מדיצינית הדסה החליטה להקל על חולים המתגוררים מחוץ לירושלים ולאפשר להם לקבל יעוץ, מעקב או טיפול באזור הקרוב יותר למקום מגוריהם.

<u>יכובדו הפניות של קופות החולים</u>

התשלום עבור ביקור במרפאה הציבורית – 10–17 ש"ח, בהתאם לתעריף הארצי שנקבע ע"י משרד הבריאות.

מרפאות הדסה – בית הרופאים – מדיכלל, רחוב ריינס 18, תל־אביב

בימים א'–ה'. שעות הקבלה: 2.00–5.00 אחר־הצהריים.

לקביעת תור וקבלת מידע נוסף נא להתקשר לטל' 03־228812

חולים המעוניינים להתקבל אצל רופא מסוים, יוכלו לעשות זאת במסגרת שר"פ הנהוגה בהדסה.

טלפונים – בירושלים: 02־446335 – 02־422287 ובתל־אביב: 03־228812.

משרד התקשורת

החל מהיום, יום ראשון ל' בשבט התשמ"ז (1.3.1987)

עולים תעריפי הדואר בשעור של 15% בממוצע

ואלה התעריפים החדשים:

מכתב רגיל בארץ עד 20 גר' — 0.25 ש"ח

גלויה למשלוח בארץ — 0.25 ש"ח

חבילה עד 3 ק"ג — 3.00 ש"ח

חבילה לחיילי צה"ל עד 3 ק"ג — 1.50 ש"ח

מברק רגיל בארץ (10 מילים ראשונות) — 4.00 ש"ח

דואר רשום — 1.00 ש"ח

<u>**משלוח דואר לחו"ל בדרך הים והיבשה**</u>

מכתב עד 20 גר' — 0.40 ש"ח

גלויה — 0.25 ש"ח

משלוח צרור קטן עד 100 גר' — 0.90 ש"ח

<u>**משלוח דואר לחו"ל בדרך אויר**</u>

מכתב לאירופה עד 10 גר' — 0.40 ש"ח

מכתב לארה"ב — 0.50 ש"ח

אגרת אויר — 0.35 ש"ח

גלוית אויר — 0.30 ש"ח

פרטים על יתר התעריפים של שירותי הדואר ניתן לקבל בכל בתי הדואר והסניפים בארץ.

תעריפים אלו נקבעו בתוקף סמכויותיהם של שר האוצר ושר התקשורת לפי סעיף 7 (א) (1) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ה־1985.

שר התיירות

צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בתי מלון) (תיקון מס' 8), התשמ"ז־1987

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 5 ו־6 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח־1957(1), ולפי סעיף 15 (א) (1) לחוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה־1985(2), אני מצווה לאמור:

תיקון התוספת הראשונה 1. בתוספת הראשונה לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בתי מלון), התשכ"ד־1967(3), במקום הטבלה יבוא:

טור א' פריטי תקרובת	טור ב' דרגת בית המלון: 1־2 כוכבים, בכל הארץ	1־2 כוכבים, באילת	3 כוכבים, בכל הארץ	3 כוכבים, באילת	4 כוכבים, בכל הארץ	4 כוכבים, באילת	5 כוכבים, בכל הארץ	5 כוכבים, באילת
סודה	0.80	0.75	1.00	0.95	1.20	1.15	1.50	1.45
בקבוק קולה/שוופס	1.40	1.35	1.60	1.55	1.70	1.60	2.00	1.90
כוס מיץ טרי	1.20	1.15	1.40	1.35	1.60	1.55	1.80	1.70
בקבוק בירה גולדסטר	1.60	1.55	1.80	1.70	2.00	1.90	2.30	2.20
בקבוק בירה מכבי	1.80	1.70	2.00	1.90	2.20	2.10	2.60	2.50
בקבוק בירה נשר	0.80	0.75	1.00	0.95	1.20	1.15		
ספל תה/קפה	1.40	1.35	1.60	1.55	1.80	1.70	2.00	1.90
ספל קפוצ'ינו	2.00	1.90	2.20	2.10	2.40	2.30	2.60	2.50
עוגה	2.00	1.90	2.50	2.40	3.00	2.85	4.00	3.80
בקבוק יין סטנדרטי (75 ס"ל)	7.95	7.65	8.95	8.60	[illegible]	9.55	11.95	11.45

תחילה 2. תחילתו של צו זה ביום ל' בשבט התשמ"ז (1 במרס 1987)

י"ז בשבט התשמ"ז (17 בפברואר 1987)

אברהם שריר

هكذا من الأهل

מכתבים למערכת הארץ

שמיר פוגש היסטוריה

מן המפורסמות שכל ראש מדינה המבקר בארה"ב מתייצב בפני הציבור בתוכנית היוקרתית "פגוש את העיתונות". ראש הממשלה יצחק שמיר הגדיל לעשות והתייצב גם בפני ההיסטוריה. כפי שמדווח כתב "הארץ" בני לבנאו, אמר שמיר בלוס אנג'לס כי "ועידת שלום בין־לאומית אולי עבדה במאה ה־19 כשהמעצמות הקולוניאליות כפו את רצונן על המדינות הנאסליות בכל קצים והמזרח התיכון, אבל בימינו לא זכו מאמצים מעין אלה להצלחה".

ראש הממשלה אולי צודק, זו שאלה היא בה האלטרנטיווה להסדר. האם שלטון על עם אחר כן זכה להצלחה בימינו?

עשרות מדינות, החל מאלה שבן סקנדינביות, שומו לעצמאות ולייבא מארים בעשורים האחרונים. וכן ה"הצלחה" בקפריסין, בצפון אירלנד, בסרי־לנקה, ובארץ הבסקים. מכירות שראש הממשלה אולי בקי בתולדות המאה ה־19, אבל ספק רב אם הוא למד משהו מתאוריית המאה ה־20.

תל־אביב זהית גולן

*

הצהרתו של ראש־הממשלה, יצחק שמיר, כאילו ועידות בין־לאומיות הועילו רק במאה ה־19 ("הארץ", 21.2) אינה עומדת במבחן העובדות, אפילו בדבר הסכסוך הנוכחי באזורנו. שמיר שכח למשל, את ועידת ז'נווה, שבה נחתם בינואר 1974 הסכם הפרדת הכוחות בין ישראל ומצרים, בהשתתפות שרי החוץ של ישראל, מצרים, ירדן, ברה"מ וארה"ב ומזכ"ל האו"ם.

גם עמדתו של שמעון פרס, המחייב לכאורה ועידה בין־לאומית אך מרוקן אותה מתוכנה הממשי, אינה שונה במהותה מעמדת הליכוד. היא אולי מעט יותר מתוחכמת ממנה. כי מי שרוצה להכתיב לצד השני את נציגותו, ומסרב להכיר בנציגותו המוסכמת והלגיטימית – אין לו עניין אמיתי בשלום, בדיוק כשם שמי שאינו רוצה להכיר בישראל אינו רוצה בשלום.

נכונותו של אש"ף להשתתף, עם מדינת ישראל, בוועידת שלום בין־לאומית, פירושה שעצם השתתפותו בוועידה כזו עם נציגותה הרשמית של ישראל היא הכרה דה־פקטו בישראל, על בסיס של הדדיות.

קיומו של קונצנזוס בין־לאומי הולך ומתחזק בעניין כינוסה של ועידה בין־לאומית. אסור שיטשטש את מהות העניין: השגת הסכם בר־קיימא, שיכלול זכויות ריבוניות לכל העמים באזורנו. הסכם כזה מחייב דרכים קונסטרוקטיביות שיבטיחו את הצלחתו. תנאי מוקדם לכך הוא הרכב מאוזן של משתתפי הוועידה, החייב לכלול את כל הצדדים המעורבים בסכסוך, וכן את ארה"ב וברה"מ.

ירושלים יורם רוזלר

*

גדולתו של מנהיג נמדדת ביכולתו להתמודד עם מצבים לא צפויים מראש. על יצחק שמיר היה להתאים את תגובתו לעמדתו הרשמית של שולץ ביחס לכינוס ועידת שלום בין־לאומית, ולומר כמה משפטים בלתי מחייבים, כגון "ישראל תעשה כל שביכולתה להביא שלום לאזור" וכו'. בפגישה סגורה עם שולץ היה יכול לומר דברים נוקבים יותר.

הסצינה ששודרה לרחבי תבל, שבה נראה שר חוץ של מדינה גוססת, דוחה על הסף את עמדת שר החוץ של המעצמה הראשונה בעולם, היתה מגוחכת, מביכה, ולא הוסיפה לנו כבוד.

חיפה אסף תבור

לקחי דמיאניוק

פולס מסיים את מאמרו "משפט דמיאניוק בשדרוג" ("הארץ" 20.2) במלים: "שואת יהודי אירופה חייבת להוכיח לאיזו רעה של שפלות עלולה להביא בכל מקום, תורה גזענית אשר מצדיקה בעיני העולם אפליה ודיכוי כלפי מגזרי חברה המתוארים כשונים או כנחותים עד מבטן ומלידה".

היות ופולס מוסיף שהדבר נכון "בכל מקום", יסכים אולי עמי שהיום אין עוד מקום בעולם את הנדונה יותר מאשר דרום אפריקה, המדינה היחידה בעולם שבה מתגים חוקי גזע, המלווים בכל ההסברים והצידוקים שנשמעו על ידי הנאצים כאשר חוקקו הם חוקי גזע נגד היהודים.

איך להסביר, שאנו, יהודי ישראל, בניגוד ליהודי ארה"ב ואירופה, נוהגים כלפי ממשלת דרום אפריקה מי באדישות מי באהדה?

ד"ר אלישיב גוימן

ירושלים

הציבור רשאי להחליט באיזה יצירות אמנות הוא רוצה לחזות

הדריאן מרים נוצק ("הארץ", 26.2) בשם חופש האמנות כנגד הביקורת שיש לי על ציור הקיר ההולך ומושלם בכניסה הראשית לאוניברסיטת חיפה. דומני שהוא לא הבין את עיקר ביקורתי.

אני מניח שמדובר ביצירת אמנות מהגדולות שנוצרו בישראל; אני גם מניח כי כוונת האמן היא לתקן את החברה וכי הצליח לתת ביטוי נאמן לתחושותיו העמוקות כיצד משתקפת בעיניו החברה כיום.

למרות זאת, יש הבדל מהותי ועקרוני בין ציור המוצג בתערוכה לבין ציור שהוחלט להציגו דרך קבע על קיר של מוסד להשכלה גבוהה.

כשם שיש לדגול בחופש האמן יש גם לדגול בחופש הציבור להחליט באיזה יצירות אמנות הוא רוצה לחזות. הצבת ציור קיר ענק בכניסה הראשית של אוניברסיטת חיפה יחייב ציבור רחב לחזות בו מדי יום, ללא שיהיה לו חופש הבחירה.

ציור הקיר באוניברסיטת חיפה: הזכות להחליט

האוניברסיטה בחיפה אינה גם מוסד ציבורי בבעלות פרטית. היא מוסד ציבורי בבעלות כלל משלמי המסים. כשאוניברסיטה מחליטה על הצבת ציור היא מאמצת אותו לא רק בגלל ערכו האמנותי אלא גם בשביל תכניו.

ד"ר אוריאל לין

חיפה

שפוך חמותך

ב"הארץ" (25.2) התפרסם מכתבו של ברוך ששון, המעמיד את רבקה מיכאלי על טעותה כאשר שאלה את האתיופי "מה אומרת חמתך" במקום לומר "חמותך". טעות זו אינה בלתי־נפוצה ובאחרונה אף זכינו לשמוע אותה יוצאת מפיו של שר בממשלת ישראל.

אנטון שמאס, בלשונו החדה והלגלגנית, כתב ב"כל־העיר" הירושלמי (30.1) כיצד הופיע שר האוצר משה שחל על מרקע הטלוויזיה והתבטא פעמיים כך: "חמותי ז"ל הכינה ארוחה, רגל קרושה". ו"לזכותה של חמותי ז"ל אני חייב להגיד".

קראתי את דבריו של שמאס ופני הסמיקו מבושה.

יצחק שלום

ירושלים

קולנוע / רחל גורדין

להנט מלקי ודקסטר גורדון — "אריה עייף", בדרך להרס עצמי

רק לאוהבי ג'אז

"דקה לחצות", קולנוע תכלת, ת"א

"דקה לחצות" (במקור: "בסביבת חצות" — שם השאול מלחן ג'אז מפורסם) הוא סרט לאוהבי ג'אז. מי שבא לראותו עם נשימה ארוכה, ובכוונה להתרווח בכיסא להאזין לביצועים יפהפיים של ג'אז — ייהנה גם מהופעתו הדרמטית של נגן הסקסופון הכושי דקסטר גורדון, גם מן הצילומים המפורטים־כחולים של פריס באמצע המאה, וגם מן הקצב שאינו נחפז, כמרומה, לשום מקום. האחרים עלולים לסבול ולהשתעמם במהלך הסרט הארוך (למעלה משעתיים).

כמו במשפט של ג'אז — גם כאן יש קטעים ארוכים שבהם לא קורה שום דבר דרמטי או מקורי. ולפתע — פנינה. "מעניין איך העולם אינו מונח בתוך שום דבר. יש לב ונשמה בתוכך". תינוקות מונחים ברחם אימותיהם. דגים — במים. אבל העולם אינו מונח בתוך שום דבר", תוהה נגן הסקסופון האלכוהוליסט על הוויות העולם, בתוך שיחה סתמית עם מעריצו הצרפתי.

זה אינו סרט עלילתי רגיל. הכל סובב סביב הביצועים המוסיקליים. העלילה שבתוכה הם מוצגים. מה שיש כאן מן העלילה — מיותר לגמרי. נראה כאילו טברניה הצרפתי ביקש להתפשר עם הקולנוע האמריקאי, שבמסגרתו נעשה הסרט. הסיפור — אודות הקשר המיוחד בין אמן ג'אז גדול, בעיצומו של תהליך הידרדרות והרס־עצמי, ובין מעריץ צרפתי המקדיש את חייו לשיקומו — מטופל באורח בנלי לגמרי. בניגוד לסרט אחר על ג'אז שהוצג עתה בארץ — "שבוע" ההונגרי, שכולו בנוי לפי רוח הג'אז — "דקה לחצות" הוא סרט שאינו "הולך עד הסוף". המסגרת הסיפורית אינה מספיקה כדי למשוך קהל שאינו מאוהבי הג'אז, ואילו לאלה האחרונים היא רק תפריע, מאחר שהיא משבצת את האירועים המוסיקליים במשפט כיאורגן, עם התחלה, סוף, אמצע, החוקיות של סרט.

בסוף שנות החמישים ותחילת שנות השישים היתה ערגה לג'אז השחור בפריס. הגדולים בנגני הג'אז האמריקאים גלו לפריס, שם מצאו את הלב בהערצה על ידי קהל. שדי את המוסיקה שלהם. "המוסיקה שלך שינתה את חיי", מתוודה המעריץ הצרפתי בסרט בפני נגן הסקסופון, "בכותר התולדות לקרוא את שירי המבר". דמות המוסיקאי בסרט מורכבת מדמותו של פסנתרן הג'אז באד פאואל ומזו של נגן הסקסופון לסטר יאנג. הסגנון — סגנונו של יאנג. הסיפור — סיפור חייו של פאואל. השחקן המגלם את הדמות אינו שחקן מקצועי, אלא נגן הסקסופון המצוין גורדון דקסטר, שבעצמו בילה זמן מסוים על הגדה השמאלית של הסיינה. דקסטר מגלם את הדמות באותנטיות שאינה יכולה להיות מושגת על ידי מקצוענים בלבד. קולו הצרוד הניחר, עפעפיו השמוטים, הצליל המתנגן של דיבורו, הגמלוניות העדינה של תנועותיו, יוצרים נוכחות מעוררת אהדה והרשימה. כשהוא צועד ברחובות פריס, ענק המחפש מזור לייסוריו, ובמרחק כמה צעדים מאחוריו נגרר הצרפתי הקטן (פרנסואה קלוזה), חרד לו ומבקש לגונן עליו — הוא אכן נראה כ"חורבה גאה" או כ"אריה עייף, שבע קרבות", כפי שהגדירו אותו מבקרים.

ברטרן טברניה הוא בעיקר במאי של אווירה. סרטו "שבוע של חופשה" אמנם היה סרט שבמרכזו יחסים בין אנשים, אך סרט אחר משלו שהוקרן בארץ, "יום ראשון בכפר", היה כולו סרט של אווירה פסטורלית שליווה. ב"דקה לחצות" משחזר טברניה את האווירה של מועדוני הג'אז בפריס של אותה תקופה. מסייעים לו בכך גורדון דקסטר והמוסיקאים האחרים המופיעים לצידו: הרבי הנקוק, שגם כתב את המוסיקה לסרט, בובי האצ'רסון, בילי היגינס, ג'ון מקלולין, פייר מישלו ורבים אחרים. שיר של בילי הולידיי מבוצע בבישורון ע"י הזמרת סנדרה רייבס־פילפס. ביצועים מוסיקליים אלה עושים את הסרט שווה בראיה ובשמיעה.

הארץ ממליץ

תל־אביב

סרטים מיוחדים

קיץ (לב 1) — סרט רגיש של אריק רוהמר ("ירח מלא בפריז") המתאר את חופשת הקיץ של נערה פריזאית הסובלת מבדידות. הרבה שיחות, דמויות אמיתיות ומשחק מצוין.

כס הדמים (פריז) — גירסתו של קורוסאווה ל"מקבת" נעשתה בשחור־לבן ב־1957. יפה מאוד מבחינה חזותית.

ג'ינג'ר ופרד (הקולנוע) — פליני עורך חשבון עם הטלוויזיה, בעזרת ג'ולייטה מאסינה ומרצ'לו מסטרויאני, בסיפור על צמד רקדני סטפס מזדקנים.

שיחות מלוכלכות (דיזנגוף 2) — סאטירה קטנה שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

סרטים טובים

חנה ואחיותיה (שחק) — קומדיה נדירותית של וודי אלן, על יחסים משונים בתוך משפחה אחת. חום, הומור ואופטימיות. נעים.

שתי אצבעות מצידון (המחזיה הישראלית) — קורותיו של יחידת חי"ר קטנה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהיא משתקפת בעיני החייל הפשוט. בבימויו של אלי כהן.

מונה ליזה (דיזנגוף 3) — גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורה עזה, ב"סרט אפל" של ניל ג'ורדאן. משחק מצוין של בוב הוסקינס.

סרטי בידור

קרוקודייל דנדי (רקל) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח המאוהב בעיתונאית אמריקאית בערבה האוסטרלית. התמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, ובאהבתו.

ג'ק פלאש המקפיץ (גת) — עובדת מחשבים בבנק נקלעת לעלילת ריגול מסתורית ומשעשעת, בכיכובה של ווּפי גולדברג המלאה חיוניות.

מלקולם (חן 3) — סרט אוסטרלי חביב, על אוטיסט המבצע שוד בנק באצבעות שלטרחוק ומאפרות. משחק טוב.

ג'שוע אתמול והיום (חן 2) — סיפור חייו של בחור יהודי טוב, שאביו גנגסטר ואמו עורכת מסיבת סטריפטיז במסיבת הבר־מצוה שלו. סרט קצבי של טד קוצ'ף.

ירושלים

המכבסה היפהפיה שלי (סמדר) — סרטו של סטיבן פרירס עוסק בחיי משפחה פקיסטנית בדרום לונדון, ונוגע בקשר שבין מעמדות וגזעים, מין ופוליטיקה.

קרוקודייל דנדי (אור 1) — ראה רקל ת"א.

חיפה

חנה ואחיותיה (אמפיתיאטרון) — ראה שחק ת"א.

המכבסה היפהפיה שלי (שביט) — ראה סמדר ירושלים.

ג'ק פלאש המקפיץ (חן) — ראה גת ת"א.

קרוקודייל דנדי (מאר) — ראה רקל ת"א.

תיאטרון ישראל

הערב יום א' 1.3

תיאטרון הבימה:
מירלה אפרתו 17.30, 20.30
[illegible] 20.30

התיאטרון הקאמרי:
מיכאל קולהאס — בקאמרי
קדוש — בתמוז
אנו לא רשמנו — [illegible]

התיאטרון העירוני חיפה:
אנו לא רשמנו — בתיאטרון חיפה

(27)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לשימוש חורג בדירה, ברחוב קריש לח 3 קרית מוצקין, גוש 10430 חלקה 506.

מהות הבקשה: שימוש חורג מהיתר ומתוכנית.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

בן ע. לוי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי

"בית אסיה", רח' ויצמן 4, ת"א. טל:210102

מארחת את
מקהלת נערי וינה
בתכנית א־קפלה
האופרטה "הפרימדונה הקנאית"
מאת ז'אן בפטיסט קֶלֶר.
וכן יצירות מאת: פרגולזי, היידן, מוצארט, מנדלסון, בריטן ועוד

תל־אביב
מוזיאון ת"א, קולות וגוונים מס' 6
סידרה 1 – יום א' 22.3.87 20:30
סידרה 2 – יום ב' 23.3.87 20:30
סידרה 3 – יום ה' 19.3.87 20:30
סידרה 4 – יום ד' 18.3.87 20:30

"לכל המשפחה" מס' 4 ולקהל הרחב
הסינרמה יום ו' 27.3 14:30
כרטיסים במשרדי התזמורת הקאמרית.

כפר סבא – היכל התרבות
"לכל המשפחה" מס' 4
יום ו' 20.3.87 14:30

עכו אודיטוריום ע"ש וולפסון
יום ד' 25.3.87 20.30

חיפה, אודיטוריום
קולות וגוונים מס' 4
יום ג' 24.3.87 20:30

ירושלים – בנייני האומה
קולות וגוונים מס' 5
מוצ"ש 28.3.87 20:30

רחובות – אולם ויקס
יום ה' 26.3.87 20:30

עין השופט
אולם אוזרי מגידו
יום ג' 17.3.87 21:00

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA
מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר

קונצרט למנויים מס' 8
מנצח: סטנלי ספרבר
סולן: בוריס ברמן-פסנתר

בתוכנית: פרוקופייב: סימפוניה קלאסית
מוצרט: קונצ'רטו לפסנתר ק. 466
היידן: סימפוניה מס' 99 "לונדון"

בית-שאן אולם "קימרון" - יום ה' 5.3.87 בשעה 21:00
קרית- חיים בית נגלר - מוצ"ש 7.3.87 בשעה 20:30
חיפה אודיטוריום חיפה - יום א' 8.3.87 בשעה 20:30
חיפה אודיטוריום חיפה - יום ב' 9.3.87 בשעה 20:30

כרטיסים: משרדי התזמורת רח' מכבר 50, ימים א'-ה' משעה 8.30-18.00 יום ו' 8.30-12.30
טל. 04-660741, 04-641973

מנחם פוסטל - ליליאן שרן - משה יוסף מציגים:
ארועי אביב 1987
בברכת העיר ת"א־יפו
אירועי אביב 1987
בברכת העיר ת"א־יפו
בחסות:
ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק
ראש עיריית ת"א־יפו מר שלמה להט
ראש עיריית חיפה מר אריה גוראל

בלט בית האופרה של וינה

70 משתתפים
5 טון ציוד

BALLETT DER WIENER STAATSOPER

תכנית א': תמונות וינאיות (י. שטראוס), מוזלות וינאיות, שיר ערש (קיליאן-ברג)
תכנית ב': יצירות ירי קיליאן (מוסיקה יאנצ'ק, היידן, ברג)

תל־אביב "היכל התרבות"
יום ב' 10.3 ב־20.30 – תכנית א'
יום ד' 11.3:
ב־16.30 תכנית א' ב־21.00 תכנית ב'

חיפה "אודיטוריום"
יום ה' 12.3 ב־21.00
תכנית א'

ירושלים "תיאטרון שרובר"
מוצ"ש 14.3 ב־20.30
תכנית א'
יום א' 15.3
ב־16.00 – תכנית א'
ב־21.00 – תכנית ב'

AUSTRIAN AIRLINES

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתורנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
בני ברק 5511111
חולון 808133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03-433500, 03-433300
שירן - שירות רפואי ביתי
(24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים):
ירושלים, מוקד יום - 660585, 669551
מוקד לילה, שבת וחג - 226191
תל־אביב, מוקד יום - 218820, 218898
מוקד לילה - 631011
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19
טל' 03-7549111 "שקט" קוד מנוי 222
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 285822—03

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־ 18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה:
רח' הנמל 26, קומה ג', טל' מס' 04-521245. שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.
קשב לבית —
שירות מיטיים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח
052-548575
איחורית 7549111 1500
שירן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111.
מרכז רפואי באר־יעקב 08-223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס
(24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-582611
יד ביד - איגוד קשבת לילד ולהורים
תל אביב - לילד 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־20.00 עד 17.00, 222752
ירושלים - 243358
חיפה והגליל - 229488
הגליל המערבי - 04-922222
מרכז מידע למשברי לחץ
מטעם "מקבילי"
א' דה 13.00—11.00
ב' רד' 18.00—16.00

טל' 220031
רח' מאזה 13 תל־אביב

תורנות בתי־חולים

תל אביב הקה — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (ילדים, אורטופדית, עיניים, א.א.ג)
שערי צדק — (פנימית)
הדסה ה"צ — (נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב דיזנגוף דיזנגוף 132 223390
ישגב הרוזי המלכות 7 שכון ישגב 479237
ירושלים עין כרם עין כרם 446850
חולון קופ"ח עין יהב 2 884854
בת ים בני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן הדסה כצנלסון 151 722271
נתניה נתניה הרצל 11 22842
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות הדגן סמטת מרעין קרית מוצקין 715136
רחובות כללית בני משה 452381

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הבריאות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00.
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' 19.00—16.00 רח' המעפילים 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02-528231-2 03-432777 04-549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

☐ 08.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
☐ 08.03 שעת כושר
☐ 08.15 תלמוד
☐ 08.40 מסך לספרות (יסודי) — דירה להשכיר
☐ 09.00 אנגלית ד'
☐ 09.20 השעה שלנו — משירי ע. הלל (ב)
☐ 10.00 שעת כושר
☐ 10.10 אנגלית ד'
☐ 10.30 פרפר נחמד
☐ 11.00 חשבון ה' — כפל בשברים
☐ 11.15 צרפתית
☐ 11.30 גיאוגרפיה — עיר קטנה, גדולה (ב)
☐ 12.00 ספרות (תוכ"ם) — השומר התמהר
☐ 12.25 אנגלית ג'
☐ 13.00 אנגלית ד'
☐ 13.30 מוסיקה — המוסיקה ביפאן
☐ 14.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
☐ 14.05 שעת כושר
☐ 14.15 בלי מרות
☐ 14.40 אנגלית
☐ 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: מאשים
☐ 16.00 רחוב סומסום
☐ 16.30 השבוי מנורה — סדרה
☐ 17.00 ערב חדש

כללית

☐ 17.30 מתגלגלים — מאחורי הקלעים של קרקס תיאטרון נחדר
☐ 18.00 לאקי ברמול — מערבון באנימציה
☐ 18.30 (ע) קיצור החדשות
☐ 18.32 (ע) עם כוכבים — הזמר נבב מארלי
☐ 18.45 (ע) חידושים והמצאות: אגרגיית הרוח
☐ 19.00 (ע) יומן השבוע
☐ 20.00 כותרות מבט
☐ 20.02 עד פה — שלמה בר ולהקת "הברירה הטבעית"
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.30 שושלת — סדרה
☐ 22.20 סוף ציטוט
☐ 23.00 גבול הרמזורים — סדרת סרטים קצרים
☐ 23.25 פסוקו של יום והחדשות

ירדן ערוץ 6

☐ 17.30 סרט קולנוע צרפתית
☐ 19.00 חדשות בצרפתית
☐ 19.15 לקט שירים
☐ 19.30 חדשות בעברית 19.45 לקט שירים
☐ 20.00 חדשות בערבית
☐ 20.30 מי הבוס? (סדרה קומית)
☐ 21.10 היום בו השתנה היקום (דוקומנטארי)
☐ 22.00 חדשות באנגלית
☐ 22.20 מאגנום (מתח)

לבנון ערוץ 12

☐ 13.30 חיים אחרים (סדרה)
☐ 14.00 מועדון 700
☐ 14.30 מעשיות משמחות (ערבית)
☐ 15.00 סרט (ערבית)
☐ 16.30 אי המטמון (מצויר) 17.00 הבית המעופף (מצויר)
☐ 17.30 התבוננות עם דום דלואיז
☐ 18.00 מאבקי (סדרה)
☐ 18.30 כפיות של כסף (קומי) 19.00 60 דקות
☐ 20.00 תבנית מיוחדת על ההודף
☐ 21.00 סרט: "התהלה הדשה" עם ויקטוריה קידר
☐ 22.30 מעשיות משמחות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

☐ 06.02 צלילי בוקר
☐ 07.09 בהאזנה ניטוחה
☐ 09.00 קונצרט בוקר
☐ 11.57 מכיסם שיר
☐ 12.00 אפיזה־בעולם...
☐ 13.05 בהאזנה ניטוחה
☐ 15.00 מוסיקה־כאן־ועכשיו
☐ 16.00 מוסיקה ליום ראשון
☐ 18.00 דפי מסמר
☐ 19.00 מוסיקה קלאסית קלה
☐ 20.05 אינטרלוד — רגעי מוסיקאלי
☐ 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי
† 22.30 מן המקורות — מוסיקה עממית של פינלנד
☐ 23.00 מחוזי יצירות

רשת א'

☐ 15.30 השכלה ודעת לכל
☐ 16.05 רדיו־עשרה
☐ 17.10 שירים עבריים
☐ 17.20 האוניברסיטה הפתוחה
☐ 18.06 מנחת ערב
☐ 18.50 פרקי היום בתנ"ך
☐ 19.05 מחשבת ישראל
☐ 19.30 שירותים לעולים
☐ 22.05 תפוח ועץ

רשת ב'

☐ 18.06 מסיבת עיתונאים
☐ 18.45 היום בספורט
☐ 19.00 היום הזה
☐ 19.35 עם ישראל
☐ 20.05 אומר בשבתך — פרקי חזנות ספרדיים
☐ 22.05 צמוקים ושקדים

☐ 23.05 צלצול שלישי
☐ 00.05 יומן חצות

רשת ג'

☐ 16.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
☐ 21.05 אדום עתיק
☐ 23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18 שעה קלה על כלכלה
☐ 18.45 משולש — [illegible]
☐ 19.05 רדיו ספורט
☐ 20.05 קשקשים מרינה
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.30 אוניברסיטה משודרת
☐ 22.05 על הדבש ועל העוקץ
☐ 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה
☐ 23.55 שיחות חצות — עם המשפטן אלי זהר
☐ 00.05 ציפורי לילה משוחות

שידור קבוע

רשת א'

07.58 רדיו קל — עברית קלה
08.05 חבה
09.05 סלדריו — מידע למאזינים
10.05 מניני בוקר
11.10 שידור יומי לבתי הספר
11.30 שירי עמים (ימים א'—ג')
11.30 השכלה ודעת לכל (ימים ד' ה')

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 קושים עניין
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הרשת־מבזקון יומי

רשת ג'

06.05 בחזרה לאשר־להיטים
07.05 סיר בבוקר־בבוקר־פיוטונים
09.05 מה כבר תשמע
10.05 שכעים מי יודע
11.05 אהבה יומיומית
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.05 מזמן ההר
15.05 הרש/הריש וגמרש
16.05 הצגה קומית

11.30 סוף לשלום
12.10 אלירואלי ב"ב
13.00 בתוכי היום־חדשות ומוסיקה
14.00 בת צוחק — הזה והמסר
15.05 הבער קסם
16.05 שירים ושיעורים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מסמרים ואנשים

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדים עין—מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקה עשר
11.05 נכון לעכשיו
13.05 אחר אחר מוכנים ישראליים
14.05 רדיוהיומי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהרים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ"אם

20.05 מאבטבה בבסיס
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

מוזן — הבעיה השלישית שלי 5.00, 7.30, 9.40
אסתר — הממב 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — צחוק אותה סם 11.15 בלילה
בן יהודה — חגים וסעים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — סיגליות הן כחולות 4.30, 7.15, 9.30
גת — ג'ק פלאש המקפיץ 5.00, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1 — המשימה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2 — שיחות מלוכלכות 11.00, 1.50, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3 — ויכוחות אהבה מטורבנה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.45
דקל — קרוקודייל דנדי 7.15, 9.30
הודייה און — האוצר מארץ האש 4.30, 7.15, 9.30
סרט ספק 12.00 חצות
הוד — שווק אותה 4.30, 7.15, 9.30
הקולנוע — ג'ינג'ר ופרד 4.30, 7.15, 9.30
פרוקנשטיין הצעיר 11.30 בלילה
רב חן: חן 1 — המקצוע לוחם 4.30, 7.00, 9.40
חן 2 — בישוע אתמול היום 4.00, 7.25, 9.45
חן 3 — מלקולם 5.00, 7.30, 9.40
חן 4 — קטיפה כחולה 11.00, 2.00, 4.30, 7.15, 9.40
חן 5 — הטיפה נבעית 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.45
ליטור — שיבולת תירס 2.00 להתעתם שבית 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — מירץ מוסקיטו 2.00, 5.00, 7.15, 9.40
לב 2 — קיץ 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 3 — בחור בי בני 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 4 — הקשר הגורני 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
מוזיאון ת"א — שואה חלק א' 15.00 שואה חלק ב' 18.00
מקסים — חזרה לנשרים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — בתמה 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אהבה כשוקים 4.30, 7.15, 9.30
פאר — משוק מסובן 4.30, 7.15, 9.30
פריז — כם הדמים 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30
צפון — סוד לדאל שבפיה פרש המדינות שם החדר
שחק — חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — סינמסקופ 7.30, 9.40
תל־אביב — האוצר מארץ האש 4.30, 7.15, 9.30

בת־ים

אטרקציה — המקצוע לוחם 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — האוצר מארץ האש 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — האוצר מארץ האש 4.30, 7.00, 9.00
אור־גיל — קטיפה כחולה 4.30, 6.45, 9.15
אור 1 — קרוקודייל דנדי 4.30, 7.00, 9.00
אור 2 — זאב אמריקאי בלונדון 4.30, 7.00, 9.00
אורגון — שיפשף מהיר 4.00, 6.45, 9.15
בית אגרון — יול 5.45 צביעה בלב 8.00 בלבי הקש 10.00
ביזה — אהבה בריזה 5.15, 7.15, 9.15
כפיר — חגים וסעים 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל — בובה 7.00, 9.00
עדן — שוק אותה 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — המכבסה היפהפיה שלי 7.00, 9.15
רון — מלחמת הלוזמה 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — ביגבר השדר 6.45, 9.15

רמת־גן גבעתיים

ארמון — מופע הקולנע של רוקי 7.15, 9.40
אורדע — בובה 7.15, 9.30
ארמון — המקצוע לוחם 4.30, 7.00, 9.40
הדר — האוצר מארץ האש 4.30, 7.15, 9.30
לילי — הורה לנשרים 4.30, 7.15, 9.30
רב חן — רמת גן
חן 1 — ג'ק פלאש המקפיץ 5.00, 7.25, 9.45
חן 2 — ויכוחות אהבה מטורבנה 4.45, 7.00, 9.40
חן 3 — מלקולם 5.00, 7.20, 9.40
חן 4 — בישוע אתמול היום 5.00, 7.10, 9.40
שמים — מצה האחותה 7.15, 9.40

פתח־תקוה

היכל 1 — האוצר מארץ אש 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — הנינגה האמריקאי 2 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — ויכוחות אהבה מטורבנה 4.30, 6.50, 9.30

חולון

מגדל — קטיפה כחולה 7.00, 9.30
היכל המדומי — [illegible] 4.00, 7.15
ארמון — אקי מארק 7.15, 9.30
מגדל — הנינגה האמריקאי 2 4.30, 7.15, 9.30
רינה — המבב 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — המקצוע לוחם 8.00
הוד — גבר האשה לאור 20 שנה 7.15, 9.15
רון — הרוזן של אתמול בלילה 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — שובו של הנוטע השמימי 7.00, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — בובה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — בעקבות הכוך 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — סרודף אדם 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — המבב 4.30, 7.00, 9.15
חן — ג'ק פלאש המקפיץ 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — הירוסימה אהובתי 9.30
עצמון 1 — מירץ מוסקיטו 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — סטרה המה 4.45, 7.15, 9.30
קיין אור המודיש — את מכבכב אור 4.30, 7.00, 9.15
מאר — קרוקודייל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
רון — האוצר מארץ האש 4.30, 6.45, 9.00
שביט — המכבסה היפהפיה שלי 7.00, 9.00
רב גת 1 — המושים ולא מסובכים 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — להתעתם שבית 4.30, 7.00, 9.15
אורות — מונה ליזה 7.00, 9.15
בית העם — ב"ס לכלשים אהבלים 7.00
היכל — שסט רך המצרות 9.15
ציון — הנינגה האמריקאי 2 5.00, 7.00
מכיון — כלום נפל על הראש 7.00, 9.15
מפוז — הנכים 7.00, 9.15
אור 4 — קונצרט ליאמצר 4.30 והירות לפואל 7.00, 9.00
אור 5 — כוכן מארק 4.30, 6.45 והבע ארגמן 9.00

עפולה

היכל התרבות — פסקה ללא רוצים 7.00
אומנוי מופלו 9.00

כפר סבא

תן — המקצוע לוחם 7.00, 9.15
שקל — משפט הנברים 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — המשה נקימה 4.30, 7.15, 9.30
היכל — הנינגה האמריקאי 2 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — המקצוע לוחם 7.00, 9.30
מלון הרואל — אומנוי מופלו 7.15, 9.30

נצרת

מונת"ם — חשיפה בעיקה 7.00

נתניה

סטודיו — בישוע אתמול היום 7.15, 9.15
שרון — מירץ מוסקיטו 5.00, 7.00, 9.30

חדרה

חדרה — אומנוי מופלו 7.00, 9.15
דפו — המקצוע לוחם 7.00, 9.15

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 6
קורט מאזור
מנצח
אלכסנדר טורדזה
פסנתרן
בתכנית מיצירות:
פרוקופייב, ליסט ובטהובן
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ג: הערב — 1.3.87

פילרקלסיקה
קונצרט מס' 3
קורט מאזור
מנצח
אריה ורדי
פסנתרן
קנת קוקס
חצוצרן
בתכנית מיצירות היידן
תל־אביב, היכל התרבות
יום ב', 2.3.87 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 6
ג'וזפה סינופולי
מנצח
ולטראוד מאייר
מצו־סופרנו
ג'ון ויקרס
טנור
התכנית:
שוברט: סימפוניה מס' 4
מאהלר: "השיר על הארץ"
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה א': יום ג', 10.3.87
סדרה ב': יום ד', 11.3.87

קונצרט למנויים מס' 7
ג'וזפה סינופולי
מנצח
ולטראוד מאייר
מצו־סופרנו
ג'ון ויקרס
טנור
התכנית:
שוברט: סימפוניה מס' 4
מאהלר: "השיר על הארץ"
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ד': יום ה', 12.3.87

קונצרט למנויים מס' 8
ג'וזפה סינופולי
מנצח
ולטראוד מאייר
מצו־סופרנו
ג'ון ויקרס
טנור
בתכנית מיצירות:
שוברט ומאהלר
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ה': מוצ"ש, 14.3.87

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי

הקונצרטים "לכל המשפחה"
מנצח ומנחה: אריה ורדי
"לאסימתור־לאסט"
סולנים: רויטל חכמוב (פסנתר)
מיכאל ויסראוב (חליל)
זיו בן (באסון)
חנן פרידמן (חצוצרה)
הסינמטק ירושלים —
קונצרט מס' 4
יום ג', 3.3.87 17.00
כרטיסים בקופת הסינמטק
מוזיאון ת"א — קונצרט מס' 3
כל הכרטיסים אזלו
סידרה 1: יום ד', 4.3.87 16.30
סידרה 2: יום ד', 4.3.87 18.00
סידרה 3: יום ה', 5.3.87 16.30
סידרה 4: יום ה', 5.3.87 18.00
כפר סבא,
היכל התרבות יד לבנים
קונצרט מס' 3
יום ג', 10.3.87 17.30
כרטיסים בקופה.